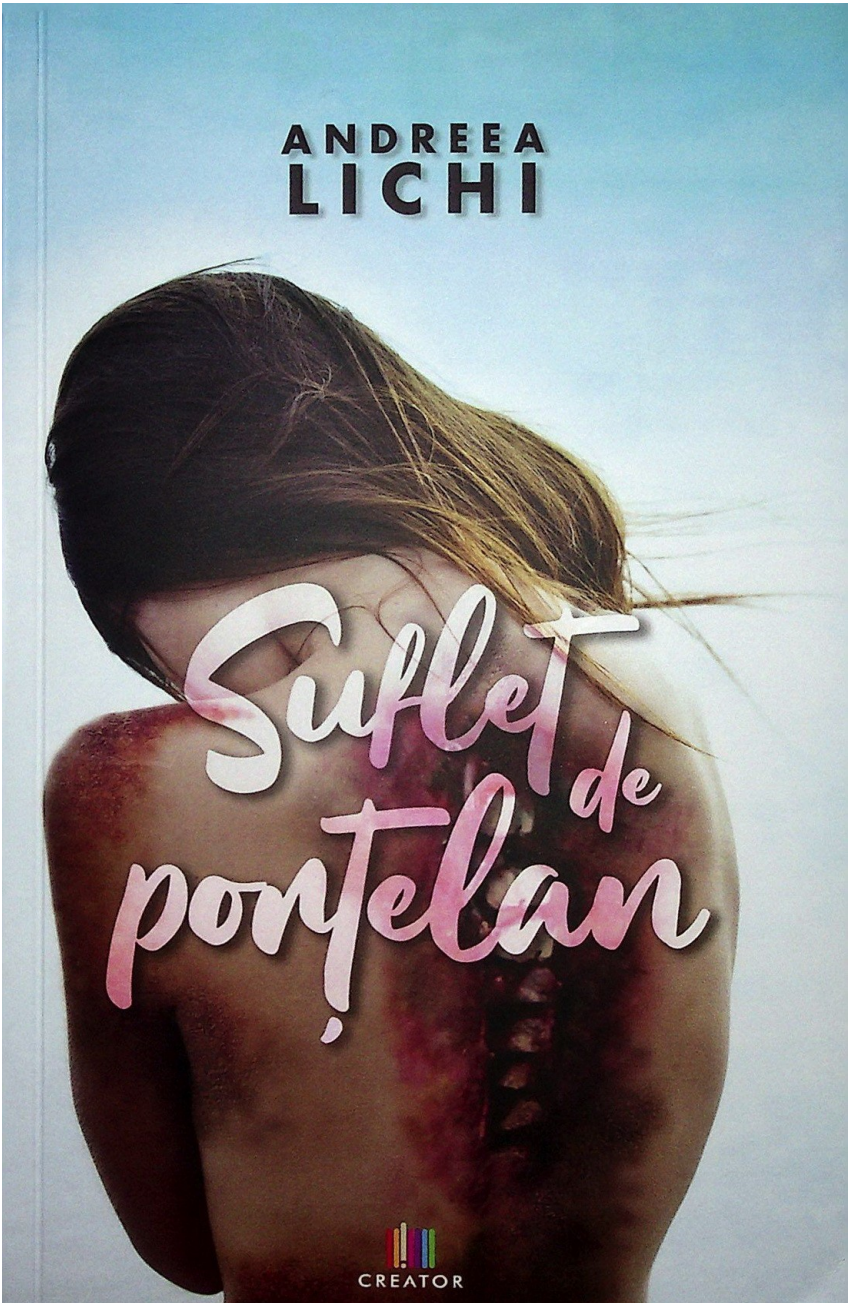
ANDREEA
LICHI
Suflet de porțelan
CREATOR

ANDREEA LICHI
SUFLET DE PORŢELAN

EDITURA CREATOR
BRAŞOV 2020

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României Lichi, Andreea

Am ales să aştern aceste foarte multe rânduri pentru că sufletul îmi era suprasaturat. Nicidecum nu mă pot numi scriitoare pentru că acest titlu, în opinia mea, este doar pentru oamenii care au scrieri cu adevărat valoroase. Eu sunt doar o simplă povestitoare. O povestitoare care şi-a notat pe hârtie trăirile din ultimii şase ani. Aveam nevoie de asta. Aveam nevoie să mă eliberez de unele stări şi emoţii ce mă apăsau zilnic. Am ales să fac asta şi pentru că atunci când suferinţa m-a lovit mi-ar fi prins bine să citesc o poveste similară şi poate aşa nu m-aş mai fi simţit singurul om din Univers. Poate că aceste multe cuvinte vor ajuta pe cineva, cândva. Nu sunt cuvinte mari, pentru că nu am putut gândi în metafore atunci când mi-am autoanalizat viaţa. Sunt cuvinte simple, dar spuse din tot sufletul. Ah, cititorule, dacă vei ajunge la ultima pagină.

Pentru cei ce cred că nu mai există
cale de întoarcere...

Cuvânt înainte

„*Suflet de porţelan*” este o radiografie dureroasă în culorile adevărului trăit de un copil al suferinţei în spital, la şcoală, în tribunal, în societate.

Victimă a unui accident banal, autoarea ajunge într-o lume despre care nu avea nicio idee şi cunoaşte rigorile ei prin prisma fragilităţii fizice, dar şi emoţionale, şi are aşteptări adaptate neputinţei ei de a înţelege ce se petrece cu ea.

Într-un spital cu reguli de terapie intensivă unde singurătatea este securitate şi totuşi omeneşte părinţii ajung după orar să-i mângâie nenumăratele dureri sufleteşti şi temeri; apoi în spitale de recuperare unde pe pielea ei trăieşte inadecvarea cu suferinţa ei, a pacientului. Fără a fi doar ghinionul ei, ea surprinde oameni care-i amplifică rănile prin nepăsarea cu care trec în profesia lor pe lângă patul bolnavului: parametrii medicali par mai interesanţi decât cei afectivi, ignorând simţămintele unui copil la care alintul nu poate fi definit ca păcat, lipsă de disciplină, educaţie.

Cartea Andreei ne arată că suferinţa are culori: înţelegătoare sau respingătoare, din care noi, cadrele medicale să învăţăm ceva: „Îl ajuţi pe om dacă îi eşti aproape, îl asculţi, vezi ce-l macină şi îl sprijini”.

Întoarsă în şcoala pe care o poate urma ea, găseşte profesori capabili să instruiască olimpici, dar incapabili să-i orânduiască momente de pedagogie potrivită nenorocirii ei. Nici măcar colegii de clasă nu reuşesc să regizeze petrecerea de absolvire la nivelul fotoliului ei rulant, ca să guste bucuria de a fi alături de tineri… dar nici la şcoală nu mai învăţăm empatia.

La tribunal, judecătorii, avocaţii sunt total ostili suferinţei umane şi se completează grotescului unei

societăţi dominate de găunoşenia banilor, în care un copil, devenit brusc adult, e obligat să trăiască într-o tristeţe greu de remediat.

Deşi medicii au făcut-o obraznică, profesorii au preferat perfecţiunea olimpicilor, Andreea are frumuseţea interioară de a descoperi miracolul forţei care o susţine pe ea şi pe părinţii ei: Dumnezeu pe care-l imploră „Fă ca existenţa mea să conteze” şi face din asta rugăciunea vieţii ei. Astfel ea înţelege că într-o societate mutilată, inertă pe toate planurile (medical, educaţional, civic, juridic) numai Dumnezeu i-a ocrotit realizările, care în situaţia ei fizică sunt imense: a absolvit şcoala, a reuşit la facultate, promovează preocuparea pentru valorizarea persoanelor aflate în deficienţă fizică.

E uimitor cum un copil ajuns adult, fără finalizarea copilăriei, porneşte de la traumatismul ei şi defineşte cu amănunte crâncene boala societăţii punând accent pe omenie. Deficitul ei fizic e major şi de nedepăşit, cum pare şi al societăţii, dar în speranţa lumii ei lăuntrice, ea se încăpăţânează constructiv să încerce schimbarea lumii, oferind suferinţa ei ca ofrandă pentru trezirea noastră, a tuturor.

Copilul de odinioară, adultul lovit de azi valorifică preţul amintirilor, dându-le valoare de imbold în decorul vieţii. Pune copleşitor problema mulţumirii de sine, a nemulţumirilor cotidiene în context pandemic, care prin prisma suferinţei medicale devin „constrângeri” puerile.

Suflet de porţelan fiind sufletul ei, care nu a suferit cicatricile corpului, dar s-a „înnegrit” de câtă durere este capabil un om să acumuleze.

Autoanalizându-se corect, Andreea îşi valorizează părinţii şi face bine, pentru că în lumea noastră există mame care îşi părăsesc copilul încă din maternitate sau după accidente ale vieţii. E impresionant norocul ei de a

avea mamă şi tată, aşa cum ni-i redă cu o sinceritate dezarmantă.

În final, se adresează direct unor personaje pentru ca suferinţa ei să n-o întâlnească nimeni, dar să o înţeleagă oricine şi îi mulţumim toţi Andreei pentru lecţia de nobleţe sufletească la care ne îndeamnă pe fiecare.

Conf. Univ. Dr. Pădure Liliana,
Manager la Centrul Naţional Clinic de Recuperare
Neuropsihomotorie Copii „Dr. Nicolae Robănescu”.

Prolog

Este trecut de mijlocul lunii iulie, iar în mai puţin de trei săptămâni împlinesc paisprezece ani. Exact de ziua mea ar fi trebuit să plec în Franţa, la Paris, împreună cu ansamblul de dansuri populare din care fac parte sau, mai bine zis, din care făceam parte. Ar fi trebuit să stau 18 zile, dintre care, primele 6-7 le-aş fi petrecut vizitând ţările întâlnite în drumul spre Franţa, iar diferenţa, stând la o familie de francezi, care cu siguranţă m-ar fi plimbat pe cele mai frumoase străzi ale Parisului, aşa cum s-a întâmplat şi în Istanbul, anul trecut. Fără îndoială, unele zile s-ar fi încheiat cu bătute şi strigături moldoveneşti, alături de colegi, pe scenele pregătite pentru desfăşurarea festivalului pentru care ar fi trebuit să mă aflu acolo. Ce cadou frumos ar mai fi fost!

E groaznic de cald afară sau, cel puţin, aşa pare de aici. Drept dovadă, chiar şi Kinderul Bueno rămas pe dulăpiorul de lângă patul meu cu lenjerie mov, pe care mi-l adusese Vali cu puţin timp în urmă, pare să se fi topit.

— Tati, poţi porni aerul condiţionat?

— Desigur, dar doar pentru 10 minute. Trebuie să plecăm la domnul Adi.

Mă tot uit în oglindă şi încerc să mă recunosc, dar pe zi ce trece arăt din ce în ce mai rău şi nu mai găsesc nimic din mine, din cea care eram în urmă cu patru luni. Scaunul negru şi imens în care eram aşezată acoperea toată oglinda, iar în mijloc mă vedeam eu: un suflet de vreo 48 de kilograme, 1, 70 înălţime, purtând o bluză roz, care îmi era cam mare, dar altfel nu m-ar fi putut îmbrăca, nişte pantaloni albaştri trei sferturi şi tenişi negri.

Ziua de astăzi nu începuse prea minunat. Pe lângă faptul că mi se înfundase branula în mai puţin de 12 ore, ceea ce începuse să devină o normalitate, şi că a durat mai

mult de o oră până mi-a prins alta, pentru că atât mâinile, cât şi picioarele, îmi erau ciuruite de sutele de ace care mi-au cunoscut venele, în dimineaţa asta a trebuit să îmi iau la revedere de la minunatul meu păr. De parcă n-ar fi fost suficient faptul că începuse să îmi cadă părul din laterale şi deja aveam câteva locuri goale pe cap unde se vedea pielea, în dimineaţa asta a trebuit să accept să îmi tundă tot părul de la spate, păr care devenise o minge, din cauza statului pe spate şi a imposibilităţii mele de a sta în şezut pentru ca mama să mă poată pieptăna. Aveam părul foarte, foarte lung, până la fese, şi ţineam imens la el. Acum, sunt cheală la spate, iar în faţă mi-a mai rămas puţin păr, atât cât să mai aduc a fată.

— Andreea, ar trebui să mergem! a spus tata îndreptându-se spre mine cu intenţia de a-mi debloca scaunul.

— Te rog, încă două minute! Ar trebui să vină şi mami de la Mega. Am rugat-o să îmi cumpere jeleuri şi aş vrea să mănânc unul înainte de a merge la domnul Adi.

— Doar două minute, sunt atent la ceas. Două minute şi plecăm.

Dau aprobator din cap şi revin cu ochii în oglindă. Îmi privesc cicatricile cele mai vizibile şi mai proeminente, cu care sunt obligată să mă obişnuiesc, pentru că le voi purta toată viaţa, care cică nu îmi va fi prea lungă, dacă valorile din sânge nu revin la normal şi dacă starea febrilă, provocată de infecţia urinară puternică, nu dispare. Îmi privesc, mai întâi, degetele inelar şi mijlociu de la mâna stângă, degete care nu mai par a fi degete, ci mai degrabă nişte umflături căptuşite de cicatrici oribile, care continuă până la articulaţia pumnului. Apoi, îmi ridic privirea mai sus şi zăresc imensa cicatrice de aproximativ 10 centimetri, ce îmi acaparează partea dreaptă din faţă a gâtului. Mă doare sufletul şi îmi vine să urlu atât de tare, încât să audă toţi

oamenii care m-au rănit, mai ales cel din cauza căruia am ajuns aşa, dar abia pot să mai vorbesc, deci rămân în tăcere şi privesc lacrima ce tocmai mi se scurge pe obraz. O lacrimă, încă o lacrimă pe lângă milioanele de lacrimi pe care le-am vărsat pentru acea zi, pentru acel moment, pentru acea secundă ce a declanşat infernul în viaţa mea. Acea secundă în care raţiunea mea a fost absentă. O parte din mine a murit atunci, iar o altă parte a rămas să provoace durere, să se chinuie şi să verse lacrimi.

1

Joi, *27 martie 2014*

E ora 06:00 şi îmi sună alarma de la telefon, la fel ca în fiecare zi din cursul săptămânii. O opresc şi mă ridic rapid din pat, mult mai rapid ca în alte zile. Îmi urmez rutina de dimineaţă, iar apoi mă îmbrac cu hainele pe care mi le pregătisem cu o seară în urmă: blugii albaştri preferaţi, pe care mi-i cumpărasem luna trecută, un tricou alb cu câteva periuţe aurii aşezate în zona pieptului, o cămaşă neagră căreia nu i-am încheiat nasturii, ci doar i-am legat marginile de jos în zona şoldului, iar pe deasupra am luat hanoracul alb de la Carmen. Bineînţeles că mi-am pus şi nelipsitele mele brăţări, lănţişorul cu biluţă albastră şi cerceii preferaţi, cu steluţe aurii, pe care mi-i cumpărase familia de turci la care am stat anul trecut. Nu puteam să mă lipsesc de puţin fond de ten şi de rimel. Am ieşit din baie, iar tata tocmai se încheiase la geacă.

— Serviciu uşor, tăticule! Şi o zi uşoară! i-am spus zâmbind larg.

— Mulţumesc frumos! O zi frumoasă să ai! a replicat el, iar apoi a plecat.

E aproape 7 fără un sfert şi nu îmi vine să cred că m-am mişcat atât de repede. Trebuie să recunosc că, de obicei, sunt mai leneşă dimineaţa. M-am încălţat, mi-am mai verificat încă o dată geanta, posibil să fie a zecea oară când o fac, dar tot timpul sunt atentă să nu uit nimic şi cred că ăsta este un lucru bun.

— Mami, eu plec! Serviciu uşor! am strigat de pe hol.

— Deja?! a replicat, abia trezită din somn.

— Da! E aproape 7, ar trebui să te pregăteşti şi tu.

— Bine, bine! De obicei pleci după 7.

— Astăzi am fost mai rapidă. O zi frumoasă!

— La fel şi ţie!

Am ieşit din scara blocului, iar Magda tocmai ajunsese.

— ’Neaţa, soare! mi-a spus plină de zâmbet.

— Bună dimineaţa şi ţie, fată dragă! Mă bucur că eşti mai vioaie!

Magdei i-a murit bunicul de la Botoşani săptămâna trecută şi abia aseară s-a întors acasă. Am vorbit la telefon cât a fost plecată şi i-am simţit toată durerea din glas. E al naibii de greu când pierzi pe cineva drag, iar mai devreme sau mai târziu toţi trecem prin asta. Ba mai mult, într-o zi vine chiar şi rândul meu, şi al tău, şi al tuturor celor din jur să fim cei ce pleacă. Asta-i cursul chestiei pe care noi o numim viaţă. Asta-i creaţia bărbosului de sus. Întâi ne naştem, creştem, explorăm, ne cultivăm. Apoi legăm prietenii care capătă cele mai frumoase sentimente, ne căsătorim, plantăm inimi, pe care le creştem şi încercăm să le insuflăm cea mai bună variantă a noastră, cele mai înalte aspiraţii şi cele mai înalte principii. Între timp mai şi suferim. Unii mai puţin, alţii mai mult sau chiar prea mult. Oricum ar fi, toţi suferim. Toţi avem ceva care ne macină, ne apasă, ne răneşte, ne doare, ne ustură, ne arde, ne termină lent, dar sigur. Dar, sinceră să fiu, cred că fără suferinţă viaţa ar fi prea plictisitoare şi lipsită de sens. Bineînţeles, totul cu măsură! Dacă nu ar fi suferinţa, nu am învăţa cu adevărat cum să-i preţuim pe cei dragi şi, mai ales, cum să preţuim darul de la Dumnezeu: viaţa.

Cred că toţi avem nevoie de un duş rece care să ne pună pe direcţie, să ne arate cât de importante sunt lucrurile mici, cât de importantă e atingerea unei persoane dragi, cât de important e că ne mişcăm, că simţim, vedem, auzim, interacţionăm, şi, până la urmă, cât de important e că trăim. Acum, depinde de noi dacă vedem la momentul potrivit toate aceste lucruri, care aparent par mici, dar în esenţă sunt extrem de mari sau ajungem să le vedem atunci când nu mai deţinem controlul lor. În final, plecăm.

Şi plecăm, deseori, lăsând urme adânci în sufletele celor dragi.

Astăzi ar fi trebuit să merg la şcoală şi să o sărbătoresc, alături de colegi, pe doamna dirigintă, dar Magda m-a rugat să merg cu ea ca să se întâlnească cu Alex, băiatul cu care conversa de ceva vreme. Am ales să merg cu ea ştiind că nu voi pierde prea multă materie, mai ales că se apropie *săptămâna altfel* şi, cu siguranţă, mai erau lucruri de discutat despre activităţile programate pentru atunci, mai ales despre mult aşteptata săritură cu parapanta. Chiar şi eu aşteptam cu nerăbdare acea săptămână, pentru că fiecare ieşire cu clasa era fenomenală. Şi asta, nu doar pentru că noi, elevii colectivului clasei a VII-a B, suntem cele mai tari gărgăriţe – aşa cum îi plăcea dirigăi să ne spună –, ci şi pentru că avem cea mai super, mega, ultra de gaşcă dirigintă.

— Şi… cum eşti astăzi? am întrebat-o pe Magda, în timp ce înaintam spre staţia de autobuz.

— Sunt mai bine! M-am mai obişnuit cu ideea… nu tu ziceai că toţi murim într-o zi şi că nu ne putem împotrivi? Asta este, nu mai pot face nimic pentru a-l aduce înapoi. Oare să coborâm la Precista?

— Păi, cam pe unde ziceai că trebuie să ajungem?

— „Extaz”, aşa se numeşte cafeneaua. Zicea Alex că e aproape de catedrala catolică, spre pasajul ăla din care ieşi în centru.

— Putem coborî la Precista sau la Economic. Hai la Economic!

— Bine. Apropo, zicea şi că vine cu un coleg, cu un prieten bun.

— Ok.

— Îţi mulţumesc că vii cu mine şi că îmi eşti aproape mereu!

— Pentru asta există cea mai bună prietenă, nu?

— Îmbrăţişare?

— Îmbrăţişare!

Ne-am strâns în braţe şi am urcat în autobuz. Am prins chiar şi locuri libere, aşa că ne-am aşezat. Era nefiresc de gol autobuzul pentru ora 07: 30, când, de obicei, ne călcam în picioare. Probabil mulţi au început să simtă mirosul vacanţei de Paşte, care va începe în trei săptămâni, ori astenia de primăvară începe să facă ravagii în rândul elevilor dornici de mersul la şcoală. Lipseau din autobuz chiar şi bătrânelele, care îşi doreau să ajungă primele în piaţă ca să se asigure că nu pierd cele mai proaspete produse.

— De ce îţi vine să râzi? o întreb pe Magda.

— Mă gândeam...

— La? Zi-mi, fată, şi mie, să râd şi eu!

— Nu-i aşa că Alex e drăguţ?!

— Ce întrebare e asta? am început să râd.

— Haide, Andreea! Spune ceva!

— Băi, fată, nu ştiu! Nu este stilul meu. Şi nici măcar nu îl cunosc. Tu ai vorbit cu el, nu eu!

— Bine, fată... voiam şi eu o părere de la cea mai bună prietenă, dar văd că n-are cine să mi-o dea.

— Nu este stilul meu! i-am spus la ureche, râzând.

— Bine că ţie îţi plac numai ăia cu ochi albaştri, ceilalţi nu-s buni! a replicat ea pe un ton supărăcios.

— Magda, nu-i chiar aşa! Toţi ne diferenţiem. Eu am unele principii şi criterii, tu altele. Mie îmi place un anumit gen de băiat, ţie altul. Suntem unici. Ţie trebuie să îţi placă, nu mie. Oricum, tu eşti aia mai mare şi ar trebui să ştii asta. Nu e ca şi cum ăsta ar fi primul cu care te întâlneşti.

— Bine, bine. Nu te supăra acum.

— Bine. Uite, o să vorbesc şi eu cu el, iar apoi îţi voi spune şi părerea mea generală. Asta ca să dormi bine la noapte. Iar acum, hai să coborâm!

Am vorbit întruna, iar timpul a trecut foarte repede şi în mai puţin de 15 minute ajunsesem la Economic. Era cald afară, poate prea cald pentru o dimineaţă de sfârşit de martie. De fapt, toată luna a fost tare cald şi frumos.

— Am primit mesaj. Mi-a zis că au ajuns! a adăugat Magda

— Bine, zi-i că ajungem şi noi în maximum 10 minute.

Am avut ceva de mers până la cafenea şi, spre norocul nostru, am găsit-o foarte repede. Trecusem de zeci de ori prin zona aceea, dar habar n-aveam că există. Vizavi este o covrigârie tare bună şi mai mereu mă opream să iau covrigi de acolo. Am intrat în „Extaz”, Magda prima, iar eu în urma ei. Băieţii jucau biliard. Cum ne-au văzut, au lăsat tacurile pe masă şi au venit spre noi.

— Bună! Se pare că aţi găsit, a spus Alex.

— Hei! Bineînţeles, suntem fete descurcăreţe! a spus Magda zâmbind.

— El este Cătălin, colegul şi prietenul meu, a adăugat Alex.

— Magda, încântată! au dat mâna formal. Ea este Andreea, prietena mea cea mai bună.

După ce am făcut şi eu cunoştinţă cu cei doi, ne-am aşezat la o masă şi am început să vorbim, bineînţeles că Alex şi Magda mai mult. Habar n-aveam despre ce vorbeau, doar le auzeam vocea pe fundal, în timp ce cu o mână butonam telefonul, iar cu cealaltă mestecam în ceşcuţa cu cappuccino.

— Andreea…

— Da?!

— Am vorbit doar eu şi Magda, iar Cătălin s-a mai băgat şi el puţin. Spune-ne ceva şi despre tine, mi-a spus Alex.

— Ce ai vrea să afli?

— Orice!

— Păăăi… învăţ în Alecsandri. Am 13 ani. Sunt într-a

şaptea. Dansez într-un ansamblu de dansuri populare. Îmi place să călătoresc. Albastru e culoarea mea preferată. Ştii... nu mai ştiu. Mai întreabă-mă tu!

— Nu cred! Ai 13 ani?! m-a întrebat Alex foarte mirat, iar Cătălin a repetat întrebarea la fel de mirat.

— Da! Ştiu că par puţin mai mare, dar da, am 13 ani. De fapt, în mai puţin de cinci luni împlinesc 14.

— Ah, deci ai aproape 14.

— Mda, am crezut că a avut Magda grijă să mă prezinte. De obicei, aşa face. Uneori chiar nici nu ştiu ce zice, am spus chicotind.

— Nu, chiar nu mi-a spus nimic despre tine. Doar mi-a dat facebook-ul tău după ce mi-a zis că veţi veni împreună, a adăugat Alex pe un ton serios.

— Bineee. Drăguţ telefon! Pot să mă uit?

— Sigur!

I-am luat telefonul de pe masă şi m-am uitat puţin la el. Era într-o husă, tip carte, de culoare neagră şi părea mai mare decât al meu. De fapt, chiar era mai mare. Ce frumos se vede Candy Crush pe ăsta! mi-am spus în gând.

— E interesant! îmi place telefonul tău! Acum, dacă tot ai aflat câte ceva despre mine, spune-mi şi tu ceva despre tine.

— Am 16 ani, împlinesc 17 în toamnă. Învăţ în Sportiv. Am permis. Conduc şi îmi place asta.

— E maestru pe şosele, a adăugat Cătălin râzând.

— Stai, stai puţin! Cum adică ai permis? Ce fel de permis? l-am întrebat eu foarte surprinsă.

— Permis auto. Conduc o maşină tip Smart. Oricine poate să o facă după 16 ani.

— Chiar? Ce tare! Nu ştiam că există aşa ceva.

— Da, există! Ce vreţi să mai beţi? a întrebat el, părând destul de amabil.

— Eu, nimic, mulţumesc! Sucul şi cappuccino-ul sunt

suficiente. Am uitat să îţi spun că îmi place să ascult muzică. Aşa că, îmi voi pune căştile, iar voi continuaţi-vă discuţia, nu mă băgaţi în seamă.

Mi-am scos căştile din geantă, mi le-am fixat în urechi şi am dat volumul la maxim. Am închis ochii gândindu-mă la părerea pe care i-o datoram Magdei. Alex părea un tip obişnuit, destul de simplu, chiar de treabă, fără pretenţii. Gândindu-mă la principii, dacă el este în Sportiv, cu siguranţă nici cartea nu-i prea place şi nici aspiraţii mari nu pare să aibă, iar Magda este fix în aceeaşi situaţie, deci s-au găsit. Volumul melodiei a scăzut brusc. Primisem un mesaj.

Măgduţa: Fată, spune şi tu ceva!!

Eu: *Cee*?!

Măgduţa: *E tare frumos*! *Îmi place maxim de el*!!

Eu: *Şi ce să fac eu*?

Măgduţa: *Nu ştiu*...

Magda era prietena mea cea mai bună, era omul cu care împărţeam orice, omul în care aveam cea mai mare încredere, omul pe care îl divinizam şi omul pentru care aş fi făcut orice... şi chiar am făcut. Deşi era cu doi ani mai mare ca mine, ne înţelegeam perfect. În ciuda faptului că eram două personalităţi total opuse, reuşeam cumva să ajungem pe aceeaşi lungime de undă. Ne ştiam de vreo cinci ani, fusesem vecine, iar după ce s-a mutat, am continuat să ne vedem.

Părinţii ei au divorţat de foarte mult timp. A fost despărţită chiar şi de sora ei mai mică, Georgiana. Magda a rămas cu taică-su, iar Georgiana, cu maică-sa, dar, de fapt a ajuns să stea cu bunicii de la Botoşani, pentru că mama ei a plecat în Italia, unde a mai făcut o fetiţă, care a ajuns tot la Botoşani. Magda a fost privată de dragostea unei mame şi nu a avut cine să o înveţe ce este bine şi ce nu. Nici taică-su nu a fost un exemplu prea bun. A mai schimbat

încă două femei de când l-am cunoscut eu şi era genul de bărbat închis, chiar inabordabil. Cumva fusesem afectată de povestea ei şi simţeam nevoia de a-i fi aproape. Părinţii mei nu prea au avut tangenţe cu tatăl Magdei, ba mai mult, nu erau deloc încântaţi de faptul că aveam o aşa relaţie bună cu Magda şi mereu aveam discuţii cu ei pe tema aceasta. Când încă eram vecine, orice făcea mama bun, îi duceam şi ei şi o chemam de fiecare dată când eram singură acasă să mâncăm împreună. Ne-am certat de nenumărate ori, iar la ultima ceartă îmi promisesem să nu mai vorbesc vreodată cu ea pentru că îmi greşise şi îmi greşise chiar urât, urât de tot, dar până la urmă, ne-am împăcat. Să fie oare destinul ăla de care se spune că nu te poţi da din calea lui?!

Mi-am scos căştile şi am zis să mă alătur conversaţiei lor. Râdeau toţi.

— De ce râdeţi? Spuneţi-mi şi mie, că vreau şi eu să râd! am spus zâmbind.

— Cătălin îmi povestea despre cum conduce Alex, despre cât de catastrofă e! a replicat Magda râzând.

— Eii, nici chiar! ziceam că uneori face curse prin oraş cu o viteză foarte mare, de am senzaţia că suntem la raliu, dar în rest e ok. E foarte atent! a adăugat Cătălin.

— Chiar aşa?! Frumos din partea ta să îţi lauzi prietenul, Cătălin! am răspuns eu.

— Nu că mă laudă, dar chiar mă pricep! a spus Alex râzând.

— M-ai făcut curioasă! i-am răspuns.

— Facem o tură de centru să îţi arăt?

— Hai!

S-a ridicat el primul de pe scaun şi şi-a scos cheile din buzunar, apoi m-am ridicat şi eu, luându-mi telefonul de pe masă.

— Îmi las geanta aici, Magda! Sper să nu-mi dispară

ceva până când mă întorc! am spus râzând.

— E pe mâini bune geanta ta, stai fără griji! a adăugat Magda, iar Cătălin a aprobat.

— Maşina e chiar în faţă. Putem merge? m-a întrebat Alex.

— Sigur!

Am ieşit din cafenea în urma lui Alex şi am urcat în maşină. Era o maşină mică, gri, cu două locuri. Înainte de a porni, a conectat nişte fire, care se aflau jos, lângă schimbătorul de viteză. Apoi, a dat casetofonul la maximum şi am plecat. Efectiv urla o manea veche, dar foarte veche şi de dragoste.

— Ceva mai nou nu ai?!

— Ba da, sigur!

— Ştii... cum şi se pare Magda?

— Magda? E simpatică.

— Serios? Şi tu îi eşti simpatic, chiar foarte simpatic. Şi viaţa este simpatică. Şi ştie să te surprindă de fiecare dată, mai ales atunci când te aştepţi mai puţin. Mai ales atunci când ai senzaţia că deţii totul şi că nimic rău nu ţi se poate întâmpla. O secundă. De o secundă este nevoie pentru a pierde absolut tot. De o secundă este nevoie pentru ca întregul tău univers perfect să se transforme în cel mai groaznic coşmar. De o secundă ai nevoie pentru ca tot ceea ce iubeşti să devină tot ceea ce urăşti. Tot de o secundă ai nevoie pentru ca amintirile să devină singurele lucruri frumoase din viaţa ta.

Nu am mai apucat să aud răspunsul lui Alex, pentru că imediat ce am intrat pe strada Ana Ipătescu, a pierdut controlul volanului, ne-am răsturnat şi ne-am izbit de o dubă parcată exact pe partea mea. Nu am avut timp să îmi dau seama că vom face accident. Nici măcar nu am observat când a pierdut controlul volanului. A fost acea secundă. Acea secundă care a distrus tot. L-am văzut pe

Alex cum şi-a dat centura jos şi a ieşit din maşină. Nu fusese lovit. Plămânii mi se umpluseră cu mirosul carburantului, uleiului şi tot ce mai curgea din maşina aia. Am vrut să strig după ajutor, dar nu reuşeam să articulez niciun sunet. După mai multe încercări, cu o voce scăzută şi disperată am reuşit să strig. Minutele mele începeau să se scurgă, iar realitatea să se îndepărteze. O doamnă care oprise imediat cum văzuse accidentul, s-a băgat în mormanul de fiare în care rămăsesem captivă, m-a luat în braţe şi m-a aşezat pe asfalt.

— Câţi ani ai? m-a întrebat o voce masculină.

— Treisprezece.

Probabil era un bărbat trecut pe acolo întâmplător. Nu l-am putut vedea. Vedeam doar cerul imaculat şi încercam pe cât puteam să respir şi s-a rămân trează.

— Telefonul. Vă rog, aduceţi-mi telefonul! am spus disperată.

Se strânseseră mai multe persoane în jurul meu. Nu le vedeam, dar le auzeam. Cineva îmi adusese telefonul, care suna încontinuu. Probabil, era Magda. Ecranul nu se spărsese, dar vreo piesă din interior fusese sigur afectată. Se vedeau doar purici pe ecran, iar cine mi l-a adus, nu a reuşit să îl deschidă.

— Probabil s-a stricat. Nu merge niciun buton. Stai liniştită, salvarea e pe drum! a adăugat o femeie.

Starea şi sentimentele pe care le aveam în acele momente nu pot fi descrise în cuvinte. Nu ştiam ce mă doare şi unde m-am lovit, dar aveam o mie de senzaţii. Pe lângă durere şi disperare, îmi era groaznic de frică pentru ce avea să urmeze şi mă simţeam extrem de vinovată faţă de părinţii mei, care mă credeau la şcoală. Mă simţeam vinovată pentru că am acceptat să vin cu Magda, în loc să merg la aniversarea dirigintei. Mă simţeam vinovată pentru că am acceptat să mă urc în maşină cu un băiat despre

care nici nu ştiam prea multe şi, toate astea, doar de dragul celei mai bune prietene. Deşi nu am provocat eu accidentul, îmi simţeam vina şi nu mă puteam gândi decât la părinţii mei.

— Vă rog... vă rog să nu-mi anunţaţi părinţii! Au fost ultimele cuvinte pe care le-am spus, conştientă, pe asfalt. Nu am adormit, dar cred că graniţa lumii de dincolo era foarte aproape de mine în acele clipe. Nu ştiu când a venit echipajul medical, cum m-au aşezat pe targă şi cum m-au urcat în ambulanţă.

„Plagă profundă la membrul superior stâng", „linie venoasă", „compresă", erau, probabil, vorbele asistentelor din salvare. Au început să îmi taie hainele, iar pe fundal auzeam zgomotul aparatului la care mă conectaseră şi al sirenei de la ambulanţă.

— Nu-mi tăiaţi şi lănţişorul! le-am spus cu o ultimă vlagă, apoi realitatea a dispărut din nou. Probabil oi fi vorbit mai mult, dar doar atât îmi amintesc. O parte din mine e posibil să fi început să călătorească prin alt loc. Nu ştiu cum m-au dat jos din salvare, cum am intrat în spital, dacă mă mai durea ceva sau nu. Nu ştiu ce se întâmpla cu mine în acele momente.

Am revenit când o doamnă îmi ceruse adresa şi numărul de telefon al unuia dintre părinţi. Nu am stat deloc pe gânduri şi i-am dictat numărul tatii. Ştiam că el este mai puternic şi că nu s-ar pierde cu firea la auzirea veştii că unicul său copil este la spital, în urma unui accident rutier. Aşa a şi fost. Asistenta sau medicul care l-a sunat pe tata nu i-a dat prea multe informaţii despre starea mea, dacă este gravă sau nu, ci doar i-a spus să se prezinte la UPU pentru că am fost implicată într-un accident.

Tata plecase la serviciu fără maşină în dimineaţa aia. Luase un autobuz. După ce a reuşit să obţină permisiunea şefilor ca să poată pleca, tata şi-a sunat fratele. Unchiul a

fost a doua persoană care a aflat de accidentul meu. Pe mama nu a avut putere să o sune în acel moment.

— Bună dimineaţa şi la mulţi ani! Mă scuzi dacă te deranjez... a spus tata. Unchiul meu este născut pe 27 martie. Îl sărbătorisem alaltăieri seară, în familie.

— Salut, Sebică! Mulţumesc frumos! Ce faci? S-a întâmplat ceva?!

— M-a sunat cineva de la urgenţe şi mi-a zis că Andreea a avut un accident, dar nu a vrut să îmi spună ce s-a întâmplat, dacă e lovită sau nu...

— Ferească Dumnezeu! Vin să te iau şi mergem să vedem ce s-a întâmplat.

— Mă gândesc că poate-i o glumă. Sau cine ştie? O fi traversat căscata aiurea, pe unde nu trebuia. Vino şi ia-mă, te rog! Te aştept la stradă.

— Sigur, Sebică! Acum plec.

Între timp, unchiul i-a dat vestea şi mătuşii, iar aceasta a sunat-o pe mama.

— Bună, Ema! Poţi vorbi?

— Bună, Puşa! Bună! Repejor, trebuie să fac comenzile.

— Ema... ăăh, Andreea a avut un accident de maşină.

— Care Andreea?!

— Da, aşa răspunde un om care nu se aşteaptă ca viaţa să-i pregătească o lovitură. Aşa răspunde o mamă care nu a făcut rău nimănui şi se aşteaptă ca viaţa să-i răspundă cu aceeaşi monedă.

— Ema... Andreea, Andreea ta. Andreea noastră.

— Băi, tu eşti nebună?! Vai, Dumnezeule! Şi ce are? Ce-a păţit?! E grav?

— Nu ştiu. Sebică şi Aronel sunt în drum spre spital.

— Vai de mine! Dau un telefon şi plec şi eu.

— Vin şi eu cu tine. Plec acum de la serviciu. Ne vedem în staţie şi luăm un taxi, bine?

— Da, bine!

Nu ştii niciodată cât de tare te poate surprinde viaţa până nu te pune în faţa faptului împlinit. Nu ştii niciodată că, poate, vorbele pe care i le-ai spus mamei dimineaţa, în grabă, sunt, de fapt, ultimele. Îţi continui rutina cu care te-ai obişnuit şi nu te aştepţi să îţi fie zdruncinată în vreun fel, iar atunci când se întâmplă, nu te gândeşti la ceva rău. Refuzi să crezi că ţi se poate schimba cursul vieţii aşa, dintr-odată, fără să fi greşit cu ceva. Nu primeşti niciodată un avertisment cum că astăzi poate fi ultima zi când simţi, iubeşti, te bucuri şi râzi. Nu eşti pregătit să reacţionezi când pierzi pe cineva drag. Rămâi doar cu milioane de întrebări fără răspuns şi te iroseşti încet.

Auzeam o grămadă de voci în jurul meu, dar nu mă puteam concentra la ce spuneau. Mi-au făcut mai multe investigaţii şi au trecut mai mulţi medici să mă vadă. Nu mai simţeam nimic şi nici nu mă puteam mişca. Vedeam doar tavanul. Era totul foarte în ceaţă. Nu ştiu dacă mi-a mai spus cineva ceva, dar între timp apăruse tata.

— Tati, te rog să mă ierţi! Promit să te ascult şi să nu mai ies din cuvântul tău! i-am spus aproape plângând.

— Stai liniştită, puiule! mi-a răspuns cu lacrimi în ochi.

— Nu mai simt nimic! De ce?

— Ai să simţi… linişteşte-te!

— O să mor?

— Nu, tati! Nu! Tu n-ai să mori niciodată! Au fost ultimele cuvinte pe care le-am mai auzit de la tata atunci.

— Situaţia este foarte gravă! Din RMN reiese că a fost lovită rău la coloana vertebrală, în zona cervicală. Trebuie să ajungă urgent pe masa de operaţie a unui spital de neurochirurgie. Eu nu o pot opera aici. Voi vorbi cu profesorul meu din facultate, doctorul Popescu, de la spitalul de neurochirurgie din Iaşi şi o vom transfera acolo, i-a spus doctorul Albu tatii.

Între timp au ajuns la spital mama şi mătuşa. Eram

învelită într-un cearşaf alb, iar când m-a văzut mama, a început să tremure. Nu am vorbit prea mult cu ea. Ştiu doar că i-am spus să se apropie mai mult de mine pentru că nu o vedeam. Unchiul a dat câteva telefoane pentru a-mi obţine cea mai bună şi echipată ambulanţă, ca eu să ajung cât mai repede la Iaşi. Toată familia încerca să contribuie cumva, prin oamenii influenţi pe care îi cunoscuseră de-a lungul vremii. Imediat a apărut pe holurile spitalului şi buna mea prietenă, Magda. Era cu geanta mea albastră în mână. Şi cum mama nu o prea suporta, puţin a mai avut să-i dea una. Noroc că a oprit-o mătuşa mea. Mama nu a suportat-o niciodată pe Magda. Nici măcar atunci când eram mai mici. Mereu îmi spunea că nu am ce învăţa de la ea şi că poate fi o influenţă negativă.

— Ce cauţi aici? Ce caută geanta ei la tine? Ţi-am spus să o laşi în pace pe Andreea! Pleacă de aici! a strigat mama către Magda.

— Nu ştiu ce s-a întâmplat, nu ştiu nimic! îmi pare rău! Ce-a păţit? E grav? a răspuns Magda, tremurând.

— Ce nu ştii?! Minţi de îngheaţă apele! Nu ţi-e ruşine? Dă-i drumul de aici, să nu te văd! a adăugat mama.

Nu ştii niciodată cât de prieten îţi este cel de lângă tine până când nu eşti pe marginea prăpastiei. Nu ştii niciodată dacă cel căruia îi împărtăşeşti toate secretele ar sări după tine în foc să te scoată sau s-ar uita la tine cum te topeşti. Nu ştii niciodată dacă individul căruia i-ai dat titlul de cel mai bun prieten este cu adevărat demn de acest nume. Atunci când spun prieten, mă gândesc la cele mai înalte calităţi. Mă gândesc, în primul rând, la respect. Apoi, mă gândesc la iubire, generozitate, devotament, încredere, înţelepciune, responsabilitate. Mă gândesc la tot ce a lăsat Dumnezeu mai frumos atunci când a creat omul. Un prieten adevărat este acela care, indiferent de situaţie, îţi este aproape. Un prieten adevărat este acela care rămâne lângă

tine chiar dacă ţi-ai pierdut un picior, o mână. Chiar dacă ţi-ai pierdut abilităţile. Un prieten adevărat este acela care nu judecă, ci sfătuieşte. Un prieten adevărat este acela care, dacă ţi-ai pierdut vederea, el îţi face sufletul să vadă tot ce ochii nu pot. Este stâlpul acela care nu pică niciodată. Care este acolo indiferent de furtună, cutremur sau orice alt dezastru din viaţa noastră. Prietenul este cel care te ridică la greu şi îţi arată cât de aproape este soarele de tine. Restul sunt doar cunoştinţe. Dar, oare, câţi dintre noi avem măcar un prieten? câţi dintre noi ştim, putem şi reuşim să fim prieteni? câţi dintre noi îl respectăm şi iubim pe cel de lângă noi?

Între timp, a venit şi un medic de la chirurgie, care s-a uitat la mâna mea stângă. Aproape toate formalităţile erau gata şi ne pregăteam de plecare. Începuse o mare agitaţie.

— Ce n-ai înţeles?! Am spus că vreau adrenalină! O cutie! a strigat disperat un medic către asistentul care venise doar cu două fiole, neştiind probabil cât de gravă este starea mea.

Una dintre infirmierele prezente era rudă cu Angela, cumnata mătuşii mele, aşa că a venit spre tuşa, prinzând-o de mână.

— E foarte grav... Dacă rezistă, copila nu va mai merge niciodată! Tuşa nu a dat importanţă celor auzite, refuzând să creadă acele vorbe.

Au venit la spital şi Ramona, verişoara mea, împreună cu Miruna, fiica ei. Pe mine mă urcaseră deja în salvare. Aveam ochii închişi când Ramo a urcat în ambulanţă ca să vorbească cu mine. M-a prins de mână, dar n-am schiţat niciun gest.

— Pupaţi-o pe frunte! i-a şoptit medicul Ramonei.

Abia când i-am simţit sărutul pe frunte, faţa fiind singura zonă pe care o mai simţeam, am deschis ochii.

— Ramo... am spus aproape plângând. Ce se întâmplă

cu mine? Nu simt nimic!

— Va fi bine! Să fii puternică, suntem lângă tine!

Totul era pregătit, aşa că salvarea a dat drumul la sirenă şi am pornit. Am pornit spre un drum fără prea multe soluţii şi fără ieşire. Pe un drum pe care nici în cele mai groaznice coşmaruri nu m-aş fi putut imagina. Eram însoţită de o doamnă doctor şi de o asistentă. Principalul obiectiv era să nu adorm. Astfel, echipajul medical a făcut tot ce a putut ca să mă ţină trează. Îmi era greu să-mi ţin ochii deschişi, stând mai mereu cu ei închişi, iar atunci când îi deschideam, îmi vedeam reflexia în plafonul ambulanţei. Vedeam reflexia unui om neputincios. Unui om înfăşurat în alb, care era conectat la o maşinărie ce scotea zgomote. Zgomote ce încă semnalau semne vitale. Minime, dar care încă erau acolo. Mi se părea că a trecut o veşnicie de când am plecat şi uneori mai întrebam cât mai durează până ajungem. Cu delicateţe mi s-a răspuns de fiecare dată. Totul părea ca un prezent îndepărtat, de parcă timpul s-ar fi oprit în loc şi eu ieşisem din el. În spatele ambulanţei erau părinţii mei, însoţiţi de tuşa şi unchiul, cu avariile pornite. Nu îmi pot imagina sentimentele care îi încercau în acele momente, dar sunt sigură că se simţeau ca şi cum n-ar mai fi avut suficient aer în plămâni, iar inima le era în gât.

Trecuse o oră şi un pic şi ajunsesem la spitalul de neurochirurgie din Iaşi. Întreg personalul medical responsabil de cazul meu aştepta în faţa spitalului. Sami, soţul Ramonei, întâmplător era şi el acolo cu un prieten ce venise la un control. A deschis doctoriţa uşa de la salvare şi urmau să mă scoată şi pe mine.

— Vă rog să mă ajutaţi! Cineva să ia monitorul! Repede! a strigat cu disperare medicul.

— Doamnă, sunt mătuşa prin alianţă a fetei. Vă rog să îmi spuneţi ce este cu ea, i s-a adresat tuşa doamnei doctor de pe salvare.

— Rugaţi-vă! a fost răspunsul femeii. Tuşa a rămas înmărmurită. Primise un răspuns cu prea mare greutate. Un răspuns pe care nici nu ştia prea bine să îl interpreteze. Să se roage să fiu bine sau doar să trăiesc, indiferent de circumstanţe? Un răspuns de la care nu mai ştii ce aşteptări să ai sau dacă să mai ai vreo aşteptare. Un răspuns prin care îţi încredinţezi viaţa în mâinile lui Dumnezeu şi speri doar ca totul să se termine cu bine.

M-au dus repede pe secţia de ATI, când starea mea începuse să se agraveze şi mai mult. Toate senzaţiile şi durerile posibile mă încercau şi am început să ţip de disperare şi nelinişte. Mi-au făcut urgent analizele şi toate cele necesare, în timp ce părinţii mei erau în cabinetul medicului ce urma să mă opereze. Le-a fost prezentată întreaga situaţie şi au semnat consimţământul dinaintea operaţiei.

La ora 14 s-a aprins becul în blocul operator. Medicii începuseră să lucreze pentru existenţa mea. Doar pentru existenţa mea, căci mai mult nu se mai putea face. Au îndepărtat aşchiile din măduva spinării, aşchii ce aparţineau vertebrei care nu a fost suficient de puternică şi a cedat în momentul accidentului, iar apoi au reconstituit şi vertebra în cauză, luându-mi grefă osoasă de la şold şi prinzând-o cu şuruburi şi plăcuţe. Operaţia a fost un succes, dar nu îmi mai putea înapoia viaţa de dinainte.

După 3 ore şi jumătate m-au dus într-un salon. Părinţii şi rudele aşteptau veştile de la medici. Erau lângă lift când l-au surprins pe domnul doctor Popescu dându-şi boneta jos, în timp ce cu cealaltă mână şi-a şters fruntea, oftând puternic. Nu era un oftat care să fi însemnat că ceea ce a făcut a fost prea greu, ci era un oftat pentru ce a mai rămas după acea operaţie. Pentru că ştia consecinţele unui astfel de traumatism. Pentru că ştia durerea care avea să urmeze în viaţa mea. Imediat ce au văzut această scenă, părinţii s-

au dus după el.

— Domnule doctor, cum e? l-a întrebat tata.

— Rugaţi-vă! A supravieţuit, dar nu putem şti ce va urma. Primele ore sunt critice. Să aşteptăm mai întâi 24, 48, 72 de ore şi apoi să vedem cum va evolua starea ei. Dacă, în final, va pleca din spital într-un scaun cu rotile, e o minune!

În faţa unor astfel de situaţii nici nu mai ştii cum să reacţionezi şi cum să te comporţi. Nu înţelegi cum o zi, care începuse ca toate celelalte, avea să dea startul unor zile de coşmar. Cauţi vinovăţii, îţi pui mii de întrebări şi te agăţi de orice speranţă. Eşti supărat, furios şi nu ştii pe cine să tragi la răspundere pentru ceea ce ţi se întâmplă. Cu cine să te baţi şi să te iei de gât pentru suferinţa provocată. Nu înţelegi de ce Dumnezeu ţi-a dat atât de multe lucruri, pe care ţi le-a luat, într-o clipă, fără să fi făcut ceva rău. Fără să fi deranjat cu ceva. Te întrebi cu ce ai greşit, încât unicului tău copil să-i fie spulberate toate idealurile. Milioane de „de ce”-uri rămân fără răspuns, iar tu eşti măcinat de fiecare clipă.

M-au dus într-un salon, în patul de la perete. În salonul acela mai era o fată, tot Andreea o chema. Era în comă, după un accident rutier. Nu am nicio amintire cu primele momente de după operaţie. Cineva mi-a şters rimelul şi mi-a prins părul cu o faşă. Spre seară, părinţii, tuşa şi unchiul au primit permisiunea să intre să mă vadă. Nu le-am spus nimic. Am început să ţip. Mă sufocam. Au venit repede medicii şi m-au intubat. După toate acestea, ai mei trebuiau să se întoarcă la Bacău. Aşa că, constrânşi de situaţie şi cu inima strânsă, au plecat spre casă. Nu ştiu ce a fost în sufletul părinţilor mei când au intrat în casă, ştiind că eu sunt pe un pat de spital, cu şanse minime de supravieţuire. Probabil au plâns până s-a făcut dimineaţă, când şi-au împachetat câteva haine, mi-au luat şi mie câţiva ursuleţi

de pluş şi-au plecat cu Sami înapoi spre Iaşi. Pe de altă parte, la 3 dimineaţa, unchiul şi mătuşa, venind din dormitoare diferite, s-au intersectat pe hol, unde s-au uitat unul în ochii celuilalt şi au izbucnit în plâns.

Dimineaţă, toţi cunoscuţii aflaseră de accidentul meu şi s-au mobilizat cum au ştiut mai bine pentru a strânge bani. Noi eram o familie destul de modestă. Nu ne permiteam prea multe. Nu aveam cu ce să mergem nici în concedii, aşa cum obişnuiau alţii. Fuseserăm o singură dată împreună la Durău. În rest, ai mei făceau sacrificii ca eu să nu simt lipsa banilor. Ca eu să am parte de tot ce îmi doresc. Şi reuşeau să o facă. Am văzut pentru prima oară marea datorită lor. Au strâns bani ca eu să pot merge anul trecut la Eforie cu ansamblul de dansuri. La fel s-a întâmplat şi cu excursia la Istanbul. Se lăsau pe ei doar ca să am eu. În fiecare lună, jumătate din banii din salarii mergeau spre facturi şi rata de la apartament. Nu exista lună în care să nu se împrumute de la rude, ca să o putem duce până la următoarea dată de salariu sau să nu ducă aur la amanet. Poate că era greu, dar nu simţeam asta, pentru că eram fericiţi. Eram sănătoşi şi împreună, iar asta era tot ce conta.

Zilele acelea, rude, cunoscuţi, necunoscuţi, vecini, colegi de serviciu de-ai mamei şi tatii, prieteni şi apropiaţi, toţi s-au mobilizat şi au strâns bani pentru mine. Toţi au pus mână de la mână pentru o viaţă. Pentru viaţa mea. Oameni cărora le mulţumesc din tot sufletul şi le doresc tot binele din lume.

2

Trecuseră peste 35 de ore de la accident. Era vineri noapte, spre sâmbătă dimineaţă, iar eu eram foarte conştientă de ce se întâmplă cu mine şi în jurul meu. În salon, becul este încă aprins. Probabil, din cauza mea. Nu pot vedea prea multe. Nu mă pot mişca deloc. Se aude zgomotul aparatului ce îmi monitorizează funcţiile vitale. Abia reuşesc să respir, chiar dacă am masca de oxigen nazală pusă. Îmi vine să vărs şi să tuşesc. Încep să aud paşi. Se apropia cineva de patul meu. Era un asistent care venise să mă vadă. Pentru că mi se adunaseră secreţii în gât pe care nu le puteam elimina, mi-a introdus nişte furtunaşe pe nas, apoi pe gât, pentru a le aspira, începusem să mă agit fiindcă acele furtunuri îmi creau un mare disconfort.

— Ştiu că nu-i plăcut, dar trebuie să suporţi şi să mă laşi să te aspir, a spus asistentul.

— Nu pot să respir şi îmi vine să vomit, i-am răspuns.

— După ce te aspir, vei respira mai bine.

Am deschis gura şi l-am lăsat să facă ce trebuia. Era o senzaţie groaznică, oribilă. Simţeam că nu mai am aer.

În clipele acelea mă întrebam în sinea mea ce am făcut să merit tot acest chin şi de ce tocmai eu trec prin asta.

— Am terminat! îţi las şi masca de oxigen. E mai bine?

— Nu. Îmi este foarte rău!

— Ce te deranjează cel mai tare?

— Totul! Nu ştiu ce mă doare mai tare, dar nu mai pot. Îmi puteţi face ceva să adorm?

— Ţi-am administrat un calmant acum o oră. Acum trebuie să se termine celelalte sticluţe din perfuzor.

— Dar un somnifer?

— Nu îţi putem da. Încearcă să te linişteşti. Merg şi la ceilalţi pacienţi.

— Nu puteţi să mai staţi cu mine? Nu vreau să rămân singură.

— Voi ruga o infirmieră să vină.

— Bine.

— Cum te cheamă?

— Andreea, i-am răspuns. S-a uitat ciudat, apoi a plecat.

Nici să adorm nu reuşeam. Încercam să privesc în jur, dar nu puteam vedea mare lucru. Nici capul nu-l puteam mişca. Nu ştiu ce mă apăsa mai tare: durerea fizică, disperarea că nu pot schiţa niciun gest sau teama că nu pot respira cum trebuie nici cu masca de oxigen pusă.

Toate aceste stări se amplificau cu fiecare secundă, iar tentativele disperate pe care partea raţională din mine le făcea ca să mă convingă că de mâine îmi va fi mai bine erau umbrite de durerea sfâşietoare din sufletul meu. În sfârşit se făcuse dimineaţă, iar pe holuri era o mare forfotă. După ce asistenta mi-a administrat intravenos tratamentul, au venit şi două infirmiere pentru igiena intimă. Acestea din urmă au fost atenţionate să nu mă mişte prea mult, să rămân doar pe spate pentru a nu avea probleme cu operaţia. Aşa au şi făcut. Erau foarte experimentate în domeniu.

— Alexandra, cum te simţi? m-a întrebat o asistentă.

— Nu prea bine. Mă doare şi capul. Dar de ce îmi spuneţi Alexandra?

— Păi nu aşa te cheamă? Aşa scrie în fişa ta.

— E al doilea prenume. Nu mi-a spus nimeni niciodată aşa. Andreea mă strigă cunoscuţii.

— Şi Alexandra e un nume foarte frumos. Merg să aduc un termometru şi un Perfalgan. Pare că ai febră.

Acum înţelesesem de ce asistentul de azi-noapte se uitase ciudat la mine atunci când i-am spus că mă cheamă Andreea. S-o fi gândit că nu-s defectă doar fizic, ci şi psihic, mi-am spus în gând, cu un strop de amuzament.

— Ia să vedem temperatura. Te doare de mult capul?

— Nu ştiu. N-ar putea pune cineva un ceas pe perete? Măcar să mă holbez şi la altceva decât la tavan.

— Vedem, găsim cumva o soluţie. Da, ai febră, 38, 7! Îţi pun Perfalganul şi sper să scadă repede şi să îţi treacă durerea de cap. Cu respiraţia cum e?

— La fel... De ce încă nu mă pot mişca? Ce operaţie am făcut?

— Trebuie să ai răbdare, multă răbdare. Merg să fac tratamentul şi altor doi pacienţi şi apoi vin să te aspir.

— Iar?! Dar nu îmi place, nu mai vreau. Vă rog!

— Trebuie, Alexandra! Trebuie! Mă întorc acuşi.

Când asistenta se îndrepta spre uşă, a intrat o infirmieră.

— Bună dimineaţa. Alexandra! Ce faci? Am înţeles că nu îţi place să stai singură şi am venit să mai stau eu cu tine, a spus plină de zâmbet infirmiera.

— Bună dimineaţa! Mulţumesc că aţi venit! Cum vă numiţi?

— Violeta. Cum eşti? Azi-noapte am auzit că nu te-ai simţit prea bine şi n-ai putut dormi.

— Mda, am avut şi zile mai bune. Nici acum nu prea pot să respir şi mă simt atât de obosită, dar nu pot să adorm.

— Eşti puternică, Alexandra! Vei fi mai bine, vei vedea.

— Când?

— În curând! Să nu te dai bătută!

— Alexandra, Alexandra, ai o mulţime de vizitatori! a spus bucuroasă o altă infirmieră care tocmai intrase în salon.

— Şi de ce nu vin la mine?

— Nu au voie acum. Aşteaptă pe hol. Vor intra pe rând, la ora de vizită.

— De ce?

— Sunteţi mulţi pacienţi grav bolnavi aici şi trebuie să

fiţi protejaţi de infecţii.

— Şi eu sunt grav bolnavă?

— Alexandra… tu ai avut un accident şi ai suferit o traumă puternică. Corpul tău trebuie protejat.

— Păi şi unde m-am lovit? Nu mă pot mişca şi nu îmi simt corpul. Dacă puneţi mâna pe mine nu vă simt. Nu simt branula. Nici pătura de pe mine. Nimic! De ce?

— Asta noi nu ştim, Alexandra! Trebuie să ai răbdare. Mergem să întoarcem câţiva pacienţi şi venim mai târziu la tine, bine?

— Bine, dar cum adică să îi întoarceţi?

— Îi întoarcem de pe o parte pe alta cu cearşaful. Nu se pot mişca. Sunt ca şi tine. Peste câteva zile, după ce ne asigură domnul doctor că nu deranjăm operaţia, te vom întoarce şi pe tine, din 4 în 4 ore, ca să nu faci răni. Până atunci, te protejează salteaua de răni.

— Am înţeles. Mergeţi la ei.

Între timp, a venit şi asistenta pentru tratament, m-a aspirat şi mi-a luat sânge pentru câteva analize. Disperarea mea cu privire la faptul că nu mă puteam mişca deloc se tot amplifica.

Se făcuse ora 13, ora vizitei. Au venit mama, tata, unchiul, tuşa şi Magda, prietena mea. Pentru că nu puteau intra toţi odată, au intrat în perechi. Mami şi tati îmi aduseseră ursuleţii de pluş preferaţi, pe care acasă îi aveam lângă pernă în fiecare noapte.

— Doamna asistentă, Andreea poate mânca ciocolată? a întrebat tuşa.

— Da, dar să fie albă.

— Sigur, mulţumim! Astfel tuşa a coborât la magazinul din faţa spitalului şi mi-a cumpărat ciocolată albă cu alune întregi, timp în care am vorbit cu Magda.

— Cum te simţi? m-a întrebat Magda.

— Nu prea bine. Nu mă pot mişca deloc! Cred că vei

merge doar cu Diana la Balul Bobocilor. Să te îmbraci frumos! i-am răspuns.

— Nu contează asta. Tu să fii bine! Voi încerca să vin cât de des pot. Cum mai putem vorbi?

— Nu ştiu. Seara cred că mai este o oră de vizită. O să îi spun mamei să te sune atunci şi să îmi pună cumva telefonul pe pernă ca să vorbim.

— Aşa facem! Să te faci bine repede, avem nevoie de tine!

— Încerc, dar se pare că nu ţine de mine…

— Îi las şi pe părinţii tăi să mai intre. Te iubi mult! între timp se întorsese tuşa cu ciocolata. A intrat în salon împreună cu părinţii şi unchiul.

— Iubita, rup bucăţele mici şi mesteci încet, da? Să ai grijă să nu te îneci.

— Da!

Trebuia să învăţ să mănânc şi să beau apă din poziţia culcat, acestea fiind cele mai uşoare lucruri cu care eram obligată să mă obişnuiesc din tot ceea ce mi se întâmpla.

— E bună, mami? m-a întrebat mama.

— Foarte bună! Vreau şi puţină apă, am răspuns.

— Tuşa ţi-a adus şi suc de portocale. Vrei?

— Da.

— Pun într-o cană şi bei cu paiul sau să îţi dau cu seringa? Cum îţi e mai uşor?

— Pune în cană. Să fie plină şi ridici paiul cât de sus poţi ca să ajungă la gura mea.

— V-am rugat să veniţi pe rând, maximum 2! a spus o asistentă, ce tocmai intrase în salon.

Au ieşit tata şi unchiul, iar mama şi tuşa au rămas. Voiam neapărat să ştiu mai multe despre ce mi se întâmplă. Eram atât de disperată, încât am început să mă agit foarte tare.

— Tuşi, de ce nu mă pot mişca? Am fost operată de

apendicită şi tot amorţită sunt! De ce? Mami, ce se petrece? am spus aproape plângând.

— Andreuţa, mami, linişteşte-te! a replicat mama cu ochii în lacrimi.

— Ai să te faci bine, puiule! a adăugat tuşa.

— Dar nu mai suport, vreau să plec de aici!

— Ştiu, mami, dar trebuie să avem răbdare... Nu plânge, bine? Va fi bine!

— Bine, dar nu voi putea aştepta prea mult. Simt că mă strânge ceva la bărbie. Ce am?

— Este marginea gulerului ce-ţi fixează gâtul.

— Şi de ce am nevoie de acest guler?

— Andreea... ai fost operată la coloana vertebrală, în zona cervicală. Gulerul îţi ţine gâtul imobilizat ca să nu apară complicaţii.

— Mă deranjează tare la bărbie. E dintr-un material foarte rigid.

— O să vorbim cu domnul doctor sau cu o doamnă asistentă, poate îl va schimba.

— Ar trebui să mergeţi, ora de vizită s-a terminat. Mai pot veni 5 minute şi domnii, iar apoi vă rog să plecaţi, a spus doamna asistentă.

— Sigur! au răspuns la unison mama şi mătuşa.

— Doamna asistentă, nu aţi putea să îi schimbaţi gulerul, vă rog? O deranjează la bărbie.

— Cred că se poate, doar că va trebui să îl cumpăraţi dumneavoastră. Vorbiţi mai bine cu domnul doctor Popescu, este de gardă.

— Mulţumim! Mami, să fii tare! Eu şi tati mergem să vorbim cu domnul doctor şi rămânem pe hol. Ne vedem diseară, a spus mama zâmbind şi totodată cu ochii plini de lacrimi.

— Eu, unchiul şi Magda plecăm acasă, iubita! Promit că venim zilele următoare. Mâine cred că vine şi Ramona, a

adăugat tuşa.

— Bine, vă iubesc! Să vină tati şi unchiul.

— Şi noi te iubim! Mult, foarte mult! Vin şi ei imediat ce noi ieşim, a spus mama, sărutându-mă pe frunte.

— Tati, să vorbeşti cu domnul doctor, te rog, ca să îmi schimbe gulerul.

— Sigur că da! Ne vedem diseară. Să fii puternică! Eu şi mama rămânem pe hol.

— Te pup, iubita! Eşti cea mai curajoasă! a adăugat unchiul.

Au plecat, iar eu am rămas cu neliniştea mea şi zgomotul aparatelor din salon. Nu trecuseră nici 5 minute şi sosiseră lângă mine trei doamne infirmiere.

— Sper că nu aţi venit pentru vreo altă procedură chinuitoare! le-am spus când am văzut că sunt aşa multe.

— Nu, Alexandra, nu! Am venit să stăm împreună la poveşti, a spus amuzată una dintre ele.

— Ce îţi plăcea să faci acasă. Alexandra? Cum putem să te înveselim? a adăugat altă doamnă infirmieră.

Cred că au stat mai mult de o oră cu mine. Mi-au povestit despre ele şi familiile lor. Mi-au făcut până şi manichiura. M-au dat cu ojă turcoaz, dar doar la două degete de la mâna dreaptă, căci aşa cum spunea o asistentă, dacă erau toate unghiile vopsite cu ojă, nu îmi mai puteau monitoriza saturaţia. Dar eu m-am mulţumit şi cu două unghii. Era suficient şi faptul că vorbeam cu cineva. M-au făcut chiar şi să râd, povestindu-mi puţin supărate despre ce scria în noul protocol din protecţia muncii. Pe de altă parte, părinţii au vorbit cu domnul doctor, care le-a dat acordul să îmi cumpere un guler mai puţin rigid şi le-a spus să îmi caute şi ACC, pentru aerosoli, în speranţa că respiraţia mea se va mai îmbunătăţi. Astfel, părinţii nu au stat pe gânduri şi-au plecat spre magazine ortopedice şi farmacii.

— Mai vreau apă, vă rog!

— Alexandra, ai băut cam multă. Te simţi bine? Să chemăm o asistentă?

— Nu ştiu, dar îmi este sete încontinuu, am răspuns.

Simţeam că mi se usucă gâtul, iar faţa îmi frigea şi aproape că deliram.

— Alexandra, ce simţi? Mă auzi? m-a întrebat o asistentă.

— Simt că mă sufoc! Faceţi-mi ceva, vă rog!

— Nu te panica, stai liniştită! Oxigenul l-am dat la maximum. Concentrează-te doar pe respiraţie. Aduc un calmant şi tratamentul.

A fost o zi tare grea, urmată de o noapte la limită. O limită pe care nu înţelegeam de ce tocmai eu trebuia să o trăiesc. Tocmai eu, la nici 14 ani. Nu înţelegeam de ce tocmai eu trebuia să mă chinui şi să mă confrunt cu atât de mult rău. Îmi doream doar să adorm, ca măcar pentru câteva ore să nu mai simt toate durerile şi senzaţiile care mă nelinişteau. Îmi doream să adorm, ca în acele ore să nu mă mai confrunt cu respiraţia mea anevoioasă, să nu mai simt că mă sufoc. Să nu mai simt nimic. Nici măcar că trăiesc.

După vizita de dimineaţă a medicilor, m-au dus în sala de operaţii, pentru a încerca să facă ceva pentru mâna mea stângă, mână de care eu nu ştiam să fi avut ceva la ea, crezând că prin tot ce treceam era mai mult decât suficient pentru un singur copil. Vedeam doar panourile acelea imense cu lumini, iar la radio rula „One day”, cântată de Arash. Când am auzit melodia, mi-am spus în gând că într-o zi sigur voi vedea şi eu din nou lumina şi luna pe picioarele mele. Nu îmi pot imagina unde şi cum a putut fi atât de afectată mâna mea stângă, de aproape toată carnea de pe faţa ventrală mi-a fost sfâşiată, iar degetul inelar a fost şi el rupt în trei locuri şi cu pielea smulsă. Deget pentru care

mama i-a implorat pe medici să nu mi-l taie, căci asta fusese decizia iniţială. Astfel, chirurgul a încercat să-mi reconstituie degetul zdrobit şi să îndepărteze reziduurile din puţina piele care rămăsese, apoi mi-a fixat mâna şi antebraţul cu ghips.

Alte două zile îngrozitoare aveau să treacă în acelaşi stil: febră, respiraţie la limită, nici măcar un minut de somn, agonie şi multă nelinişte. Orele în care stăteam cu părinţii mei erau cele mai fericite, în rest timpul trecea foarte greu. Luni, pe la prânz, m-au mutat într-un salon nou, pentru a fi ferită de infecţii, apoi au venit un medic şi o asistentă să îmi schimbe pansamentul la mâna stângă.

— Vreau să-mi văd mâna, vă rog! le-am spus.

— Eşti sigură? m-a întrebat medicul.

— Foarte!

Nu pot spune că am văzut foarte multe filme de groază, dar câteva tot am vizionat şi în niciunul nu am văzut ceva care să arate mai urât ca mâna mea. De la încheietură până la degete era un schelet pe care abia stăteau câteva petice care încercau să semene cu pielea, iar degetul inelar, şi el fără piele, nu mai arăta a deget, ci era un os mic şi deformat în capătul căruia se afla unghia. Mă mir cum de a rămas unghia întreagă.

— M-am uitat suficient, mulţumesc! Când va reveni la normal?

— În vreo 8 săptămâni – adică niciodată. A fost doar un răspuns care să nu mă nelinişteasc㠚i mai tare. Şi chiar mi-a fost benefic pe moment, căci eu chiar am crezut că mâna se va vindeca şi va arăta ca înainte. Am crezut că toate lucrurile şi situaţiile de pe lumea asta au o rezolvare care să le aducă la forma iniţială. O rezolvare prin care să primească o a doua şansă. Dar, pe parcurs, am aflat că mă înşelam. Am aflat că cele mai multe lucruri şi situaţii din lumea asta sunt ireversibile şi că nimeni şi nimic nu le mai

dă o a doua şansă. Am aflat că, în cele mai multe cazuri, odată ce pierzi ceva, pierzi pentru totdeauna.

3

Alte 10 zile au trecut la fel de greu şi astfel erau două săptămâni de la accidentul care mi-a întors viaţa pe dos. Două săptămâni de chin, agonie, groază şi durere. Două săptămâni în care viaţa mea a atârnat de un fir de aţă. Zile în care următoarea secundă nu părea să fie sigură pentru mine. Zile în care nici medicii nu mai ştiau ce să facă, ci pur şi simplu aşteptau o minune. Zile în care li se spuseseră părinţilor să se pregătească de ce e mai rău, cumva că îmi pot cumpăra şi sicriu.

Două săptămâni în care toată lumea, de la părinţi, la infirmiere, a făcut tot ce a putut ca să scoată un zâmbet de la mine. Într-una din zile o doamnă infirmieră m-a machiat. Într-o altă zi, alte două infirmiere m-au spălat pe păr cu o capelină specială pentru persoanele imobilizate la orizontală. Apoi, o asistentă mi-a împletit părul. Mulţumită directorului spitalului, părinţii mei puteau intra la mine şi în afara orelor de vizită. Fiind pe o secţie de terapie intensivă, nu erau televizoare în saloane. Ei bine, părinţilor li s-a permis să-mi aducă unul, doar că nefiind cablul tv tras, prindeam un singur canal. Mi-au adus şi un radio. Au făcut tot ce au putut pentru a încerca să-mi aducă un strop de bucurie.

Două săptămâni în care am fost mutată la fiecare 3-4 zile într-un alt salon, proaspăt dezinfectat, pentru a fi ferită de bacterii. Acum, sunt în salonul din faţă, cu doar două paturi, în care văd perfect uşa pe care intră zilnic noi poveşti. Uşă pe care, tot zilnic, pleacă cel puţin un om cu cearşaf alb pe cap însoţit de două infirmiere. Un om care pleacă, cel mai probabil, trist şi mâhnit, pentru că nu a mai apucat să îşi ia la revedere de la cei dragi. Dincolo de acea uşă sunt şi părinţii mei, aşteptând să intre la mine. Din acest salon, pot auzi şi zgomotele aparatelor care îi

monitorizau pe ceilalţi pacienţi, dar şi ţiuitul care însemna că unda de EKG s-a îndreptat pentru totdeauna.

Două săptămâni în care şi unda mea era gata să cedeze. Zile în care abia reuşeam să mai respir. S-au încercat toate variantele posibile pentru a obţine o gură de oxigen în plus. Părinţii au răscolit toate farmaciile în căutarea ACC pentru aerosoli, iar în final l-au şi găsit. Zile în care avusesem febră şi dureri insuportabile. Alte zile în care îmi apăruseră senzaţii noi cu care eram obligată să mă obişnuiesc. Simţeam că îmi ard genunchii de parcă cineva m-ar fi băgat într-un cuptor. Îşi făcuseră apariţia şi spasmele musculare pe membrele inferioare, adică nişte mişcări involuntare ale picioarelor, care interveneau şi dispăreau cum şi când voiau ele. Pur şi simplu, gamba se ridica, iar apoi revenea la loc sau tremura tot membrul. Deşi îmi creau disconfort, m-am bucurat de apariţia spasmelor, crezând că fac parte din procesul vindecării.

— Acum, sunt extrem de agresive şi dăunătoare. Mi-aş dori să dispară pentru totdeauna, măcar de ele să scap, însă nu este posibil. Întreg organismul îmi fusese dat peste cap. Începusem să beau apă multă, extrem de multă. Într-una dintre zile, am ajuns să beau chiar şi 12 litri de apă.

Două săptămâni în care n-am închis un ochi, majoritatea nopţilor petrecându-le alături de infirmiere. Mă împrietenisem cu tot personalul medical de pe secţia de ATI, un personal impecabil, din toate punctele de vedere. În unele seri, puţine la număr, când mă simţeam mai bine, îmi ţinea mama telefonul la ureche ca să vorbesc cu Magda şi cu toţi cei care, pe atunci, îmi erau dragi şi păreau să-mi fie aproape. În alte seri, abia scoteam câteva cuvinte. Îmi era groaznic de greu să-i văd pe părinţi cum plecau neputincioşi şi mâhniţi că nu puteau să mă ajute mai mult.

Mama a fost din toate timpurile mai sensibilă şi emotivă. Era normal să o văd cu lacrimi pe obraji, deşi încerca să se

abţină cât putea, mai ales faţă de mine. În schimb, tata este şi a fost dintotdeauna un om extrem de puternic, vertical şi echilibrat. Un om pe care, în cei aproape 14 ani de viaţă, l-am văzut de foarte puţine ori plângând. Într-una dintre seri, în timp ce vorbeam cu ei doi, tata s-a uitat la mine şi a izbucnit în plâns. Asta a fost primul semn prin care mi-am dat seama că situaţia mea este foarte precară.

4

Era trecut puţin peste 5:30, abia venise tura nouă, printre care şi doamna Lili, infirmiera de care mă ataşasem cel mai mult. Venise să stea cu mine, să mai povestim şi i-am cerut să îmi dea să mănânc compot de vişine.

— Asta-i semn bun, Alexandra! Mă bucur că mănânci!

— Păi ar cam fi cazul să apară şi semne bune. Poate îmi revin şi plec acasă.

— Mai trebuie să stai, Alexandra!

— Mi-am pierdut toată răbdarea! Aş vrea să ies afară. Să simt aerul proaspăt. Să văd soarele, norii şi oamenii ce mişună pe străzi. Nu mă puteţi scoate cu patul sau pe o targă în faţa spitalului, vă rog?!

— Şi cu aparatele care te monitorizează ce facem?

— Le dăm o pauză!

— Chiar şi oxigenului?

— Da! Mă va ajuta cel de afară.

— Nu se poate, Alexandra! îmi pare rău!

— Pff… Au mai fost cazuri ca mine pe aici?

— Au mai fost, Alexandra… Au mai fost!

— Şi? Cât au stat în spital şi când au început să meargă?

— Păi nu prea au început să meargă. A mai fost un băiat, aşa ca tine, cu leziunea la fel de sus. Încă mai ţin legătura cu el. A fost în multe spitale şi doar mâinile şi le-a recuperat. A rămas într-un scaun cu rotile.

— Eh, lăsaţi că eu o să fiu mult mai bine decât el! Eu o să şi merg, veţi vedea.

— Aşa să fie. Alexandra!

Apreciam sinceritatea doamnei Lili, dar cumva nu îmi venea să o cred. Nu puteam să cred că cineva poate ajunge aşa rău, la o vârstă atât de fragedă, din cauza unui accident rutier. Probabil nu îmi venea să o cred şi din cauza faptului că nu aveam cunoştinţe în domeniul traumatismelor

medulare şi pentru că nu ştiam că există o asemenea patologie dură. Faptul că nu am dat credit celor auzite mi-a dat putere să merg cu capul sus mai departe, aşteptând realitatea pe care mi-o doream.

Credeam că este loc şi de mai bine, fiindcă îşi făcuseră apariţia unele semne îmbucurătoare. După ce doctorul mi-a scos firele de la operaţie şi mi-a dat jos şi partea din faţă a gulerului, mi-am recăpătat mobilitatea şi sensibilitatea gâtului, astfel că puteam să îmi întorc capul dintr-o parte în alta. Infirmierele începuseră şi ele să mă întoarcă cu cearşaful de pe o parte pe alta, dar nu din 4 în 4 ore, cum era normal, ci doar atunci când le lăsam eu, căci acele manevre şi statul pe o parte nu-mi plăceau deloc. Neavând control asupra corpului meu, mă speriam teribil când cineva mă mişca. Patul era electric şi aşa au putut infirmierele să îmi ridice trunchiul la 30 – 40 de grade. La primele încercări simţeam că nu mai am aer şi mi se întuneca vederea, dar apoi m-am obişnuit. Îmi plăcea că puteam să văd ce se întâmplă în jurul meu.

Începuseră să vină la mine şi Silviu, kinetoterapeutul, care îmi mobiliza uşor membrele inferioare şi superioare, pentru a evita pe cât posibil retracţia musculară şi a tendoanelor. Uneori îmi făcea şi tapotaj, ca să mă ajute cu eliminarea secreţiilor din gât, de care scăpăm doar dacă stăteam la aspirat. Cumva, lucrurile păreau să se aşeze, dar doar păreau. Nu era nimic mai mult.

— Alexandra, am o veste bună şi una mai puţin bună! mi-a spus asistenta care venise să îmi facă tratamentul.

— Hmm, care-i aia bună?

— La noapte vei putea dormi. O să îţi dăm ceva care să te ajute.

— Serios?! Abia aştept! Şi vestea mai puţin bună?

— Branula… s-a înfundat.

— Mh, nu prea îmi convine, dar accept situaţia. Probabil

s-a bucurat şi ea pentru mine când a auzit că voi dormi la noapte, am răspuns chicotind.

— Chiar aşa! Merg să aduc fluturaşi, a adăugat şi asistenta râzând.

Mă obişnuisem cu toate stările şi durerile. Mă obişnuisem chiar şi cu respiraţia mea anevoioasă. Încercam să fac faţă provocărilor de zi cu zi şi chiar reuşeam. Până şi medicul care mă operase începuse să glumească cu mine. Deşi prognosticul era destul de rezervat, încercam să îl sfidez. Toate astea, în speranţa că mâine îmi va fi mai bine.

5

Astăzi, fusesem anunţată că voi avea mulţi vizitatori. Pe lângă părinţi, îi aşteptam pe mătuşa, unchiul, verişoara şi pe mamaia. Mă bucuram mult când eram înconjurată de oamenii dragi inimii mele.

— Andruşca, iubita mea! Cum eşti, ţucă?

— Sărut mâna, mamaie! Puţin mai bine, cred, dar încă nu mă pot mişca. Am început să îmi simt şi mişc gâtul, în rest nicio îmbunătăţire.

— Lasă, mamaie, că eşti tânără şi ai să-ţi revii, ai să vezi!

— Mda... sper să se întâmple cât mai repede, până nu o iau razna. Nu prea mai suport această situaţie!

— Nu, mamaie, nu vorbi aşa! Tu eşti puternică, mereu ai fost! Iar noi suntem aici, cu tine, mereu, ca să te sprijinim.

Mamaia, mama tatălui meu, mereu mi-a fost dragă. O femeie tare bună, iubitoare şi generoasă. Ţin minte cu mare preţuire vacanţele de vară pe care le petreceam la ţară, alături de ea şi tataia. Bunicul, care a fost un bărbat extrem de frumos, cu nişte ochi albaştri senini şi duioşi şi cu un caracter exemplar, a murit mult prea devreme. Am fost şi eu acolo atunci. Se întâmpla în 2008, la începutul lui ianuarie. Aveam puţin peste 7 ani. Fusese internat în spital imediat după revelion, iar pe 8 ianuarie l-au externat. Avea probleme cu inima şi pancreasul. L-a luat tata de la spital, apoi au venit după mine, la şcoală, şi-am plecat la ţară. Părea să-i fie bine. Nimic nu prevestea că în următoarele ore va mai exista doar în amintirile noastre.

Când am ajuns la ţară, mamaia ne aştepta cu masa pusă. Tataia nu a prea mâncat, doar puţină supă. Stăteam toţi de vorbă şi, dintr-odată, s-a încălţat şi a fugit afară, fără să ne spună ceva. Probabil simţea că-i vine sfârşitul şi nu voia ca eu să văd acea scenă. Noi ne-am gândit că are

nevoie la baie. După câteva minute, a ieşit şi mamaia.

— Sebică, Sebică! Vino repede că moare Mitică!

Deşi eram destul de mică şi nu mă aşteptam să asist la astfel de situaţii, m-a luat un fior în tot corpul când am auzit strigătele bunicii. Tata a ieşit repede afară, iar eu am rămas în casă.

— Du-te şi sună la salvare şi cheamă-l pe Nicu, i s-a adresat tata bunicii.

Tataia era întins pe jos, încă mai respira. Rămăseseră doar ei doi, tată-fiu. Tata a încercat să-i facă masaj cardiac şi respiraţie gură la gură, însă fără succes. Între timp, venise Nicu, vecinul.

— Ce se întâmplă, Sebi?

— Nicule, adu o lumânare!

— Sebi, nu…

— Du-te, Nicule, du-te!

E teribil să-ţi moară părintele în braţe. Părintele care până mai ieri te ţinea el în braţe. L-au adus într-o pătură în casă, unde şi-a dat ultima suflare. Îl văd şi acum, întins pe jos, în mijlocul camerei, fără nicio putere şi cu o lumânare la căpătâi. Tataia, un munte de om care îmi făcea leagăn în copac vară de vară şi îmi îndeplinea toate dorinţele, era acum lângă mine, dar nu mai putea face nimic şi nici noi pentru el. Mai devreme sau mai târziu aşa ajungem toţi. Neputincioşi în faţa sorţii. Şi rămânem doar o amintire. O amintire de care trebuie să ne îngrijim pe parcursul vieţii.

— Ţi-am adus iaurt cu zahăr ars. Vrei să-ţi dau? m-a întrebat tuşa.

— Da!

— Cum mai eşti, fetiţă?

— Nu ştiu, tuşică, dar eu m-am plictisit rău aici! Cred că am să fug!

— Andreea, dacă tu faci asta, îţi promit eu că nimeni nu se supără! a răspuns tuşa, gândindu-se la diagnosticul dat

de medici.

6

Se făcuse seară, iar eu aşteptam cu nerăbdare medicamentul care mă va ajuta să dorm, căci simţeam că nu mai rezist psihic.

— Alexandra, Alexandra, iar ai febră! De ce mă superi? a întrebat asistenta.

— Cred că nu mai fac faţă…

— Trebuie! Măcar pentru părinţii tăi!

— Am cam ajuns la capătul puterilor… Spunea colega de dimineaţă că îmi veţi da ceva să dorm.

— Da, doar că până nu stabilizez febra, nu pot. Îţi fac tratamentul, pun şi un Perfalgan şi dacă într-o oră va scădea, îţi fac şi Diazepam, ca să dormi puţin.

— Bine, am confirmat eu.

Spre norocul meu, după o oră, îmi scăzuse febra, iar asistenta venise cu seringa cu Diazepam. Mi-a făcut injecţia intramuscular, pe coapsă. Imediat după ce a terminat de injectat am văzut-o cum s-a ridicat de pe scaun şi am adormit instantaneu, fără să mai pot spune ceva. Numai somn nu s-a putut chema ăla, fără vise, fără nimic, căci atunci când m-am trezit eram şi mai obosită, dar măcar trecuseră câteva ore de chin pe care nu a trebuit să le suport conştient.

După vizita medicilor de dimineaţă, au intrat părinţii la mine, pe rând. Îmi aduseseră lapte cu nesquik şi mini croissante cu vanilie şi vişine.

— Ai putut să dormi azi-noapte, puiuţ? m-a întrebat mama.

— Somnul de dinainte era cu totul altfel, comparativ cu ăsta de azi-noapte. Aşa că n-aş putea spune că am dormit. Am adormit imediat ce mi-a făcut injecţia şi m-am trezit pe la 4, brusc. De parcă m-ar fi forţat cineva. Nici vise n-am

avut…

— Poate la noapte va fi mai bine, a adăugat mama, sărutându-mi mâna.

— Sper… Apropo, a mai murit unul!

— De unde ştii tu, mami? Cine ţi-a spus?

— Nimeni, dar am văzut când îl scoteau pe uşă. Era învelit cu un cearşaf alb.

— Nu a murit nimeni, mami. Cel mai probabil îl duceau la ecograf.

— Aşa-i? Şi l-au învelit pe cap ca să nu-l tragă curentul de pe hol, nu? Nu oi putea eu să mă mişc, dar ochii încă îi am buni!

— Nu ştiu, mami! Sigur mergea la RMN.

— Mda, aşa e! Cum spui tu. Sună un telefon!

— E al tău. Stai, să vedem. E un număr necunoscut. Vrei să vorbeşti?

— Da! Răspunde şi ţine-mi-l la ureche, te rog.

— Sigur.

— Alo?!

— Andreea… Ce faci? m-a întrebat o voce masculină, deloc cunoscută.

— Nu prea bine, dar cine eşti?

— Sunt Alex… de la accident.

— Mi s-a părut ciudat cum după mai bine de două săptămâni şi-a amintit şi el de mine. Necunoscându-i prea bine vocea, nu aveam garanţia că cel din spatele receptorului era el.

— Aha…

— Cum te simţi?

— Nu simt nimic de la gât în jos şi nu mă pot mişca deloc. Nu sunt prea bine!

— Am înţeles! Sper să te simţi mai bine! însănătoşire grabnică!

— Mulţumesc!

— Cine era? m-a întrebat mama curioasă.

— Cică Alex, de la accident.

— Şi de ce ai vorbit cu el? Nu-l urăşti?

— Nu! De ce să îl urăsc? Doar nu a vrut să se întâmple asta! i-am răspuns mamei foarte hotărâtă. – însă, dacă aş fi ştiut că vor trece 6 ani teribil de grei şi nu voi avea nicio conversaţie cu el faţă în faţă, măcar să îşi ceară scuze, să îmi spună ceva, sau, nu ştiu, efectiv să se exprime cumva cu privire la ceea ce s-a întâmplat, cu siguranţă răspunsul meu de atunci ar fi fost altul. Nu zic că îl urăsc, nu ştiu să urăsc oamenii, dar nici drag nu îmi este! Şi nici nu pot trece cu vederea atitudinea lui. Cred că unele persoane aşa au fost crescute şi educate şi este peste puterea mea de a le înţelege.

7

Alte două zile grele au trecut, iar părinţii au fost chemaţi în cabinetul doctorului Popescu.

— Va trebui să luăm în calcul varianta unui transfer. Acum, Alexandra e mai stabilă şi poate rezista drumului. Ce ziceţi de spitalul de la dumneavoastră din Bacău?

— În niciun caz! Vă rog din suflet, domnule doctor! Oriunde altundeva! a răspuns tata.

— Atunci încercăm la spitalul „Nicolina”, de aici, din Iaşi. E un spital de recuperare, trebuie să facem acest pas. Noi o putem ţine şi aici, mult şi bine, dar Alexandra are nevoie de un alt mediu. De dimineaţă, la vizită, îmi număra pacienţii care au murit. Toate astea nu îi fac bine. E destul de afectată de tot ce trăieşte, nu are nevoie de altceva în plus. Zilnic, vine şi doamna psiholog la ea, dar are nevoie de timp. Avem nevoie de ea să coopereze cu noi, cu dumneavoastră, nu ne putem permite să o pierdem psihic. Sper că înţelegeţi.

— Sigur că înţelegem. Mulţumim pentru ajutor!

— Bine. Atunci întocmim cele necesare şi o transferăm la „Nicolina”.

Când am auzit că mă vor duce într-un alt spital, cumva m-am întristat, pentru că mă obişnuisem cu lumea de aici, mai ales cu doamna Lili, dar mă şi bucuram, gândindu-mă că fiind un spital de recuperare, mă va ajuta în vindecarea mea. S-au mişcat repede cu documentele şi în două zile plecam spre nou) spital. Cu ocazia plecării, în sfârşit puteam purta haine. Astfel, părinţii mi-au cumpărat câteva lucruri. Trebuiau să caute ceva lejer, cu nasturi, ca să nu fiu mişcată prea mult în momentul îmbrăcatului.

De dimineaţă, doamnele infirmiere m-au spălat şi îmbrăcat, apoi am aşteptat ambulanţa ca să putem pleca. Mi-au pus gulerul cervical, m-au aşezat pe targă şi am

pornit. După aproape trei săptămâni, vedeam în sfârşit lumina zilei în mod direct. Iniţial, nu îmi puteam ţine ochii deschişi, dar am clipit de câteva ori şi am reuşit. Începuse să picure, stropii de apă aşezându-mi-se pe faţă. Atunci mi-am dat seama cât de privilegiaţi suntem noi, oamenii, care puteam vedea cerul şi simţi cum aerul proaspăt ne invadează nările.

După vreo 20 de minute ajunsesem la noul spital, unde am fost preluată de o doamnă doctor drăguţă.

— Mă voi face bine? am întrebat-o.

— După ochii tăi frumoşi, aş spune că da! mi-a răspuns.

— A fost un răspuns încurajator, chiar mulţumitor pentru mine. Un răspuns întocmai cu realitatea pe care mi-o doream şi o aşteptam cu nerăbdare.

M-au dus într-un salon unde mai erau două bătrâne şi m-au aşezat în patul pe care mi-l pregătiseră. Eram bucuroasă pentru că părinţii aveau voie să rămână cu mine. În schimb, inspectând cu privirea salonul, mi-am dat seama că nu era deloc cum mă aşteptam.

— Mama, geamurile nu au mânere, iar eu am nevoie de aer, neapărat! Mi-aţi spus că voi fi adusă într-un spital de recuperare, nu în unul de psihiatrie.

— Voi vorbi cu o asistentă să facă ceva ca să deschidă măcar un geam.

— Te rog, du-te acum şi vorbeşte! Nici capul nu îmi stă bine. E diferită salteaua asta de cea pe care o aveam dincolo.

— Hai că mă duc eu după doamna doctor, a adăugat tata.

Era un peisaj dezolant! Un salon foarte vechi, fără dotări. Deşi e un spital de recuperare, nici saltea antiescare nu avea patul. Iar faza cu geamurile fără mânere mi-a pus capac. Mă simţeam ca într-un sanatoriu cu bolnavi psihic. Bătrânele din salon nu erau prea comunicative. Nici

televizor nu exista. Totul era cufundat într-o mare linişte. Mă întrebam ce caut aici.

— Spune-mi, draga mea, cu ce te pot ajuta? m-a întrebat doctoriţa.

— Am nevoie de un geam deschis şi o altfel de saltea. Zici că îmi stă capul pe un bolovan.

— Altă saltea nu avem. Nici antiescare. Dacă vrei neapărat, îţi pot cumpăra părinţii o saltea antiescare.

— Sigur! Doar să îmi spuneţi de unde, a răspuns tata.

— Vă scriu imediat pe o hârtie.

— Şi geamul? am întrebat din nou.

— Mă tem că asta nu putem rezolva.

— Aha… Bine, am răspuns resemnată.

Aşa arăta România anului 2014. Iar ăsta era doar începutul pe care aveam să îl cunosc. Un spital de recuperare care nici măcar nu respecta standardele minime ale unui astfel de spital. Să nu existe saltele antiescare, care trebuie să îl ferească pe pacient de apariţia rănilor, e strigător la cer, e inuman! Practic, îl condamni la moarte pe omul imobilizat. Escarele duc la septicemie, care, de cele mai multe ori, se termină cu mâinile pe piept şi cu ochii închişi. Hai, înţeleg că atunci când sunt pacienţi cu mobilitate ridicată şi se pot întoarce singuri de pe o parte pe alta poate fi acceptată lipsa unei saltele antiescare, dar când pacientul este total imobilizat (cum este şi cazul meu), ce se întâmplă cu el? Ce se întâmplă dacă familia nu are bani să îi cumpere tot ce spitalul ar trebui să îi ofere, dar nu o face? Se întâmplă ca cei responsabili să ridice din umeri şi să paseze vina de la unul la celălalt, fără a lua nimeni vreo măsură, iar cel ce deja suferă tot el are de tras. Groaznic!

Să nu existe un triaj între bolnavi, să nu se ţină cont de diagnostic şi vârstă şi să nu existe personal care să te înveţe cum să te adaptezi la ceea ce ţi se întâmplă sunt alte situaţii urâte. Dar să nu existe o sursă de aer curat într-

un salon, în condiţiile în care vorbim de un spital de recuperare şi de un salon în care nu sunt persoane depresive sau bolnave psihic, e teribil! La fel de teribil cum e să trăiască un copil de nici 14 ani toate acestea.

Mama începuse să aşeze din lucruri, în timp ce tata plecase la un magazin ortopedic ca să îmi cumpere saltea. Nu mă simţeam prea bine şi aveam nevoie să beau din nou foarte multă apă. Chiar şi temperatura simţeam că o ia razna.

— Mama, mi-e cam rău. Cheamă pe cineva, te rog!

— Ce simţi, puiuţ? Nu te panica!

— Iar nu pot respira, am nevoie de aer! Cred că am şi febră.

— Mă duc la camera de gardă.

— Cum e, drăguţă? m-a întrebat doctoriţa, care venise alături de o asistentă.

— Nu mă simt prea bine. Am nevoie de aer!

— Da, eşti fierbinte! Sigur ai febră. Vrei să iei un paracetamol?

— La celălalt spital îmi făceau doar pe venă. Nu cred că pot lua pastile aşa, din culcat. Nu îmi puteţi face ceva pe venă?

— Bine. O să vină o asistentă să îţi introducă ceva pe branulă. Să bei apă!

— Am băut deja prea multă. Vreo 5 litri de dimineaţă şi până acum.

— Oh, nici aşa! Să încerci să reduci cât poţi din cantitatea asta. Întreg organismul este dat peste cap şi trebuie să îl ajuţi controlându-te.

— Încerc.

Între timp, venise asistenta cu perfuzia şi – ce să vezi? – branula se înfundase din nou. Iniţial, asistenta a încercat să prindă alta tot la mâna dreaptă, căci stânga avea ghips până la cot, iar când a văzut că nu reuşeşte, a trecut la

picioare, care erau foarte umflate şi învineţite de la fluturaşii din zilele trecute. Nu a reuşit nici la picioare şi mi-a luat din nou mâna dreaptă, unde, în cele din urmă, a mai găsit o venă bună şi mi-a făcut un calmant şi ceva pentru febră. Ajunsese şi tata cu salteaua şi ceva bun de mâncare.

— Andreea, nu vrei să mănânci ceva? m-a întrebat tata.

— Nu mă simt în stare şi nici poftă nu am. Mai bine îmi puneţi salteaua cea nouă.

— Ok! Merg să caut o infirmieră sau două ca să ne ajute.

— Ce infirmiere să ne ajute, când pentru ele era prima oară când vedeau un astfel de caz?!

Infirmierele au adus o targă, iar părinţii le-au explicat ce au văzut la cei de pe ATI, ca acum să încerce împreună să mă mişte dintr-o parte în alta. M-au luat cu un cearşaf, cum s-au priceput mai bine şi m-au aşezat pe targă, apoi s-au ocupat de saltea. După vreo 30 de minute, au terminat şi m-au transferat înapoi în pat.

— E mai bine acum?

— Mult mai bine! îţi mulţumesc din suflet, tăticule!

— N-ai pentru ce. Hai, chiar nu poţi să mănânci nimic?

— Nu. Mâncaţi tu şi mama.

— Bine, puişorule!

Îmi era din ce în ce mai greu să suport tot ce mi se întâmpla. Nu mai ştiam ce să îmi mai spun în gând pentru a mă încuraja. Nu mai ştiam cum să mă controlez, să nu clachez şi să rămân puternică. Mă simţeam cumva vinovată şi cred că mai mult trăgeam de mine fiindcă îmi era ruşine de părinţii mei care nu îmi puseseră nicio întrebare cu privire la ce a fost în capul meu, în ziua tragediei, de nu m-am dus la şcoală. Nu m-au tras la răspundere pentru nimic, efectiv au venit după mine fără să se gândească la o altă variantă. Dacă ei au putut, din partea mea nu ar fi moral să cedez. Se făcuse seară, iar febra mea nu scăzuse deloc, ba chiar mă simţeam şi mai rău.

— Dacă de la medicamentele administrate nu i-a trecut, haideţi să încercăm şi altceva. Mergeţi la farmacie şi cumpăraţi Carmol, iar noi, între timp, îi facem împachetări cu oţet. Poate reacţionează mai bine la leacuri băbeşti, a spus doctoriţa.

— De parcă traumatismul medular era un fel de gripă pe care o trata străbunica pe vremea ei.

— Bine, a răspuns tata.

— Îţi pun şi pătura asta pe tine, mi-a spus doctoriţa.

— Dar îmi va fi prea cald, am adăugat eu.

— Nu contează. Trebuie să transpiri ca să îţi treacă febra.

Înfofolită până la gât cu un cearşaf şi o pătură şi auzind toate astea, mă întrebam dacă puţina experienţă a medicului sau cazul meu era prea puţin întâlnit de se ajunsese la asemenea soluţii pentru a-mi trata febra. După ce a venit tata cu Carmolul, a venit şi doctoriţa, mai târziu alăturându-ni-se şi o asistentă. M-au dat pe tot corpul cu Carmol şi mi-au pus în picioare şosete cu oţet, apoi m-au învelit cu pătura.

— Bun! Asta ar trebui să o ajute. Dacă nu-i scade febra, să mă chemaţi. Sunt la camera de gardă. Peste noapte, vă rog, să rămână cu ea doar unul dintre dumneavoastră. Ziua puteţi sta amândoi, dar noaptea să rămână doar unul, a adăugat doctoriţa.

— De apreciat comportamentul doamnei doctor. Puţini medici sunt aşa implicaţi în relaţia cu pacientul. Poate nu o fi având prea multă experienţă cu cazuri ca mine, dar bunătatea şi implicarea dumneaei erau nemărginite. Puţini medici pun mâna pe pacient ca să îl dea cu oţet sau alte chestii de genul acesta. De obicei, medicul distribuie astfel de sarcini infirmierelor.

— Sigur, doamna doctor. Mulţumim mult! a răspuns tata.

— Sebi, mergi tu la cămin. Rămân eu cu ea, a spus mama.

— Dacă eşti prea obosită, rămân eu, a adăugat tata.

— E în regulă, stau eu.

— Bine.

— Cât e ceasul? am întrebat eu.

— Aproape 9 jumate, mi-a răspuns mama.

— Tati, poţi să mergi, ca să mai prinzi vreun autobuz.

— Nu-ţi face griji pentru mine. Mai stau puţin cu voi. Vrei să îţi aduc ceva anume de mâncare dimineaţă? Ţi-e poftă de ceva?

— Nu, mulţumesc!

— Chiar nu vrei nimic? Biscuiţi cu ciocolată, pizza, orice, a adăugat mama.

— Nu, chiar nu mi-e poftă de nimic.

În astfel de momente îţi dispare orice poftă şi dorinţă firească. Nu îţi mai trebuie mâncare şi nimic altceva. Te gândeşti doar la ce ţi se întâmplă şi aştepţi. O promisiune. Un cuvânt în plus. O minune. Orice ar putea să te facă să te simţi mai bine. Orice ar putea să te facă să îţi iei gândul de la ceea ce te macină şi măcar pentru câteva secunde să îţi zboare mintea către ceva mai frumos.

A trecut şi noaptea aceea, dar nu şi febra. Cumva, începeam să devin imună. Să suport şi atât. Nu mai ştiam cum să reacţionez. Nu îmi mai trebuia nimic. Eram la pământ, dar nu voiam să renunţ.

— Îmi pare rău, dar nu îi facem faţă. O vom transfera înapoi pe ATI, la neurochirurgie, i-a spus doctoriţa tatii, dimineaţă.

— Am înţeles. Mulţumim oricum pentru ajutor!

8

Spre seară ajunsesem înapoi la terapie intensiva, unde doamna Lili tocmai îşi lua în primire tura de noapte.

— Vai, Alexandra! Ce s-a întâmplat? N-ai fost cuminte?

— Se pare că n-am prea fost şi i-am speriat. Am febră de ieri încontinuu.

— Acum se vor ocupa de ea doamnele infirmiere Lili şi Violeta. Să-i facă tot ce trebuie, apoi îi vom face o puncţie medulară şi alte analize, poate găsim cauza febrei. După toate acestea, puteţi intra la ea puţin, le-a spus doctoriţa de gardă părinţilor.

— Mulţumim din suflet! au răspuns părinţii.

— De ce nu m-aţi dus în salonul în care am fost? am întrebat-o pe doamna Lili.

— Ştiu că-ţi place mai mult acela, dar acum este un pacient în comă acolo şi e mai bine să fii ferită de astfel de cazuri.

— De ce să fiu ferită? Doar nu e mort şi nu îmi este frică.

— Nu-i vorba de asta. El are imunitatea scăzută şi oricând poate lua o infecţie pe care o poate transmite mai departe. Şi cum organismul tău este slăbit, îţi poate face rău. Nu putem pune doi pacienţi vulnerabili în acelaşi salon.

— Înţeleg, dar în primele zile am stat cu fata aceea. Andreea, care era în comă.

— Aşa este, doar că starea ei era mai bună ca a pacientului din salonul tău preferat.

— Măi, măi, dar ce vorbăreţe sunteţi! Mă bucur mult! a spus râzând doamna Violeta, care tocmai intrase în salon cu mai multe cearşafuri în mână pentru patul meu.

— Alexandra vrea în salonul din faţă, a răspuns doamna Lili.

— Păi şi cum să facem? Ştiu că e deja cineva şi n-ar fi indicat să o ducem acolo.

— Voi vorbi dimineaţă cu asistenta-şefă, sper să vină până plec eu. Să-l mute în alt salon pe domnul de acolo, apoi să sterilizăm salonul şi să o ducem pe Alexandra.

— Da, bună idee.

— Mulţumesc mult! am răspuns bucuroasă.

— Mă simţeam mai bine în salonul acela, fiindcă era poziţionat în aşa fel încât puteam să văd ce se mai întâmplă în jur.

— Alexandra, patul tău e gata! Eşti pregătită să te mutăm? m-a întrebat doamna Lili.

— Nu prea, dar n-am de ales. – îmi era teamă când cineva punea mâna pe mine şi mă muta dintr-o parte în alta (de pe targă pe pat şi invers) sau de pe o parte pe alta. Pentru că nu-mi simţeam corpul şi nu aveam control asupra lui, aveam senzaţia că cei care mă manevrau mă vor scăpa.

— Stai liniştită, Alexandra! Nu îţi fie frică! a adăugat doamna Violeta.

— Gata eşti! Vezi că n-ai păţit nimic? a spus doamna Lili.

— Într-adevăr, dar mereu îmi este frică.

— Ştim, Alexandra! E normal. Până la urmă, asta-i fizica. Este de înţeles şi totodată eşti cea mai curajoasă! a adăugat doamna Violeta.

— Mulţumesc! Şi acum ce urmează? auzisem ceva de nişte analize.

— Da, dar până la analize o chemăm pe doamna doctor să îţi ia puţin lichid din coloană. Poate îţi vor stabiliza febra, a replicat doamna Lili.

— Şi ce implică asta? O să mă chinuie mult?

— Nu. Vom sta şi noi cu tine. Trebuie să te ţinem pe o parte ca doamna doctor să îşi poată face treaba. Cum tu nu simţi nimic de la gât în jos, nu vei simţi nici acu) acela.

— Bine, bine!

Trecusem şi de acea procedură, iar acum rămăsesem cu doamna asistentă pentru a-mi recolta sânge.

— Cred că am să-ţi recoltez dintr-o arteră, ca să păstrăm puţinele vene care au mai rămas neatinse pentru branule, mi-a spus asistenta.

— Cum ştiţi dumneavoastră, am răspuns.

— Dar ce-i cu tine? Te simţi rău?

— Cam da. Tot ce vreau este să dorm, să nu mai simt nimic. Îmi puteţi face injecţia pentru somn mai devreme?

— În noaptea asta nu îţi vom face Diazepamul. Trebuie să stabilizăm febra. Se pare că ţi s-au adunat iar secreţii. Nu mă laşi să te aspir ca să respiri mai bine? Dacă vrei, îţi aduc şi masca de oxigen.

— Bine, dar nu cred că pot suporta mult.

— Măcar puţin, iar dimineaţă va veni Silviu să te tapoteze. Îţi mai pun un calmant şi aşteptăm să vedem cum te vei simţi peste o oră.

— Bine, dar nu vreau să rămân singură.

— Nu vei rămâne! Doamna doctor le dă voie părinţilor tăi să intre la tine o oră şi apoi facem noi cu rândul. Mai vin şi eu, vine şi doamna doctor. Cu siguranţă vor veni pe rând şi doamnele infirmiere. Imediat cum iese din operaţie, vom aduce încă un pacient aici. Să fii convinsă că nu te lăsăm singură! Mă duc să-i chem pe părinţii tăi.

— Mulţumesc mult!

Mi-a prins bine ora în care am stat cu mama şi tata. Am vorbit, am şi mâncat puţin, iar timpul a trecut foarte repede şi a trebuit să ne luăm la revedere. Asta doar până dimineaţă, când ei se vor întoarce pe holurile spitalului. Rămăsese la mijloc noaptea care trecea incredibil de greu. Toate nopţile erau foarte dificile şi mereu simţeam o nelinişte accentuată.

Aşa cum îmi spusese asistenta mai devreme, sosise un coleg nou de salon. Un bărbat, cel mai probabil de peste 50 de ani. Abia fusese operat, nu ştiu unde, dar nu avea voie să se ridice câteva ore din pat după intervenţie. Aşa că

doamnele infirmiere l-au legat de mâini şi picioare. M-a amuzat puţin prezenţa lui.

— Doamnă, doamnă! a început el să strige, iar doamna Lili, cum a auzit gălăgia, a şi venit.

— Ce s-a întâmplat? Vă simţiţi bine?

— De simţit, mă simt bine, dar vreau să plec. Să mă ridic. Dezlegaţi-mă!

— Nu se poate acum. Nu aveţi voie să vă mişcaţi. Vă rog să vă liniştiţi şi să nu faceţi gălăgie. Alexandra, n-am uitat de tine! mai avem de spălat în câteva saloane şi, cum terminăm, eu sau Violeta venim la tine.

— E în regulă! Am stat cu doamna doctor până acum câteva minute, am replicat.

— Ok! Mă întorc la treabă. Să fiţi cuminţi!

— Doamnă, dar eu vreau să mă ridic! a strigat din nou domnul din patul vecin, dar doamna Lili plecase deja.

— Liniştiţi-vă! O să se întoarcă curând, i-am spus.

— Păi nu pot să stau aşa, doar cu ochii în tavan. Vreau să mă ridic măcar în fund. Doamnă! Veniţi înapoi!

— Trebuie să aveţi puţină răbdare. Eu am avut un accident rutier în urmă cu trei săptămâni şi de atunci nu mă pot mişca deloc, dar încă am răbdare. Dumneavoastră vă puteţi mişca, doar că vi se va face rău dacă o faceţi acum.

— Doamnă! Adu, doamnă, un topor să desfac aţele astea! Adu toporul, doamnă! Nu mă aude nimeni?! De când vă strig, ajungeam acasă după topor. Hai, doamnă, adu un topor, ceva, sau o secure! Adu toporul! striga întruna.

Văzând că nu am cu cine să discut, căci domnul o ţinea tot pe a lui, n-am mai zis nimic. M-am amuzat puţin, în tăcere, de vorbele lui şi aşteptam să vină cineva din personalul medical, care să mai stea cu mine. Venise una dintre asistente, nu cea care se ocupase de mine, şi i-a făcut un calmant omului, ca să se mai liniştească şi să nu mai facă atâta zgomot.

9

Cu greu se făcuse dimineaţă. Infirmierele au venit pentru igiena intimă, asistentele, pentru tratament, iar medicii, pentru vizită. După vizită, doctorul Popescu a mai discutat puţin cu părinţii mei.

— Îmi pare rău că varianta cu spitalul de recuperare *Nicolina* nu a funcţionat şi a trebuit să vă întoarceţi aici. În continuare, m-am gândit la alte soluţii. Pentru că starea ei, nu mă refer la cea fizică, ci la starea ei în general, hemodinamic, nu este tocmai bună, mai ales că tot ne confruntăm cu această febră, trebuie să luăm în calcul un transfer la un spital de recuperare, care să fie pregătit de orice situaţie, pentru ca Alexandrei să i se acorde ajutorul de care are nevoie. Un spital de recuperare care să aibă şi secţie de ATI. Iniţial, m-am gândit la spitalul *Budimex* din Bucureşti, unde au şi recuperare pentru copii, doar că acum, fiindcă se apropie Paştele, va fi închisă secţia două săptămâni. E foarte mult să mai aşteptăm încă două săptămâni, aşa că m-am gândit la spitalul *Bagdasar Arseni*, unde au o secţie de recuperare, doar că este pentru adulţi! Dar voi vorbi cu şeful secţiei de acolo şi sigur o vor primi pe Alexandra.

Ce ziceţi?

— Într-adevăr! Două săptămâni, plus zilele din săptămâna aceasta, deci aproape trei săptămâni, sunt cam mult. O să ne sfătuim şi alegem cea mai bună variantă, a răspuns tata.

— Sigur! Sunt de gardă astăzi. Puteţi veni oricând să îmi spuneţi ce aţi hotărât. O problemă ar fi distanţa foarte mare până la Bucureşti. Un drum aşa lung cu salvarea nu ar fi benefic pentru Alexandra. I-ar trebui un avion medical echipat cu tot ce are ea nevoie. Haideţi să completaţi un formular către SMURD Bucureşti şi să aşteptăm un răspuns

de la ei.

— Mulţumim! Mulţumim mult! au replicat părinţii.

Până seara, pe mine m-au mutat în salonul din faţă împreună cu un domn ce suferise un AVC sever la muncă şi fusese grav afectat. Nu mai era conştient. Aparatele îl monitorizau şi doar ele mai dădeau semne vitale. Părinţii, stând pe holuri, au intrat în vorbă cu rudele lui şi astfel au aflat că şi el era tot din Bacău.

Eram copleşită de câte lucruri aflasem în ultimele trei săptămâni. Descoperisem atâta suferinţă, încât nu mai ştiam cum să mă comport. Văzusem foarte multe cazuri în care pacienţii nici măcar nu mai vorbeau. Doar aparatele rămăseseră să mai vorbească pentru ei. Treceam prin nişte clipe şi stări inimaginabile şi greu de reprodus în cuvinte şi nu ştiam dacă să mă bucur, gândindu-mă la cazurile pe care le văzusem, că încă sunt conştientă şi pot vorbi, mă pot exprima, pot spune, oarecum, ce şi cum simt, sau să mă întristez că simt toate durerile şi stările insuportabile şi că toate acestea le voi păstra, cândva, ca amintiri. Drept cele mai groaznice amintiri, la care mă voi gândi cu teamă. Întreg universul meu se prăbuşise, iar globul de cristal în care mă învârteam până acum trei săptămâni fusese spart în mii de bucăţi. La fel cum se întâmplase şi cu sufletul meu. Suflet ale cărui bucăţi încercam să le adun şi să le lipesc la loc, dar care, ca orice lucru lipit, nu mai putea fi niciodată la fel.

În restul zilei, ai mei s-au interesat de cele două spitale din Bucureşti, dar de *Budimex* nu reuşiseră să afle nimic. Şi asta, pentru că, de fapt, domnul doctor nu primise toate informaţiile actualizate. Spitalul de copii *Marie Curie* din Capitală (numit cândva şi *Budimex*) avusese de foarte mult timp şi o secţie de recuperare, care ulterior se desfiinţase. Astfel, a luat naştere Centrul de recuperare *Robănescu*, aflat în curtea Spitalului *Marie Curie*. Abia după ce am ajuns

la *Bagdasar* am aflat ceea ce trebuia despre Centrul de recuperare pentru copii *Robănescu*. Acum, pentru că informaţiile au fost insuficiente, s-a luat hotărârea ca eu să fiu transferată la *Bagdasar*, unde am trăit cea mai horror experienţă posibilă.

— Domnule doctor, am mai vorbit şi noi cu cine am ştiut, şi cred că cel mai indicat ar fi transferul la *Bagdasar*. Acum am vrea şi părerea dumneavoastră. Facem cum credeţi că este mai bine, i-a spus tata medicului.

— Aşa zic şi eu! Momentan, să aşteptăm şi răspunsul celor de la SMURD şi, în funcţie de ei, decidem ziua transferului.

Seara, au mai stat părinţii cu mine, apoi noaptea a trecut şi ea mai repede, mulţumită Diazepamului. Dimineaţă, pentru prima oară, îmi era foame. Aşteptam cu nerăbdare ca să vină ai mei cu ceva bun de mâncare şi o întrebam la fiecare două minute pe doamna Lili, nu cea care îmi era mie cea mai dragă, ci o altă doamnă infirmieră cu acelaşi nume, tot drăguţă, dacă au sosit părinţii. Într-un final au ajuns, iar asistenta-şefă a lăsat-o pe mama să intre.

— Bună dimineaţa, puişor! Eşti bine? m-a întrebat mama.

— Bună dimineaţa! De ce a durat atât să veniţi? îmi este foame! Mă lăsaţi flămândă? am răspuns nervoasă.

— Avusesem o ieşire nervoasă, un comportament neobişnuit în dimineaţa aceea, lucru care nu se mai întâmplase până atunci, mai ales dintr-un motiv aşa pueril.

— Te rog să ne ierţi! N-am vrut să se întâmple asta! A fost aglomerat primul tramvai şi a trebuit să-l aşteptăm pe următorul. Imediat scot şi îţi dau să mănânci, mi-a răspuns, în timp ce o lacrimă îi căzuse pe obraz.

— Scuze, n-am vrut să o spun aşa! Nu ştiu ce-i cu mine astăzi.

— Stai liniştită, nu m-am supărat! Eşti bine? Ai putut să

dormi?

— Am adormit de la injecţie. Am avut şi zile mai bune, dar sunt ok.

— Am înţeles. Şi-am adus biscuiţi, compot de vişine şi ceai. Le pun în dulăpior. Acum, vrei nesquik şi ştrudel cu mere?

— Da, mulţumesc mult.

— N-ai pentru ce, iubita mea.

— Mami, cât mai durează până îmi revin? Ce fac cu şcoala? Curând încep tezele!

— Stai liniştită, rezolvăm cumva cu şcoala. Momentan, vine Paştele şi cât de curând vom pleca la Bucureşti ca să începi recuperarea.

— Păi şi aici vine Silviu să îmi mişte mâinile şi picioarele, dar nu a apărut nicio îmbunătăţire. Tot ce face el este pasiv. Singură nu pot face nimic.

— Vei putea, nu-ţi face griji! La spitalul nou vei face mai multe.

— Bine. N-ar putea Silviu să mă ridice în şezut sau în picioare? Să văd şi eu ce mai e prin jur.

— Nu cred că se poate, mami, dar vom vorbi cu el.

— Bine. Îl întreb şi eu când vine. M-am plictisit îngrozitor! Doar dureri, stări proaste, febră, medicamente, respiraţie greoaie, tapotaj... Vreau să mă bucur şi eu cumva sau de ceva. Vreau să fac ceva nou. Să ies afară, să simt aerul.

— Ştiu, mami, ştiu. Trebuie să avem răbdare!

Începusem să-mi cam pierd răbdarea. Nu mai ştiam cum să mă controlez. Să depăşesc momentul. Să-mi depăşeşc frustrările şi să iau partea bună a lucrurilor. Doar că partea bună nu o prea vedeam. Şi nici ea nu se lăsa văzută. Nu vedeam nimic bun în a fi imobilizat într-un pat şi între patru pereţi. Nu vedeam nimic bun în faptul că nu-mi puteam duce o cană de apă la gură. Nici nu mă puteam scărpina pe

faţă. Nu vedeam nicio parte bună în faptul că cineva îmi golea intestinele, eu fiind incapabilă chiar şi de acest lucru. Nu vedeam absolut nimic bun. Doar foarte mult chin. Şi toate acestea le suportam de trei săptămâni. Venise ora lui Silviu şi l-am luat şi pe el la rost.

— Eu când îmi voi reveni?

— Nu există o dată anume. Depinde de fiecare pacient.

— Nu există vreun prognostic general scris în cărţile de pe care aţi învăţat în facultate?

— Şi-am zis, depinde de pacient. De cât de grav a fost traumatismul. Media ar fi undeva pe la şase luni, dar la unii durează mai mult, la alţii mai puţin.

— Şi mai concret, eu ce-am păţit? Doar s-a rupt coloana şi a provocat aşa multe probleme?

— Da, ai avut o fractură de coloană cervicală, urmată de lezarea măduvei spinării. Fractura de coloană nu-i ca o mână ruptă care se pune în ghips şi în câteva săptămâni e ca nouă. Aici e mai complicat.

— Adică asta semnifică cele două cuvinte, tetraplegie spastică, scrise pe foaia de lângă pat?

— Da, adică diagnosticul tău.

— Aha… nu aţi putea să mă ridicaţi în şezut la marginea patului, vă rog mult?!

— Acum?!

— Da, de ce nu?

— Nu se poate acum, dar îţi promit că vom încerca zilele următoare. Am nevoie de ajutorul a încă două persoane.

— Păi de ce trebuie aşa mulţi oameni?

— Îţi vei da singură răspunsul când te vom ridica.

— Ok… şi n-am putea să-i chemăm acum pe acei doi oameni? Două infirmiere, spre exemplu?

— Te rog să ai răbdare! Trebuie să vorbesc şi cu doctorul care te-a operat. Cum te simţi când patul este ridicat la 30 – 40 de grade?

— Hmm, nu rezist prea mult. Zilnic îmi ridică doamnele infirmiere patul aşa, maximum 30 de minute. Respir şi mai greu în acele momente, apoi mă obişnuiesc cu respiraţia, dar am nişte senzaţii ciudate, ca şi cum m-ar strânge cineva de torace.

10

Paştele era tot mai aproape. Eram la începutul săptămânii Mari. Oboseala psihică îşi punea tot mai mult amprenta asupra mea şi nu reuşeam să-mi mai ţin ochii deschişi prea mult, aşa că stăteam mai mereu cu ei închişi, chinuindu-mă să adorm. Dar cum de trei săptămâni somnul nu mi-l mai puteam provoca voluntar, îmi rămânea doar să mă rezum la a mă linişti şi-a încerca să mă gândesc la ceva frumos. Auzisem paşi care păreau să se apropie tot mai mult de patul meu. Mi-am deschis ochii încet, cu greutate, iar în faţa mea am zărit un preot. Pentru moment, am crezut că ăsta îmi e sfârşitul. După ce a început preotul să vorbească cu mine, să-mi spună să nu îmi fie teamă că sunt un copil foarte curajos şi că îmi va citi câteva rugăciuni, apoi mă va împărtăşi, am coborât cu picioarele pe pământ şi mi-am dat seama că încă mai pot lupta.

În aceeaşi zi m-au vizitat câteva colege şi Magda. Nu ştiu dacă a fost iniţiativa lor sau a contat mai mult rugămintea părinţilor mei, căci aşa se întâmplă la necaz, lumea începe să te uite când nu mai eşti de folos. Oricum, m-am bucurat de prezenţa lor. Probabil arătam destul de rău sau măcar eram cu mult diferită faţă de cum mă ştiau ele, fiindcă uneia dintre colege i s-a făcut rău când m-a văzut. Nu a spus nimic, dar faţa i se albise şi se aşezase la marginea patului meu, iar o asistentă care trecea întâmplător pe lângă salon i-a spus să se ridice fiindcă nu venea dintr-un mediu steril. S-a ridicat şi a plecat pe hol, scuzându-se, unde le-a spus părinţilor mei că îi pare rău şi că nu se simte bine să mă vadă aşa. Apoi, am stat puţin şi cu ai mei. Am mâncat pizza pe care mi-o cumpăraseră colegele la rugămintea alor mei, fiindcă le spusesem că îmi este poftă de o pizza de la o anumită pizzerie din Bacău. După ce au plecat, pentru prima oară, am adormit fără

nicio pastilă sau injecţie. Când m-am trezit, nici asistentelor nu le venea să creadă cum de s-a întâmplat să adorm. S-a întâmplat fiindcă puterea lui Dumnezeu e mai presus de orice. Mă simţeam mai bine şi chiar odihnită.

Seara, am stat pe rând cu tata, apoi cu mama. Ţineam foarte mult la igienă şi la aspectul meu, dar în ultimele săptămâni, toată atenţia a fost îndreptată către supravieţuire. În fiecare dimineaţă, infirmierele mă spălau cu nişte feţe pe faţă, dar eu simţeam nevoia de mai mult de atât. Astfel că în acea seară am găsit o metodă prin care să mă pot spăla pe dinţi, aşa cum se face în mod normal, cu o periuţă şi pastă de dinţi.

— Tati, ce bine e să dormi! Aproape că uitasem senzaţia asta, i-am spus tatii.

— Mă bucur mult, sufleţel! Vrei să-ţi mai dau ceva să mănânci sau să îţi cumpărăm ceva de care ţi-e poftă?

— Nu, mulţumesc, dar chiar nu mi-e foame. În schimb, aş vrea altceva…

— Spune-mi!

— Aş vrea să mă speli pe dinţi, cu o periuţă, aşa cum e firesc.

— Hmm, ar trebui să fie o periuţă şi o pastă pe aici. Le-am adus mai demult, împreună cu şerveţelele. Aici sunt. Le-am găsit! Dar cum ai vrea să facem chestia asta? Nu vreau să îţi fie rău.

— Păi… prima dată, ia telecomanda patului şi ridică-mă până îţi spun eu stop.

— Şi butonul care ar fi?

— Încearcă-le pe rând! am spus râzând.

— Nu! a râs şi el. Să o luăm logic, după desene. Asta-i! încep să apăs şi îmi spui când să mă opresc.

— Stop! E bine aşa! Apropie-te şi spune-mi dacă ajungi cu mâna la gura mea.

— Da, pentru mine e foarte bine. Ţie să îţi fie bine. Eşti

ok, da?

— Da. Durează puţin să mă obişnuiesc, apoi mă simt mai bine. Pregăteşte o cană cu apă, un pai, mai multe şerveţele şi periuţa.

— Ok. Să-mi zici cum să fac ca să nu te rănesc.

— Fii atent! Deschid gura şi tu perii încet, folosind aceleaşi mişcări ca şi atunci când te speli tu pe dinţi.

Apoi, îmi dai apă cu paiul, clătesc şi îmi ţii cana ca să scuip. Facem asta de două ori. În final, mă ştergi cu şerveţelele pregătite sau, mai bine, cu un şerveţel umed şi apoi cu unul uscat. Bine?

— Bine!

Deşi era o situaţie-limită, extremă, reuşisem să nu îmi pierd speranţa. Să depinzi în totalitate de cineva e cumplit. Însă, crezând că va fi doar o situaţie temporară, care va reveni curând la normal, acceptam să suport tot ceea ce mi se întâmpla. Chiar dacă eu nu puteam face nimic, mă bucuram că cei din jurul meu mă ajutau să fac tot ce nu puteam şi astfel aveam o stare de spirit mai bună. Cum a fost şi spălatul pe dinţi. M-a bucurat foarte mult faptul că tata a reuşit să-mi îndeplinească această dorinţă. Dorinţă care pare un lucru nesemnificativ, nepreţuit de toţi cei care văd în spălatul pe dinţi o rutină, însă, să te speli pe dinţi cu mâna ta e mare lucru.

Mai târziu, după ce am stat şi cu mama, undeva în jurul orei 23, când totul părea să se liniştească, domnului din patul vecin i s-a făcut rău. Monitorul la care era conectat făcea un zgomot mai puternic decât în mod normal. Imediat au sosit asistentele, care i-au acordat primul ajutor. Una a rămas lângă mine pentru a-mi distrage atenţia. Domnul începuse să vomite şi să scoată nişte sunete ciudate. Nu-l auzisem deloc de când stăteam împreună în salon. Nu auzisem nici măcar un sunet de la el. Un plânset. Un oftat. Absolut nimic. Rămăsese inconştient după AVC-ul suferit.

Zilnic, şi familia lui îi era aproape. Mai ales soţia, care de fiecare dată intra în salon doborâtă vizibil de durere. Se uita la el, aşteptând să se trezească. Într-un final, asistentele l-au stabilizat şi intubat.

— Alexandra, tu eşti ok? m-a întrebat una dintre asistente.

— Eu, da! Dar domnul?

— Să sperăm că va fi şi el bine! Am înţeles că azi ai reuşit să adormi. Bravo! Mă bucur mult pentru tine.

— Da, aşa e. N-aş vrea să îmi faceţi injecţia de dormit în seara asta. Nu vreau să devin dependentă de ea. Poate reuşesc să adorm din nou. Să mai veniţi să vedeţi ce face domnul, bine?

— Nu-ţi face griji! Mâine îl vom muta în alt salon. Te rog să te linişteşti şi să nu te gândeşti la el şi la ce ai auzit. Să nu îţi fie frică, bine?

— Nu mi-e frică! îmi e milă de el, prin ce trece.

— N-avem ce face. Fiecare avem o cruce de dus, Alexandra! Linişteşte-te, bine?

— Bine! Noapte bună!

— Noapte bună, Alexandra!

Doamne, câtă suferinţă ai lăsat pe pământ! mi-am spus în gând. Mă mişcase situaţia bărbatului din salon şi cumva îmi aruncase încă un strop de putere. Putere, pentru că încă mai aveam ceva bun în mine. Îmi rămăsese creierul neatins. Îmi rămăsese centrul tuturor acţiunilor noastre, chiar dacă organismul meu nu le mai putea efectua pe majoritatea. Îmi rămăsese puterea de a gândi, a vedea şi a vorbi. Practic, aveam mai multe faţă de vecinul de salon. Şi pentru asta, dar şi pentru altele, nu aveam dreptul să renunţ.

11

În ziua următoare, aveam colegă nouă de salon, în locul domnului intubat. Ea era Simona. O tânără poate până în 30 de ani. Ea se putea mişca, merge, însă problema ei era de altă natură. Nu prea putea respira, se sufoca dintr-odată, fără motiv, apoi făcea atacuri de panică. Mă bucuram că, în sfârşit, aveam companie şi zi şi noapte. Spre finalul vizitei de la ora 13, venise la mine şi Ana-Maria. Părinţii se împrieteniseră cu ea şi soţul ei. Nişte oameni foarte de treabă. Uneori, seara, îi duceau cu maşina pe părinţii mei la căminul unde dormeau, ca să nu mai depindă de tramvai sau autobuz. Ana-Maria venise la spital pentru mama ei, care suferise un AVC.

— Alexandra, noi o să plecăm acasă, la Bârlad. Mama s-a făcut bine. Ne-a făcut mare plăcere să vă cunoaştem. Am schimbat numerele de telefon, să mai ţinem legătura. Poate ne vom mai întâlni. Părinţii tăi sunt nişte oameni extraordinari, iar tu eşti o fată foarte curajoasă şi luptătoare. Să nu te dai bătută! Sunt sigură că îţi vei reveni curând!

— După mult timp, am aflat că, de fapt, acel „s-a făcut bine” însemna că a murit şi că mi-au spus asta doar ca să nu mă mai încarce cu alte informaţii negative. Probabil, atunci când mori, chiar te faci bine. Nu mai ai nicio durere. Nu te mai macină nimic. Poate că eşti doar fericit şi atât.

Mai târziu, au ajuns şi nănuţii mei să mă vadă. Nu ştiam că vor veni astăzi. Am aflat de la mama, când ei au ajuns pe holurile spitalului. Când i-am văzut, am început să plâng. Nu era un plâns normal, ci mai mult unul isteric. Nu mă puteam controla şi nici să vorbesc. Chiar şi unda de la EKG o luase razna şi făcea mult zgomot. Venise o asistentă ca să vadă ce s-a întâmplat.

— Alexandra, ce este? Linişteşte-te! Ai să leşini, respiră!

Te doare ceva? Te deranjează ceva? Uite, ai vizitatori! Tu mereu te bucurai în astfel de momente.

— Nu mă pot controla! am spus tremurând.

— Nu te panica! N-ai să păţeşti nimic! îţi las puţin masca de oxigen nazală, tu concentrează-te pe respiraţie. Bine?

După câteva minute îmi revenisem şi am început să povestesc cu nănuţii. Ei mereu sunt o prezenţă caldă. Au două fete: Renata şi Andreea Alexandra, aşa cum mă cheamă şi pe mine. Probabil de aici s-au inspirat părinţii mei când mi-au ales cele două prenume. Când eram mai mică şi mergeam la ei, mă jucam cu Reni cu bebeluşii ei de jucărie. Uneori ne mai certam pentru alegerea lor. Alteori, după ce am mai crescut, îmi prezenta trusa ei cu produse de machiaj din colecţia „Secretul Sabrinei”. De fiecare dată aduna şi mai multe, iar trusa ajunsese să fie neîncăpătoare. Odată, m-a şi machiat. Ce amintiri!

— Acum eşti la felul doi? m-a întrebat nanul cu zâmbetul pe buze şi ochii spre perfuzor.

— Da! E pe terminate. Urmează desenul. Sper să fie ceva cu frişcă şi ciocolată! am răspuns râzând.

Trecuse mai bine de o oră şi din nou asistenta şi-a făcut apariţia.

— Îmi pare rău, dar vă rog să vă retrageţi.

— Sigur, mulţumim că ne-aţi permis să o vedem! a replicat nana.

— Andruţo, să fii tare! Să nu laşi pe careva să te doboare! a adăugat nanul.

— Suntem lângă tine şi te aşteptăm acasă cât mai repede! Te iubim mult! a adăugat şi nana.

— Şi eu vă iubesc!

După ce au plecat vizitatorii, am început să vorbesc cu Simona până a venit ora tratamentului de seară, dar şi a Diazepamului, căci nu mai reuşisem să adorm şi simţeam nevoia de o pauză, măcar provocată. Am adormit

instantaneu. Nici n-am apucat să-i zic noapte bună Simonei.

— Alexandra, te-am strigat de mai multe ori azi-noapte, dar nu mi-ai răspuns. Nu mă simţeam prea bine şi voiam să vorbim, mi-a spus Simona de dimineaţă.

— Iartă-mă, Simona! De la injecţia asta nu aud nimic în timp ce dorm şi mă trezesc, probabil, doar când îşi pierde efectul.

Între timp, cei de la SMURD Bucureşti au răspuns pozitiv cererii făcute de părinţii mei. A treia zi de Paşte au programat un zbor pentru aducerea unor organe la Timişoara. La întoarcere, vor veni să mă ia şi pe mine şi să mă ducă la Bucureşti, la Spitalul *Bagdasar*.

— Am înţeles că pleci la Bucureşti săptămâna viitoare? m-a întrebat asistenta care venise să-mi facă tratamentul de prânz.

— Da… i-am răspuns nu foarte încântată.

— Mă bucur mult! Tu nu pari prea entuziasmată, dar ar trebui să fii, pentru că asta face parte din procesul tău de recuperare.

— M-am obişnuit cu dumneavoastră şi cei de aici.

— Şi acolo vei găsi oameni buni cu care să te înţelegi.

— Sper!

— Ia uite! S-a supărat şi branula!

— S-a înfundat?

— Da! mai aveam doar o seringă cu medicament, dar nu mai vrea. Trebuie să o schimb.

— Să ne încărcăm cu răbdare. De fapt, dumneavoastră să vă încărcaţi cu răbdare.

— Am răbdare. Nu-i problemă! Şi oricum îmi eşti dragă, iar cu ocazia asta mai stăm de vorbă.

— Ok! îmi puneţi un fluturaş mov, vă rog?

— Încerc, dar venele tale nu prea vor. Uite şi tu! Până şi acul s-a îndoit!

În timp ce eu îi povesteam lucruri despre mine, iar

dumneaei îmi căuta vena norocoasă, o altă asistentă şi-a strecurat capul pe uşă.

— Vino, te rog! Domnul Popescu se grăbeşte.

Cât de subtil şi delicat a spus-o! Dar eu înţelesesem deja. Era vorba despre bărbatul cu care am stat în salon zilele trecute. Domnul din Bacău. Se grăbea către un loc considerat de specialişti mai bun. Un loc în care, cică, nu există durere, suferinţă şi răutate. Însă s-a grăbit prea tare. Ar mai fi avut timp de foarte multe. Doar că asta nu a ţinut de el. Undeva, sus, aşa a fost programat.

Toată viaţa alergăm pentru lucruri materiale şi de puţine ori ne îndreptăm către ceea ce contează cu adevărat. Ne dăm seama prea târziu. Şi o facem abia atunci când pierdem ceva sau pe cineva drag. Uneori, nu este suficientă nici pierderea cuiva, căci suntem atât de preocupaţi de bunăstare, încât sufletul ajunge o cantitate neglijabilă.

12

— Ce fac fetele? a întrebat Silviu, kinetoterapeutul, ce tocmai intrase în salon.

— Bine, vorbeam şi noi ca să mai treacă timpul! a răspuns Simona.

— Aveţi vreo surpriză pentru noi? am adăugat eu.

— De fapt, chiar am! Pentru tine, Alexandra! Merg să-i chem pe părinţii tăi şi o infirmieră ca să te ridicăm în şezut, la marginea patului. Aşa cum ţi-am promis!

Aşteptam de mult momentul acesta. Aşteptam o îmbunătăţire. O mişcare în plus. Ceva în bine, care să-mi dea un impuls ca să pot merge mai departe. Însă a fost dezamăgitor. A fost al doilea semn prin care am înţeles că situaţia mea este mai gravă decât o percepeam. Mai întâi, Silviu mi-a pus gulerul cervical. Apoi, infirmiera mi-a tras picioarele spre marginea patului, tata m-a apucat din partea stângă, iar Silviu din dreapta şi m-au ridicat în şezut. Nu puteam face nimic. Nici capul nu mi-l puteam ţine. Rămăsese sprijinit în guler, căzând uşor pe umărul lui Silviu. Încercam doar să-mi duc ochii în cât mai multe unghiuri ca să pot vedea ce e primprejur. Dacă am rezistat vreo 30 de secunde! Am văzut negru în faţa ochilor. Mi s-au înfundat urechile, respiraţia mi s-a tăiat, iar vocea mi-a dispărut. Abia am reuşit să articulez câteva sunete prin care să se înţeleagă că mi-e rău.

După acea experienţă, moralul îmi era la pământ. Nu eram în stare să stau în fund nici ţinută de trei oameni. Mă încercau o mie de sentimente. Sentimente mai ales de revoltă. Cu toate acestea, nu m-am dat bătută. Am încercat şi a doua oară, şi a treia oară acea ridicare, dar a fost la fel de rău.

A sosit noaptea de Înviere. Era doamna Lili de serviciu, nu doamna Lili care îmi era mie cea mai dragă, ci cealaltă

doamnă Lili. Tot de treabă şi dumneaei. A adus şi la noi în salon o candelă aprinsă. Se vedeau doar lumina de veghe din salon şi lumânarea. Sinistră imagine! îmi făceam tot felul de scenarii în cap. Cele mai multe erau legate de moarte. Nu mai ştiam cum să gestionez situaţia prin care treceam. Nu înţelegeam ce rost a mai avut să supravieţuiesc accidentului, dacă de aproape o lună doar mă chinuiam şi provocam durere. Nu reuşeam să înţeleg cum Dumnezeu, despre care mi s-a spus de mică că iubeşte copiii, putea lăsa un copil să treacă prin atâtea. Încercam să mă gândesc la toate maladiile pe care le ştiam, în special la cancer, şi să asociez simptomatologia şi repercusiunile lor cu toate stările prin care treceam eu. Nu reuşeam, fiindcă nu aveam ce să asociez. Era prea mult ceea ce mi se întâmpla. Într-o boală ai anumite stări, dureri, dar tot îţi mai rămâne ceva. Tot mai poţi schiţa un gest. La mine nu se mai putea nimic. Tot corpul îmi era afectat. Îmi fusese luat totul de la nici 14 ani. De la vârsta aceea despre care se spune că e cea mai frumoasă perioadă a vieţii. Însă eu nu aveam să o cunosc.

13

Prima şi a doua zi de Paşte au trecut mai repede. Au venit şi rudele să mă vadă. Cea de-a treia zi de Paşte era destinată plecării spre Bucureşti. Dimineaţă, doamna Lili şi mama mi-au făcut igiena şi m-au îmbrăcat cu pijămăluţa albă pe care mi-au cumpărat-o ai mei zilele trecute. Cu o seară în urmă, părinţii şi-au strâns toate lucrurile de la căminul unde au stat în ultima lună. Au pus bagajele în maşina unchiului, care ajunsese de puţin timp. După ce au rezolvat cu bagajele, tata şi unchiul au venit la spital, luând şi puţinele lucruri care îmi aparţineau. Au stat până după prânz, când ne-am luat la revedere. Ei au plecat cu maşina, trebuind să se oprească întâi la Bacău, acasă, pentru a schimba unele haine groase şi a lua altele de sezon. Bineînţeles că operaţiunea asta a luat destul de mult timp, şi abia pe la ora 19 au plecat spre Bucureşti.

Puţin după ora 19 a sosit şi echipajul de la Smurd, care ne-a dus pe mine şi mama la aeroport. Eram cam agitată şi cumva mă temeam de ce avea să urmeze. Pe de o parte, îmi spuneam în sinea mea că în curând va ieşi soarele şi pe strada mea, dar pe de altă parte, eram dezamăgită. Trecuse o lună fără trei zile, iar situaţia mea nu se îmbunătăţise prea mult.

— Eu nu mă urc în avion! am spus când echipajul medical mă dăduse jos din salvare şi urma să mă ducă spre avion.

Era prima oară când zburam cu un avion şi cumva aveam emoţii. Mă încerca o stare de frică. Mi-ar fi plăcut ca primul meu zbor cu avionul să fie unul normal. Pe un scaun normal şi într-o situaţie normală. Nu pe o targă, cu centuri, legată de mâini ca să nu îmi cadă în timpul zborului şi să mă rănesc. Nu fără sensibilitate şi activitate motorie de la gât în jos. Nu cu răni şi cicatrici pe corp.

— Lasă că te urcăm noi! a răspuns un medic.

Avionul începuse să se ridice, iar eu încercam să-mi distrag atenţia. Nu ştiu cum se simte pentru un om fără nicio problemă zborul cu avionul, dar eu nu prea simţeam nimic. Iar de văzut, în afară de plafon, nu vedeam nimic altceva.

— Cât durează până ajungem? am întrebat.

— Cam vreo oră.

— Mami, mi-a intrat părul în ochi şi aş avea nevoie de un şerveţel.

— Îţi dau eu părul din ochi. Mama nu are cum să ajungă la tine, a replicat unul dintre cei doi, care era mai aproape de mine. Eram însoţită de un medic şi un asistent.

— Mulţumesc! Şi un şerveţel. Trebuie să scuip.

— După ce am fost nevoită să suport de zeci de ori ca cei din ATI să-mi aspire secreţiile din gât şi nas, fusesem sfătuită să nu mai înghit saliva şi de câte ori pot să o scuip pentru ca acele secreţii să nu se mai formeze. Teoretic, ele puteau fi eliminate mai uşor dacă şi eu aş fi putut tuşi, dar cum nu puteam, trebuia să fiu aspirată ca să nu mă înec şi să respir mai bine. Astfel, făcusem o obişnuinţă ca mereu să scuip.

— Imediat!

Ca să nu-mi mai trebuiască prea multe în timpul zborului, acel imediat nu a însemnat „îţi dau imediat un şerveţel”, ci „îţi pun imediat ceva pe venă ca să taci din gură”. M-am trezit când aterizam. De pe aeroport m-au luat cu o salvare cei de la Smurd. De data aceasta, echipajul medical era format din femei. Au dat drumul la sirenă, iar în vreo 30 de minute eram în faţa Spitalului *Bagdasar*. Pe drum nu m-am simţit prea bine, îmi venea să vărs. Când m-au coborât, eram puţin mai bine. Era întuneric afară şi era în jur de ora 22. A durat vreo 40 de minute până mi-au făcut internarea, apoi m-au urcat la etajul 10, pe secţia de

recuperare, unde mă aştepta medicul de gardă, doctoriţa Popescu. A mai semnat mama câteva foi, apoi m-au dus în salonul pe care mi-l pregătiseră. Când am intrat, de pe targă am putut vedea televizorul de pe perete. M-am bucurat nespus. Imediat au venit şi două infirmiere, care m-au aşezat în pat.

— Wow! a fost răspunsul meu după ce mi-au dat gulerul jos, putând astfel să-mi întorc capul într-o parte şi-n alta şi să văd ce e prin jur.

Eram într-o rezervă cu doar două paturi, pentru mine şi mama, iar paturile erau aşezate în aşa fel încât să poţi vedea tot ce este în salon. Televizorul era tip plasmă şi avea foarte multe canale. Am rugat-o pe mama să-mi dea direct la desene animate. Îmi era atât de dor! Lenjeriile nu erau albe, ca într-un spital, ci galbene. Salonul era frumos aranjat. Dacă l-aş fi văzut într-o poză, cu siguranţă l-aş fi confundat cu o cameră de hotel. Între paturi, pe lângă noptiere, erau o masă şi două scaune. Pe peretele din stânga mea se afla un tablou frumos. Lângă patul mamei era o oglindă verticală. Salonul era dotat şi cu o baie proprie, aer condiţionat, un mic frigider, asemenea unui minibar, dar şi cu un şifonier. Păcat că visul frumos nu avea să dureze prea mult! în următoarele zile aflasem că „locuirea” în acel salon costa 100 de euro, fiind destinat mai mult celor cu recomandare.

— Îţi place, Andreea? m-a întrebat mama.

— E foarte frumos! Poţi să mă înveleşti, te rog? Nu simt senzaţia aia de frig, dar tremur.

— Imediat!

— Mulţumesc! Hai să îl sunăm pe tata, am spus printre dinţi, tremurul accentuându-se.

— Îl sunăm, doar să te mai liniştеşti puţin, să nu îl speriem. Ai picioarele reci, poate de aici se trage tremurul. Îţi pun şi o pătură.

— Bine!

După 12 noaptea au ajuns tata şi unchiul. Au venit la spital, apoi au plecat la cămin, ca să se cazeze şi să debaraseze din bagaje. Dimineaţă au revenit. Unchiul a stat până la prânz, când ne-am luat la revedere şi-a plecat spre casă.

14

La prima vedere, părea să fie o secţie de recuperare reuşită, comparativ cu Spitalul *Nicolina*. Paturile erau la fel ca şi cele de pe ATI, cu telecomandă şi saltea antiescare, iar infirmierele erau foarte experimentate în îngrijirea şi manevrarea unei persoane imobilizate la pat. Au venit două asistente pentru probele biologice, apoi am făcut cunoştinţă cu directorul spitalului, dar şi cu şeful secţiei de recuperare, domnul profesor doctor sau profu' (cum îi spuneau apropiaţii) Onose Gelu.

Întâlnirea cu profu' avea să fie memorabilă şi mai ales constructivă. Să tratezi jumătate din cariera ta medicală pacienţi cu TVM, TCC şi alte traumatisme sau afecţiuni ce necesită recuperare neuropsihomotorie, iar apoi să ajungi chiar tu pacientul în secţia pe care o conduci, e prea de tot! E mai mult decât ironia sorţii. După vreo 20 de ani de tratat pacienţi cu măduva secţionată, un accident rutier l-a adus pe domnul profesor într-un scaun cu rotile, dar a luptat mult şi astăzi este un model de voinţă pentru pacienţii săi, cum a fost şi pentru mine. Domnul profesor a fost de la început foarte sincer şi tranşant în faţa părinţilor mei, şi mai ales în faţa tatii, căci cu el a avut cele mai multe discuţii.

— 10%, doar atât va recupera! Medicina are limitele ei şi până nu va evolua nu avem soluţii pentru traumatismul vertebro-medular, au fost vorbele profului într-o discuţie cu tata.

— Oricât de nebun, dur sau insensibil l-ar fi considerat ai mei la acel moment, astăzi are tot respectul lor, dar şi al meu, chiar dacă eu am aflat mai târziu, fiindcă prognosticul lui nu avea nicio tentă de răutate sau orice altceva am fi interpretat noi, ci semnifica doar realitatea.

Pentru că tot făceam febră, am trecut prin mai multe investigaţii şi ecografii, iar a doua zi, domnul profesor a

chemat o doctoriţă de la chirurgie plastică, care să se uite la mâna mea stângă. S-a decis că am nevoie de mai multe intervenţii, care nu suportă amânare prea mult. Aşa că, peste trei zile eram programată la prima intervenţie. Toţi medicii pe la care am trecut mi-au prescris medicamente, astfel venise timpul să învăţ să iau pastile din culcat.

— Cum voi lua eu toate pastilele astea? i-am întrebat pe părinţi.

— Găsim noi o soluţie ca să fie bine, a replicat tata.

— Hai acum să mănânci şi vedem după ce facem cu pastilele, a adăugat mama.

Începuse să vină la mine şi doamna Laura, kinetoterapeuta, care îmi mobiliza pasiv membrele superioare şi inferioare, doar că dumneaei se pregătea de încheierea contractului. După ce a plecat, ea m-a lăsat în seama domnului Max pentru kineto. Domnul Max a discutat cu părinţii mei despre starea mea şi i-a îndrumat să-mi comande un fotoliu rulant ca să pot fi adusă în sala destinată kinetoterapiei, unde erau câteva aparate ce mă puteau ajuta. Aveam nevoie de un scaun adaptat nevoilor mele. Un scaun cu spătarul reglabil, căci nu puteam rezista la 90 de grade. Şi mai important era ca scaunul să aibă spătarul înalt, adică să fie special pentru cei care nu îşi ţin nici capul, cum eram şi eu. Ramona, verişoara mea, a căutat cele mai bune variante, sfătuindu-se şi cu domnul Max, iar, în final, a făcut comanda la o firmă din Spania, doar că a durat vreo lună până a ajuns scaunul. Oricum, nici n-aş fi putut sta mai devreme în el.

Până la urmă, reuşisem să mă obişnuiesc să înghit pastilele din culcat, iar când mă simţeam în stare, le luam cu corpul ridicat la vreo 35 de grade. Aveam de luat 10 pastile dimineaţa, 7 la prânz şi alte 10 seara, plus câteva siropuri şi chestii dizolvate în apă. Consumam mai mult de jumătate de litru de apă doar la o singură tranşă. Abia mă

abţineam să nu vomit, dar cum credeam că acele pastile mă vor face să-mi revin, strângeam din dinţi şi mergeam înainte. Problema cu respiraţia se mai ameliorase, în sensul că puteam să respir mai bine, fără să mai am episoade de sufocare. Cel mai îmbucurător lucru, care mă făcuse să nu îmi pierd speranţa, era că îmi coborâse sensibilitatea pe o parte din braţul drept.

Simţeam atunci când mă atingea cineva pe braţ, până în apropierea cotului. Nu era o sensibilitate normală, uniformă, dar faptul că exista mă bucurase mult. Reuşeam chiar şi să-mi încordez puţin tricepsul. Cu toate că aceste noutăţi nu mă ajutau cu prea mult, membrul tot nu îl puteam mişca, le consideram un progres.

15

După vreo două zile, coborâsem la etajul nouă, pe secţia de chirurgie plastică, pentru prima intervenţie de la mâna stângă. Acolo nu mai era atât de frumos în salon. Nu erau aşa multe dotări şi a trebuit să stau cu încă vreo două persoane în salon. În noaptea de după operaţie rămăsesem cu ambii părinţi. Îmi era rău şi mă încercau nişte stări groaznice. Începusem să plâng, că nu mai vreau, nu mai pot şi nu mai suport şi, în concluzie, să mă agit foarte tare. Noaptea aceea a trecut teribil de greu, de parcă ar fi trecut o săptămână. Dimineaţă, înainte de vizită, o doamnă, care era pe picioarele ei, putea mânca, bea, plimba, adică era mult mai bine ca mine (mă rog, eu eram cam cel mai grav caz din majoritatea secţiilor, dar să nu punem asta la socoteală acum) avusese grijă să se plângă medicilor că dădusem spectacol azi-noapte şi că nu s-a putut odihni. O asistentă le-a spus părinţilor să iasă afară din salon până trece vizita.

— Domnişoară, aici nu eşti la hotel! Am înţeles că faci foarte multă gălăgie şi-i deranjezi pe toţi. Nu eşti singura bolnavă de aici. Te rog să nu te mai alinţi atât şi să te potoleşti! mi-a spus răstit unul dintre medicii prezenţi la vizită.

— Nu este posibil să urli toată noaptea! Trebuie să ai respect şi pentru cei de lângă tine, a adăugat un alt medic.

N-am spus nimic în momentul acela. Rămăsesem lipsită de orice reacţie. Cred că şi sufletul îmi paralizase atunci, nu doar corpul. Oricât de rău mi-a fost în ultima lună, nu m-am simţit atât de demoralizată ca în momentele acelea. Aveam senzaţia că îmi pică cerul în cap. Acela a fost momentul care a declanşat prăbuşirea mea psihică, îmi pierise orice urmă de putere, răbdare şi înţelegere. Cum poţi tu, ca medic, să-mi spui mie că mă alint? Mie, adică unui copil de

nici 14 ani, care de mai bine de o lună nu se poate mişca deloc, nu mai simte nimic de la gât în jos, este întors de pe o parte pe alta cu cearşaful şi chiar şi intestinele-i sunt golite de către altcineva. Cum să fii medic şi să te comporţi de maniera asta? După ce au plecat doctorii, am izbucnit în plâns. Într-un plâns teribil de apăsător. Mă durea sufletul de felul în care ajunsesem şi nu mai ştiam cum să mă comport.

— Andreea, ce s-a întâmplat? Ce ţi-au spus? m-au întrebat îngrijoraţi părinţii, crezând probabil că medicii mi-au spus adevărul despre starea mea.

— M-au certat că am plâns şi am făcut gălăgie azi-noapte. Ei cred că mă prefac, dar eu nu mai pot! O idioată de doctoriţă mi-a spus să nu mă mai alint, am răspuns suspinând.

— Idioata de doctoriţă e chiar aici şi aceeaşi idioată (i-a operat mâna, a replicat medicul din pragul uşii imediat ce a auzit explicaţiile mele, apoi a plecat.

Habar n-aveam că ea m-a operat, dar chiar şi aşa, nu-mi părea rău că am făcut-o idioată deoarece reacţia ei nu a fost justificată. În timp, ne-am împrietenit. A dat dovadă de omenie şi a avut grijă de mâna mea, cu toate că această discuţie ajunsese şi la urechile profesorului Onose, care a fost foarte mâhnit de atitudinea mea şi aproape că a şters pe jos cu părinţii mei, căci în opinia dumnealui trebuia să termin cu răzgâielile. Aşa se întâmplă mereu, niciodată cei din exterior nu te pot înţelege. Mulţi doar te critică şi te subestimează.

Am mai stat câteva zile pe secţia de chirurgie plastică, apoi starea mea s-a înrăutăţit. Mă simţeam din ce în ce mai rău, nici nu mai puteam mânca, iar febra nu mai putea fi controlată. S-a luat decizia unui transfer la spitalul de boli infecţioase. Însă, cât am mai stat pe secţia de chirurgie, am mai avut parte de câteva experienţe memorabile. Mi-au chemat un psihiatru, probabil întreg personalul medical se

săturase să mă audă plângând, iar cea mai bună soluţie pentru a aduce un om la tăcere este un tratament prescris de psihiatru.

— Pentru ce sunt pastilele acestea? am întrebat-o pe doctoriţă.

— Ca să zâmbeşti mai mult! mi-a răspuns.

— Adică să mă tâmpească şi să mă reducă la tăcere, să mă facă să nu mai am nicio reacţie, pur şi simplu să mă facă să uit de mine. În general, pentru asta sunt majoritatea tratamentelor date de medicul psihiatru. Astfel de medicamente nu tratează cauza, doar o prelungesc. Aşa a fost şi în cazul meu. Pastilele îmi dădeau somnolenţă şi nu mai reuşeam să gândesc. Să nu credeţi că dormeam bine, dormeam al naibii de rău, nu mă simţeam deloc odihnită. Somnul provocat de nişte pilule nu va fi niciodată un somn bun. Eram într-o agonie continuă.

16

Pe 1 mai m-au transferat la spitalul de boli infecţioase. Atâta nepăsare şi lipsă de respect nu mai văzusem până atunci. Mai mult de 9 ore a durat să vină ambulanţa dintr-un sector în altul pentru a mă duce la celălalt spital. Aveam nişte stări inimaginabile, mă mir cum de mai rămăsesem conştientă, dar niciunui medic nu-i prea păsa. Doar dădeau din umeri, iar când părinţii îi întrebau de ce durează aşa mult să vină o ambulanţă care să mă preia, răspundeau cu vestitele cuvinte „Aveţi răbdare!”. Dar câtă răbdare să mai ai când îţi vezi copilul răpus de neputinţă? Ai mei erau terminaţi, dacă se întorcea cineva spre ei, se prăbuşeau. Ajunseseră de la Bacău unchiul şi mătuşa mea, iar ambulanţa tot nu sosise.

— Doamnă, ascultaţi aici! Nu-i posibil să vă bateţi joc de copilul acesta! Păi venim noi de la 300 de kilometri, iar o salvare nu poate veni dintr-un sector într-altul? Ţineţi oamenii ăştia în agonie de dimineaţă! Nu ştiu ce şi cum faceţi, dar dacă în jumătate de oră nu apare salvarea, vă promit că veţi avea probleme! i-a spus tuşa asistentei-şefe.

În nici 15 minute de la discuţia mătuşii mele cu asistenta-şefă, salvarea apăruse în faţa spitalului, căci aşa-i la noi, până nu faci puţin scandal, nu rezolvi nimic. Mulţi oameni preferă agresivitatea din limbaj în locul unei vorbe bune, iar de solidaritate şi respect n-au auzit.

Drumul cu ambulanţa către spital mi s-a părut foarte chinuitor, psihic vorbind. Deşi şoferul nu mergea cu mai mult de 50 de kilometri la oră, simţeam că merge prea tare şi că voi cădea de pe targă. În mintea mea se derulau tot felul de scenarii: ba că vom face accident, ba că ne vom răsturna şi vom muri, tot felul de chestii negative. Nu mai reuşeam să suport nimic din ce se întâmpla în jurul meu. Îmi era teamă de orice. După multe ţipete şi stări de

panică, ajunsesem la spitalul cel nou. N-am putut vedea prea multe, însă spitalul era înconjurat de foarte mulţi copaci. Ca la orice internare, am aşteptat până au fost completate documentele necesare, apoi m-au dus într-un salon.

Era un salon foarte mic, iar toate lucrurile aflate în el erau înghesuite. Dotările lăsau de dorit. Un pat de spital, vai mama lui, deloc potrivit pentru un pacient cu traumatism vertebro-medular. Noroc de salteaua antiescare pe care mi-o cumpărase tata când am stat la *Nicolina*, căci altfel ar fi fost jale. De apreciat că în salon exista totuşi un televizor, amărât şi ăla, dar exista. După ce m-au aşezat în pat, toate asistentele au tăbărât pe mine. Mi-au schimbat sonda urinară şi mi-au făcut mai multe procedee medicale cu diverse soluţii, apoi, fără să exagerez, mi-au luat pe puţin jumătate de litru de sânge, în diferite recipiente, care mai de care, pentru analize.

Trei săptămâni am stat la boli infecţioase, timp în care am primit zeci de fiole cu antibiotice, în speranţa unei stări mai bune. Rezultatele analizelor erau în aer. Majoritatea valorilor erau coborâte cu mult sub pragul normal. Medicii au făcut tot ce au putut şi mi-au testat reacţia pe mai multe tratamente, până au găsit soluţia cea mai bună. Ca să mă ţină sub control, îmi luau sânge o zi da, una nu, până ce mâna dreaptă şi picioarele mi se umpluseră de semne, iar asistentele abia mai reuşeau să-mi prindă o branulă. De la atâtea medicamente, îmi dispăruseră chiar şi simţurile gustativ şi olfactiv. Nu mai simţeam nici gustul mâncării, nici mirosul şi astfel nici să mănânc nu-mi mai trebuia. De parcă nu era suficient că nu-mi simţeam corpul, acum chiar nu mai simţeam nimic. Ajunsesem în faza aia în care, efectiv, doar existam, nu mai trăiam, căci este o imensă diferenţă între a exista şi-a trăi.

— Bună dimineaţa, soare! Ce faci? mi-a spus doctoriţa

ce tocmai intrase pe uşă. O femeie verticală şi un medic dedicat, aşa a fost doctoriţa care se ocupase de cazul meu. O prezenţă caldă şi mereu cu zâmbetul pe buze.

— Sărut mâna! Hmm, sunt puţin mai bine, i-am răspuns.

— Cu gustul cum este? Tot nu ai mâncat nimic?

— La fel! Nu pot mânca în condiţiile astea, e inutil!

— Ţi-am adus sticlele acestea. Te rog să le bei! Sunt suplimente ce sper să te ajute măcar 5%, dar şi tu va trebui să ne ajuţi. Trebuie să mănânci ceva, orice! Doar să mănânci, altfel organismului tău îi va fi din ce în ce mai greu. Ceea ce îţi administrăm pe venă nu este suficient dacă nu vii şi tu cu un aport din mâncare.

— Voi încerca!

— Îţi prescriu o soluţie orală cu glicerină cu care să te dea părinţii, poate obţinem o îmbunătăţire a gustului.

— Mulţumim mult, doamna doctor! au răspuns părinţii.

Au fost trei săptămâni crâncene. Fiind spital de boli infecţioase, personalul medical nu ştia cum să răspundă nevoilor mele. Nimeni nu ştia cum să mă întoarcă cu cearşaful de pe o parte pe alta, doar o singură asistentă avea ceva cunoştinţe în domeniu fiindcă lucrase demult într-o secţie în care erau persoane imobilizate la pat. Părinţii au fost nevoiţi să se adapteze situaţiei şi să înveţe singuri să mă întoarcă şi să îmi facă igiena intimă. Bineînţeles că nu a fost uşor. Eu ţipam de fiecare dată când cineva mă atingea şi mişca, iar ei se temeau să nu îmi facă rău. Teoretic, din patru în patru ore trebuiau să îmi schimbe poziţia corpului, practic doar o dată pe zi se întâmpla, sau erau zile în care nu îi lăsam deloc să mă mute. Doar cu faţa în sus sau pe partea dreaptă puteam sta, căci pe stânga aveam mâna proaspăt operată, iar de pe picior îmi fusese luată grefă de piele pentru mână şi dacă eram mişcată prea mult îmi curgea sânge de acolo. La 3-4 zile venea să îmi panseze mâna doctoriţa care mă operase. N-am vrut să-mi

văd mâna, am zis că voi aştepta până se va vindeca şi voi scăpa de bandaje, gândindu-mă la vorbele pe care mi le spusese medicul de pe ATI, cum că mâna mea va arăta la fel cum a fost.

În aceste trei săptămâni, părinţii l-au rugat pe domnul Max, kinetoterapeutul de la Bagdasar, să vină să-mi mobilizeze membrele, ca pe cât posibil să nu am parte şi de retracţii musculare. Un om tare bun şi sincer domnul Max, mereu l-am apreciat. Trecut de 55 de ani şi cu accent de bucureştean, avea sufletul curat şi se vedea că-i plăcea, şi după atâţia ani, meseria aleasă.

— Ia spune-mi, Andreea, cum eşti? m-a întrebat domnul Max într-o după-amiază în timp ce îmi mobiliza membrul inferior drept.

— Nu mai ştiu! Spuneţi-mi şi dumneavoastră, eu când îmi revin? Când o să merg? Când o să îmi pot duce mâna pe faţă? Când o să mă pot scărpina singură? Când îmi voi putea duce cana cu apă la gură?

— Andreea, trebuie să lupţi şi să munceşti pentru asta! Să nu stai să aştepţi dimineaţa în care te vei trezi şi te vei ridica dintr-odată din pat, că nu se va întâmpla! Trebuie să tragi de tine şi să faci tot ce se poate pentru ca să îţi fie bine. Trebuie să mănânci şi să lupţi cu tine, înţelegi?

— Da… cred că înţeleg, doar că e prea greu.

— Dacă vrei să ieşi învingătoare din asta, trage de tine! Apropo, vorbisem cu verişoara ta. Va ajunge curând fotoliul rulant.

— Am auzit şi eu. Când mă voi întoarce la *Bagdasar* mă veţi aşeza în el?

— Cu siguranţă! Doar luptă ca să nu mai stăm pe loc, să îţi revină starea bună şi să te externeze de aici ca să continuăm recuperarea.

Trei săptămâni cu ore puţine de somn şi extrem de multă oboseală. Ai mei părinţi deveniseră deja doi eroi, care

nu se plângeau de nimic, însă erau vizibil marcaţi de situaţie şi schimbaţi. Erau zile în care făceau cu schimbul, tata rămânea ziua cu mine, iar mama noaptea, pentru ca să mai poată da randament. Nici ei nu se puteau odihni, gândindu-se mereu la mine, însă simplul fapt că făceau un duş la cămin sau că efectiv ieşeau din spital, din mediul acela plin de durere, însemna enorm. Pentru ei era un mod de a-şi reîncărca bateriile. Mi-au suportat toate stările şi crizele cauzate de neputinţă. Eram conştientă de tot ce se întâmpla în jurul meu şi nu mai suportam pe nimeni şi nimic. Îmi era silă de absolut tot. Psihicul meu se degrada de la o zi la alta. Erau aproape două luni de când stăteam la pat, imobilizată, fără să mai pot schiţa vreun gest. Nu înnebunisem, însă era prea mult tot ce se aduna de la o zi la alta şi nu mai găseam nimic de care să mă bucur.

17

— Mai ai oglinda aia mică la tine? am întrebat-o pe mama.

— Cred că da. De ce?

— Vreau să-mi văd faţa. De aproape două luni nu m-am mai privit într-o oglindă şi vreau să văd cum arăt. Caută oglinda şi ţine-o cumva deasupra mea ca să mă pot vedea, te rog!

— Bine, să văd dacă o găsesc.

A ezitat la început, apoi la insistenţele mele a făcut aşa cum am rugat-o.

— E bine cum o ţin? Te vezi?

— Arăt... arăt oribil! Sunt o urâtă! Mi-au apărut o mulţime de coşuri, sprâncenele mi-au crescut, nici formă nu mai au, faţa mi-e uscată, buzele la fel, eu nu arătam aşa! am strigat, izbucnind în plâns.

— Linişteşte-te, tot frumoasă eşti! Nu plânge, te rog mult, a replicat mama, curgându-i mai multe lacrimi pe obraz.

— Nu ştiu, dar fă ceva! Nu mai suport, nu mai am niciun rost!

— Nu spune asta, vei fi bine! Mâine vin tuşi, unchiuleţul şi Ramo. Vorbesc cu tuşa să aducă o pensetă ca să te pensez eu, bine?

— Bine, dar nu este suficient. Mă mănâncă şi părul, mi-e silă de mine, de tot.

— O să ies să caut prin apropiere un şampon uscat şi încerc să te pieptăn aşa cum pot, din poziţia în care eşti, dar te rog, nu mai plânge!

După multă muncă de lămurire din partea mamei, am cedat şi m-am oprit din plâns. Am căutat ceva la televizor care să-mi mai distragă atenţia. Eram tare dificilă şi, cu siguranţă, foarte greu de suportat. Nopţile le simţeam ca pe

o povară, iar trecerea lor era foarte copleşitoare. Nu prea dormeam şi simţeam mereu nevoia de a sta cineva lângă mine. Noapte de noapte mama a stat pe scaun, lângă patul meu, ţinându-mă de vorbă şi încurajându-mă. În unele nopţi, ca să îmi ţin mintea ocupată, mama îmi citea diferite rebusuri, iar eu căutam varianta corectă. Spasmele, acele mişcări involuntare şi necontrolate ale membrelor inferioare, se accentuaseră şi îmi creau o stare de teamă, gândindu-mă că din cauza lor aş putea cădea din pat. Poate pare greu de înţeles şi de imaginat, dar acele mişcări apăreau când voiau ele şi erau din ce în ce mai agresive. Pur şi simplu, genunchiul se ridică şi apoi cobora sau întreg membrul tremura. Faptul că aceste lucruri se întâmplau, iar eu nu aveam deloc controlul asupra lor, mă frustra enorm.

Uneori, reuşeam să adorm ziua, în orele în care eram întoarsă pe partea dreaptă, dar şi atunci îmi era foarte greu. În primele zile când mă întorceau, ţipam şi plângeam de teamă şi durere. Nu simţeam durerea într-un loc anume, ci în tot corpul, iar teama era provocată de neputinţă. Mereu aveam senzaţia că voi cădea pe spate, deşi eram sprijinită de câteva perne. Toate asistentele se fereau să vină la mine, probabil pentru că nu ştiau cum să se comporte faţă de mine, mai puţin doamna Nicoleta cu care mă înţelegeam foarte bine. Zilnic stăteam de vorbă şi cu o doamnă psiholog, dar psihic nu aveam prea mari îmbunătăţiri. Moralul tot la pământ îmi era.

Aşa cum mă anunţase mama ziua trecută, astăzi aveau să vină unchiul, tuşa şi Ramo să mă vadă. Ne-au adus de mâncare, atât mie, cât şi părinţilor, căci şi ei abia dacă apucau să mănânce o dată pe zi. Însă, până să ajungă ei, vorbisem cu Magda la telefon.

— Andreea, au apărut nişte poze cu tine pe Facebook din spital! mi-a spus Magda.

— Vai de mine, ce poze?

— Nişte poze în care eşti bandajată la gât şi se vede că abia poţi respira. Se face un apel pentru o strângere de fonduri.

— Doamne, şi cine le-a postat?

— Habar n-am! Este făcută o pagină pentru tine, nu ştiu cine se află în spatele ei, dar am zis să te anunţ.

— Dă-le report, poate le retrage. Mulţumesc că mi-ai spus!

Aflasem apoi că verişoara mea, Ramona, postase pozele şi iniţiase strângerea de fonduri. Câtă gălăgie am făcut şi pe subiectul acela! Am plâns, am ţipat la ea şi am certat-o fiindcă ţineam mult la imaginea mea şi mă simţeam umilită în acele clipe, însă greşeam, nu aveam dreptate. Ea doar voia să mă ajute. Cu tot ajutorul oamenilor, zilnic erau cheltuiţi foarte mulţi bani pentru mine şi asta necesita şi mai mult ajutor. Mulţi oameni cunoscuţi şi necunoscuţi s-au implicat şi în zilele acelea.

După ce m-am mai calmat, am rămas în salon cu tata şi Ramo, care mi-a dat să mănânc piure cu carne, în timp ce mama a ieşit în curtea spitalului, alături de tuşa şi unchiul. Era una dintre puţinele zile în care reuşisem să mănânc ceva.

— Haide, Ema, la maşină să mănânci şi tu un castron cu ciorbă, i-a spus tuşa mamei.

— Mănânc imediat, dar mai întâi să dau un telefon că mă omoară nesimţirea fătucii ăleia.

Mama se referea la Magda. O deranjase faptul că mi-a spus în felul acela despre poze, aşa că a pus mâna pe telefon şi l-a sunat pe taică-su. Cum nu l-a suportat niciodată, nici acum n-avea cum să fie altfel, astfel cred că discuţia lor nu a fost una cu vorbe prea dulci.

S-a continuat strângerea de fonduri şi în zilele următoare. Ramona se ocupase chiar şi de organizarea unui concert caritabil. În astfel de momente îţi dai seama cine îţi

este cu adevărat prieten. Au fost persoane pentru care aş fi putut garanta, dar care mi-au întors spatele în acele clipe. Însă, au fost şi persoane pe care n-aş fi dat doi lei, dar care s-au dovedit a fi cu adevărat oameni. În astfel de momente ai parte de adevărate lecţii care te lasă cu gura căscată. Ramona primise un telefon de la un bătrân, care i-a spus că a aflat din ziar de cazul meu şi vrea să-i dea câţiva bani pentru mine. A fost sceptică la început, dar apoi şi-a lăsat teama la o parte şi a plecat spre adresa indicată de bătrân. Acolo a găsit o adevărată lecţie de viaţă. A găsit un om din categoria aceea rară în care se regăsesc oamenii aparent simpli, dar bogaţi sufleteşte. Oameni, care nu au nici măcar pentru ei, dar al căror suflet le este răscolit atunci când observă nevoia în ochii celuilalt. Oameni care împart puţinul lor cu cei din jur, oameni care merită tot respectul nostru. Oameni care se bucură de fericirea altora şi pentru care bunăstarea nu este definită de ceva fizic, ci de ceva ce vine din interior, din suflet.

18

Spre sfârşitul lunii mai, după trei săptămâni petrecute la spitalul de boli infecţioase „Dr. Victor Babeş”, am fost transferată înapoi la *Bagdasar*, pe secţia de recuperare, unde am stat până la 1 iulie, când am fost dusă într-un alt spital. Statul la *Bagdasar* a desemnat punctul culminant al stării mele. A fost cea mai groaznică perioadă prin care am trecut. Eram foarte slăbită când m-am întors pe secţia de recuperare, iar medicii erau extrem de rezervaţi şi tranşanţi.

— Domnule Lichi, organismul nostru este făcut ca pe o parte să bage, iar pe alta să scoată. Dacă ea nu va vrea să se ajute, se va prăpădi! Nu există o altă variantă. Terminăm cu răzgâielile. Eu o înţeleg perfect. Trece printr-un şoc, dar şi dumneavoastră trebuie să fiţi mai direcţi cu ea şi să nu o mai menajaţi ca să poată înţelege cu adevărat situaţia prin care trece. Nu o mai alintaţi atât! Am mai avut un caz cu o tânără, care refuza multe lucruri, iar părinţii au plecat şi au lăsat-o singură şase luni. Nu vă îndemn să plecaţi, însă trebuie să o faceţi să înţeleagă anumite lucruri. Noi facem tot ce putem, restul depinde de ea! au fost cuvintele profesorului Onose adresate tatălui meu într-una dintre zilele mele critice.

Deşi simţeam că nu mai aveam putere nici măcar să respir şi voiam să se sfârşească totul pentru că îndurasem deja prea multe, nu m-am dat bătută. Urma să ajungă scaunul rulant comandat din Spania şi să încep recuperarea. Până atunci, membrul superior drept dădea semne de vindecare. Reuşeam să-mi mişc braţul şi antebraţul şi astfel puteam să-mi aduc membrul pe burtă. Mi se părea un progres semnificativ, deşi nu mă puteam ajuta de el. Mişcăm braţul şi antebraţul, dar erau mişcări limitate. Degetele nu le puteam mişca, aşa că nu puteam

face nimic cu progresul acumulat. Uneori, aveam şi momente mai bune, mai ales atunci când primeam încurajări de la cadrele medicale.

— Pisoi, tu n-ai să rămâi ca mine, dar trebuie să lupţi şi să cooperezi cu noi! Eu voi pleca la un congres în străinătate pentru câteva săptămâni, iar doctoriţa H. va avea grijă de tine. Am înţeles că vei primi şi fotoliul rulant curând şi asta sper să te motiveze pentru că este un prim pas din recuperarea ta. Nu vei mai sta doar la orizontală, ci fotoliul îţi va facilita statul în şezut, mi-a spus profesorul Onose într-una dintre dimineţi.

Prezenţa domnului profesor era extrem de motivantă. Deşi era într-un scaun rulant, activitatea lui nu fusese prea afectată şi asta era ca un impuls pentru noi, pacienţii, ce-l ascultam şi priveam. A fost dintotdeauna mai dur, cel puţin aşa îl percepeam eu la început, apoi am înţeles că acea duritate semnifica, de fapt, realitatea, care deseori nu era prea fericită, şi nu îi stătea în caracter să le dea oamenilor speranţe false. Mi-a plăcut că a fost deschis şi m-a încurajat cum a ştiut mai bine, însă eu nu înţelesesem exact ceea ce a vrut să îmi transmită atunci când mi-a spus că nu voi rămâne ca el. Credeam că se referă la o perioadă de câteva luni până îmi voi reveni şi că am fost mai norocoasă ca el, însă dumnealui vorbea cu bătaie lungă. Cum medicina este într-o continuă evoluţie, profesorul se gândea că în câţiva ani sau zeci de ani va apărea o soluţie şi pentru traumatismele vertebro-medulare, pe care eu, datorită tinereţii, o voi prinde cu siguranţă.

Devenise totul extrem de plictisitor şi monoton. De câteva zile repetam aceleaşi lucruri. Ore foarte puţine de somn, oboseală, chin şi durere. Multe pastile, analize, fiole pe branulă, gustul încă absent, iar la fiecare 4 ore eram întoarsă de pe o parte pe alta. Statul la *Bagdasar* a fost şi extrem de costisitor. Mai toate medicamentele părinţii mei

mi le cumpărau, chiar şi soluţiile perfuzabile, căci asta era regula pe secţia de recuperare. Până şi injecţia pe care mi-o făceau în burtă, pentru prevenirea coagulării sângelui, tot părinţii o cumpărau. Zilnic se cheltuiau sute de lei doar pentru medicamente.

În fiecare dimineaţă venea domnul Max pentru ora de kinetoterapie, el făcând aproape toate mişcările pasiv, mai puţin la membrul superior drept, unde reuşeam să fac activ flexia şi extensia cotului, în rest îmi mobiliza dumnealui fiecare articulaţie. La sfârşitul orei de kineto, exersam statul în şezut la marginea patului, bineînţeles ţinută din toate părţile. Nu era nicio schimbare prea mare de la ultima încercare de stat în şezut, petrecută la spitalul din Iaşi, pe secţia de ATI. Aceeaşi stare de rău, ba chiar îmi venea şi să vomit, mi se întuneca vederea şi nu mai puteam vorbi.

— Nu e bine deloc. Trebuia deja să te fi aşezat în fotoliul rulant. Trebuie să găsim o metodă ca să nu îţi mai vină rău. Te rog, pe parcursul zilei să stai cu patul ridicat la peste 45 de grade cât mai mult timp, mi-a spus domnul Max.

— Am mai stat. Nu toată ziua, dar am stat şi cu patul ridicat. Chiar şi când sunt întoarsă pe o parte, doamnele infirmiere îmi lasă trunchiul mai ridicat, i-am răspuns.

— Teoretic, azi e ultima mea zi de muncă, dinaintea concediului, dar nu sunt mulţumit. Stai astăzi cât de mult poţi cu trunchiul ridicat, iar eu vin şi mâine, special pentru tine, să exersăm statul la marginea patului, iar poimâine vin din nou şi te aşezăm în scaun. Poate nu vei rezista cu spătarul la 90 de grade, dar măcar la 75. Măcar să te dezlipim de patul ăsta. Tu nu vrei asta?

— Oh, bineînţeles că da! Dar dacă mi se face şi mai rău?

— Eh, şi tu acum! Nu mai gândi aşa! în cel mai rău caz, vei leşina, dar te trezim noi. Îţi dăm două palme, vedem noi, a replicat râzând.

— Bine, bine. Am încredere! am adăugat zâmbind.

— Încă ceva, ia şi mănâncă cum trebuie!

— Aşa voi face!

Ziua aceea fusese mai bună. Reuşisem chiar şi să mănânc, şi nu orice. Îmi era poftă de pizza, iar tata ştia că la o staţie de metrou distanţă era o pizzerie, aşa că mi-a adus de acolo aşa cum am cerut, o pizza doar cu mozzarella şi şuncă. Spre seară venise la mine, în salon, Andreea, o tânără care ajunsese la spital tot din cauza unui accident rutier. Îmi adusese o cutie de bomboane cu ciocolată. Zilele trecute eram foarte demoralizată şi doamnele infirmiere au adus-o pe Andreea ca să facem cunoştinţă şi să mă mai ţină de vorbă. Avusese mai multe fracturi şi acum se deplasa cu ajutorul unui scaun rulant, aşa cum urma să o fac şi eu, însă ea era mult mai bine. Membrele superioare nu-i erau afectate, chiar şi picioarele şi le mişca, doar că încă nu se putea sprijini pe ele. Tot în luna martie avusese accidentul. Era cu iubitul ei, care pierduse controlul volanului şi intrase cu maşina într-un cap de pod. El a murit pe loc, iar ea a rămas să lupte. Accidentul lor avusese loc lângă un restaurant, unde atunci se desfăşura o nuntă. Bineînţeles că s-au strâns mulţi oameni în jurul maşinii, cineva a vrut chiar şi să o scoată din mormanul de fiare, însă o minte luminată s-a opus şi nu a lăsat pe nimeni să o atingă până nu a venit echipajul medical.

De asta ar fi bună educaţia medicală în şcoli, pentru a şti să prevenim. Bună ar fi şi responsabilizarea celor care au permis de conducere. În cazul meu, femeia care m-a scos din maşină mi-a făcut mai mult rău pentru că, cu siguranţă, avea cunoştinţe minime în domeniu. Niciodată nu se atinge victima unui accident rutier. Dacă eu adevărat vrei să ajuţi, vezi dacă victima este conştientă şi ţine-o de vorbă, dar nu pune mâna pe ea, altfel îi striveşti şi ultimele şanse de supravieţuire şi poţi contribui la nenorocirea unui

om. Nu te gândi că ia foc maşina, foloseşte un extinctor şi aşteaptă ambulanţa.

19

Am aşteptat cu nerăbdare şi multă teamă să treacă următoarele două zile şi să se facă duminică, ziua destinată acomodării cu scaunul cu rotile. A fost un prag psihologic greu de digerat. La nici 14 ani să ajung să depind de un obiect pentru a mă deplasa. De un scaun cu rotile pe care până acum două luni îl asociam doar cu persoanele în vârstă sau cu cele ce au suferit amputaţii. Încă nu îmi venea să cred că tot ce trăiesc era real. Aşteptam să mă trezesc şi să-mi spun că totul e bine şi a fost doar un vis urât. Totuşi, consideram că după ce voi reuşi să stau în fotoliul rulant, următorul pas va fi să mă ridic în picioare. Cumva, vedeam o speranţă în acel obiect.

Duminică, când se apropia ora la care stabilisem cu domnul Max să ne vedem, întreg spitalul rămăsese fără curent electric. Fusese o pană de curent. Au pornit generatoarele, dar funcţiona doar liftul folosit în cazurile de urgenţă. Domnul Max era destul de în vârstă şi avea şi o operaţie la şold. Dacă am înţeles bine, pare-mi-se că avea o proteză la şold. Mergea mai greu decât un om obişnuit, iar să urce câteva trepte pentru el era, cu siguranţă, mai greu şi solicitant. Însă, îşi propusese clar că vrea să mă vadă, în acea zi de duminică, stând în scaunul cu rotile. Aşa că, a lăsat oboseala la o parte şi nu a urcat 2-3 trepte sau 3-4 etaje, ci 10 etaje doar pentru mine. Puţini astfel de oameni am mai cunoscut în toată viaţa mea. Oameni dedicaţi meseriei şi, mai ales, pacientului.

— Nu pot să cred! Aţi urcat atâtea trepte? i-am spus când l-am văzut intrând pe uşa salonului gâfâind.

— Da’ ce credeai? Că scapi de mine aşa uşor? Hai că avem treabă! Merg să chem două infirmiere ca să te luăm pe braţe până la scaun, să nu te sperii din prima. În mod normal, pot şi singur să te iau, dar cum eşti tu de fricoasă şi

panicoasă, mai bine găsesc o variantă mai comodă pentru tine.

— Bine, mulţumesc pentru clemenţă! am adăugat râzând.

— Bun, fetelor, fiţi atente! Eu o iau de sub cap, una dintre voi de trunchi şi cealaltă de sub genunchi. Andreea, să ştii că spătarul scaunului l-am fixat la 70 de grade, să te obişnuieşti aşa vreo 2-3 săptămâni şi mai vedem după. Să nu îţi fie teamă că nu te scapă nimeni pe jos. Eşti în mare siguranţă, bine? îţi pun gulerul şi trecem la treabă.

— Ok, sunt pregătită!

M-au luat pe braţe şi în câteva secunde eram aşezată în scaunul rulant.

— Cum eşti şi ce simţi? m-a întrebat domnul Max.

— Cam la fel cum eram la marginea patului. Nu prea văd şi respir greu, am răspuns cu o voce scăzută.

— Închide ochii dacă îţi este mai uşor aşa şi nu te panica. Să cheme cineva o asistentă cu un tensiometru, vă rog! a adăugat domnul Max.

— Mă duc eu, a replicat una dintre infirmiere.

A venit o asistentă şi mi-a luat tensiunea. Era puţin peste 7, dar mi-am păstrat calmul şi-am suportat toate stările care mă treceau în acele clipe, iar după vreo 20 de minute îmi mai revenisem. M-au plimbat cu scaunul pe holurile secţiei de recuperare, am trecut şi pe la Andreea ca să mă vadă, iar după vreo jumătate de oră eram epuizată şi i-am rugat să mă aşeze înapoi în pat. Eram încântată că putusem să ies din salon şi să mai văd şi alte lucruri, persoane şi alţi pereţi. Statul într-un singur loc, care venea la pachet cu singurătatea, devenea din ce în ce mai greu de suportat. Astfel că plimbarea cu scaunul fusese ca un refresh.

— Ţi-a plăcut? m-a întrebat domnul Max după ce m-au aşezat în pat.

— Da, oarecum, i-am răspuns.

— Pentru că eu sunt în concediu, de mâine, în locul meu, se va ocupa de tine domnul Florin. Vezi că el e mai direct, să-l asculţi şi să nu te alinţi. Dacă vei exersa statul în fotoliu, vei putea ieşi afară, în faţa spitalului. Domnul Florin te va aşeza în scaun şi te va duce în sala de gimnastică, unde te va pune la mai multe aparate. Să munceşti, bine?

— Bine, mulţumesc mult de ajutor!

Mai spre seară m-am uitat la televizor şi am discutat cu mama despre gândurile mele.

— Să o rogi pe tuşa, când mai vine la noi, să treacă pe la noi pe acasă şi să-mi aducă borsetuţa roşie în care îmi ţin produsele de machiaj. Dacă am reuşit să stau în scaun, curând îmi voi putea mişca mâinile şi mă voi ridica în picioare. Vreau să mă aşez în faţa oglinzii şi să mă machiez, să fac orice, dar singură. Abia aştept! i-am spus mamei.

— Da... sigur! mi-a răspuns cumva nesigură, dar eu nu băgasem de seamă. Cred că i se rupea sufletul când îmi auzea naivitatea. Mama ştia că nu voi mai fi niciodată ca înainte, dar spera să nu fie aşa. Nu avea putere să-mi spună, în acel moment, prognosticurile date de medici, aşa că mă încuraja să cred în realitatea pe care toţi o doream.

— Apropo, a trecut mult timp şi curând se apropie luna august şi excursia la Paris cu dansurile. Dacă lucrurile nu prea au avansat, iar starea mea e la fel şi acum, mai am vreo şansă să merg acolo?

— Nu vreau să te întristez, draga mea, dar mă tem că nu vei putea pleca la Paris în august. Îmi pare rău! Ştiu că ţi-ai dorit mult acea excursie, dar acum trebuie să ne concentrăm pe alte lucruri.

La început, mă gândeam că, reuşind să stau în fotoliu, mă voi putea ridica curând în picioare, fără să mai pun la socoteală că nu puteam nici să-mi duc un pahar cu apă la gură. Apoi, oricât aş fi încercat să mă stăpânesc şi să lupt

cu mine, parcă toate şi toţi se întorseseră împotriva mea. Dacă prima oară m-am simţit bine în scaunul rulant, la a doua încercare parcă eram un alt om. Domnul Florin mă lua singur în braţe, fiindcă aşa era tehnica de lucru, însă mă înspăimânta teribil acea procedură. Statul în scaun devenise un chin, o povară. Nu mă simţeam deloc în siguranţă. Aveam senzaţia că mă voi răsturna sau că voi cădea în faţă sau pe o parte. Nesiguranţa mă făcea să intru în panică şi să plâng. În sala de gimnastică era şi mai rău. Mă punea la un aparat, o bicicletă electrică, ce îmi mobiliza pasiv membrele inferioare. Stăteam cam 20 de minute la acel aparat şi plângeam încontinuu. Apoi, pentru că mâna dreaptă dădea semne de recuperare, făceam câteva exerciţii la un scripete. Nu era prea mult, doar simple mişcări din antebraţ, dar şi acolo îmi era teamă. Ca să nu mai spun de reacţia pe care o aveam atunci când trebuia să-mi lase scaunul pe spate ca să trec peste pragurile uşilor, ţipam cât mă ţineau plămânii. Tot personalul medical ştia de cazul meu şi cu greu mă suportau. Mulţi spuneau că mă prefac şi sunt prea alintată şi de aia mă comport aşa, nu că aş avea cu adevărat o problemă gravă. Majoritatea oamenilor cu care mă intersectam în sala de kineto erau bătrâni, eu fiind cea mai tânără de acolo. Mă simţeam ca o persoană ce greşise locul în care voia să ajungă.

20

Noaptea nu prea mai reuşeam să adorm, iar atunci când o făceam, aveam coşmaruri şi strigam în somn după ajutor. Nu ştiu ce visam, dar mă trezeam plângând şi ţipând. Într-una dintre nopţi, mama s-a speriat atât de tare, încât a apăsat butonul de panică, dar deja asistentele auziseră ţipetele mele şi au venit repede în salon. Când am deschis ochii, habar n-aveam ce se întâmplase şi de ce se strânseseră toţi în jurul meu. Pe de altă parte, în curte cu spitalul *Bagdasar* este şi un spital de psihiatrie, şi seară de seară, pentru că lăsam geamul deschis din nevoia de a simţi aerul plăcut al serilor de vară, auzeam strigătele bolnavilor psihic acompaniate de sirenele ambulanţelor ce soseau cu poveşti noi. „Poliţia, poliţia”, asta strigau mereu cei de la psihiatrie, nu ştiu de ce, dar îmi dădeau fiori.

O doctoriţă specializată pe psihiatrie, probabil de la spitalul vecin, venea zilnic să mă ţină de vorbă. Încerca să-mi ridice moralul spunându-mi diferite poveşti ale oamenilor ce au fost greu încercaţi şi, în final, s-au vindecat. Nu mă prea ajutau acele poveşti. De fapt, nu mă mai ajutau prea multe pe atunci. Îmi mai spunea şi o poezie despre un nor, pe care să mi-l imaginez că intră în aparatul respirator şi îmi adună toate energiile negative, eliminându-le şi lăsându-le doar pe cele pozitive. Nu a funcţionat nici poezia aceea. Cred că nevoia pe care o aveam atunci era ca cineva să mă asculte şi să mă înţeleagă. Poate că eram egoistă, dar nu-mi păsa de alte cazuri, nici măcar nu prea mă regăseam în ele. Psihiatra îmi punea de fiecare dată şi nişte picături în apă, care cică să mă liniştească. Până la urmă, a cedat.

— Dacă nu vrei să-ţi înţelegi situaţia şi să nu mai plângi, n-ai decât să rămâi ciufută! mi-a spus psihiatra, apoi a ieşit din salon, trântind uşa. A fost ultima oară când am văzut-o.

Deşi am mai stat vreo câteva zile bune în acel spital, ea nu a mai venit la mine.

M-a atras biologia încă de la primele ore din clasa a V-a şi asta m-a făcut să-mi doresc cu toată fiinţa mea să dau la medicină şi să devin medic. În opinia mea, un comportament ca al doamnei psihiatru nu face cinste unui medic, care ştie cu adevărat ce înseamnă relaţia medic-pacient. Însă, ea a fost mai finuţă decât alţii. Cum ar veni, m-a lăsat cu ochii în soare, dar a făcut-o fără prea mult zgomot şi fără a mă deranja prea mult şi-a lăsa semne în sufletul meu. Am cunoscut şi alţi medici, ce aveau un comportament care lăsa de dorit. De doctoriţa H., pe care profesorul Onose o lăsase să se ocupe de cazul meu, mi-a fost cel mai silă.

Într-o noapte critică, cam pe la ora 2, când mă loviseră din nou febra şi stările nasoale, ce puteam să fac în afară de a chema medicul de gardă? Rămăsesem cu tata în noaptea aceea, iar el vizibil alarmat de starea mea, s-a dus pe hol şi a cerut ajutorul unei asistente. După vreo 15 minute, apare în salon şi doctoriţa H., cu o faţă de zici că abia o trezise cineva din somn şi cu bidonul de Cola în mână.

— Doamna doctor, ce putem face? Andreea iar are febră şi nu se simte bine! i-a spus tata doctoriţei.

— Mh, da, are. Mergeţi la farmacie şi cumpăraţi-i un Perfalgan, a răspuns pe un ton sictirit, sau poate că greşesc eu şi aşa era ea de obicei.

Ce noapte a mai fost şi aia! Mi-au luat şi sânge, iar când să-mi pună Perfalganul nu au găsit niciun stativ pentru perfuzii şi au mutat patul de la perete, care avea un suport de care a putut lega perfuzia. De obicei, asistentele agăţau perfuziile de suportul patului în care stăteam, dar acum branula o aveam la picior şi nu ajungea furtunaşul perfuzorului până la suportul patului meu. Nu m-a deranjat

atât de mult comportamentul ei din noaptea aceea, însă au fost alte situaţii în care atitudinea ei a fost lamentabilă. A fost singurul medic pe care l-am cunoscut în şase ani cu un astfel de comportament. Nu-i contest studiile şi faptul că a învăţat mulţi ani ca să devină medic, însă nu avea nicio empatie faţă de pacient. În actul ei medical nu exista relaţia medic-pacient, zici că cineva o împinsese de la spate ca să aleagă medicina. Or, un medic adevărat şi complet este acela care este aproape de pacient, eu aşa văd lucrurile.

O altă situaţie în care doctoriţa H. a dovedit ce caracter are, a fost atunci când au venit nişte reporteri de la Antena 1, care să-mi ia câteva cadre pentru a realiza un reportaj prin care să putem cere ajutorul financiar al oamenilor care voiau să ne ajute. Mai făcusem un reportaj, înainte ca profesorul Onose să plece la congres, când dumnealui le-a dat voie reporterilor să intre în salonul meu. Acum, aveam nevoie de acelaşi lucru, de acordul medicului curant, ca reporterii să intre în salon. Aveam nevoie de foarte mulţi bani pentru medicamente şi consumabile medicale, iar Ramona, verişoara mea, găsise câteva clinici de recuperare în străinătate, doar că se vorbea de zeci de mii de euro. Astfel, cei de la Antena 1 veniseră cu soluţia de a face parte din campania „Vreau să ajut” a Fundaţiei Mereu Aproape şi de aceea aveam nevoie de un reportaj. Doctoriţa H. nu a fost de acord şi, astfel, mama a trebuit să meargă în faţa spitalului şi să facă reportajul acolo, fără mine. Pe lângă asta, cu o nesimţire ieşită din comun, doctoriţa a întrebat-o pe mama ce vrem să facem cu banii din campanie şi dacă vrem să ne cumpărăm o casă sau să mergem la rudele din străinătate în vizită. Păi să mă ierte Dumnezeu dacă greşesc în privinţa asta, dar un aşa om nu are ce căuta în sistemul medical. Adică eu stăteam de trei luni lată într-un pat şi părinţii mei se dădeau de ochii morţii şi nu mai ştiau ce să facă ca să îmi fie bine şi să recuperez ceva în plus, iar

tu, medic, vii şi întrebi dacă cerem bani de la oameni ca să mergem în străinătate pentru a ne vedea rudele?! Ce inimă să ai şi cum să te numeşti medic cu o astfel de atitudine?

După părerea mea, medicul este omul acela dedicat şi implicat, din prima linie, care, după Dumnezeu, are abilitatea de a salva vieţi. Trebuie să înţelegem că medicul este şi el om, iar asta presupune să aibă stări bune, dar şi mai puţin bune, emoţii, temeri, anxietăţi şi să fie uneori obosit şi epuizat. Dincolo de toate acestea, medicul este curios, într-o continuă evoluţie, responsabil, empatic, răbdător, un bun prieten şi mereu conştient de ceea ce face. Medicina nu este doar despre teorie şi iubirea de ştiinţă, este în primul rând despre oameni. Te-ai dus la medicină pentru că iubeşti oamenii, iubeşti să-i ajuţi şi iubeşti felul în care ei sunt formaţi şi funcţionează. Medicina se învârte între ştiinţă şi conştiinţă, iar asta înseamnă că medicul are abilitatea de a îmbina cele două elemente pentru a învinge diagnosticele dure şi moartea. Medicul depune toată pregătirea lui, folosindu-se de ustensilele potrivite, pentru a trata şi vindeca suferinţa omului de lângă el. Medicul ştie că dincolo de tratamente şi dispozitive medicale, există preocupare şi interes pentru fiinţa umană. Şi Hipocrate ştia asta când a spus că „acolo unde este iubită arta medicinei, există şi o dragoste pentru umanitate”.

21

Între timp, la Bacâu, într-o după-amiază, când mătuşa mea, adică soţia fratelui tatălui meu, se întorcea de la serviciu, o femeie mai în vârstă şi un bărbat tinerel o aşteptau în faţa blocului.

— Bună ziua! Sunt bunica lui Alex, băiatul care a provocat accidentul. Vă rog, aş vrea să vorbim, să ajutăm, a spus femeia.

— Bună ziua! Nu cred că avem noi ce să vorbim, a răspuns tuşa.

— Doamnă, e vorba de copiii noştri! Nimeni nu a vrut să se întâmple asta.

— Mă confundaţi. Eu sunt mătuşa Andreei, nu mama ei.

— Mătuşa şi mama au acelaşi nume, de aici şi confuzia. Femeia probabil a căutat la poliţie adresele noastre şi prima pe care a găsit-o a fost a mătuşii.

— Chiar îmi pare rău de ce s-a întâmplat. Spuneţi-mi unde este fata acum, să mergem şi noi, vă rog!

— Eu vă înţeleg, situaţia este destul de gravă, n-aş vrea să fiu în locul dumneavoastră, dar cu atât mai mult, în locul cumnaţilor mei. Ei sunt la Bucureşti acum, Andreea este internată într-un spital de acolo.

— Vreau să vorbesc cu părinţii ei, vă rog!

— Lăsaţi-mi numărul dumneavoastră şi voi vorbi cu cumnatul meu, iar dacă este de acord, vă voi suna să vă dau numărul lui de telefon.

Atunci când ne răneşte cineva, cu voie sau fără de voie, noi, oamenii, tindem să ne ferim de acele persoane sau chiar să le respingem. Cel puţin pentru o perioadă. Se întâmplă asta pentru că avem nevoie de timp. Timp pentru a ne obişnui cu ceea ce s-a întâmplat. Timp pentru a înţelege cum şi de ce am fost puşi în situaţii limită, însă, cel care a greşit şi vrea cu adevărat să ajute sau să îşi ceară

scuze are datoria de a se da cu capul şi de sus şi de jos pentru a-şi face loc în ochii celui pe care l-a rănit. Dacă renunţă de la prima încercare, tind să cred că intenţia lui nu a fost reală. După ceva timp, tata a vorbit cu bunica lui Alex, nu mai ţin minte în detaliu discuţia, dar a fost ceva în genul: „Merg eu la biserică şi fata îşi revine”. Cică voiau să ajute, dar n-au făcut nimic concret. În şase ani, eu, personal, n-am primit nici măcar un „îmi pare rău” din partea lui. Nu ştiu ce conştiinţă trebuie să ai ca să tratezi o astfel de situaţie cu o asemenea indiferenţă, însă mi se pare o atitudine ce sfidează orice urmă de umanitate. Oricum, cine sunt eu să judec? Mai devreme sau mai târziu, toţi plătim sub o formă sau alta pentru acţiunile noastre.

22

În ultimele două săptămâni din iunie parcă totul o luase razna. Nimeni şi nimic nu-mi mai intra în voie. Tata îşi epuizase toate formele posibile de a avea zile libere de la serviciu, aşa că a trebuit să se întoarcă acasă. Lucra 24 de ore, iar 3 zile avea liber şi se întorcea la mine. Ca să nu rămână tot greul pe mama în zilele în care tata era la serviciu, ai mei au căutat o femeie care să o mai ajute pe mama. O găsise pe Mihaela, o doamnă trecută de 50 de ani, dar care nu a rezistat prea mult în preajma mea. Recunosc că eram foarte dificilă şi greu de înţeles şi suportat fiindcă nimeni nu avea cum să înţeleagă, mai bine decât mine, ceea ce simţeam fizic şi psihic.

Într-una dintre zilele acelea, avusesem ocazia de a cunoaşte un băiat în jur de 30 de ani, Marius, cu care se împrietenise Andreea, tânăra ce fusese internată în spital după accidentul rutier în care iubitul ei murise, şi care avea senzaţia că le ştie pe toate. Andreea avusese intenţii bune, a vrut să mi-l prezinte pentru a-mi ridica moralul şi a mai petrece timpul şi cu alte persoane. Dar ce moral să-mi ridice când comportamentul lui lăsa de dorit şi în loc să mă încurajeze m-a făcut să plâng şi să-mi detest şi mai tare situaţia? El avusese un accident de motocicletă şi se alesese tot cu un traumatism vertebro-medular, dar fusese mai puţin afectat şi mult mai norocos ca mine. Membrele inferioare nu şi le putea folosi deloc, însă trunchiul şi membrele superioare îi erau bine. Se putea hrăni, îmbrăca singur, muta dintr-o parte în alta, chiar şi conducea o maşină adaptată, deci putea face mult mai multe lucruri decât mine, care nu puteam face nimic.

— Eşti prea alintată! Părinţii tăi ar trebui să plece şi să te lase singură, abia atunci vei putea vedea ce înseamnă greutatea unei situaţii. Tu nu faci nimic altceva decât plângi

şi îi chinui pe cei din jurul tău. Şi eu am stat la pat după accident, dar nu m-am plâns şi uite că astăzi sunt independent, chiar dacă mă deplasez cu un scaun rulant, mi-a spus.

— Te rog să ieşi afară, pleacă! Ieşi afară! Nu te suport, te urăsc, ieşi! am replicat ţipând şi izbucnind în plâns.

Mi-e greu să înţeleg astfel de persoane. Persoane care cred că dacă au trecut printr-o experienţă mai puţin fericită, se pot crede superiori celorlalţi. Persoane care încearcă să le arate altora că dacă ele au trecut peste o încercare şi ceilalţi o pot face, fără a mai cântări situaţia prin care trece cel încercat. Sunt de acord că fiecare individ poate fi un bun exemplu pentru cel de lângă el, dar nu o poate face subestimând şi înjosind persoana în cauză, aşa cum a făcut cu mine Marius. Noi, oamenii, suntem unici. Simţim şi trăim diferit fiecare experienţă din viaţa noastră. Unii avem nevoie de mai mult timp pentru a depăşi un moment, alţii de mai puţin timp. Unii suntem mai puternici şi reuşim să ne reechilibrăm chiar şi după o situaţie extremă, ce ne-a marcat existenţa. Alţii rămân toată viaţa ancoraţi în momentul acela şi renunţă să-şi mai caute soluţii pentru un trai mai bun. Însă, toţi putem contribui la schimbarea benefică a unui om, dar nu prin a-l critica şi a-i spune că nu face nimic pentru a se salva, ci prin a-i spune o vorbă bună şi încurajatoare. Nu-l ajuţi pe om dacă îi dai exemple de oameni ce au reuşit să depăşească situaţii similare fiindcă fiecare are ritmul său. În schimb, îl ajuţi pe om dacă îi eşti aproape, îl asculţi, vezi ce-l macină şi îl sprijini, propunându-i diferite activităţi pe care să le facă cu tine. Îl ajuţi pe om dacă îl faci să se simtă util. Îl ajuţi pe om doar dacă intri şi rămâi în viaţa lui, oferindu-i momente ce îi aduc zâmbetul pe buze.

Alte zile grele au trecut şi eram foarte aproape să-mi pierd minţile. Nu mai suportam să văd nici măcar lumina

zilei şi mereu îi puneam pe ai mei să tragă draperiile de la geam. Probabil şi pastilele, pe care mi le dăduse psihiatra aceea înainte de a merge la spitalul de boli infecţioase, avuseseră un efect negativ asupra mea. Începusem chiar şi să spun lucruri pe care nu voiam să le spun, nu aberam, dar spuneam vorbe pe care, de fapt, nu voiam să le spun. Ajunsesem să ţip la părinţii mei, le spusesem chiar şi că-i urăsc şi să mă lase în pace, apoi când îmi dădeam seama de cele spuse, îmi ceream scuze şi le explicam ce se întâmpla cu mine, că, de fapt, nu voiam să mă comport aşa.

Aveam senzaţia că nimeni nu mă mai înţelege, iar părinţii de teamă să nu mă supere, nu-mi mai spuneau nimic. Făceam foarte multe perfuzii cu diferite suplimente care să-mi mai dea putere. Zeci de milioane au costat şi fiolele acelea. Pe lângă perfuziile alea, pe branulă aveam şi alte tratamente. Atât de multe seruri ce mi-au ajuns prin vene, încât s-a întâmplat o dată ca vreo patru asistente să facă cu rândul în încercarea de a-mi prinde o nouă branulă, dar fără succes. Când au văzut că nu reuşesc, au vrut să-mi pună un cateter la gât. A fost primul act medical pe care l-am respins cu desăvârşire. Faţa şi gâtul erau singurele porţiuni din corp pe care le simţeam atunci când cineva mi le atingea. Pe partea dreaptă a gâtului era semnul operaţiei de la coloană, iar pe partea stângă voiau acum să-mi mai facă un semn cu cateterul. M-am opus, dând din cap şi implorându-le pe asistente să nu-mi pună cateterul fiindcă nu mai eram în stare să suport şi să mă chinuie o altă durere. Până la urmă au înţeles, au vorbit cu profesorul Onose, ce se întorsese de la congres, şi-au luat decizia ca două zile să mă lase fără branulă şi să suplimenteze tratamentele intravenoase cu cele orale. A treia zi, au încercat iar să-mi prindă un fluturaş şi au reuşit.

Nu ştiu ce simte un om în ultimele secunde ale sale, dar eu aş asocia acele momente cu un fior. Un fior rece în gât,

în nas şi în tot corpul, de parcă toate organele ar îngheţa. Un fior pe care eu l-am simţit în două nopţi în care am crezut că graniţa lumii de dincolo este foarte aproape de mine. În două nopţi în care, fără să fiu conştientă şi să-mi amintesc, am îngrozit-o pe mama, spunându-i că am să mor pentru că aşa mi-a fost scris. Cred că sufletul meu era la un pas de a fi printre îngeri, dar Dumnezeu a vrut să mai rămân aici, pe pământ, şi să mai experimentez, chiar dacă încă mai aveam să trec prin clipe grele.

23

Cât am stat la *Bagdasar*, infirmierele au ajutat-o pe mama să mă spele pe cap, la marginea patului. Mă întorceau pe orizontala patului, îmi aşezau picioarele pe un scaun, ca să nu atârne pe jos, iar o infirmieră îmi ţinea trunchiul ieşit la margine. Puneau apă în multe bidoane, pe care le aduceau lângă pat. O infirmieră îmi ţinea capul, alta mă spăla cu şampon, iar mama turna apa, ce se scurgea într-un lighean.

— Fata mea, tot părul de la spate este încurcat, mai rău ca data trecută! S-a făcut precum lâna, ce ne facem?! m-a întrebat Pişi, una dintre infirmiere, pe care habar n-aveam cum o cheamă, dar toată lumea îi spunea Pişi.

— Nu ştiu, dar varianta cu tunsul este exclusă! am răspuns.

— O să vă rog să o lăsaţi prima dată cu faţa în sus, să o usuc, apoi vă chem să o întoarceţi pe o parte şi pe cealaltă, ca să încerc să-i descurc părul de la spate, a adăugat mama.

A tot încercat mama să mă pieptene, dar la părul încurcat nu prea a avut ce-i face. S-a chinuit câteva ore bune, apoi am oprit-o că nu mai suportam. Mi-a cumpărat şi soluţii de descurcat, dar pentru că stăteam doar în pat, nu prea a avut ce să-mi facă. În fotoliul rulant nu reuşeam să stau prea mult, dar chiar şi dacă aş fi reuşit, tot nu mă putea pieptăna fiindcă nu-mi puteam ţine capul, iar spătarul scaunului era foarte înalt şi n-ar fi ajuns la părul de la spate.

Toată experienţa din luna iunie mă marcase profund. Cunoscusem şi o rezidentă care nici ea nu prea avea treabă cu empatia şi s-a comportat foarte urât cu mine. Eu încă mai aveam obiceiul de a scuipa secreţiile ce mi se strângeau în gât, de teamă să nu mă aspire, cum se întâmpla în ATI, iar acea rezidentă fusese deranjată de

gestul meu. Mi-a spus că nu se justifică faptul că încă scuip şi nu a lăsat-o pe mama să-mi dea un şerveţel.

— Acum de ce plângi? m-a întrebat rezidenta. Nu ştiu cum o chema, dar mi-a rămas în minte imaginea ei. Avea aparat dentar şi o privire deloc amabilă.

— Nu mai pot ţine saliva în gură, vreau să scuip! am răspuns.

— Nu! Şi-am explicat că scuipi degeaba. Înghite sau scuipă pe tine!

Disperarea mea atingea cote alarmante. Am scuipat pe mine, până la urmă, fiindcă nu mai puteam să respir şi să-mi ţin toată saliva în gură în acelaşi timp. Mă înjosise în ultimul hal femeia aceea, care mai purta şi titlul de medic rezident. Fraţilor, dacă alegeţi medicina doar pentru bani sau că cineva v-a împins de la spate, iar voi nu aveţi nicio tragere de inimă pentru oameni şi acest domeniu, mai bine staţi acasă! Nu mai nenorociţi psihicul oamenilor! Nu veniţi să faceţi figuraţie într-un domeniu în care nu vă regăsiţi, n-are rost! Vă distrugeţi şi vouă viaţa, dar şi altora. Discuţia aceea cu rezidenta ajunsese şi la urechile doctoriţei H., dar nu cu intenţie, care cred că a certat-o, căci nu a mai venit să urmărească evoluţia cazului meu.

Pe lângă toate exemplele negative din acel spital, care, din nefericire, au fost foarte multe, au existat şi medici dedicaţi, în frunte cu profesorul Onose. Am cunoscut chiar şi un rezident foarte de treabă, care atunci când venea la mine, mă făcea să zâmbesc.

— Pot să beau un suc cu bule sau măcar o apă cu bule şi să mănânc o pungă mică cu chipsuri? l-am întrebat pe domnul rezident într-o dimineaţă.

— Hmm, bine, fie! Poţi să bei şi un suc cu bule şi să mănânci o pungă cu chipsuri, dar să nu o faci în exces, bine? Şi neapărat să mănânci ceva care să fie şi sănătos, cum ţi-a spus doamna doctor D.

— Super, mulţumesc mult! Voi mânca şi ceva sănătos, dar de ficat nu mă voi apropia. Îmi pare rău, dar nu pot!

Printre altele, şi albumina îmi era foarte scăzută, iar doctoriţa D., de fiecare dată când venea la mine, îmi ţinea o lecţie despre faptul că trebuie să mănânc ficat pentru ca albumina să crească. Eu am fost de mică mai sclifosită la mâncare, iar după o experienţă negativă de la grădiniţă, cu o educatoare ce mă forţa să mănânc chiar şi ce nu îmi plăcea, am devenit şi mai selectivă şi sclifosită la mâncare, iar ficatul era unul dintre multele alimente de care nu mă apropiam.

— Te rog, spune-mi că ai mâncat ficat! mi-a spus doctoriţa D., într-o după-amiază în care era de gardă.

— Nu şi nici nu o voi face! Vă rog să mă înţelegeţi, chiar nu-mi place! i-am răspuns.

— Şi tu trebuie să înţelegi că e musai ca albumina să crească, iar dacă nu mănânci ficat, nu se va întâmpla. Măcar o bucăţică, două. Voi aduce eu şi mâncăm împreună!

— Nu, nu, nu! Nu-mi puteţi da nişte pastile care să înlocuiască ficatul?

— Nu prea…

— Atunci asta să fie singura pierdere, că eu ficat nu mănânc!

— Măi, dar încăpăţânată mai eşti! Ce zodie eşti?

— Leu.

— Aha, atunci se înţelege! încăpăţânată şi puternică.

— Mda… cât mai durează până îmi revin? Până voi începe să merg?

— Nu ştiu, trebuie să ai răbdare!

— Păi cărţile de medicină ce spun?

— Păi… spun că recuperarea poate dura între şase luni şi doi ani.

— Doi ani? Adică trebuie să stau în spital doi ani?!

— Nu chiar! Dacă starea ta se va îmbunătăţi, dacă vei

mânca ficat, a spus râzând, şi lucrurile vor evolua înspre bine, vei putea pleca acasă.

— Să plec acasă aşa? Fără să mă pot mişca deloc? Ce să fac acasă aşa? Stau în spital până mă voi face bine, n-am cum să plec aşa acasă.

— Lasă timpul să decidă, iar tu ai răbdare! Merg să mai văd câţiva pacienţi. Sunt de gardă. În caz că te răzgândeşti, anunţă-mă ca să comandăm ficăţei şi să mâncăm împreună, mi-a spus, oferindu-mi un zâmbet larg.

După ce a plecat doctoriţa D., am rămas cu Mihaela, pentru că tata era la Bacău, la serviciu, iar mama s-a dus la Piaţa Sudului ca să-mi mai cumpere câte ceva, printre care şi jeleuri cu fructe. Pe lângă numeroasele pastile pe care le luam, aveam şi nişte siropuri foarte amare, aşa că jeleurile erau binevenite. Între timp, venise în salon Andreea cu mama ei.

— TU, fată, mâncaşi şi tu ceva astăzi? m-a întrebat Andreea. Era din Craiova, iar accentul ei era foarte simpatic.

— Mhh, da, nişte pepene verde. Vrei şi tu?

— Până la ora patru după-amiază tu ai mâncat numai pepene?

— Cam da…

— Tu, fată, vrei să ieşi anul ăsta din spital?

— Vreau, dar doctoriţa D. mi-a spus că poate dura şi doi ani recuperarea.

— Şi tu te iei după ea? Doctorii ăştia spun multe. Hai să chem câteva infirmiere ca să te aşeze în scaun şi să ieşim afară, să ne plimbăm. Vrei?

— Cum să ies aşa afară? Cu branula în mână şi vai de faţa mea?

— Haide, fată, ce contează? Tu ştii câţi ne strângem în fiecare seară în faţa spitalului? Cu branule, fără, cu cârje, scaune, cu de toate, important e că ne simţim bine!

— Nu te supăra, dar nu vreau. Ştii doar că nu mă simt confortabil în scaun şi mi-e teamă când trebuie să trec peste praguri, iar până în faţa spitalului sunt foarte multe praguri. La uşi, la lift, peste tot! Şi să nu mai spun de rampa din faţa spitalului, care e foarte lungă şi abruptă. Ţin minte de când m-au adus cu targa cât e de înclinată rampa! Aveam senzaţia că voi cădea în cap de pe targă, zici că urcam pe munte. Dacă aveam senzaţia aia cu targa, îţi dai seama cu scaunul cum o să mă simt?

Andreea chiar voia să mă ajute, mereu mi-a plăcut atitudinea ei şi starea de spirit pe care o manifesta. Însă, ritmul meu de adaptare la situaţia prin care treceam era destul de lent.

24

O altă situaţie, care m-a marcat profund, a fost când doctoriţa de la chirurgie plastică, care mă operase la mâna stângă, mi-a dat bandajul jos de tot şi mi-a arătat rezultatul final.

— Doamne, mamă, asta nu e mâna mea! Unde-i mâna mea? Ce s-a întâmplat cu ea? am întrebat-o pe mama aproape plângând.

— Vom mai face şi alte operaţii ca să arate mai bine, nu te întrista!

Degetele inelar şi mijlociu erau deformate şi aveau foarte multe semne urâte, iar între carpiene şi metacarpiene, pielea arăta groaznic. Porţiunile în care pielea îmi fusese smulsă la accident, au fost înlocuite cu pielea pe care mi-au luat-o de pe coapsa stângă, însă arăta foarte rău. Pe lângă asta, mâna îmi era murdară, plină de coji de la toate soluţiile şi cremele cu care a fost tratată, iar asta o făcea să arate şi mai sinistru. După prânz, când stăteam întoarsă pe o parte şi reuşeam să adorm, mama încerca să-mi cureţe mâna. I-au trebuit vreo 2-3 zile până a reuşit să-mi cureţe complet mâna.

Ultimele zile din iunie şi, de altfel, ultimele zile petrecute la Spitalul *Bagdasar*, aproape m-au doborât. M-au mutat într-un alt salon, mult mai mic ca rezerva în care am stat. Un salon cu un singur pat, un fotoliu şi o baie comună. Practic, au condamnat-o pe mama la şi mai mult chin. Şi aşa ea avea foarte puţine ore de somn de când a trebuit să aibă zi şi noapte grijă de mine, iar statul doar într-un fotoliu, în momentele de respiro, i-au pus capac. Nu s-a putut odihni deloc, iar de la cât a stat în picioare, acestea i s-au umflat enorm, abia se mai putea sprijini pe ele. Erau trei luni de la accident şi nu o văzusem niciodată nervoasă, dar acumulând atâta suferinţă şi stres, pentru prima oară, şi-a

ieşit din fire. Mi-a spus că nu mai suportă nimic din ce se întâmplă şi că nu i-ar părea rău dacă ar muri. Nu m-am supărat. O înţelegeam. E om şi trebuia să se descarce cumva. Nu-i uşor să stai de 3 luni prin spitale, iar situaţia prin care treci în loc să se îmbunătăţească, mai tare se înrăutăţea.

M-au mutat din rezerva aceea pentru că, în mod normal, trebuia să plătesc 100 de euro pe zi ca să pot sta acolo, dar părinţii mei nu aveau de unde să scoată atâţia bani şi au făcut mai multe cereri către conducerea spitalului şi aşa am mai tras de timp, reuşind să rămân acolo. Însă, venise un pacient, un boss, ce voia să stea tot acolo şi avea cu ce să plătească, aşa că pe mine m-au dat la o parte, fără să mai ţină cont de împrejurări. Domnul acela era pe picioarele lui, avea doar ceva probleme cu spatele, dar pentru că avea o situaţie financiară foarte bună, îşi dorea confort. Eu îmi doream doar linişte şi înţelegere, căci mai avusesem şi alte experienţe cu statul în alte saloane cu mai mulţi bolnavi şi nu mi-a plăcut deloc. Dar, pentru că banii au fost mereu pe primul loc în ochii multora, pe mine m-au dat la o parte şi m-au dus în salonul acela mic.

— Pisoi, cum e aici în salon? m-a întrebat profesorul Onose la vizită.

— E greu, foarte greu! Mama nu mai poate! i-am răspuns.

— Cred, dar a fost singura soluţie. Peste câteva zile vei pleca la Spitalul de recuperare pentru copii „Nicolae Robănescu”, unde te aşteaptă doamna doctor Pădure. Cu ea m-am consultat mereu de când eşti la noi. O să-ţi placă acolo, e mult mai frumos, vei cunoaşte şi alţi copii de vârsta ta. Va fi bine, vei vedea!

În acele ultime zile, situaţia mea se înrăutăţise, începusem să fac iar febră şi am fost dusă pe mai multe secţii pentru investigaţii. Obiceiul cu scuipatul secreţiilor

aproape că-mi dispăruse, de foarte puţine ori pe zi o mai făceam. Avusesem câteva zile în care am scuipat cheaguri de sânge. Din cauza febrei, nici kinetoterapie nu am mai putut face. Cu două seri înaintea plecării la spitalul cel nou, Andreea a venit să îşi ia rămas bun pentru că pleca acasă. Venise pe picioarele ei, sprijinindu-se de un cadru. Mai avea de luptat, dar faptul că-şi recăpătase independenţa şi că putea face paşi însemna enorm. M-am bucurat foarte mult de reuşita ei, dar m-am şi întristat, gândindu-mă că ea, după trei luni de la accident, era în picioare, iar eu nici nu eram capabilă să-mi ţin capul şi să-mi duc mâna la faţă.

— Mami, eu când voi fi ca Andreea?

— Sper să se întâmple cât de curând, draga mea.

25

Pe 1 iulie, la prânz, m-au dus la Spitalul *Robânescu*. Era foarte cald afară. Deşi între cele două spitale nu a fost o distantă prea mare şi nu a durat mult să ajungem, avusesem aceeaşi stare de teamă şi panică, cum că vom face accident, şi am plâns tot drumul. M-au dat jos din ambulanţă şi m-au urcat pe o rampă la fel de abruptă ca cea de la *Bagdasar*. Am aşteptat în hol până a venit doamna doctor Pădure.

— Tata, unde m-aţi adus? La biserică?! Am întrebat atunci când, stând pe targă, imobilizată, vedeam doar tavanul imens al holului, care avea legătură cu etajul superior şi unde erau zeci de icoane.

— Ai încredere, stai liniştită! Va fi bine!

Asistenta-şefă de pe secţia de recuperare a Spitalului *Bagdasar* făcuse o greşeală colosală, care a avut să mă coste tot pe mine. În documente, în loc să-mi facă transfer către spitalul de recuperare, mi-a făcut externare, iar, conform regulilor, nu poţi să ai o externare şi o internare în aceeaşi zi. Astfel, după zeci de minute de aşteptare, în care s-au căutat soluţii pentru mine, nu s-a găsit nicio variantă ajutătoare şi a trebuit să mă întorc la *Bagdasar* şi să revin mâine la spitalul de recuperare. Mă apucase febra şi o stare de rău, dar nu aveam ce face. Pentru că tata trebuia seara să plece la Bacău, am găsit înţelegere şi am lăsat marea majoritate a bagajelor la recuperare, ca mama să nu se chinuie singură a doua zi, şi ne-am întors la *Bagdasar*. Practic, eu nu mai figuram internată nicăieri, eram pe barba mea, dar au trebuit să mă primească înapoi cei de la *Bagdasar* fiindcă a fost greşeala lor. Însă, dacă aş fi păţit ceva, n-ar fi fost nimeni tras la răspundere, poate doar asistenta-şefă pentru că a greşit hârtiile.

Ne-am întors a doua zi la spitalul de recuperare. M-au

dus într-unul dintre saloanele pentru ATI, unde am rămas pentru alte trei săptămâni. Vreo două ore au stat doamnele asistente şi infirmiere ca să se ocupe de mine. Mi-au luat probe biologice şi mi-au scos sonda urinară, alegând cataterizarea intermitentă la 5 – 6 ore în locul sondei fixe. Eram într-un salon mai mare, cu 3 paturi. Chiar şi în terapie intensivă se vedea diferenţa dintre un spital de adulţi şi unul de copii. Nu era totul doar în alb, ci mai erau şi pete de culoare.

În salon mai era un băieţel, Aryan, de până în 10 ani, alături de părinţii lui. Mă răscolise complet ceea ce văzusem. Aryan nu arăta ca un copil oarecare. Era foarte slab, abia dacă avea 15 kilograme. Nu vorbea. Nu se mişca. Nu îşi lua părinţii în braţe. Nu se juca. Nu făcea nimic din ce obişnuieşte să facă un copil de vârsta lui, doar mârâia şi plângea uneori. Părinţii lui îl purtau mereu în braţe. Nici măcar să bea apă nu putea. Avea o sondă în nas, nazogastrică, pe care părinţii îl hrăneau cu mâncare pasată. Tot pe sonda aia lua şi medicamentele pasate şi dizolvate în apă. Îl aspirau zilnic, aşa cum fusesem şi eu aspirată în ATI. îl aspirau chiar şi de 2 – 3 ori pe zi, iar el nu riposta în niciun fel. Nu spunea nimic. Asistam terifiată la acele scene, ştiind cât de groaznică e senzaţia aia, şi mă întrebam cum de el suporta fără să aibă vreo reacţie. Înţelesesem mai târziu că avea o afecţiune gravă ce-i afectase partea cerebrală. Totuşi, nu puteam să concep cum poate exista aşa ceva. Cum poate un copil să sufere atât de mult şi să nu cunoască cât de frumoasă e viaţa?

La acel spital am cunoscut sute de copii ca Aryan. Copii care, practic, nu erau conştienţi de realitate. Copii care doar respirau. Doar existau. Habar n-aveau ce se întâmpla în jurul lor. Mulţi dintre ei erau născuţi cu diferite afecţiuni şi n-aveau să cunoască vreodată cum e să ducă o viaţă normală. Lângă ei se aflau părinţi distruşi. Părinţi care s-au

luptat pentru existenţa copiilor încă din primele lor minute de viaţă. Părinţi care renunţaseră la viaţa personală şi stăteau de ani de zile doar prin spitale, în speranţa unor progrese. Unii făceau progrese, alţii şi după 15 ani erau la fel. Şi mai grav era că relaţiile multor părinţi se destrămaseră după ce necazul copilului apăruse în viaţa lor. În spital existau şi câteva saloane cu copii singuri, pe care părinţii i-au abandonat după instalarea bolii. Mă simţeam de parcă până atunci trăisem într-o altă lume. Lumea pe care eu o cunoşteam era plină de bucurii, momente frumoase şi clipe de fericire.

Mi-a plăcut întreaga echipă din spital. Toţi erau dedicaţi şi implicaţi în ceea ce făceau. Doamna doctor Pădure, managerul spitalului, şi medicul care se ocupa de cazul meu a fost o altă lecţie de viaţă pe care aveam să o cunosc. La început, mi se părea cam dură, apoi, când am ajuns să o cunosc mai bine, am descoperit ce om frumos este. A fost născută prematur şi a rămas cu un mic defect fizic. La membrele superioare, nu are toate degetele, ci doar 5 din 10, dar asta nu a ţinut-o în loc. Precizia cu care injectează în muşchiul pacientului este extraordinară. La prima vizită, mama era tristă şi cu ochii în lacrimi.

— De ce aveţi faţa asta? Trebuie să vă reveniţi! Nu o ajutaţi în felul acesta pe Andreea, i-a spus doctoriţa mamei.

— Altă faţă nu am! a răspuns mama.

Se adunaseră tot mai multe, iar suferinţa se aşezase pe chipul mamei. Mama a fost dintotdeauna omul acela care, atunci când a avut o problemă, şi-a expus-o. Nu putea să ţină în ea ceva ce o deranja. Pe de altă parte, doamna doctor vorbea din experienţă. Pentru cineva care trece printr-o situaţie gravă este copleşitor să-i vadă şi pe cei din jur că suferă. E perfect normal ca părinţii să plângă şi să sufere din cauza durerii copilului, dar dacă o fac de faţă cu el, încrederea şi siguranţa pe care părinţii le oferă copilului

scad. De asta şi doamna doctor a încercat să-i tragă mamei un semnal de alarmă.

26

În prima săptămână, ca să mă obişnuiesc cu ideea, făceam kinetoterapie în salon. Domnii kinetoterapeuţi, Adrian şi Iulian, la care fusesem repartizată, veneau zilnic să îmi mobilizeze membrele la nivelul patului. Oh, câtă răbdare au avut cu mine şi câte mi-au suportat cei doi! Teoretic, trebuiau să mă aşeze în scaunul cu rotile şi să mă ducă în sala de kineto, dar cum eu eram foarte dificilă şi mă agitam foarte tare când cineva mă mişca, m-au înţeles şi mi-au dat la dispoziţie o săptămână de acomodare.

Pe lângă kinetoterapie, făceam ergoterapie şi psihoterapie. La ergo, veneau în salon două doamne tare drăguţe. Ani şi Mari, pentru a-mi mobiliza pasiv degetele. La psiho, lucrurile nu erau la fel de faine. Doamna psiholog V. Îmi spunea diferite poveşti cu animale şi tot insista să vin în cabinetul ei, iar eu nu eram deloc încântată de propunere şi nici nu înţelegeam de ce insista aşa mult. Insista mai mult decât o făceau kinetoterapeuţii. Pentru kinetoterapie înţelegeam importanţa de a merge în sala de gimnastică. Acolo erau mese speciale de lucru şi multe altele, dar psihoterapia era la fel şi din salon. Mă aşteptam de la ea, ca psiholog, să mă înţeleagă cel mai bine şi să aibă răbdare cu mine.

La kineto cu domnul Adi începusem să merg la sală, bineînţeles cu mult plâns. Frica pusese cu totul stăpânire pe mine. Aici, kinetoterapeuţii foloseau o altă manevră pentru transferul în scaunul rulant şi aveam nevoie de timp pentru a mă obişnui cu ea. Terapeutul mă apuca de sub axilă, iar o altă persoană de sub genunchi ori mai era varianta cu cearşaful, dar aia nu-mi plăcea deloc şi nu o foloseau. Practic, tehnica era foarte sigură, dar eu nu reuşeam să mă controlez şi să-mi stăpânesc frica ce era cauzată de lipsa controlului asupra corpului meu. Domnul Iulian, al doilea

kinetoterapeut al meu, a plecat în concediu şi l-a lăsat pe domnul Bogdan să se ocupe de mine şi să mă aducă neapărat în sala de kineto. Domnul Bogdan era mai tânăr ca ceilalţi doi şi a încercat să mă ia în toate felurile ca să mă convingă să vin la sală de bunăvoie. N-a reuşit să mă convingă. S-a lăsat cu plânsete şi ţipete din partea mea, l-am cam scos din sărite şi aşa m-a dus la sală. A fost singura dată în şase ani când l-am văzut nervos.

Nici drumul până în sală nu a fost mai frumos. Au fost câteva praguri de trecut, chiar şi cel de la lift, iar când am intrat în sală şi am văzut pe ce masă înaltă trebuia să mă aşeze, m-a luat groaza şi mai tare. Bine, înălţimea mesei nu era mai mare de un metru, dar eu o vedeam de cinci metri. Privită din exterior, sala era foarte drăguţ amenajată, cu oglinzi, multe mese vişinii şi albastre şi foarte multe aparate. Lângă masa vişinie pe care m-au aşezat era şi un acvariu mare cu peşti portocalii. Sala aceea era doar una dintre celelalte, cel puţin 20. Însă, privită din interior, sala era plină de durere. Plină de copii ca Aryan. Totuşi, erau şi unele poveşti care îţi dădeau un strop de speranţă.

— Drăguţi peşti! Am avut şi eu peşti, până anul trecut, când a murit Mustăcilă, peştele care a trăit cel mai mult, aproximativ doi ani, i-am spus domnului Bogdan în timp ce el îmi mobiliza membrele.

— Păi vezi, fată? Doar ţi-am zis că te aduc într-un loc frumos şi tu, în loc să te bucuri, m-ai urlat la cap, a replicat el.

— Am să încerc mâine să nu fac la fel, dar nu promit!

— Fată, nu mă supăra! Vrei să ne certăm zilnic? Nu înţeleg, de unde frica asta, te-a scăpat careva pe jos?

— Nu, pur şi simplu îmi e frică pentru că nu pot să mă ajut singură şi nu mă simt în siguranţă când cineva mă mişcă.

— Suntem ditamai bărbaţii, n-avem cum să te scăpăm!

Trebuie să ai încredere în noi. Aşa i-ai făcut şi lui Adi? Că Iulian mi-a zis că n-aţi ajuns la o înţelegere până să plece în concediu.

— Hmm, în domnul Adi parcă am mai multă încredere, n-am plâns la fel de mult cu el. Doar că el e mai bine făcut, mai voinic ca dumneavoastră.

— Adică ce, fată, eu ce am?

— Sunteţi mai slăbuţ, mai micuţ, am crezut că nu veţi avea forţă să mă ridicaţi.

— Şi acum ţi-e clar că eşti în siguranţă?

— Nu prea…

Am mai lăsat şi eu de la mine, şi el de la el, cumva ajunsesem la o înţelegere, dar şi următoarele zile l-am plâns, apoi ne-am împrietenit. Oricum, tot personalul din spital m-a suportat şi înţeles, mai puţin psiholoaga, doamna V. Până la urmă, am fost şi la dânsa în cabinet. Nu ştiu cum făcea, dar de fiecare dată mă făcea să plâng şi să mă detest şi mai tare. La ultima şedinţă n-am mai suportat şi am izbucnit.

— Dacă ai fi un animal, ce ai fi? m-a întrebat doamna V.

— Nu vă supăraţi, dar mi se par inutile toate aceste întrebări! i-am spus după ce mă întrebase înainte şi ce pasăre şi floare aş fi.

— De ce crezi asta?

— Pentru că mă enervează aceste întrebări şi nici nu mă ajută cu nimic. Mai bine m-aţi întreba despre mine. Mai bine mi-aţi spune ceva care să mă ajute să trec peste aceste zile.

— Ţi-ai cerut scuze de la părinţii tăi?

— Pentru ce?

— Pentru ce-ai făcut!

— Aşa credeţi că mă ajutaţi? Chemaţi-l pe tata, acum! Vreau să plec! am spus plângând.

A intrat şi tata în cabinet.

— Eşti ca un arici! Nu o să te ajute nimeni dacă nu îţi schimbi comportamentul.

— Vă urăsc! Nu vă mai suport!

— Uite, vezi? Eşti exact ca un arici!

— Nu vreau să vă mai văd sau să mai vorbim vreodată, nu vă suport! Tata, ia-mă de aici, te rog!

— Bun, o să te preia o altă colegă de a mea. E clar că nu ne înţelegem, dar repet, dacă nu îţi revizuieşti comportamentul nu îţi va fi bine.

27

Am avut zile peste care am trecut cu greu şi în acest spital. Zile cu febră mare şi cu multă durere. Febra era cauzată de infecţia urinară puternică ce nu voia să mă mai părăsească, iar infecţia, la rândul ei, fusese provocată de sondele fixe pe care le-am avut până să ajung la spitalul de recuperare şi întreţinută acum de cateterizarea intermitentă. Şi părinţilor le-a fost greu, mai ales mamei, care era 24/24 cu mine. Aici, nu era acelaşi program cu infirmierele, cum era la *Bagdasar*. Nu venea nimeni să mă întoarcă sau să mă spele dimineaţa pe bazinet, la fel cum s-a întâmplat şi la spitalul de boli infecţioase. Mama a trebuit să se adapteze şi să facă totul aproape singură. O ajuta şi tata, când nu era la serviciu şi venea la noi, în rest, mama apela la ajutorul unei infirmiere. Amintindu-şi cum mă manevrau infirmierele de la *Bagdasar*, mama a trebuit să facă tot ce făceau ele. Să mă întoarcă cu cearşaful, să mă îmbrace, să mă spele. Pentru că îmi scosese sonda urinară fixă încă de când am ajuns acolo, asistentele au învăţat-o pe mama cum să mă sondeze la 5-6 ore. Nu mi-a fost uşor să mă obişnuiesc cu toate faptele astea. Nu mi-a fost uşor psihic să accept că altcineva trebuie să aibă grijă de mine. Nu e uşor să ştii că în câteva săptămâni împlineşti 14 ani, iar tu să fii de aproape 4 luni doar prin spitale şi să depinzi în totalitate de cineva şi de ceva, să porţi pampers, să te şteargă altcineva la fund şi să nu poţi nici să-ţi controlezi intestinele.

Pentru că începusem să vorbesc din ce în ce mai puţin, nu mai zâmbeam şi nici nu prea mai mâncam, medicii au chemat-o pe psihiatra ce-mi dăduse în urmă cu două luni câteva medicamente, care ar fi trebuit să mă facă să zâmbesc. Psihiatra era chiar soţia unui medic din cadrul spitalului în care mă aflam, iar acest lucru a facilitat vizita

ei cât mai rapidă, astfel că nu au trecut prea multe ore până când ea a ajuns la mine. Când m-am întors din sala de kineto, am găsit-o în salon, aşezată pe un scăunel roz.

— Sărut mâna! i-am spus.

— Bună, Andreea! Ce mai faci? Cum mai eşti? mi-a răspuns.

— La fel cum eram când m-aţi văzut ultima oară.

— Eu văd un progres. Ultima oară erai în pat, acum poţi sta şi în scaunul rulant.

— Da, dar eu tot nu mă pot mişca.

— Trebuie să ai încredere în tine şi să nu îţi pierzi speranţa! Eu am venit să îţi măresc puţin doza la tratamentul pe care ţi l-am dat. În felul acesta, te vei simţi mai bine, vei zâmbi mai mult.

N-a fost aşa. Pastilele nu m-au făcut să zâmbesc. Mai tare m-au prostit. Îmi provocau somnolentă. După gimnastica de la ora 13, dormeam până la vreo 18 – 19. Apoi, noaptea, stăteam cu ochii pe pereţi. Nu mai eram bună de nimic.

O lăsam pe mama să mă întoarcă pe o parte doar la prânz şi noaptea, o dată la ora 23 şi încă o dată pe la 3, în rest stăteam cu faţa în sus. Aveam patul fix lângă geam şi-mi mai clăteam ochii cu ce vedeam la clădirea din apropiere. La unul dintre geamurile clădirii stăteau mai mereu două pisici. Imaginea lor ce mă mai bucura. Mereu mi-au fost dragi pisicile. Orice pisică pe care o găseam pe stradă o aduceam în grădina din faţa balconului de acasă ori o băgăm în beci. Îi făceam culcuş şi îi dădeam să mănânce. Pisicile din cartier ştiau unde găsesc mâncare şi pentru că stăteam la parter, vara săreau pe geam în balcon. Mama avea multe ghivece cu flori în balcon, iar de fiecare dată când o pisică sărea în balcon, lăsa urme, nu se putea să nu dea jos cel puţin un ghiveci cu flori.

— Şi mie îmi plac pisicile. În cabinetul de ergo o am pe

Miţiloanca. Dacă vii, o găseşti acolo, mi-a spus Ani, ergoterapeuta, care venise în salon să-mi mobilizeze degetele.

— Ce tare! Voi veni, dar nu acum. Rampa de la intrarea în cabinetul dumneavoastră e prea abruptă, i-am răspuns.

— Te înţeleg, e în regulă! Vei trece şi peste teama asta. Când vei fi pregătită, Miţi te aşteaptă acolo, până atunci vin eu la tine.

Pentru că în fiecare zi ieşeam din salon pentru a merge la diferite terapii am cunoscut mai mulţi copii care erau pe acolo. Am cunoscut povestea Andreei, o fetiţă de până în 10-11 ani, care era în celălalt salon de ATI. Şi ea era la spital tot din cauza unui accident rutier. Un traumatism vertebro-medular suferise şi ea, doar că la un nivel mai jos decât al meu şi, astfel, avea membrele superioare mai bune decât ale mele şi se putea folosi de ele. Avea grijă de ea bunica sau mătuşa ei, nu mai ştiu sigur, dar aş merge mai mult pe varianta cu mătuşa. Andreea nu a fost singura victimă din accidentul rutier pe care l-a suferit. Mama şi sora ei au murit pe loc, iar tatăl ei fusese rănit şi era în spital. E greu să-ţi imaginezi toate acestea, darămite să le mai şi trăieşti! Mătuşa ei mai povestea cu mama mea şi uneori mai venea la noi în salon. Am văzut-o de multe ori plângând.

Am cunoscut şi povestea lui Vali, un băiat de vârstă cu mine, care rămăsese paralizat de la brâu în jos din cauza unei injecţii. Avea grijă de el mama lui, doamna Mioara. Îmi plăcea atitudinea lor, aveau mereu o stare de spirit bună. A tras-o şi Vali foarte tare. Până să ajungă la spitalul de recuperare, slăbise foarte mult şi medicii care îi greşiseră injecţia nu l-au tratat cum trebuia. Când l-am cunoscut, avea o escară adâncă, o rană în zona sacrală.

Era cât o farfurie de mare. Îi fusese roasă toată carnea şi îi rămăsese osul la vedere. S-a chinuit mult mama lui cu el,

dar în final au ieşit învingători. A avut noroc, iar în vreo 2-3 ani s-a recuperat complet.

28

Părul îmi era tot mai încurcat, abia mai putea mama să bage pieptenele în el. Lângă spital era un coafor, de unde mama mi-a cumpărat o mască de păr, în speranţa că îmi va mai putea recupera părul. Doamna Vali, infirmiera care îmi era cea mai dragă şi de care mă ataşasem cel mai mult, a ajutat-o pe mama să mă spele pe cap la marginea patului.

Semnul de pe gât, de la operaţie, începea să se vindece şi trebuia să mă spele şi acolo, căci îmi rămăseseră urme de la bandaj. Însă, eu nu suportam să mă atingă cineva în zona aceea. Mă deranja enorm. Contrar voinţei mele, mama şi doamna Vali au încercat să-mi dea cu puţină apă pe gât, iar eu am început să mă agit şi să dau din cap. Astfel, cum am dat din cap, puţinul păr pe care îl mai aveam descurcat s-a încurcat şi el. Nici masca de păr nu avusese efect, iar tot părul se transformase într-un ghem mare. De la toată suferinţa prin care treceam, o parte din păr îmi căzuse şi aveam deja câteva locuri goale prin cap.

A doua zi, mama s-a rugat de o coafeză să vină la spital să vadă dacă mai poate face ceva pentru părul meu. Nu s-a mai putut face nimic.

— Iubita, regret, dar trebuie să îţi tund tot părul de la spate. N-am ce să-i fac, e precum lâna, mi-a spus coafeza.

— Bine... am răspuns resemnată, gândindu-mă că în ultimele luni părerea mea oricum nu a mai contat, eu trebuia doar să înghit, indiferent dacă-mi plăcea sau nu.

— O să îţi iau şi din lungimea părului care mai rămâne, ca să îi pot da o formă.

Aveam părul foarte lung, până la fese şi ţineam mult la el, dar a trebuit să accept să-mi iau adio de la el. Acum, eram cheală la spate, iar în faţă mai aveam puţin păr, cât să mai aduc a fată. Cu părul rămas, coafeza mi-a făcut o coadă împletită, ca pentru o vreme să nu se mai încurce.

Mă uitam în oglindă şi nu mă mai recunoşteam. Mă vedeam ca pe cea mai urâtă fată din lume. Nu mai semănăm deloc cu Andreea care eram cu patru luni în urmă. Îmi ardea sufletul, dar numai aveam putere să mă exprim.

În aceeaşi zi, după ce m-am întors de la domnul Adi, am cunoscut-o pe doamna Laura, psiholoaga la care mă dăduse doamna V. O doamnă cu trăsături extrem de frumoase, blondă şi trecută de 40 de ani, o doamnă ce avea să rămână pe vecie în sufletul meu. În momentele acelea eram epuizată. Nu mai aveam dispoziţia necesară ca să port un dialog.

— Nu vă supăraţi, dar nu am chef să vorbim astăzi, nu mă simt prea bine, i-am spus doamnei Laura.

— E în regulă! Vin mâine să văd cum eşti, iar când vei vrea să vii, te aştept la mine în cabinet, mi-a răspuns cu o voce caldă.

Rămăsesem plăcut surprinsă de atitudinea doamnei Laura, de faptul că m-a înţeles şi nu a insistat deloc, în comparaţie cu doamna V. Zilele următoare ne-am împrietenit şi începuse să-mi fie foarte dragă. Mi-a plăcut mult de dumneaei, încă de la primele şedinţe de consiliere. Nu mă forţa să-i povestesc mai mult decât voiam. La început, am plâns mult şi cu dumneaei, dar nu plângeam din cauza ei, ci plângeam fiindcă mă treceau diferite emoţii evocând ceea ce trăiam. Nu mă forţa să stau la dumneaei atât cât prevedea ora de terapie. Dacă voiam să stau doar 10 minute, nu se împotrivea şi nici nu încerca să mă convingă să mai stau. Nu mă plictisea niciodată cu poveşti terapeutice, mereu vorbeam doar despre mine. Uneori, mai îmi povestea şi dumneaei despre ea. Cum ar veni, era omul potrivit la locul potrivit, omul de care eu aveam nevoie.

Serile erau întotdeauna foarte lungi, mai ales acelea în care mi se-nfunda branula şi trecea vreo oră până îmi prindea alta. Şi mai palpitante erau serile în care, după ce-

mi fixa branula nouă şi perfuzia ajungea pe la jumate, se înfunda din nou. Prin vene îmi circulau cele mai puternice antibiotice. În cele din urmă, acele antibiotice au dat roade, febra îmi scăzuse şi cumva mă simţeam mai bine. Tot seara, înainte de culcare, după ce luam şi medicaţia orală, de la care îmi venea mereu greaţă, venea o infirmieră să o ajute pe mama să-mi aşeze perna.

— Să o bufănţiţi ca lumea, da? i-am spus doamnei Doiniţa. Perna avea multe goluri şi dacă nu era scuturată sau „bufănţită” nu se aşeza vata dinăuntrul ei cum trebuie şi capul îmi stătea rău. De aceea, în fiecare seară cineva îmi „bufănţea” perna.

— Sigur, draga mea! încerc să o aşez cât pot de bine, mi-a răspuns.

După treaba cu perna, se lăsa o linişte apăsătoare. Aryan se externase şi rămăsesem singură, doar cu mama în salon, dar asta s-a întâmplat doar două nopţi. Nu aveam televizor şi nicio altă sursă la care să aud ceva. Adormeam foarte greu, apoi pe la 3 mă trezeam ca să mă întoarcă pe o parte şi rareori mai adormeam înapoi. De cele mai multe ori priveam pe geam, aşteptând lumina de dimineaţă. Noroc de alea două nopţi în care rămăsesem doar cu mama. Aşa a putut să se întindă şi ea într-unul dintre paturile goale. În rest, a dormit pe jos, pe o saltea mobilă, ce-i dădea mari dureri de spate.

29

— Am o veste bună! mi-a spus tata luni dimineaţă.

— Surprinde-mă! i-am răspuns.

— Vineri vom pleca acasă cu toţii!

— Doamne fereşte!

— Nu te bucuri?

— Nu, nu vreau să plec acasă! Cum să merg acasă în halul ăsta, în starea asta?! Nu plec acasă până nu îmi revin şi încep să merg!

Nu recuperasem mare lucru. Membrul superior drept îl puteam mişca din braţ şi antebraţ, dar nu mă ajutau cu nimic acele mişcări, iar cu membrul superior stâng puteam schiţa câteva gesturi din umăr şi cot, dar la fel, tot fără folos. Nu mă puteam hrăni singură, nu puteam face nimic cu aşa numitul progres. Restul trupului îmi era inert.

— În curând e ziua ta, zilele trecute spuneai că vrei să-ţi sărbătoreşti ziua acasă.

— Ce să sărbătoresc şi cum să o fac? Stând într-un pat? Plus de asta, acasă nu am condiţiile din spital.

— Ramo s-a ocupat de acest aspect, şi-a comandat un pat special, aşa cum era şi cel de la *Bagdasar*, cu telecomandă şi tot ce ai nevoie. A comandat şi câteva perne speciale pe care să poţi dormi, dar şi alte lucruri ce îţi vor fi de folos acasă. Maximum o lună vom sta acasă, apoi revenim la spital pentru recuperare. Vom căuta şi alte clinici şi poate vom ajunge chiar şi la o clinică din Germania.

— Păi şi dacă îmi va fi rău sau voi face febră?

— Să sperăm că nu se va întâmpla asta, nu te mai gândi la lucruri negative. Toată lumea te aşteaptă acasă!

— Mă aşteaptă cum eram înainte, nu aşa!

Internarea într-un spital de recuperare bugetat de statul român avea câteva reguli. Una dintre acele reguli spune că

un pacient nu poate sta internat mai mult de trei săptămâni consecutive, indiferent de starea sa, pentru că nu poate deconta Casa de Sănătate cheltuielile pe o perioadă mai mare decât cea de mai sus menţionată. Practic, nu contează dacă mori sau trăieşti, statul român te trimite acasă să te îngrijească cine poate, iar dacă nu poate nimeni, Dumnezeu cu mila.

Nu primisem bine vestea plecării acasă, nu mă bucurasem deloc. Mă gândeam încontinuu la zilele ce mă aşteptau. În spital, de bine, de rău, mai intram în vorbă cu diferiţi oameni, mai vedeam una, alta, dar acasă ce să fac, ce să văd? Gândul singurătăţii mă apăsa cel mai mult.

— No, tu, iubita, vineri plecaţi acasă, aşa-i? m-a întrebat doamna Mioara, mama lui Vali.

— Mda… am răspuns oftând.

— Vai, ce mă bucur! Şi noi plecăm tot vineri, Vali e cu gura până la urechi de când am primit vestea. Dar cu tine ce e, nu te bucuri?

— Nu prea…

— Cum să nu te bucuri? Te vei întâlni cu colegii şi prietenii tăi, vei fi cu rudele tale, cum să nu fie ăsta motiv de bucurie?

— Mda, sper să fie aşa cum spuneţi!

— Cu siguranţă aşa va fi! Dar mai e până vineri, zic să trăim clipele de acum. Hai afară, mi-ai promis că vei ieşi cu noi, măcar în faţa spitalului. Vine şi Vali, vin şi părinţii tăi. E aşa cald şi bine afară!

— Nu prea am chef…

— Hai, Andreea, îţi va face bine! a adăugat şi mama.

— Da, puiuţ, hai să ieşim cu toţii! a adăugat şi tata.

— Pff, bine, dar nu stăm mult şi vreau să mă îmbrăcaţi cu ceva mai frumos

— Sigur, iubita mea, te îmbrăcăm cu ce vrei tu. Scot toate hainele din şifonier şi tu îmi spui ce alegi, a replicat

mama.

Am ales un tricou negru până în talie, ce avea un mesaj drăguţ pe el şi o pereche de pantaloni trei sferturi albaştri. De când am ajuns la Bucureşti, mama mi-a cumpărat mai multe lucruşoare. După ce m-au îmbrăcat părinţii, tata mi-a pus gulerul cervical şi a tras scaunul lângă pat, apoi m-a apucat de sub braţe, iar mama de sub genunchi şi m-au aşezat în scaun.

— Aşază-mă în faţa oglinzii, lasă-mă două minute şi după aceea putem pleca, i-am spus tatii.

Mi-era groază să mă mai văd, dar totuşi simţeam nevoia să mă uit în oglindă. Slăbisem foarte mult, trăsăturile feţei mi se schimbaseră, mi se vedeau şi golurile libere din cap printre puţinul păr rămas, eram oribilă. Nu mai eram eu, cea de acum patru luni. Oh, ce fraieră eşti, mi-am spus în gând. Andreea, cea pe care tu o cauţi în oglindă, e moartă de pe 27 martie, n-ai cum să o mai găseşti sau să o mai vezi!

Fără să mai pun la socoteală momentele în care am fost transferată de la un spital la altul, acum era prima oară când ieşeam afară cu adevărat. E drept, mai văzusem lumina zilei, dar nu m-am putut bucura de ea. Nici măcar cinci minute nu dura când mă scoteau din spital şi mă băgau în ambulanţă, iar atunci nu mă puteam concentra la ce se afla în jurul meu. Acum era cu totul diferit. Am stat în curtea spitalului vreo 20 de minute, într-un fel de părculeţ. N-am spus nimic. Doar priveam în stânga şi în dreapta. De patru luni nu mai făcusem asta. Vântul adia uşor şi era atât de plăcut, însă mă simţeam ciudat. Nu mă puteam bucura. Eram legată de un obiect, iar corpul îmi era efectiv îngheţat. Gândul că fusesem cândva altfel mă termina, iar ieşitul afară îmi făcea mai mult rău. Mi se derulau în minte diferite scene în care eram fericită şi simţeam că mă înnăduş. Nu mai aveam putere să plâng, deşi aş fi vrut să o

fac.

— Nu mai vreau să stau, duceţi-mă în salon, vă rog! le-am spus părinţilor.

Seara nu mi-a trebuit nici să mănânc. Începusem să înţeleg că asta e starea mea şi aşa va fi mult timp, fie că îmi place sau nu. Poate, în situaţia mea, unii ar intenţiona să îşi pună capăt zilelor, gândeam după ce s-a făcut linişte în salon. Mă gândeam degeaba, eu nici să mor nu eram în stare.

30

Vineri dimineaţă m-am trezit în plânsetul fetiţei de lângă patul meu. Avea în jur de 7 ani şi se trezise de câteva zile din comă. Căzuse din picioare în timpul serbării pentru finalul anului şcolar. Avusese meningită şi acum începea să se recupereze. Ea a scăpat uşor, deşi a trecut prin momente grele, în şase luni era aproape ca nouă.

— Nu mai suport gălăgia! i-am spus mamei.

— Te cred, puiuţ, dar peste câteva ore plecăm acasă şi vei avea linişte, mi-a răspuns.

Probabil m-a auzit şi mama fetiţei când am zis că nu mai suport gălăgia şi sigur nu i-a picat bine, dar n-am spus-o cu răutate, efectiv nu mai puteam şi nu mai suportam nimic din ce mi se întâmpla. Ştiu că toţi care eram în acel spital aveam câte o problemă serioasă, dar la mine parcă era prea mult. Eu le aveam pe toate, nu-mi rămăsese nimic. Mă gândeam că dacă m-aş fi lovit la cap, mi-ar fi fost mai bine, măcar n-ar mai fi trebuit să suport conştientă toată durerea fizică şi psihică. N-aş mai fi fost atât de ancorată în realitate. Poate părinţilor le-ar fi fost mai greu că n-ar mai fi putut comunica cu mine, dar ar fi fost cu siguranţă mai liniştiţi ca acum.

— Bună dimineaţa! a spus tata tocmai ce-a intrat pe uşă cu multe bagaje în mână.

— ’neaţa! Ai strâns tot de la cămin? am replicat.

— Da, aşa cred! V-aţi putut odihni?

— Eu da, Andreea mai puţin. Să sperăm că acasă va dormi mai bine, a adăugat mama.

— Bună dimineaţa! Dar cine pleacă astăzi acasă? mi-a spus zâmbitoare o asistentă care venise să-mi facă tratamentul, ultimul de altfel.

— Cică eu plec, am răspuns. Îmi scoateţi şi branula după tratament?

— Ţi-o mai las puţin, în caz de ceva. Ţi-o scot înainte să pleci.

— Şi pe la ce oră plec?

— Când vine salvarea. Probabil acum e pe drum. Curând va fi gata şi biletul de externare pe care îl pot lua părinţii tăi de la cabinetul nostru. Pe bilet scrie şi data următoarei programări. Cred că în maximum 3-4 săptămâni te vei întoarce la noi.

— Minunat! am răspuns ironic. Şi de câte ori voi mai veni aici?

— Până te vei face bine!

Fiecare pacient care nu este transportabil are dreptul să solicite o ambulanţă din judeţul din care face parte care să vină să îl ia de la spital şi să-l ducă acasă sau invers, să îl ia de acasă şi să îl ducă la spital. Acest lucru l-au făcut şi părinţii mei, au făcut o solicitare către SAJ Bacău, doar că treburile n-au fost chiar aşa cum ar fi trebuit.

Până în ora 12 sosise salvarea. O ambulanţă vai de capul ei, dar şi de al meu, având în vedere ce condiţii aveam să suport. Şoferul de pe ambulanţă trebuia să mai ia încă un pacient cu aceeaşi salvare. Astfel, în faţă erau şoferul, mama mea şi mama celuilalt pacient, care era un copilaş de vreun an-doi, ce a stat în braţele femeii, iar în spate eram eu pe targă şi tata pe un scaun, plus zeci de bagaje. Afară erau peste 35 de grade, iar maşina nu avea aer condiţionat. Aşa se transporta 300 de kilometri un pacient cu traumatism vertebro-medular sever, a cărui respiraţie îi era la minim, în anul 2014. Să nu mai pun la socoteală dezordinea care era pe lângă targă şi bidoanele cu benzină ce miroseau oribil. Şoferul n-avea nicio vină, el doar îşi făcea treaba. Primise în sarcină să vină la Bucureşti şi să aducă doi pacienţi, dar detaliile despre pacienţi nu le cunoştea. Cumva două kilograme de cartofi sau doi pacienţi erau în aceeaşi zonă, nu exista vreo diferenţă. Am suportat

cu greu acel drum de 6 ore. Am mai şi plâns de teamă, de rău, de toate. Eram udă din cap până în picioare şi mă simţeam oribil. Tata, pe tot parcursul drumului, mi-a făcut vânt cu un evantai, dar tot greu mi-a fost.

După ora 18 ajunsesem în faţa blocului. Mă aşteptau tuşa, unchiul, Ramo, Sami, Miruna, dar erau pe acolo şi câţiva vecini.

* * *

Locuiam în cartierul acela din 2006 şi chiar am avut o copilărie faină. Eram mulţi, foarte mulţi copii şi în serile de vară abia ne strângeau părinţii în casă. Maria şi Teodora mi-au fost cele mai bune prietene. Magda a apărut mai târziu în viaţa mea, cam prin 2009-2010, când s-a mutat în bloc cu mine, şi ne-am apropiat şi mai târziu, undeva prin 2011-2012, dar cred că prietenia cu Maria şi Teodora a fost mai autentică decât cea cu Magda, păcat că am realizat asta prea târziu.

Între mine şi Teodora era o diferenţă de fix două săptămâni. Amândouă eram în zodia Leu, eu pe 5, iar ea pe 19 august. Maria era cu un an mai mică decât noi, dar mai mereu venea prima cu ideile cele mai bune. Blocul în care locuiam era împărţit în patru scări. Eu stăteam la D, Teo la C, iar Maria, de fapt, bunica ei, la B. Teoretic, Maria nu locuia acolo, ci bunicii ei, dar verile le stătea mai mult la ei. Pentru că tata lucra în ture de 24 de ore, iar mama în schimburi (o săptămână era schimbul unu şi venea după ora 16 acasă, cealaltă era schimbul doi şi venea după ora 22) a trebuit să mă obişnuiesc cam de pe la 6-7 ani să stau singură acasă. La început mi-a fost mai greu, dar părinţii au făcut rată şi mi-au cumpărat un calculator ca să mă joc pe el şi să treacă timpul mai repede, şi aşa m-am obişnuit să stau singură în casă. Învăţasem să folosesc aragazul, chiar

să îmi fac cartofi prăjiţi. Totuşi, când se întuneca, îmi era urât să stau singură, mai ales că locuiam la parter şi îmi făceam tot felul de scenarii, aşa că mergeam la bunicii Mariei. Doamne, câte au mai făcut oamenii ăia pentru mine, pentru noi, trioul Maria, Teo şi Andreea! Ne duceau mereu în parc, ne supravegheau ca să nu păţim ceva, ne cărau jucăriile, care nu erau puţine deloc, şi câte şi mai câte ne făceau. După ce apăreau vişinele în copacii de pe lângă bloc, le culegeam împreună şi bunica Mariei ne făcea compot. La scara Mariei erau mai multe doamne în vârstă, dar şi la Teo erau câteva, iar seară de seară se strângeau la băncile din faţa scării B.

— Mergem la bănci să bârfim cu babele! Vorba asta le-o spuneam în fiecare după-amiază părinţilor. Era aşa frumos! „Babele”, cum le spuneam noi, mereu ne făceau să râdem, povestindu-ne diverse lucruri despre ele. Tanti Rodica ne amuza cel mai tare, dar erau şi constructive discuţiile cu ea, Dumnezeu să o ierte. A murit prea devreme, fiind răpusă de cancer.

Pe lângă trioul nostru, mai erau şi alţii, însă noi eram nedezlipite una de cealaltă. La început au fost doar Coco, vecin cu mine, şi Dory, nepotul doamnei Cati (vecina de care eu şi părinţii mei ne apropiaserăm cel mai mult), care venea în fiecare august din Italia. Apoi, au apărut gemenii Ionuţ şi Marian, vecinii mei din apartamentul alăturat. Mai veneau şi de la alte blocuri, iar vara, când ne strângeam toţi ieşea aşa o hărmălaie de aruncau unele vecine mai sărite de pe fix cu pungi cu apă după noi ori ţipau la noi. Cei drept urlam şi noi cam tare, şi nu o oră-două, ci până noaptea la 22-23. Dimineaţa, eu eram cam cea mai matinală. De pe la 9-10 ieşeam afară şi strigam după Maria, căci ştiam că şi ea se trezeşte mai devreme, apoi strigam împreună după Teodora. Da, chiar strigam, nu mergeam să bat la uşă. Mă duceam în faţa scării şi începeam „Maria,

Mariaa, Măriuţa, Teodoraaa, Teeeoo” şi tot aşa până ieşea cineva la geam. La Maria scăpam mai uşor, căci stătea la etajul 1 şi mă auzea repede, însă la Teo îmi pregăteam ca lumea plămânii ca să mă audă. Se întâmpla chiar să mâncăm împreună afară. Apoi, ne jucam cu păpuşile, ne plimbam bebeii, aruncam cu mingea în pereţii blocului, făceam mâncare din nisip, coloram aleile, săream coarda, alergam până ne juleam coatele şi genunchii, mâncam agude şi ce alte fructe mai găseam în copaci, iar seara cădeam rupte de somn şi nu ştiam ce-i suferinţa. Ne mai jucam „pase” sau „mămăligile” cu băieţii şi uneori nimeream în geamurile vecinilor. Alteori, ne intra mingea în dormitorul bătrânei de la etajul unu.

— Mama voastră de copchii obraznici! o auzeam ţipând din casă pe tanti Anişoara până să iasă la geam.

— Ne daţi mingea, vă rugăm? Nu mai facem! strigam la unison.

— Data viitoare vi-o tai, n-o mai vedeţi!

Bineînţeles că existau şi alte sute de dăţi viitoare. Se întâmpla ca mingea să rămână, tot la tanti Anişoara, pe copertina din faţa geamului de la dormitor. Copertina avea legătură cu scara blocului şi băieţii se urcau pe ea ca să recupereze mingea. Era, oarecum, periculos. Se ajutau de pervazul apartamentului de la parter, unde stătea Coco (deci nu-i certa nimeni), escaladau un contor de gaze şi ajungeau pe copertină. De pe o copertină de genul acela am sărit şi eu cândva, dar asta-i altă poveste.

* * *

— Vă rog să mă iertaţi, nu pot să asist la asta! i-a spus în lacrimi bunica Mariei, tanti Floarea, mătuşii mele înainte cu câteva minute de a ajunge ambulanta. Toţi fuseseră anunţaţi că mă voi întoarce altfel de cum mă cunoşteau ei,

într-un scaun cu rotile.

Oh, bineînţeles că am izbucnit în plâns. Până au dat ai mei bagajele jos din salvare, m-au salutat rudele şi apoi a venit doamna Cati la uşa ambulanţei ca să vorbească cu mine.

— Puiuţul meu! mi-a spus doamna Cati cu lacrimi pe obraz.

Ştiam. Era un şoc mare, mult prea mare, pentru cei care mă cunoscuseră înainte, să mă vadă aşa. Şi un mort arăta mai bine decât mine atunci. Eram întinsă pe targă, slabă, foarte albă la faţă, cu mâinile vineţii, plină peste tot de semne şi cicatrici, aveam păr puţin în cap şi abia vorbeam.

— Sărut mâna! i-am răspuns plângând.

— Nu plânge, puiule! Te vei face bine, sunt convinsă de asta!

Au scos targa din salvare şi m-au aşezat în scaunul rulant. Se strânseseră aşa mulţi oameni în jurul meu, chiar şi necunoscuţi, simpli oameni care treceau prin zonă. Toţi văzuseră că sunt o legumă, că nu sunt în stare de nimic. Mi-am adunat toată puterea şi m-am abţinut să nu plâng în văzul tuturor. N-am spus nimic nimănui. Doar aşteptam mai repede să mă ducă în casă. La intrarea în bloc erau câteva trepte, astfel tata împreună cu unchiul şi Sami m-au ridicat cu tot cu scaun peste acele trepte. Mă încercau nişte emoţii greu de descris. Emoţii de revoltă, tristeţe, vinovăţie şi multă neputinţă. În sfârşit eram acasă, după aproximativ 120 de zile consecutive de stat prin spitale.

Scaunul rulant era destul de voluminos, a intrat la limită pe uşa apartamentului. Când m-am văzut în oglinda de pe hol îmi venea să ţip, să urlu, să mă manifest cumva ca toată durerea ce-mi apăsa sufletul să iasă la suprafaţă. M-am abţinut cât am putut, de teamă să nu îi amărăsc şi mai mult pe ai mei, şi-am scăpat doar câteva lacrimi. Apartamentul nostru era foarte mic, avea doar 42 de m², cu

două camere şi au trebuit făcute modificări ca patul meu special să încapă în sufragerie. Au scos mai mult mobilier din sufragerie şi l-au dus în dormitor, şi astfel abia mai aveai loc să te mai mişti acolo, ca să poată intra patul special şi să rămână canapeaua pe care să doarmă unul dintre părinţi. Nu aveam spaţiu nici să înaintez cu scaunul pe hol fiindcă în capătul lui era un cuier, aşa că tata m-a luat cu Sami în braţe de pe hol şi m-au dus direct în pat.

Patul era pregătit cu tot ce aveam nevoie. Era electric şi avea saltea antiescare, precum şi o pernă cervicală pe care să pot dormi mai bine. Scheletul patului nu era alb, ca un pat de spital, ci maroniu şi avea chiar şi laterale, pe care părinţii mi le puteau trage când mă întorceau pe o parte. Pentru că nu aveam deloc control asupra corpului meu, când eram întoarsă pe o parte, eram sprijinită de perne, ca să nu cad pe spate, însă pernele puteau cădea dacă nu erau şi ele sprijinite de ceva. Aşa că, lateralele sau barele patului erau tot ce aveam nevoie pentru a sta cât mai comod şi în siguranţă pe o parte. Mama o rugase pe tuşa să îmi cumpere o lenjerie de pat nouă, iar tuşa s-a conformat, ba chiar mi-a nimerit şi culoarea preferată. Cumpărase un cearşaf albastru deschis, care mi-a plăcut mult.

După ce m-au aşezat în pat, mama a început să mă spele cu un prosop, a ajutat-o şi tuşa. Un prosop ud îmbibat în săpun cu care eram ştearsă pe tot corpul, aşa arăta baia pentru mine. Apoi m-au îmbrăcat în pijama.

— Sper că ţi-e foame, nu? m-a întrebat mama.

— Da! Tuşi, mi-ai cumpărat ce te-am rugat? am replicat.

— Sigur, iubita! Cartofi congelaţi spiralaţi şi ketchup dulce. Mă duc să-i prăjesc?

— Da, te rog!

Am mâncat, apoi părinţii au început să despacheteze, în timp ce eu am mai schimbat câteva cuvinte cu rudele, îmi era greu, aproape imposibil să mă obişnuiesc cu tot ce

trăiam. Eram acasă, dar nu aşa cum mi-aş fi dorit. Stăteam într-un pat şi doar respiram. De pe geam se auzeau vocile tinerilor care aveau o altă viaţă decât a mea, una pe care o avusesem şi eu, dar care îmi fusese luată fără să mă pot bucura prea mult de ea. Plângea sufletul în mine, însă nu mă mai puteam exterioriza. Când s-a întunecat afară, au plecat toţi şi-am rămas doar cu mama şi tata. Mi-au dat medicaţia, mama m-a cateterizat şi apoi m-au pregătit de culcare. Stabilisem un program: până la ora 02:30 să stau cu faţa în sus şi să doarmă mama cu mine în cameră, iar de la 02:30 să mă întoarcă pe partea dreaptă şi să doarmă tata cu mine până la 06:30, când trebuia efectuată următoarea cateterizare.

Când s-au stins luminile din casă şi toată lumea era în pat, am început să plâng în linişte, aşa cum mă învăţasem, ca să nu mă audă părinţii. Nu suspinam, doar îmi curgeau zeci de lacrimi pe obraji. Nu reuşeam să adorm şi gândul îmi era doar la cum am putut fi atât de naivă şi proastă să mă urc cu cineva în maşină despre care nu ştiam mai nimic. Gândul că mi-am distrus singură viaţa mă seca de putere. Pentru asta, nu aveam dreptul să mă vait, să spun că nu mai pot sau să renunţ. Aveam obligaţia morală, mai ales faţă de părinţii mei, să înghit tot. Cumva m-am conformat. Începusem să învăţ să mă controlez, să-mi stăpânesc emoţiile şi să las totul doar pentru mine, să nu mai spun nimic, să sufăr în tăcere.

La 02:30 le-a sunat alarma părinţilor de la telefon. De vreo jumătate de oră mă oprisem din plâns. Mi se înfundase nasul, dar n-am vorbit prea mult şi-am ţinut ochii închişi, ca să nu le dau de bănuit. Oricum, singura lumină din cameră venea de la veioza de lângă perete, deci nu era prea multă lumină ca să-mi vadă faţa. Am reuşit, în cele din urmă să adorm, după ce m-au întors ai mei pe partea dreaptă.

Dimineaţă am urmat rutina din spital cu sonda, igiena şi

medicaţia, apoi am mâncat un iaurt.

— Vrei să-ţi ridic puţin patul din telecomandă? m-a întrebat mama.

— Nu, mi-e bine aşa! Cu brăţările şi toate accesoriile pe care le aveam pe mine în ziua accidentului ai idee ce s-a întâmplat?

— Chiar nu ştiu! Poate sunt în sacoşa pe care ne-au dat-o cei de la UPU.

— Şi ai păstrat-o, aşa cum te-am rugat?

— Eu aşa am rugat-o pe tuşa, să nu arunce sacoşa că vrei să vezi hainele. Ar trebui să fie pe balcon, mă duc să o caut.

La câteva zile de la accident, când eram la Iaşi, pe ATI, am întrebat-o pe mama de hanoracul pe care îl aveam pe mine în dimineaţa tragediei. Ştiam că mi-au tăiat hainele în salvare, dar nu ştiam cât de mult mi le-au tăiat. Hanoracul nu era al meu şi am crezut că mai poate fi salvat ca să îl pot înapoia. Mama îmi spusese atunci că o asistentă de la UPU Bacău i-a dat tot ce am avut asupra mea, dar nu ştie în ce stare sunt hainele. Am rugat-o să păstreze tot ce a primit. Aşa a şi făcut! A găsit sacoşa pe balcon cu toate lucrurile pe care le aveam pe mine în acea dimineaţă. A început să scoată bucăţi de material din sacoşă. Bucăţi pline de carburant şi sânge. Mirosul acela puternic care îmi invadase nările pe 27 martie se păstrase intact în acea sacoşă. Nu am avut puterea să văd tot ce era acolo şi am oprit-o pe mama după câteva bucăţi de material privite. Cum le-am văzut, mi-au şi apărut în minte primele secunde de atunci, când nu mai puteam să vorbesc şi abia mai respiram. Până şi sutienul îmi fusese fragmentat. Lănţişorul cu biluţă albastră era intact, aşa cum le-am rugat pe asistente. Brăţările de la mâna dreaptă erau şi ele în regulă, însă cele de la stânga erau tăiate şi murdare de sânge. Cerceii cu steluţe aurii din Turcia, preferaţii mei, nu erau

acolo. Probabil mi-au sărit din urechi în momentul loviturii. Până şi tenişii aveau semne ce arătau cât de puternică a fost lovitura pe care am primit-o.

— Mulţumesc! Acum, poţi să le arunci. Păstrează-mi lănţişorul şi brăţările bune, i-am spus mamei.

— Bine! mai ai nevoie de ceva?

— Nu, puteţi merge la bucătărie să mâncaţi şi voi. Doar închide televizorul, te rog! Vreau să am linişte.

— Ok, cum crezi tu!

Rămăsesem singură în cameră, doar eu cu mine. Nici televizorul nu mă mai atrăgea. Mă uitam la tavan şi mă gândeam. Nu puteam face nimic, iar timpul parcă se oprise în loc. Îmi doream să mă întorc la spital, acolo mai vedeam una, alta şi astfel mă simţeam mai bine, dar mai aveam de stat acasă. Aş fi vrut să îmi ocup vremea cu ceva, să intru pe facebook, să vorbesc cu cineva, orice ca să ies din starea asta. Doar că nu puteam schiţa niciun gest. Nu puteam ţine un telefon în mână. Nu puteam ţine o carte în mână ori să-i dau paginile. Eram complet inutilă.

31

Pe 5 august, de ziua mea, ar fi trebuit să plec într-o excursie cu ansamblul de dansuri din care făceam parte, în Franţa. Pe lângă faptul că din cauza accidentului rutier nu am mai putut pleca, nu ştiu cum s-au aliniat planetele, căci, înainte cu o săptămână de plecare, excursia s-a anulat. În ziua aceea rămăsesem surprinsă de câţi musafiri am avut. Nu a fost o petrecere ca a unei adolescente ce tocmai împlinise 14 ani, dar speram ca aniversarea de 15 ani să fie diferită. Părinţii m-au îmbrăcat frumos, cu o cămăşuţă verde neon, pe care mi-o cumpărase mama zilele trecute, şi o pereche de pantaloni albaştri. Încă mai aveam semne pe mâini de la zecile de ace, care mi-au străpuns venele, iar golurile de pe scalp erau vizibile. Probabil am fost greu de privit de cei care mă ştiau altfel. Eu eram în mijlocul camerei, într-un pat, iar ceilalţi în jurul meu. Pe lângă rude, mi-au trecut pragul casei nănuţii cu Renata, câteva colege, precum şi Maria şi Teodora. Nu mă aşteptasem la atâta lume, mai ales la Maria şi Teo, îmi făcuseră o surpriză plăcută. Totuşi, lipsea cineva. Lipsea Magda, omul căruia eu îi dădusem titlul de cea mai bună prietenă. Avea datoria morală să-mi fie aproape, dar nu a făcut-o. Se pare că fusese plecată din ţară, însă un telefon ar fi putut da. Aşa fac prietenii.

Primisem multe cadouri şi vreo trei torturi. Îi simţeam pe toţi că nu ştiau cum să se comporte cu mine, cum să mă abordeze şi ce să-mi spună. Sincer, nici eu nu ştiam cum să mă comport, dar aş fi vrut să mă privească la fel cum o făceau şi înainte. Aş fi vrut să le spun că nu m-am schimbat deloc, că sunt tot Andreea dinainte de 27 martie, dar mă gândeam că mă amăgesc singură, căci starea fizică mă dădea de gol. Spre seară au venit la mine şi gemenii din apartamentul vecin, Ionuţ şi Marian, precum şi Dory,

nepotul doamnei Cati ce abia sosise din Italia zilele trecute, dar şi Cosmin, un băiat din cartier. Ei au fost mai degajaţi, nu s-au cenzurat în niciun fel şi mi-au vorbit deschis, de parcă nu aş fi avut nicio problemă. M-a bucurat asta, era ceea ce aveam nevoie. Mi-au povestit ce boacăne au mai făcut. Mi-au spus şi că doamnele Anişoara şi Veronica, două dintre vecinele noastre, au murit. Mi-a părut rău de ele. Aveam amintiri cu ele. La tanti Anişoara înţelesesem, mă resemnasem oarecum, moartea îi survenise din cauza bătrâneţii dar, la doamna Veronica, aveam multe semne de întrebare. Mereu când ne întâlneam îmi vorbea frumos şi mă complimenta, dar în spatele zâmbetelor ei se ascundea o imensă suferinţă. Avea doi băieţi, dintre care unul o luase pe căi total greşite şi avea vicii deloc sănătoase. Nu exista lună în care să nu facă gălăgie pe casa scării şi să spargă geamurile. Cred că era violent şi cu mama lui, dar nici soţul ei nu era diferit, căci am văzut-o cu semne pe faţă de multe ori.

Rudele îmi făcuseră cadou o tabletă, iar a doua zi după aniversarea mea, am încercat să o folosesc. N-am putut. Nu o puteam ţine în mână şi nici să tastez pe ea. Însă, m-a ajutat mama. S-a aşezat lângă patul meu, în aşa fel încât să-i văd mişcările şi i-am dictat ei e-mailul şi parola contului de Facebook. Mă conectasem în social media după mai bine de patru luni. Îmi lipsise mult şi partea aceasta. Aveam vreo 60 de mesaje şi peste 100 de cereri de prietenie şi notificări. Mama nu ştia cum se foloseşte o tabletă sau Facebook-ul, aşa că i-am ghidat eu toţi paşii. Mi-a deschis peretele unde aveam zeci de postări despre accident. Nu le-am citit pe toate, doar am trecut peste ele. La fel s-a întâmplat şi cu mesajele. Erau mesaje de compasiune de la diferite cunoştinţe, de la diferiţi prieteni. Apoi, am rugat-o pe mama să mă deconecteze. Îmi era incomod să îmi umble cineva pe contul de Facebook. Nu aveam secrete

faţă de mama, îi spusesem toate prostiile pe care le făcusem, într-o seară când eram la spitalul *Bagdasar*. Cu toate acestea, să-ţi umble mama prin mesaje nu e prea plăcut, mai ales de faţă cu tine.

Peste două săptămâni urma să mă întorc la spitalul de recuperare din Bucureşti. În tot acest timp, mi-am dat diferenţele pentru a trece în clasa a opta. Dintotdeauna am fost un copil preocupat de învăţătură, iar acumularea cunoştinţelor au fost la baza principiilor mele. La momentul accidentului aveam deja cel puţin o notă la fiecare materie, dar îmi mai trebuiau câteva. Au venit toţi profesorii la mine. Eu stăteam în pat. Nu prea aveam loc şi pentru scaunul rulant în sufragerie, dar oricum nici n-aş fi rezistat prea mult în el. Aşa că, cea mai bună variantă era să rămân în pat, iar fiecare profesor să se aşeze pe un scaun lângă pat şi să stea cu cărţile pe braţe.

— Draga mea, asta e tot, felicitări! Oficial ai trecut în clasa a opta, mi-a spus diriga, după ce mi-a încheiat media şi profesoara de franceză.

— Mulţumesc!

Nu m-am putut abţine şi am izbucnit în plâns de faţă cu mama, diriginta şi alte trei profesoare. Plângeam de oftică şi de durere, pentru că nu aşa voiam să trec în clasa a opta, în anul terminal de gimnaziu. Voiam să fiu ca ceilalţi colegi. Să merg în parcuri, să dansez, să mă distrez, să mă bucur de viaţă. Eram la vârsta aia când descopeream lumea cu convingerea că nimeni şi nimic nu se puteau atinge de viaţa mea perfectă, însă o secundă m-a făcut să descopăr cât de groaznică e viaţa. Nu mai aveam absolut nimic din care să-mi extrag seva, din care să scot un strop de putere. Mă chinuiam şi trăgeam de mine să nu clachez, să nu o iau razna. Întreg prezentul meu era negru, la fel şi sufletul meu. Trăisem nişte momente ce aveau să-mi rămână pe scoarţa cerebrală mult timp.

Tot în acea perioadă, mi-am luat inima în dinţi, mi-am lăsat deoparte prejudecăţile şi scenariile negative, şi-am ieşit afară de două ori. Mi-a fost greu să accept pentru că nu voiam să mă vadă cineva aşa, într-un scaun cu rotile şi schimbată total. Ieşitul afară era complicat nu doar din cauza voinţei mele negative, ci şi din cauza faptului că era un adevărat chin fizic chiar şi pentru părinţii mei, dar ei nu s-au gândit la asta nicio secundă şi abia aşteptau momentul ca eu să accept să ies afară. Nu aveam loc în apartament să mă mişc cu fotoliul rulant şi asta presupunea ca părinţii să mă ia în braţe din sufragerie până pe hol. Nu era o distanţă prea mare, însă într-un spaţiu înghesuit toată manevra devenea şi mai grea, mai ales că eu nu-mi puteam ţine nici capul şi părinţii trebuiau să fie atenţi la toate detaliile ca să nu mă rănească. În faţa blocului erau câteva trepte şi astfel mai aveam nevoie de o a treia persoană care să-i ajute pe părinţi la ridicat. Poate unii veţi spune că există tehnici de a urca/coborî scările cu scaunul rulant. Da, există, dar acele manevre nu pot fi aplicate pe orice fotoliu, ci doar pe cele mai uşoare. Scaunul meu era foarte voluminos şi avea multe accesorii pe lângă el, iar noi nici nu ştiam de acele tehnici pe atunci. Nu ştiam multe lucruri, dar le-am învăţat treptat de la alţii care au trecut prin situaţii similare. Nu prea aveam la cine să apelăm ziua, în amiaza mare, mai toţi vecinii erau la serviciu. Aşa că, tata aducea maşina în faţa blocului, lângă scări, şi săracii părinţi mă cărau zeci de metri, din sufragerie până în maşină. Nu era deloc o misiune uşoară.

Mersul cu maşina pentru prima oară a fost o altă situaţie care mi-a creat palpitaţii. Fusesem cu salvarea de multe ori, dar stăteam în spate, pe targă, şi nu vedeam traficul din jur. Oricum, şi mersul cu ambulanta l-am suportat cu greu şi abia mă obişnuisem să rămân calmă, fără să mă mai sperii. La fiecare frână sau groapă, targa se mişca, se ducea în

faţă, dându-mi senzaţia că voi cădea de pe ea. Acum, trebuia să stau pe scaunul din faţă, în dreapta tatii. Sincer, mă simţeam mai în siguranţă pe scaunul din maşină, fiind ţinută de centură, decât în scaunul rulant. Când am pornit şi am văzut maşinile din trafic, aveam senzaţia că toţi vin spre noi şi vom face accident. Am închis ochii, dar era şi mai rău. Am început să plâng, să ţip, să-i spun tatii să oprească, dar apoi am tras aer în piept, aşa cum am putut, şi mi-am zis că trebuie să-mi înfrunt şi teama asta, căci sunt pe mâini bune. Tata mereu a fost un şofer atent şi prudent şi avea o experienţă de peste 20 de ani cu şofatul. În el aveam încredere, nu asta era problema mea. Mă gândeam că ceilalţi participanţi la trafic puteau greşi, aşa cum a făcut şi Alex.

Prima ieşire a fost la Kaufland, la cumpărături. Într-un fel, m-am simţit bine. Nu-mi mai văzusem oraşul de aproape 5 luni. Aerul de vară mi-a mângâiat fata, iar razele soarelui mi-au colorat puţin pielea, ce-mi era prea albă. Totuşi, privirile curioase ale oamenilor ce m-au văzut în calea lor m-au făcut să mă simt ca un extraterestru, ca o ciudăţenie cu 3 capete şi 6 mâini. Pentru că era vară şi cald afară, purtam o bluză cu mâneci scurte, deci îmi erau la vedere multe cicatrici şi mă gândeam la ce îşi spuneau în minte oamenii ce se uitau insistent la mine. Majoritatea mă vedeau ca pe o handicapată, desigur, iar gândul ăsta îmi dădea mari fiori. De fapt, distribuirea în această clasă socială mă deranja cel mai mult, căci educaţia noastră, în general, e la un nivel în care tindem mai mult să etichetăm după aparenţe, decât să judecăm în amănunt. Aş fi vrut să mă aşez în mijlocul lor şi să le spun: „Nu vă mai uitaţi aşa, îmi faceţi şi mai mult rău! Un nenorocit de accident rutier mi-a făcut asta!”

După ce am ajuns acasă, mi s-a făcut rău şi m-a luat o durere groaznică de cap. Unii ar spune că am fost

deocheată, dar eu nu prea le am cu chestiile de genul sau cu superstiţiile, deşi mi s-au întâmplat unele lucruri, ce m-au lăsat cu gura căscată de felul în care lucrează Universul. Spre exemplu, înainte cu o seară de accident, am ieşit afară cu Diana, o colegă de-a Magdei din gimnaziu, şi-am fost împreună să o luăm pe Magda din staţia de autobuz din care o lăsase microbuzul ce o aducea de la Botoşani. După ce-am luat-o pe Magda, ne-am întors în cartier la mine şi am stat într-un părculeţ situat la vreo 150 de metri de blocul în care locuiam. Am povestit noi ce-am povestit, am acceptat propunerea Magdei ca a doua zi să merg cu ea să se vadă cu Alex şi astfel să nu mă duc la şcoală, în aceste circumstanţe aveam nevoie de o scuză ca să-mi motivez absenţa de la şcoală din ziua următoare. Aveam nevoie de o scuză bună, mai ales că o aniversam pe dirigintă şi pregătisem în detaliu acea zi. Şi ce idee mi-a venit mie în cap? Pentru că avusesem o formă urâtă de gastrită pe la 6-7 ani ce mi-a mai recidivat de câteva ori, mi-a venit în cap să anunţ că trebuie să merg la Iaşi, la un control pentru această afecţiune. Ironia sorţii a făcut ca a doua zi chiar la Iaşi să ajung, dar nu în orice fel, ci fiind pe moarte. Să mai spun şi de cele 9 pisici negre ce mi-au tăiat calea în cei 150 de metri când m-am întors în casă? Să mai spun şi că înainte de accident cu câteva zile, după ore, m-am dus la Subway cu un grup de aşa-numiţi prieteni, iar o tipă ce făcea vlogging m-a rugat să o ajut cu filmarea noului videoclip pentru vlog, fix pe mine, din toţi 15-20 care eram acolo? Videoclip în care a vorbit despre persoanele cu handicap şi faptul că majoritatea sunt foarte independente şi oferă societăţii acţiuni valoroase, în ciuda piedicilor întâlnite. Mi-a plăcut cum a vorbit, dar bineînţeles că pe o ureche mi-a intrat şi pe alta mi-a ieşit. Poate sună straniu, dar acum, punând cap la cap toate semnele, lucrurile se leagă. Poate că dacă nu tratam totul cu superficialitate şi

nu eram atât de naivă, aş fi putut opri această nenorocire sau poate nu. Să mai spun şi de semnele pe care le-au avut părinţii mei, în special mama, care mie personal îmi dau fiori numai când o aud povestindu-le? Nu, nu mai spun nimic.

A doua oară am ieşit la Subway, unde se organizase un concert caritabil pentru mine. Iniţial nu am vrut să merg, dar o voce din capul meu îmi spunea că ar fi frumos să fiu şi eu acolo, măcar din respect pentru cei ce m-au ajutat şi mă ajutau în continuare. A fost destul de copleşitor să mă reîntorc acolo. Înainte de accident, cam toată luna februarie mi-am petrecut-o în Subway. Şi în martie am mai trecut pe acolo. Când am intrat, mi-a venit să plâng, mă vedeam în fiecare loc din încăpere. Mi-a venit în minte fiecare moment petrecut în acel pub. Mă vedeam aşa cum fusesem până pe 27 martie, veselă şi bucurându-mă de fiecare clipă. După ce s-a adunat mai multă lume, a început concertul organizat de clubul de canto din care făcea parte Miruna, fiica Ramonei. Au cântat vreo patru persoane, apoi o văd pe Ramona că merge în faţă. Avea de ţinut un discurs. „Până pe 27 martie nu am ştiut cât de privilegiaţi suntem noi, cei care ne ridicăm dimineaţa din pat...”. Nu am putut asculta mai mult, căci m-a bufnit plânsul şi le-am spus alor mei că vreau să plecăm. M-au înţeles şi m-au scos din Subway. În drum spre casă, l-am rugat pe tata să o ia pe strada unde a avut loc accidentul. Voiam să văd locul în care viaţa mea s-a schimbat. Locul care mi-a răpit orice urmă de fericire. Locul în care mare parte din mine a pierit. Locul în care mi-au fost spulberate toate idealurile. Locul în care am pierdut tot. Absolut tot.

32

Pe 24 august m-am reîntors la spital. Eram acelaşi om care respingea pe toată lumea, plângea şi abia scotea câteva vorbe. Infecţia urinară recidivase şi iar făcusem febră. Eram sătulă de medicamente, injecţii şi perfuzii, îmi venea să vomit numai când le simţeam mirosul şi aş fi putut să le disting chiar şi legată la ochi. De data asta, pentru că nu mai aveam probleme aşa mari cu respiraţia, nu am mai stat în ATI, ci într-un salon normal. La ce inabordabilă eram şi ce stări aveam, un copilaş care urla, de vreo 2 ani, ce abia învăţa să meargă în patru labe, şi o mamă cam rebelă, erau tot ce aveam nevoie. Copilul avea o întârziere neuromotorie sesizată cam târziu de familie şi abia la 2 ani începuse să meargă de-a buşilea, după ce l-au adus la recuperare. Mama lui Alberto, cam tinerică, stătea mai toată ziua cu telefonul în mână şi nu prea vorbea cu copilul, or cu un copil mic trebuie să-ţi meargă gura încontinuu ca să înveţe să lege câteva cuvinte, părerea mea. Săracul copil doar gângurea şi spunea „Papapa”, cu sensul de plecare. Seara, după ora 22, erau cele mai frumoase momente. Eu, cu febră 39, 5, urmărind punctele de pe tavan şi Alberto în patru labe, pe jos, trântind sertarele paturilor şi ţipând în limba lui. Când îl aşeza maică-sa în pat, bătea cu palmele în perete şi striga „Papapa”. Am ripostat de multe ori pentru că mă obosea zgomotul, s-a certat şi mama mea cu femeia aceea pentru că nu făcea nimic, nu îl băga în seamă şi îl lăsa pe jos să facă ce voia. Experienţa aceea, dar şi altele de genul, m-au format şi mi-au clădit răbdarea. Peste ani, Alberto a crescut, a început să meargă, dar a ajuns în grija bunicii, mama lui confirmând iresponsabilitatea de care dăduse dovadă de când ne-am cunoscut.

După două săptămâni de recuperare petrecute la

Spitalul *Robănescu* din Bucureşti, m-am întors acasă vineri seara, iar duminică dimineaţa am plecat la Alba Iulia, într-un centru de recuperare privat. Neavând experienţă prea multă cu terapeuţii şi cu procesul de recuperare, nu ştiam încă să compar un centru cu altul, dacă e mai bun sau nu, dacă mă ajută sau nu, ci noi, eu şi părinţii, eram disperaţi să găsim ceva sau pe cineva care să mă vindece. Aşa că, orice recomandare auzeam, mergeam către ea.

Pe de o parte, mi s-a părut benefică terapia de la Alba Iulia, chiar dacă nu am făcut progrese semnificative, lucram intensiv. Totuşi, procedurile pentru recuperare nu erau la fel de multe ca la *Robănescu*, şi nici aparatura nu era foarte diversificată. De asemenea, ne-am izbit şi de unele obstacole. Centrul nu era precum un spital. Cazarea era într-o parte, iar locul unde se desfăşurau terapiile era în altă parte, la vreo 750 – 800 de metri distanţă. Cazarea era într-un bloc obişnuit. Deşi pacientul venea într-un centru de recuperare neuropsihomotorie, cazarea oferită nu era deloc adaptată pentru o persoană în fotoliu rulant. Poate celorlalţi aparţinători le-a fost mai uşor fiindcă copii erau mici, majoritatea născuţi cu paralizii cerebrale, dar părinţilor mei le-a fost foarte greu. Eram cea mai mare de vârstă dintre pacienţii din centru şi singura din accident rutier. Revenind la blocul în care era cazarea, acesta nu avea parter, ci subsol ori etaj, deci inevitabil erau scări, foarte multe scări. Noi am stat la subsol. Zi de zi, părinţii mă duceau pe braţe zeci de metri, din dormitor până în faţa blocului, coborând şi urcând foarte multe trepte. Scoteau prima dată scaunul în faţa blocului, apoi mă duceau pe mine, iar la întoarcere, mă luau din scaun şi mă aduceau pe braţe până în pat. Nu că era greu, era îngrozitor de greu. Până şi mie îmi era incomod, iar coloana părinţilor mei s-a făcut praf în acele sute de manevre. Omul imobilizat la pat este mult mai rigid, membrele lui fiind precum stana de piatră. Mâinile, pentru

că aveam puţină mobilitate activă pe ele, îmi erau mai uşor de manevrat. Însă, picioarele, unde putinţa mea zero, îmi erau foarte grele, aşa cum sunt ale unui mort, doar că aveam şi o spasticitate accentuată, ceea ce îngreuna şi mai mult orice mişcare.

Pe lângă problema uriaşă cu scările, părinţilor le-a fost greu să mă manevreze şi în pat. Acesta nu era unul special, ci era un pat normal, matrimonial. Părinţii au trebuit să improvizeze ca să pot trece nopţile cu măcar puţină odihnă. Fiind un pat normal, nu avea laterale în care să se sprijine pernele ce-mi stăteau la spate atunci când eram întoarsă pe o parte. Cu alte cuvinte, aveam mai multe condiţii acasă, dar toate aceste bariere nu au fost motive ca să renunţăm, ci ne-am adaptat şi ne-am văzut de scopul pentru care ne aflam acolo.

Cel mai mult m-am bucurat de faptul că reuşisem să fac baie. O baie normală, în cadă, căci până atunci pentru mine baia însemna un prosop ud îmbibat în săpun, cu care mă ştergea mama pe tot corpul, iar pe păr eram spălată la marginea patului. Acasă nu aveam o cadă aşa mare şi nici spaţiu suficient ca să mă bage părinţii în cadă. Nu fusese o baie aşa cum era cea dinainte de accident. Eu nu aveam stabilitate în şezut şi s-au chinuit puţin părinţii cu mine. Tata m-a ţinut de spate, în timp ce mama mă spăla. Deşi corpul îmi era aşezat în apă, eu nu simţeam nimic de la gât în jos. Nu simţeam senzaţia aia plăcută creată de apa călduţă, nici spuma ce-mi curăţa corpul, dar faptul că eram acolo şi făceam acel lucru a însemnat enorm. Dacă până să am accidentul, spălatul în cadă mi se părea o normalitate, o acţiune firească de care are parte oricine, acum priveam situaţia dintr-un alt unghi.

M-am înţeles bine cu terapeuţii de acolo. Bineînţeles că tot inabordabilă şi respingătoare am fost la început.

Lucram la kineto cu doamna Elena, o ardeleancă căreia

i-am dat multe dureri de cap, mai ales când mă aşeza în verticalizator. Verticalizatorul era un aparat ce mă ridica în picioare. Totul era pasiv, aparatul mă ţinea în acea poziţie, iar eu eram legată cu mai multe chingi. Îmi era foarte frică să stau în el şi îmi dădea o senzaţie ciudată. Verticalizatorul, în cazul meu, avea rol important în circulaţia sângelui. Pentru că de aproape jumătate de an stăteam doar la orizontală şi foarte puţin timp în şezut, sângele nu-mi mai circula la fel ca înainte de accident. Astfel, acest aparat, prin mimarea poziţiei verticale, îmi aducea pentru 30 de minute un aport în acest sens. Mă rog, nu erau chiar 30 de minute şi nicio verticalizare la 90 de grade, căci în primele secunde după ridicare vedeam negru în faţa ochilor, mi se făcea rău şi începeam să mă agit, dar o verticalizare până în 65 – 70 de grade, asta în zilele bune, pe un interval de 15-20 de minute reuşeam să suport.

Venitul la centrul din Alba Iulia a însemnat şi cunoaşterea unei alte poveşti. Centrul a luat viaţă din suferinţa unor părinţi. Fetiţa lor se născuse cu paralizie cerebrală. Toţi banii din lume nu puteau face nimic pentru ea. Toţi banii din lume nu îi puteau aduce viaţa unui copil normal. Nicio sumă de bani nu ar fi putut să le aducă fericirea acelor părinţi. Copila avea 6 ani, dar nu vorbea, nu-şi striga părinţii, nu mergea, nu stătea nici în şezut. Era genul acela de lecţie în faţa căreia tu, ca om ce habar n-aveai că există aşa ceva, nu aveai voie să te vaiţi. Genul acela de lecţie care te răscolea, te făcea să îţi reanalizezi viaţa şi să îţi dai seama cât de norocos eşti.

— Am cheltuit zeci, sute de mii de euro şi am făcut tot ce am auzit. Când am văzut că nu apare niciun rezultat, m-am simţit jefuit! Am înţeles apoi că asta e crucea noastră, a mea şi a soţiei. Am început timid şi astăzi am ajuns aici. Am făcut tot ce vedeţi în acest centru. Am adus terapeuţi, am cumpărat aparate şi aşa am reuşit să ajutăm zeci de copii.

Chiar dacă pentru fiica noastră nu am mai reuşit să facem ceva, suntem bucuroşi că o avem în viaţă, i-a spus tatii patronul centrului.

Am mers de mai multe ori în acel centru, apoi am renunţat pentru că ajunsesem să ne chinuim prea mult cu cazarea, dar asta nu înseamnă că nu e un centru bun. Pur şi simplu nu s-a potrivit stării mele şi traumatismului meu. În schimb, terapeuţii de acolo, prin munca lor, au vindecat sute de copii.

33

Până în decembrie m-am împărţit între Bucureşti, Alba Iulia şi şcoala la domiciliu. Nu m-am gândit nicio secundă să îmi îngheţ anul, chiar dacă starea mea fizică nu era deloc bună. Nici psihic nu mă simţeam bine. Când a început anul şcolar mă gândeam la colegii mei cum se distrează şi se bucură de fiecare zi. Era anul terminal de gimnaziu. Aveam 14 ani şi teoretic ar fi trebuit să înceapă perioada aia fainã din viaţă prin care trec mulţi dintre noi. Adolescenţa. Începusem să o cunosc şi eu puţin înainte să mă lovească suferinţa, dar n-am avut vreme să mă bucur prea mult.

În fiecare zi venea cel puţin un profesor să îmi predea. Eu stăteam întinsă în pat, iar el pe scaun, lângă patul meu, cu cartea pe braţe. Cu siguranţă a fost şi pentru profesori un prag psihologic greu de depăşit. Ca să învăţ, mama îmi citea din caiet de mai multe ori şi eu trebuia să memorez. M-am obişnuit greu cu acest stil, dar am tras de mine cât am putut, căci nu concepeam să-mi neglijez studiile. Mereu au fost importante pentru mine.

Cu fiecare zi ce trecea, îmi lipseau tot mai multe, îmi lipseau plimbările târzii în parc. Îmi lipseau orele de dans. Orele petrecute la şcoală. Distracţia din pauze, îmi lipseau glumele făcute de anturajul în care mă învârteam. Îmi lipseau oamenii. Îmi lipsea fericirea. Îmi lipsea totul. Magda nu fusese singura mea opţiune cu care să-mi petrec zilele, doar că n-am ştiut eu să judec corect şi de ea mă ataşasem cel mai mult. Aveam şi alte variante, dar poate că aşa a fost să fie, deşi nu sunt deloc împăcată cu ideea asta.

Se apropia Crăciunul şi Magda mă vizitase de foarte puţine ori. Mă dezamăgise complet atitudinea ei faţă de mine. Mă dezamăgise faptul că nu era omul care credeam eu că este. I-am fost alături mereu, indiferent de situaţie, chiar dacă greşise sau nu, iar acum, când eu aveam mai

multă nevoie ca niciodată de ea, mi-a întors spatele. Nici nu ştiu dacă îi părea cu adevărat rău de cele întâmplate, dacă avea remuşcări sau dacă măcar înţelesese conjunctura. Din ce afişa nu părea să fie afectată în vreun fel. Nu dau vina pe ea pentru accident, dar, într-o mică măsură şi ea a contribuit la această nenorocire. Nu m-a forţat, dar cumva m-a împins, m-a ghidat spre suferinţă. Nu pot să nu mă gândesc şi la ce se întâmpla dacă nu acceptam să vin cu ea. Nu pot să nu mă gândesc că înainte să plece de la Botoşani, cu o zi înainte de accident, când m-a sunat şi mi-a spus ce are de gând să facă a doua zi i-am spus iniţial că nu pot să vin cu ea atât de dimineaţă, căci la ora 9 o serbăm pe dirigă, apoi când a ajuns în Bacău şi ne-am întâlnit m-a rugat din nou să vin cu ea şi am acceptat. Nu pot să nu mă gândesc cât de fericită aş fi putut fi dacă eram mai sigură pe mine şi pe deciziile mele.

Într-adevăr, Magda mă dezamăgise cel mai tare, fiindcă era omul de la care avusesem cele mai mari aşteptări, dar nici alţii de care eram apropiată n-au fost mai presus. Nu i-am judecat niciodată. Nu ştiu cum m-aş fi comportat dacă aş fi fost în locul lor, dar cred că aş fi făcut lucrurile puţin altfel. În schimb, surpriza a venit de la cine nu m-am aşteptat. Mara, colega mea de bancă, a fost singura persoană care s-a interesat de mine, m-a căutat şi vizitat de cele mai multe ori. Practic, ne ştiam de doi ani, dintr-a şasea, de când mă mutasem la Colegiul *Alecsandri*. La finalul clasei a şasea am început să vorbim mai mult şi să fim mai apropiate, ba chiar neam văzut de mai multe ori vara aceea. N-am fost mereu colege de bancă, fiindcă ne mai despărţea diriga, dar mai tot timpul stăteam împreună, chiar şi în pauze. Ea îmi spunea secretele ei, eu pe ale mele, doar că eu eram mai rezervată, nu eram la fel de deschisă cu ea cum era ea cu mine. O vedeam doar ca pe o colegă bună, de treabă, şi atât, nu aş fi garantat niciodată

pentru ea. Însă, ea mi-a dovedit contrariul. Mi-a dovedit că e un om corect şi o prietenă fidelă şi de încredere. Şi părinţii Marei fuseseră despărţiţi, ca şi părinţii Magdei. Dar, educaţia a făcut diferenţa. Mereu educaţia face diferenţa. Mara a rămas cu mama şi bunica ei. O bunică cum rar întâlneşti, care în singura vizită pe care i-am făcut-o Marei m-a făcut să mă simt de parcă locuiam în casa lor şi eram unul dintre membrii familiei, şi o mamă care, deşi a rămas singură, şi-a educat copilul în cel mai complex şi frumos mod. Dovada a constat şi în comportamentul Marei faţă de mine după accident. Ea nu avea nicio datorie faţă de mine, spre deosebire de Magda. Putea să aleagă calea uşoară şi să se dea la fund, să dispară, aşa cum au făcut-o toţi, dar ea a vrut să fie diferită. A vrut să-şi arate calitatea şi moralitatea, iar pentru asta îi mulţumesc.

Luna decembrie a fost foarte copleşitoare. Dacă în mod normal pentru majoritatea oamenilor este una dintre cele mai frumoase şi aşteptate luni din an, eu în acel moment mi-aş fi dorit să dispară din calendar. Pentru mine era prima sărbătoare altfel, iar acest lucru a trezit în mine foarte multe emoţii. Mi-era ciudă de fericirea oamenilor. Mi-era ciudă că toţi aveau parte de momente deosebite, iar eu eram prizonieră între patru pereţi şi în propriul trup. M-au vizitat mulţi în luna aceea, dar nu dintre cei pe care îi consideram prieteni. Majoritatea au fost rude şi cunoştinţe de ale părinţilor şi câţiva colegi. Cei de la care mă aşteptam nu mi-au dat nici măcar un telefon, iar alţii s-au sinchisit să mă întrebe pe Facebook dacă mi-am revenit. Cu alte cuvinte, voiau să ştie dacă le mai pot fi de folos sau nu. Nu îi interesa cum mă simt sau dacă am nevoie de ceva, voiau doar să ştie dacă am început să merg. Am rugat-o pe mama să le răspundă, căci eu tot nu puteam folosi tableta. Când au văzut răspunsul negativ, mulţi nici nu mi-au mai scris înapoi.

Mi-a fost greu să mă obişnuiesc cu încă o realitate dură, cu faptul că doar pe părinţi îi am cu adevărat aproape. Mi-a fost greu să înţeleg că toţi au dispărut din peisaj şi şi-au văzut de viaţa lor, iar eu am rămas singură, fără niciun umăr pe care să plâng. Pe părinţi nu îi mai puteam încărca cu şi mai multe, iar Marei pur şi simplu nu îi puteam spune tot ce gândesc. Probabil nu puteam fiindcă îmi era teamă să nu se îndepărteze şi ea. Eram mulţumită că îmi povestea despre lumea de afară şi în felul acesta mă simţeam implicată câtuşi de puţin în viaţa socială. Însă, îmi doream mai mult. Îmi doream să am mai mulţi oameni alături şi să nu mă mai simt atât de singură. Percepeam singurătatea ca pe un bolovan, ce îmi zdrobea sufletul, mă făcea să îmi contest existenţa şi să mă simt complet inutilă.

Dorinţa de Anul Nou a fost, bineînţeles, ca viaţa mea să revină la normal, iar eu să redevin Andreea cea dinainte de 27 martie. Să redevin omul care se bucura necondiţionat de fiecare clipă. Omul care simţea fericirea în orice gest, care putea face tot ce voia. Omul care era sănătos şi îşi simţea fiecare părticică din corp.

34

În primele zile din ianuarie m-am reîntors la spitalul de recuperare din Bucureşti. Nu mai făcusem niciun progres fizic din iulie. Pe membrul superior drept aveam ceva mobilitate. Îmi mişcăm braţul, antebraţul şi pumnul, fără degete. În timp ce, membrul superior stâng dădea şi el puţine semne, mai multe pe partea sensibilităţii, restul corpului fiindu-mi înţepenit. Însă, eu aveam nevoie de mobilitatea degetelor, care era total absentă. Fără degete nu mă puteam folosi de progresul acumulat. Forţa pe muşchii activi nu era cum mă aşteptam, cum credeam eu că va decurge recuperarea. Aveam doar 1/5. Practic tot nu puteam face nimic. Corpul tot îngheţat îmi era. Credeam că pe măsură ce îmi recapăt sensibilitatea şi activitatea motorie, acestea vor fi ca înainte de traumatismul medular, dar nu era aşa. Trebuia să iau totul de la zero, mai ceva ca un nou-născut. Aveam de muncit mult ca să pot măcar să îmi duc mâna la gură.

Spitalul *Robănescu* ne devenise a doua casă. Deşi eram într-un spital, într-un loc de care mulţi se tem, îmi plăcea să stau acolo, mai mult decât să stau acasă. Mai greu cred că le-a fost părinţilor fiindcă viaţa lor devenise o alergătură între spitale. Însă, eu vedeam diferit statul la spital, îl vedeam ca pe un loc în care eram înconjurată de oameni. Legasem o frumoasă relaţie de prietenie încă de prin octombrie cu Naty şi mama ei, doamna Mari. De aceea, le rugasem pe asistente să ne aşeze în acelaşi salon dacă tot veneam la internare în aceeaşi perioadă. Natalia, o fată de aproape 13 ani, avea şi ea o poveste impresionantă. În 2013, pe când avea doar 11 ani, un accident rutier i-a furat copilăria şi zâmbetul de pe buze, îi fusese zdrobit un os din cutia craniană şi a stat în comă ceva timp. Medicii nu i-au dat mamei nicio speranţă, ba chiar unul a îndrăznit să-i

spună „Luaţi-o doamnă acasă! Credeţi că şi legumele se recuperează?”. Când s-a trezit, Natalia nu mai era copilul pe care îl cunoşteau părinţii ei. Nu mai era copilul de 11 ani care ştia fiecare strofă din „Luceafărul” şi lua premii la concursuri. În timp, şi-a revenit fizic 98%, dar psihic a rămas cu sechele. Nu mai poate vorbi sau gândi ca înainte, nu mai poate fi premiată la concursuri şcolare, însă ea a câştigat un alt premiu, care e mai presus ca orice. A câştigat lupta cu viaţa. A câştigat o şansă pe care nu mulţi o au. Doamna Mari a luptat cot la cot cu Naty, s-a chinuit mai mult singură, căci bărbatul ei nu a ştiut să respecte jurământul făcut în ziua nunţii („voi rămâne alături de tine la bine şi la greu”), şi a alunecat pe căi greşite. Acum, Naty are 18 ani şi e o adevărată domnişoară. Din toamnă va fi în clasa a XI-a şi cu siguranţă nu se va opri aici. Vorbeşte şi se concentrează mai greu, dar nu va renunţa niciodată să se bucure de ceea ce are.

Doamna Laura, psiholoaga la care mergeam şi îmi era din ce în ce mai dragă, a făcut un grup de socializare cu toţi adolescenţii din spital. Ideea grupului a venit din octombrie, când eu încă nu eram foarte încântată de ea şi, deşi era un grup pentru adolescenţi, eu o luam şi pe mama cu mine fiindcă mereu îmi venea să plâng, iar ca să mă calmez trebuia să beau apă, lucru pe care nu îl puteam face singură. Mergând în fiecare zi la întâlnirile cu grupul am reuşit să mă controlez, iar în ianuarie deja eram mai stăpână pe emoţiile mele. Grupul de socializare a avut un impact major asupra mea. Ne strânsesem foarte mulţi şi continuam să ne vedem chiar şi în afara orei destinate grupului. De obicei, ne strângeam seara în saloanele unde erau cei singuri, fără părinţi. Puţini erau cei care foloseau scaunul rulant, cazul meu fiind unul dintre cele mai grave care au participat la grup. Restul erau mai bine, cu o scolioză, cifoză, afecţiune fizică din naştere ori alte

traumatisme.

Andrei era şi el într-un scaun cu rotile. A căzut dintr-un copac cu câteva luni în urmă şi s-a ales cu un traumatism vertebro-medular la nivel toracal. Îi fuseseră afectate membrele inferioare. El a fost oarecum abandonat de când era mic şi nici în clipele grele părinţii nu i-au fost aproape. Avea grijă de el Marian, un băiat de 19 ani, care cumva în acel moment m-a influenţat şi pe mine, în sens pozitiv. Să-i cunosc pe toţi mi-a făcut un mare bine. Să ştiu că am în permanenţă pe cineva de vârstă apropiată cu care să vorbesc, însemna un alt plus pentru moralul meu. Râdeam, glumeam, parcă începeam să văd viaţa cu alţi ochi, să mai văd şi o pată de culoare în prezentul meu încărcat de suferinţă. Nu mai dădeam atâta importanţă durerilor şi stărilor dificile ce mă încercau, ci căutam să trag de mine cât mai mult.

— Ce-i cu atâta gălăgie aici? Hai, fiecare în salonul lui, acum! Tinere, tu nu vezi cât e ceasul? Vizitele sunt permise până la ora 21, ce mai cauţi aici? ne-a luat la întrebări într-o seară doamna Olga, infirmiera cea mai „fioroasă”.

— Ne scuzaţi, doamnă, plec şi eu imediat, *a* răspuns Marian.

Într-adevăr, era trecut de ora 22, dar era o atmosferă plăcută şi niciunul dintre noi nu ne dădeam plecaţi. Doamna Olga nu era un om rău. Însă, era mai strictă. Nu accepta compromisuri. Într-un fel, ea doar îşi făcea meseria. Răspundea de toţi copiii care nu aveau însoţitor, iar asta o făcea să fie foarte atentă la tot ce mişca.

Pentru grupul de socializare şi oamenii de acolo aş fi stat doar la spital, nu m-aş mai fi întors acasă, dar pentru că asta era regula, am acceptat-o şi m-am bucurat când a citit mama pe biletul de externare că următoarea internare e chiar luna următoare, în februarie.

35

În nopţile în care somnul mă uitase, căutam în minte tot felul de soluţii ce mă puteau face mai independentă. Prima soluţie a fost să îl rog pe tata să îmi cumpere o măsuţă pentru laptop. Mă obişnuisem ca pe timpul zilei, în loc să stau la orizontală cu ochii în tavan, să mă folosesc de tehnologia patului şi să stau cu trunchiul ridicat la 75-80 de grade, chiar şi 90. Mă gândeam că stând în poziţia aia şi cu o măsuţă de laptop în faţă aş putea folosi singură tableta. Nu-mi mişcăm degetele, dar puteam face mişcări din cot şi umăr, şi în felul acesta puteam să las degetul mic pe fiecare tastă. A venit tata cu masa, iar împreună cu mama mi-au aşezat-o pe picioare. Mi-au deschis apoi tableta, doar că nu a fost atât de uşor precum îmi imaginasem. Tableta era destul de mare pentru mine. Nu puteam să fac mişcări atât de lungi ca să ajung cu mâna în fiecare unghi al tabletei. Îmi trebuia ceva mai mic, precum un telefon. Însă, telefonul cu touchscreen pe care l-am avut s-a stricat la accident, iar ai mei aveau telefoane normale, cu butoane.

Părinţii n-au stat pe gânduri, m-au îmbrăcat şi m-au dus la Altex. Nu s-au gândit dacă au sau nu bani suficienţi pentru această investiţie. S-au gândit doar la mine, la cum să îmi aducă zâmbetul pe buze. M-am întors acasă cu un S_3 Neo şi cu sufletul la gură. În magazin n-am avut cum să îmi dau seama dacă voi putea folosi sau nu telefonul. Ştiam doar că am nevoie de un telefon nici prea mare, dar nici prea mic, care să ruleze bine. Aşa că, totul stătea în momentul probei. M-au schimbat şi aşezat în pat, apoi mi-au ridicat corpul şi mi-au aşezat masa cu telefonul. Era primul moment în 11 luni în care reuşeam să fac singură o acţiune. Telefonul s-a potrivit perfect cu mobilitatea mea redusă şi felul de a tasta şi glisa. Făcând mişcări din braţ puteam aduce degetul mic deasupra tastei de care aveam

nevoie, iar cu ajutorul mişcărilor din antebraţ lăsam mâna jos ca degetul mic să atingă ecranul. Nu pot exprima în cuvinte fericirea pe care o simţeam. În clipele acelea nu mă mai interesa că nu pot merge şi nu mă pot mişca mai deloc, pur şi simplu mă bucuram nespus de ce aveam, de faptul că reuşeam să umblu singură pe telefon.

Mi-am descărcat diverse aplicaţii, printre care şi Facebook-ul, şi câteva jocuri. În sfârşit puteam citi în tihnă mesajele şi postările de pe perete din zilele de după accident. Ştirea accidentului meu ajunsese să fie scrisă de mai mulţi redactori locali. Fuseseră create multe strângeri de fonduri pentru mine. Printre cuvintele de compasiune ale unora erau şi comentariile altor persoane ce m-au înjosit şi făcut să mă simt ca ultimul om.

În momentele grele te aştepţi ca oamenii să îţi fie alături, să te sprijine sau să nu facă nimic. Însă, în realitate, oamenii îţi judecă orice gest, chiar şi după ce-ai murit. „Fetiţă de 13 ani, paralizată în urma accidentului provocat de un adolescent de 16 ani” aşa suna titlul ştirilor de pe cele mai multe site-uri. Ba mai mult, cineva făcuse un articol „Cine poartă vina? Fata sau adolescentul?”. Citeam mirată comentariu cu comentariu şi abia mă abţineam să nu plâng de ciudă şi revoltă. Unii oameni spuneau că viteza excesivă a fost cauza şi se certau pe faptul că Alex şi-a recuperat permisul şi conducea după o lună sau nicio lună de la eveniment. Oh, da, aşa-i de dreapta justiţia la noi în ţară, precum şi judecata omului. I-a fost înapoiat permisul mult mai repede decât prevedea legea, dar când ai relaţii aşa se întâmplă, nu mai contează ce ai făcut sau gravitatea faptei. Alţii m-au făcut pe mine albie de porci. „O panaramă, a primit ce a căutat”, „Dacă i-a trebuit băieţi, acum să se sature”, „Ea a vrut-o!”, „Dacă era fată cuminte nu ajungea aşa”, „Curvă!”, „Nu era uşă de biserică oricum”, şi multe altele.

M-a durut mult, foarte mult să citesc toate acele comentarii şi astfel să aflu ce credeau unele persoane despre mine. Bineînţeles că acele persoane care mă insultau nu m-au cunoscut niciodată personal, poate mă ştiau din vedere şi atât. Nu mă cunoşteau cu adevărat, dar să judeci e gratis şi unora le place la maximum să o facă, chiar şi atunci când la mijloc este o situaţie critică. Cu siguranţă faptul că nu m-am dus la şcoală în ziua aceea nu a fost o alegere corectă şi nu încurajez chiulitul. Deşi toată lumea o face. Nu a fost corect din partea mea nici să accept „tura de centru” cu Alex. Recunosc că nu am fost uşă de biserică şi am făcut unele lucruri de care nu sunt foarte mândră, dar „o panaramă” sau „curvă” n-am fost niciodată. N-am fost nicio destrăbălată care să umble din club în club sau să fie văzută sprijinind băncile sau scările de bloc cu diferiţi băieţi. În niciun caz n-am fost genul acesta de fată şi nu merit să mi se aducă astfel de cuvinte la adresa mea.

N-am fost cel mai ascultător copil, dar nici cel mai obraznic. Până la momentul accidentului am fost de două ori în club. O dată când am dormit la Magda şi am sărit de la etajul 1 şi o altă dată când am fost la After Party-ul de după balul bobocilor de la liceul Magdei, când am stat maximum până la ora 22.

Doi băieţi cuminţi, la locul lor, de vârstă apropiată cu Magda pe care îi ştiam de mai bine de un an, ne-au invitat să mergem cu ei în club. Tatăl Magdei nu cred că ne-ar fi lăsat dacă i-am fi cerut voie să mergem, chiar dacă ea avea 15 ani, eu eram mai mică şi sigur n-ar fi fost de acord. Aşa că, ne-am gândit ca pe la 21:30 să ne luăm pijamalele şi să le spunem alor ei că ne băgăm la somn şi astfel ştiam că ei nu ne vor mai deranja. Am început apoi să ne machiem, să ne întindem părul cu placa şi să ne îmbrăcăm.

Era prima oară pentru mine când mergeam în club şi nu ştiam cum funcţionează treaba asta, dacă va fi cineva la

intrare şi mă va întreba ceva sau nu. Oricum, mă bazam pe faţa mea care nu arăta de 13 ani, ci mi-ar fi putut da oricine cu uşurinţă 14 – 15 ani. Nici cu ţinuta nu ştiam care-i treaba, dacă trebuia să mă îmbrac într-un anume fel sau nu, dar nu am ţinut cont de acest aspect, căci nu aveam la mine decât blugi, o cămaşă şi un maiou şi fix aşa m-am îmbrăcat. A căutat şi Magda o ţinută asemănătoare ca să fim la fel, iar după ce am fost gata amândouă a trebuit să aşteptăm ca becurile din toată casă să fie stinse. Iniţial, noi am vrut să ieşim pe uşă, dar pentru asta, trebuia ca tatăl Magdei şi partenera lui să adoarmă ca să nu ne audă. Am aşteptat 20-30 de minute şi când am văzut becul tot aprins, am căutat altă soluţie. Ne-am gândit să ieşim pe geam. Magda stătea la etajul 1, iar la geamul de la dormitorul ei era o copertină de pe care puteam ajunge cu uşurinţă jos. Era exact ca şi copertina de la tanti Anişoara, unde ne ajungea mingea când eram mici. Totuşi, le-am dat mesaj băieţilor să vină să ne ajute, căci mie îmi era cam frică să nu mă dezechilibrez. Au venit şi în cea mai mare linişte ne-am dat jos şi am plecat.

În club ne-am întâlnit cu încă un băiat, care venise singur. Am mers în Club 33, dar nu am stat mult acolo că era prea multă agitaţie şi am plecat în City Pub. Deşi situaţia pare ieşită din comun pentru o fată de doar 13 ani, n-am făcut nimic care să mă pună într-o lumină proastă sau să mă încadreze într-o anumită tipologie. Am fost în club şi doar am dansat şi am stat pe un scaun când oboseam uitându-mă la alţii cum dansează. Ba chiar 80% din timp am dansat doar cu Magda, n-am băut, nu m-am dat în spectacol, ci doar mi-am văzut de treaba mea.

Am avut trei aşa-numite relaţii copilăreşti, care n-au durat mai mult de câteva zile, în care am descoperit cum e să săruţi un băiat şi să îl ţii de mână, nimic mai mult, în rest, bineînţeles că stăteam în gaşcă cu mai multe fete şi

băieţi, dar asta nu putea să însemne că aveam alte tangenţe cu băieţii decât cele de socializare. Am chiulit de mai multe ori de la şcoală, atât cu colegii, cât şi singură. Cel mai des am chiulit de la orele de sport, în special când era cald afară. Nici în timpul acela nu făceam mare lucru. Îmi plăcea să merg în parcul Cancicov, că tot era aproape de colegiu, şi să stau pe o bancă în linişte. Prima oară am chiulit la sfârşit de a şasea, parcă de la ora de religie, când m-au dus colegele în Studio să bem un suc şi să mâncăm ceva dulce.

Am început să mă machiez de la aproape 12 ani, cam cu doi ani înainte de accident. Sanda, o colegă de clasă, m-a machiat întâia oară şi pentru că mi-a plăcut cum arătam, luam de la mama fond de ten şi rimel şi mă machiam singură. Pe atunci nu obişnuiam să mă machiez atât de des. Cam de prin clasa a şaptea am introdus această acţiune în rutina zilnică. Îmi plăcea şi să mă îmbrac frumos, să fiu elegantă, oriunde aş fi mers. Nu prea aveam ţinute sport sau oversize, ci preferam hainele mulate.

Vorbeam câteodată şi urât, înjuram. Judecam şi eu după aparenţe sau din auzite, bineînţeles. Chiar şi criticam. Rareori le mai răspundeam urât şi părinţilor. Am şi minţit de câteva ori în legătură cu identitatea mea. Erau câteva persoane, cei drept nu prea apropiate, care ştiau că sunt sora vitregă a Magdei şi că suntem de aceeaşi vârstă ori doar că am 14-15 ani. Am avut şi un viciu. O colegă mă învăţase să fumez. Desigur, ţigări normale, nu altceva. Mă vedeam mai interesantă făcând toate aceste lucruri. Mi se părea „la modă”. Îmi plăcea să stau afară după ce întuneca, să mă întind pe o bancă, să privesc cerul înstelat şi să fumez o ţigară. Aşa am petrecut ultima duminică dinaintea nenorocirii. Port în minte fiecare imagine din ziua aceea, de parcă ar fi fost un film. Cum Magda era la Botoşani zilele acelea, am ieşit cu Diana, o colegă de-a Magdei din

gimnaziu şi totodată o vecină de cartier de-a mea, iar pe parcursul zilei ni s-au alăturat mai mulţi şi ne-am plimbat prin parc până târziu, când ne-am uitat la stele şi ne-am făcut planurile pe următorul weekend, pe care eu nu l-am mai apucat în aceeaşi stare fizică. Nu mă prindea niciodată mai mult de ora 21 afară, maximum 22, când era ziua mai mare. Obişnuiam să petrec timp în mall sau în cafenele. La petreceri n-am prea avut ocazia să merg.

Acestea au fost singurele mele fapte mai „deocheate" din anii în care am cunoscut fericirea. Nu sunt mândră de ele, dar nici nu pot spune că îmi pare foarte rău de ele. Dacă aş fi ştiut că voi avea accidentul, aş fi experimentat mai mult, sincer vorbind. Aş fi vrut să cunosc şi mai mult şi să trăiesc şi mai intens. Restul timpului mi-l ocupam studiind, scriind la materiile unde aveam teme şi uitându-mă la câte un film pe calculator. N-am fost o fată exemplară, dar nicidecum n-am fost aşa cum m-au descris unii oameni în comentariile postate la articolele despre accident. Câţiva cunoscuţi mi-au sărit în apărare, însă, şi aici lipsea cineva. Magda nu a scris nimic în acele comentarii, doar a dat like-uri. Ea era singura care mă cunoştea cel mai bine şi îmi ştia adevărata valoare, dar nu s-a obosit să scrie nici măcar un cuvânt. Asta mi-a dovedit încă o dată că eu chiar nu am însemnat nimic pentru ea şi ceea ce mi s-a întâmplat nu a atins-o în niciun fel. După ce m-am uitat prin toate ştirile şi comentariile, am închis wifi-ul şi i-am rugat pe părinţi să lase patul jos ca să revin la orizontală. Aveam nevoie de o pauză după tot ce am citit.

Oamenii caută întotdeauna să te judece. Să te judece după felul în care te îmbraci ori felul în care ai apărut câteva secunde în faţa lor. Te judecă şi după persoanele lângă care stai, pe principiul că dacă într-un coş e un măr stricat, se va strica şi al doilea, situaţie care nu este 100% valabilă. Unii te judecă şi dacă eşti slab sau gras, dacă ai

pistrui sau nu, dacă ai dinţii strâmbi sau drepţi ori dacă te îmbraci cu haine de la mall sau piaţă. Oamenii sunt tot mai răi şi îţi judecă fiecare mişcare, iar dacă eşti cotată ca o persoană valoroasă, abia aşteaptă să greşeşti ca să te poată scoate în ochii lumii. Dacă eşti bolnav, te judecă. Şi dacă eşti sănătos, te judecă. Oamenii te judecă şi când îţi schimbi look-ul, când eşti fericit sau trist, când îţi cumperi ceva nou sau tragi de o bluză veche până la următorul salariu. Te judecă după aparenţe, fără a mai aştepta să te cunoască. Dacă ai ghinionul să treci printr-o perioadă foarte grea ce îţi lasă semne vizibile, nu doar că oamenii te judecă, ci te şi exclud din viaţa socială. Dar de ce toate acestea şi pentru ce? Noi am venit pe pământ din iubire, din iubirea lui Dumnezeu pentru oameni, şi în loc să fim buni, să ne iubim între noi şi să ne ajutăm, ne batem joc de tot ce avem şi tindem să-i distrugem pe cei de lângă noi. Cu toate acestea, judecata unor oameni nesăbuiţi, care nu au răbdare să te cunoască cu adevărat, nu trebuie să te influenţeze negativ sau să te demoralizeze. Asta am învăţat eu de la lecţia pe care am primit-o. Poate că unii m-au arătat cu degetul şi m-au condamnat, dar eu mi-am ştiut întotdeauna valoarea şi n-am dat niciodată înapoi, ba chiar am continuat să fiu un om puternic şi să investesc în mine.

36

La un an de la evenimentul ce mi-a întors viaţa pe dos şi m-a făcut prizoniera unui obiect, a unui scaun cu rotile, primisem o nouă speranţă. De ceva timp, verişoara mea conversa cu o clinică de recuperare din Germania, doar că spitalizarea pentru câteva luni costa 90.000 de euro, o sumă exagerată pentru potenţialul familiei mele sau al unei familii modeste, ce abia reuşea să mai acopere cheltuielile medicale ce se strângeau lunar pentru traiul meu, plus că trebuiau plătite şi cheltuielile casei. În fiecare lună mergeam la spitalul din Bucureşti ori în centrul privat din Alba Iulia. În unele luni am fost chiar şi în ambele locuri. Stăteam două săptămâni la Bucureşti, veneam vineri seara acasă, sâmbătă părinţii scoteau hainele din valiză şi le spălau, le uscau şi împachetau la loc, iar duminică dimineaţă plecam la Alba Iulia pentru alte două săptămâni. Pentru o singură lună costurile se ridicau şi la 6.000 de lei doar pentru recuperare şi consumabile medicale. Bineînţeles că ne-au ajutat oameni din toate părţile, cunoscuţi şi necunoscuţi, şi Fundaţia Mereu Aproape de la Antena 1 ne-a fost alături. Oamenii te ajută o dată, de două, de zece ori, dar nu o pot face permanent. Cu cât trecea timpul, cu atât donaţiile erau mai puţine, iar să strângem 90.000 de euro părea doar un vis frumos.

Speranţa a venit tot de la Fundaţia Mereu Aproape de la Antena 1. Pe 1 aprilie 2015 ne-au chemat la Bucureşti pentru o emisiune în direct. 15 minute am fost la televizor în faţa a sute de mii de oameni ce s-au mobilizat extraordinar şi mi-au mai dat o şansă la o viaţă mai bună şi independentă sau cel puţin aşa spuneau cei de la clinica din Germania despre serviciile lor medicale. În câteva zile am aflat că s-au strâns banii necesari şi următorul pas era să vorbim cu cei de la clinică ca să mă primească cât mai

repede. Şi de data aceasta am avut parte de unele comentarii răutăcioase. Spuneau unii oameni că am strâns banii aceia ca să mă îmbogăţesc. Nu, nu se îmbogăţeşte nimeni de pe urma campaniilor organizate la televizor, toţi banii merg către scopul prestabilit. Nu am primit eu în mână acei bani, şi nu se întâmplă acest lucru în niciun alt caz. Fundaţia a virat banii către contul pus la dispoziţie de spitalul din străinătate.

Până s-au mişcat lucrurile cu plecarea în Germania, imediat după zilele de Paşte, am mers din nou la spitalul din Bucureşti. Bineînţeles că am stat în salon tot cu Naty şi mama ei, dar şi cu Andreea, o fată de 12–13 ani, ce avea scolioză. La grupul de socializare erau foarte mulţi adolescenţi, printre care şi Daniela şi Ionuţ, tot cu scolioză, cu care m-am împrietenit. Deşi Andrei nu era internat, Marian a continuat să vină în vizită. Uneori îl aducea şi pe Andrei, dar mai mult venea singur. Deja îl cunoştea tot personalul medical. Din ianuarie, de când ne-am cunoscut, a venit zilnic să stea cu mine, iar când era mai cald afară, ieşeam în faţa spitalului. Cumva el a fost unul dintre acei oameni de care aveam nevoie în acele momente grele. A fost omul cu care am putut aborda orice subiect fără să am reţineri. Cred că acele două săptămâni în care am stat la spital, fiind înconjurată de atâţia oameni, au fost cele mai frumoase două săptămâni din ultimul an. Ieşeam în gaşcă în fiecare după-amiază şi ne plimbam pe lângă spital, iar activitatea asta îmi plăcea cel mai mult, pentru că acasă eu nu ieşeam afară, nu aveam cu cine, şi de asta îmi era cel mai dor. În weekend venise Alex la Marian acasă. Ei doi se cunoşteau din decembrie, tot de la spital, când Marian a stat cu Andrei. N-au stat în casă ca băieţii, să mai povestească de ale lor, ci au venit la spital. S-au gândit să mergem toţi în Orăşelul copiilor, un parc mare aflat la două staţii de autobuz distanţă. Eu eram singura în scaun cu

rotile, restul erau pe picioarele lor. Dacă până atunci mă cramponam de mentalitatea oamenilor şi refuzam să mă expun pentru că uram să-i văd pe unii că mă privesc ca pe o ciudăţenie ori ca pe o persoană inferioară, acum am acceptat din start propunerea băieţilor. Am rugat-o pe mama să mă îmbrace cu nişte haine de ieşit afară, iar Daniela şi Andreea m-au machiat şi aranjat la păr. Încă aveam păr lipsă în cap şi locuri goale, iar la spate abia îmi apăruseră câteva fire, dar au reuşit fetele să-mi dea puţin volum. Îmbrăcată şi aranjată frumos parcă eram alt om, cel puţin aşa mă vedeam în oglindă.

După ce s-au pregătit toţi, am plecat. Eram eu, Naty, Andreea, Daniela, Marian, Ionuţ şi Alex, precum şi cele două mame, a mea şi a Nataliei, ce veneau în urma noastră. Să te plimbi pe străzile oraşelor din România este o adevărată provocare pentru un utilizator de fotoliu rulant şi însoţitorul acestuia. Eu oricum nu puteam împinge roţile, însă mă gândeam la cei care pot să o facă cum se descurcă singuri să urce zecile de borduri întâlnite la fiecare 10–15 metri sau cum fac faţă însoţitorii lor. Scaunul meu era voluminos şi greu, iar la fiecare bordură o persoană mă ridica de o parte, iar o altă persoană de partea opusă. Să zicem că sunt şi cazuri mai fericite, care folosesc scaune mai mici şi mai uşoare, iar persoanele şi aparţinătorii se descurcă, dar ce facem cu cele mai puţin fericite? Nu facem nimic. Nimeni nu face nimic. Nici măcar cei responsabili de infrastructură.

Nu mai fusesem niciodată într-un parc aşa de mare. Erau multe maşinării ce-ţi creşteau adrenalina şi diverse restaurante şi standuri cu mâncare. La o distanţă mai mare se vedea şi un lac. Ne-am plimbat câteva ore bune pe străzile interminabile şi pline de oameni ale parcului. Băieţii s-au dat în vreo 3 aparate, ce mi-au amestecat gândurile. M-am simţit bine în compania lor, dar mintea tot îmi zbura spre sutele de „de ce eu?”, mai ales când îi vedeam pe

ceilalţi din jurul meu cum se distrează. Seara, când ne-am întors la spital, am intrat întâi în Mega Image să facem câteva cumpărături, apoi am comandat pizza şi am stat la poveşti. Venitul la spital semăna mai mult cu o tabără pentru mine. Deşi facem multe terapii, ce aveau grijă să-mi amintească scopul real pentru care mă aflam acolo, când mă întorceam în salon lucrurile se schimbau. Mi-era tot mai greu să plec acasă, pentru că ştiam ce mă aşteaptă. Mi-era tot mai greu să accept să mă întorc la singurătate şi la statul între patru pereţi.

Când m-am întors acasă, am fost pusă în faţa altui sacrificiu. Primisem răspunsul de la clinica din Germania în care scria că sunt aşteptată la internare pe 8 iunie. Eu eram în clasa a opta pe atunci, iar la sfârşitul lui iunie aveam examenul de capacitate şi admiterea la liceu. A trebuit să renunţ la examen şi să aleg dacă vreau să îngheţ anul şi să susţin capacitatea anul viitor sau dacă accept să fiu repartizată în runda a treia, la începutul lui septembrie, la un liceu în care rămân locuri libere. Asta însemna să accept să intru la unul dintre cele mai mediocre licee, eu, care eram la unul dintre cele mai bune colegii din oraş. Nici profilul nu-mi era garantat. Puteam ajunge în orice liceu tehnologic, iar gândul ăsta era total opus principiilor mele. Am plâns multe nopţi, în care m-am gândit ce şi cum să fac, ideea era că oricum nu mai puteam da înapoi, căci programarea era făcută.

Am ales să nu pierd anul şi să accept repartizarea a treia, cu menţiunea ca indiferent de calitatea liceului, măcar profilul de ştiinţe ale naturii să-mi fie garantat. Am pus pe primul loc recuperarea mea, căci în mintea mea era că mă voi întoarce din Germania mergând şi sănătoasă tun. Le-am comunicat decizia profesorilor şi celor de la Inspectoratul Şcolar, care m-au susţinut şi au fost de acord.

37

— Pe 5 iunie este banchetul, abia aşteaptă colegii să te vadă! mi-a spus diriga în timpul unei ore de română.

— Nu vin! am răspuns.

— Cum adică?

— Nu vin, pur şi simplu! Nu vreau să mă mai vadă cineva aşa. Dacă mă fac bine până atunci, am să vin, altfel nu.

— Eu zic să te mai gândeşti.

— N-am la ce!

Eram sătulă de fericirea altora. Nu mai suportam să-i văd pe alţii cum zâmbesc şi se bucură. Nu mai suportam să mă uit la televizor, căci şi acolo vedeam doar lapte şi miere. Nici telefonul nu mă mai atrăgea. Îmi dădusem tezele şi nu mai găseam nicio activitate care să mă ţină atentă. Mai schimbam câteva vorbe cu terapeuta ce venea zilnic să îmi facă kineto acasă, dar şi asta începuse să mă plictisească. Viaţa mea devenise o luptă, ce mă obosea din ce în ce mai tare cu fiecare zi. De mai bine de un an nu câştigasem nimic, doar acumulam epuizare fizică şi mai ales psihică. Mi s-a recomandat să fac kinetoterapie şi acasă, şi aşa am făcut, chiar de când am ajuns prima oară acasă după accident. Aproape de mijlocul lunii mai am plecat spre centrul din Alba Iulia, iar când m-am întors mi-am dat seama că vreau să merg la banchet. Mi-am dat seama că, indiferent de situaţie, amintirile sunt cele care ne rămân, iar banchetul de final de a opta era un moment pe care n-aveam să îl mai întâlnesc vreodată.

— M-am răzgândit, vin şi eu la banchet! i-am spus dirigăi la penultima oră de română.

— Minunat, aşa te vreau! mi-a răspuns.

Mai era aproape o săptămână până la banchet şi habar n-aveam cu ce să mă îmbrac. Pentru că eram foarte

selectivă în a-mi alege hainele, am fost constrânsă de situaţie şi am acceptat să merg în mall (care era singurul magazin accesibil pentru scaunul cu rotile) pentru a-mi căuta o rochie. În cele din urmă am găsit una care să-mi placă, dar nu aveam cum să o probez în magazin. Mă îngrăşasem cu cel puţin 10 kilograme de la momentul accidentului şi până atunci, aşa că mi-am luat ca reper fizicul mamei şi am lăsat-o pe ea să probeze rochia. Îi era mică, dar trebuia să mă hotărăsc rapid pentru că ziua banchetului se apropia. Am ales să o cumpăr pentru că îmi plăcea foarte mult modelul şi să meargă mama la o croitoreasă ca să îi modifice fermoarul.

În ziua precedentă banchetului, tata a adus rochia de la croitorie şi am vrut să o probez ca să văd cum îmi vine. După vreo jumătate de oră în care s-au chinuit ai mei să mă îmbrace, căci să îmbraci un om imobilizat, mai ales cu o rochie, e o adevărată provocare, am constatat că rochia îmi era foarte mare, iar modificarea făcută de croitoreasă după circumferinţa mamei nu se potrivea cu corpul meu. Am început să plâng şi să-mi detest şi mai tare situaţia. Aveam senzaţia că toate relele mă urmăresc şi tot timpul rămas doar mă chinuia. O minune a făcut ca printre zecile de telefoane pe care mama le-a dat disperată să găsească totuşi o croitoreasă dispusă să vină acasă şi să îmi facă rochia după dimensiunile mele până a doua zi dimineaţă.

Chiar şi la machiaj şi coafat mi-ar fi fost greu să stau. Aveam nişte stări ciudate, care mă urmăreau din decembrie. Mi se făcea foarte cald dintr-odată şi mă udam la păr doar pe partea dreaptă. Erau nişte reacţii vegetative ale corpului. Cu toate obstacolele apărute, am ajuns şi la banchet. Încercam să le zâmbesc colegilor şi profesorilor, dar era o misiune prea grea. Toate fetele erau îmbrăcate frumos, ca nişte domnişoare, majoritatea având rochii scurte şi pantofi cu toc. Am avut puţine ocazii înainte de

accident în care m-am îmbrăcat în rochie şi-am purtat tocuri, şi îmi plăcea foarte mult senzaţia aia. Mă simţeam cea mai frumoasă şi elegantă fată din lume, iar banchetul de a opta abia îl aşteptam, dar n-am crezut vreodată că am să-l trăiesc dintr-o asemenea postură. Am crezut că voi fi şi eu pe ringul de dans, simţindu-mă bine alături de ceilalţi colegi de absolvirea clasei a opta. Însă, eu am fost alături de colegi, dar de la o masă şi dintr-un scaun, de unde i-am privit distrusă şi neputincioasă cum se distrează.

A doua zi de după banchet am plecat la Bucureşti cu mama, tata şi unchiul. L-am rugat pe unchiul să ne ducă fiindcă în maşina noastră nu ar fi încăput nici jumătate din bagaje. Hotelul la care făcusem rezervare nu era ceea ce văzusem în poze, nici pe uşa camerei nu intram cu scaunul, aşa că a trebuit să căutăm un hotel în apropiere de aeroport care să aibă facilităţi pentru persoanele în fotoliu rulant. Ne-am cazat la Rin, iar dimineaţă la 4 ne-am trezit şi pregătit de plecare.

Aveam emoţii pentru că îmi pusesem toată speranţa în clinica din Germania şi aşteptam să mă întorc de acolo cu rezultate mari. Mi-am luat la revedere de la tata şi unchiul, şi am pornit cu mama spre o nouă experienţă. Zborul a fost plăcut şi în doar două ore ajunsesem la Stuttgart. De acolo ne-a luat o maşină adaptată pentru scaunul cu rotile (era ceva ce la mine în ţară nu mai văzusem) şi ne-a lăsat în Ulm, la clinica de recuperare. Eu nu ştiam engleza la un nivel foarte ridicat, iar ca să ne asigurăm de o comunicare eficientă în ceea ce priveşte internarea şi programul de recuperare, au venit, de la câteva sute de kilometri, să ne ajute mătuşa, sora mamei mele, împreună cu fiica ei, ce stăteau în Germania de foarte mulţi ani. Au venit chiar în aceeaşi zi în care am ajuns şi noi, şi ne-au rămas alături vreo 3 zile. Ne-a ajutat mult prezenţa lor fiindcă am putut afla toate detaliile de care aveam nevoie.

Era un spital foarte mare, dar saloanele nu arătau de 700 de euro pe zi. Nu aveam nici frigider, nici televizor în cameră. Ce-i drept, era totul adaptat pentru persoanele cu dizabilităţi. Primele zile au fost mai grele, până ne-am învăţat cu programul, apoi ne-am obişnuit. Singurul minus îl constatasem la mâncare. Mâncarea lor nu era prea deosebită, doar de micul dejun ne atingeam. Prânzul şi cina erau compuse din supe creme, sparanghel şi nişte chestii ciudate cu care papilele noastre gustative nu erau de acord. În rest, mai cumpăram câte ceva de la magazinul clinicii, până ne-am împrietenit cu surorile medicale şi am găsit la ele pliante cu mâncare de la diferite restaurante şi fast food-uri, şi uneori comandam de acolo.

Dincolo de mâncare, mi-a plăcut mult deschiderea lor şi modul de a gândi. Mi-a plăcut că de fiecare dată găseau o soluţie pentru orice şi erau foarte ordonaţi şi disciplinaţi. Era o mare diferenţă între spitalele din România şi spitalul din Ulm. Aici, surorile medicale îmi făceau igiena, mă spălau, mă cateterizau şi mă îmbrăcau. Tot ele îmi făceau şi transferul din pat în scaun şi invers. Aveam oră fixă pentru orice. Le ajuta şi mama, bineînţeles, dar în România aparţinătorul face mai mult singur toate aceste operaţiuni.

— Scaunul tău e pentru bătrâni, iar tu eşti o tânără minunată! Trebuie să facem o schimbare! mi-au spus surorile medicale în prima dimineaţă de după internare.

M-au aşezat într-un scaun electric nou. L-au adaptat deficitului meu fizic major, m-au prins într-un scai ca să îmi ţină trunchiul şi să nu mă dezechilibrez şi m-au învăţat să îl folosesc, dându-mi un strop de independenţă. Chiar dacă nu-mi foloseam degetele, mi-au adaptat joystickul în aşa fel ca să îl pot acţiona cu ajutorul mişcărilor din încheietura mâinii drepte. Toată ziua m-am plimbat prin jurul spitalului. Practic, mergeam singură, nu pe picioare, ci pe roţi, dar pentru mine era un progres. Nu mai depindeam de cineva

ca să îmi împingă scaunul. După reuşita utilizării telefonului, folosirea scaunului era al doilea lucru pe care îl puteam face singură.

Mi-au adus şi câteva dispozitive adaptate cu care să învăţ să mănânc singură, doar că n-am reuşit să mă descurc prea bine cu ele. Le puteam folosi doar deasupra unei mese, dar chiar şi aşa îmi era destul de greu. Începusem programul de recuperare, dar după două săptămâni am constatat că nu era deloc cum mă aşteptam. Pe cât de ordonaţi erau nemţii, pe atât de greu se mişcau. Alegeau mereu varianta uşoară ca nu cumva să muncească prea mult. Terapeuţii din România, cel puţin cei de la Spitalul *Robănescu* din Capitală, erau de o sută de ori mai muncitori, implicaţi şi dăruiţi în ceea ce făceau. Nemţii aveau o aparatură extraordinar de avansată, la care românii doar visau, dar o foloseau doar pe pacienţii cu care se lucra uşor, adică acei pacienţi ce aveau un grad ridicat de mobilitate, nu era cazul meu, bineînţeles. M-am rugat de terapeutele care se ocupau de mine ca să mă aşeze şi pe mine în exoschelet, dar mi-au zis că e prea complicat şi nici măcar nu s-au sinchisit să încerce. Exoscheletul e precum un robot, care mimează mersul şi te poţi plimba cu el chiar şi în afara sălii de terapie. I-am văzut pe mulţi pacienţi aşezaţi în el, plimbându-se chiar şi prin grădina imensă a spitalului şi îmi părea foarte rău că eu nu o puteam face.

Nemţii stăteau bine şi la capitolul hidroterapie. Aveau un bazin adaptat persoanelor în fotoliu rulant. În România totul se rezumă la munca brută, terapeutul şi aparţinătorul îşi distrug coloana ridicând pacientul pe scări, pe mesele de kineto, oriunde şi ori de câte ori e nevoie, pe când aici, aparatele înlocuiau munca omului, ceea ce mi s-a părut foarte util. Însă, nici la hidroterapie nu m-au dus decât o singură dată, motivând că infecţia mea urinară nu poate fi tratată şi aş putea contamina apa şi astfel şi pe ceilalţi

pacienţi, chiar dacă eram sondată înainte de a fi băgată în bazin. Mi-au mai spus şi că dacă vreau să fac în continuare hidroterapie să accept să mi se pună un furtun în buric, care să înlocuiască sondajul prin uretră şi că în felul acesta aş putea scăpa de infecţia urinară.

— Te-ai mai gândit? Care este decizia finală în legătură cu sonda de la buric? m-a întrebat una dintre terapeute.

— Nu sunt de acord. Mi-au arătat surorile medicale câţiva pacienţi care au acea sondă şi nu mi-a plăcut deloc ce am văzut. Pe lângă furtunul de la buric, aveau şi pe picior o pungă în care era depozitată urina. Eu nu accept să mi se pună aşa ceva. Sondajul pe care îl fac acum e cea mai bună variantă, nu am nicio sondă sau pungă la vedere şi nici alt furtun permanent prin corp, am răspuns.

Eram tot mai dezamăgită fiindcă terapiile erau puţine şi nici nu simţeam vreo îmbunătăţire. În conversaţiile de pe e-mail ei s-au lăudat cu foarte multe, dar realitatea nu era nici pe jumate aşa cum au prezentat-o în scris. Ne-am cerut externarea fiindcă erau bani cheltuiţi degeaba şi a trebuit să aşteptăm o săptămână pentru nişte hârtii. În weekend-ul ce ne-a rămas am fost în Kaufland cu autobuzul. Magazinul era la 10 kilometri distanţă de spital şi am rămas uimită de infrastructura pe care am văzut-o în acei kilometri. Autobuzul avea rampă pentru scaunul cu rotile, iar şoferul când ne-a văzut, s-a dat jos ca să vină în ajutorul mamei. Fiecare trotuar avea o pantă pe care să pot urca sau coborî, iar oamenii mă priveau normal, nu îmi aruncau strâmbături sau încruntături atunci când mă vedeau. Era, într-adevăr, o ţară educată din toate punctele de vedere.

Am căutat să cumpărăm un scaun electric, în genul celui pe care mi l-au pus ei la dispoziţie pe durata şederii în clinică, pentru că nu concepeam să mă reîntorc la scaunul meu vechi din care nu puteam schiţa nicio mişcare. Spitalul avea un atelier de dispozitive medicale şi acolo am găsit un

fotoliu la 2300 de euro. Era un scaun la mâna a doua, fiind unul dintre cele mai ieftine. Unul nou şi cu mai multe facilităţi trecea de 10.000 de euro, dar m-am mulţumit şi cu cel de 2300 de euro pentru că simţeam la acel moment că este tot ce am nevoie. Costul scaunului a fost suportat tot de Fundaţia Mereu Aproape, iar pentru că nu am stat toată perioada stabilită iniţial în Germania, banii rămaşi s-au întors în contul fundaţiei şi au fost folosiţi ulterior, pe parcursul anilor, tot în scopul de a mă ajuta, plătindu-mi-se o parte din terapiile de recuperare şi zecile de dispozitive medicale de care am avut nevoie.

Până să plecăm, şeful secţiei a ţinut neapărat să vorbească cu noi, pentru a înţelege de ce am cerut externarea. Astfel, am luat parte la un fel de şedinţă cu şeful secţiei şi terapeutele ce s-au ocupat de mine. A asistat şi un alt terapeut, ce era român (erau foarte mulţi români prin acel spital), pentru a ne asigura că avem parte de o conversaţie pe deplin înţeleasă. Vorbeau toţi engleza din acea încăpere, dar prezenţa acelui român m-a ajutat pe mine să mă fac înţeleasă, pentru că nu ştiam toţi termenii. Am început să le spunem nemulţumirile noastre, adică ale mele, şi să subliniem promisiunile lor de pe e-mail ce nu s-au potrivit cu realitatea. După ce ne-a ascultat, a început el să vorbească.

— Poţi să cauţi oriunde în lumea asta, dar nicăieri nu vei găsi tratamentul care te va face să mai păşeşti sau să mai simţi ceva vreodată de la piept în jos. Tu oricum mişti prea mult pentru gravitatea traumatismului tău. Majoritatea cazurilor similare de la noi îţi mişcă doar capul. Faptul că tu ai semne motorii şi pe membrele superioare e mai mult decât maximul pe care ai putut să îl obţii, au fost cuvintele medicului.

Deşi mulţi au încercat până atunci să îmi facă cunoscut acest adevăr prin cuvinte mai subtile şi blânde, eu nu i-am

crezut, însă neamţul avea ceva al lui care îl făcea foarte serios atunci când vorbea. Nu mai ştiu ce i-am răspuns sau dacă mai gândeam în acele momente. Mă luase un fior în tot corpul şi aş fi vrut să dispar din acea încăpere. Mă durea sufletul şi simţeam că îmi curge sânge din inimă. Simţeam că nu mai pot dovedi realităţii, dar creierul meu s-a dovedit mai puternic şi parcă îmi făcea în ciudă cu rezistenţa lui.

Mai bine de un an trăisem cu speranţa şi scopul că va veni ziua în care viaţa mea va reveni la normal. În acel moment, mai mult ca niciodată, cuvintele medicului neamţ mă loviseră în moalele capului, mă zguduiseră din toate părţile şi mă treziseră la realitate. Mai mult ca niciodată realizasem ce palmă mi-a dat viaţa. O palmă ce nu doar că m-a doborât din toate punctele de vedere, ci m-a făcut să nu îmi mai doresc altceva decât momentul în care inima mea va înceta să mai bată. Eram un om neputincios înfrânt de un destin prea crud, ce nu mai avea nicio cale de scăpare. Realizasem că nenorocitul ăla de accident îmi furase tot, iar faptul că rămăsesem în viaţă nu avea alt scop decât să-mi usuce sufletul, căci trupul mi-l pierdusem din acea dimineaţă în care Universul mi-a râs în faţă şi mi-a dat şah mat. Realizasem că nu voi mai putea niciodată să-mi simt şi controlez corpul, să dansez, să mă reîntorc printre oameni şi să duc o viaţă normală. Realizasem că toată viaţa mea va fi precum ultimul an, că nu voi mai avea parte de niciun moment de fericire, iar sufletul meu va rămâne prizonierul unui trup fără viaţă. Mi se derulau în minte acele etape importante din viaţa fiecăruia şi înţelegeam că eu nu aveam cum să le trăiesc. Adolescenţa, liceul, facultatea, momentul în care mă voi îndrăgosti erau doar câteva secvenţe ce-mi treceau prin cap şi de care ştiam că eu n-am să le cunosc vreodată. Înţelesesem că voi rămâne doar un om ce provoacă durere, suferinţă şi chin. Eram scursă de vlagă, epuizată psihic şi nu mai aveam

niciun strop de putere şi voinţă.

38

Am trecut prin clipe de coşmar. Prin clipe ce mi-au arătat câtă suferinţă, durere, ură, umilinţă şi nepăsare există în lumea asta mare. Am trecut prin situaţii ce m-au făcut un om inert, care nu mai putea reacţiona în niciun fel în faţa durerii. Am vărsat milioane de lacrimi ce mi-au luat tot suflul din mine. Am stat între patru pereţi sute de zile, iar singurătatea mi-a fost singura prietenă. M-am certat cu propria persoană şi mă uram pentru că într-o oarecare măsură îmi provocasem singură toată suferinţa.

Eram un om complet schimbat, din toate punctele de vedere. Faţa mea nu mai semăna deloc cu ce a fost odată. Mă priveam foarte rar în oglindă, iar atunci când o făceam îmi doream doar să dispar de pe pământ. Mă uitase toată lumea, doar pe părinţi îi mai aveam. Mă mai vizitau uneori Mara şi rudele, dar mai rău îmi făceau. Să aud cum alţii trăiesc frumos mă durea îngrozitor. Să o aud pe Mara cum îmi povesteşte despre băiatul de care se îndrăgostise mă ustura pe dinăuntru. Eram ca un om ce se pregătea să-şi dea ultima suflare, dar eu agonizam de prea mult timp. Nenorocirea asta îmi dăduse doar două variante: să zac încontinuu până ce, probabil, voi ajunge într-un sanatoriu, unde îmi voi găsi sfârşitul, sau să lupt cu ce mi-a rămas. Practic cu nimic sau aproape nimic. Doar creierul îl mai aveam pe deplin bun.

Am zăcut până în 2017, când am ales să investesc în mine şi să caut să fac ceva cu existenţa mea. Am înţeles că sunt singura persoană ce mă poate ajuta şi am ales, cu sprijinul părinţilor, să încep să-mi cos rănile psihice. Până atunci, chiar dacă moralul meu a fost la pământ, şcoala nu am neglijat-o şi am continuat învăţământul la domiciliu. În clasa a IX-a, aşa cum au promis cei de la inspectorat, m-au distribuit la un liceu ce mai avea locuri, şi au ţinut cont de

preferinţa mea legată de profilul de ştiinţe ale naturii. Deşi liceul era considerat mediocru, şi asta din cauza elevilor cu rezultate slabe, profesorii pe care i-am avut au fost peste aşteptările mele şi m-au văzut ca pe o elevă normală, privindu-mă dincolo de scaunul cu rotile. Un mic incident am avut cu profesoara de română, dar nu legat de problema mea, ci de modul de predare, dar directorul liceului s-a dovedit a fi foarte deschis şi înţelegător, şi imediat cum a auzit despre ce e vorba mi-a schimbat profesoara. Unii colegi au fost curioşi să mă cunoască şi au venit la mine acasă să schimbăm câteva vorbe. Am terminat clasa a IX-a cu o medie de peste 9, 70 ce mi-a permis transferul, tot la ştiinţele naturii, înapoi la Colegiul *Alecsandri*, acolo unde fusesem şi în gimnaziu şi simţeam că îmi e locul.

La *Alecsandri* am dat peste un diriginte excepţional, un diriginte modern, cu petrecerile şi excursiile în sânge, *ce* şi l-ar dori orice licean. Domnul Puiu preda matematica şi la o primă vedere ai fi zis că din 4 nu te scoate. Însă, s-a dovedit cel mai mişto dirig din Era diriginţilor. Mă rog, eu n-am avut parte de toate momentele minunate de care s-au bucurat colegii mei, însă din toate acţiunile pe care ei le-au desfăşurat mi-am dat seama ce om fain e dirigul. Colegii erau şi ei de gaşcă, chiar dacă nu i-am cunoscut niciodată pe toţi, păreau nişte adolescenţi legaţi unii de alţii. N-am avut aşteptări de la ei, fiindcă ştiam rezultatul, ştiam că nu mă vor băga prea mult în seamă şi de asta nici n-am insistat să-i plictisesc. Dirigul venea de fiecare dată cu 2–3, chiar 4, colegi la ora de matematică, în felul acesta am putut schimba câteva vorbe cu ei. Însă, nu a fost nimic mai mult. Nu au căutat să mă ajute în vreun fel, să mă scoată afară sau să vină mai des în vizită, veneau doar cu dirigul. Tot Mara rămăsese singurul om ce mă suna şi vizita.

Când un liceu este clasat în top ai senzaţia că toate

persoanele de acolo, mai ales profesorii, sunt de cea mai înaltă elită şi îmbracă o ţinută atât academică, cât şi morală. În special morală, şi îmbrăţişează cu toată fiinţa calitatea de a fi om. În realitate, lucrurile stau altfel. Am dat de două profesoare ce au avut grijă să mă pună la zid şi să mă distrugă psihic şi mai tare. Una preda biologia, materia ce mi-a fost dintotdeauna cea mai dragă, iar cealaltă chimie.

— Timpul pe care îl pierd venind la tine să îţi predau e prea mult pentru mine. În timpul acesta aş putea pregăti olimpicii, asta-i prioritatea mea şi cu asta mă ocup, iar învăţământul la domiciliu nu-i de mine. Eu fac doar performanţă cu elevii mei, mi-a spus profesoara de biologie la prima oră.

Cuvintele ei parcă mă loviseră cu ceva în cap. Dacă vorbele medicului neamţ le înţelesesem pentru că exprimau o realitate crudă asupra căreia nu se putea interveni, pe profesoară n-am putut să o înţeleg. Cumva îmi spunea că sunt o pierdere de timp şi că nu merit atenţia ei. Cuvintele ei mă umiliseră şi îmi amintiseră încă o dată cât sunt de neimportantă pentru societate, că sunt doar un asistat social.

Profesoara de chimie nu s-a manifestat de faţă cu mine, dânsa a avut grijă să se plângă directorului că trebuie consiliată psihologic înainte să vină la mine. Eu nu lătram, nici sunete ciudate nu scoteam şi nici balele la gură nu-mi curgeau, eram în faţa lor doar un om aşezat într-un scaun cu rotile. Un om cu un deficit fizic major, în timp ce creierul îmi era neatins şi gândeam, vorbeam, mă exprimam la fel ca şi ceilalţi oameni consideraţi normali. De aceea, nu am înţeles de unde nevoia de consiliere. Directorul a fost alt om nepăsător, căruia i-a trebuit un semestru întreg ca să le schimbe pe aceste două doamne şi să îmi trimită alte profesoare. Timp în care, chimie nu am făcut deloc şi am

rămas doar cu acele noţiuni pe care mi le-a predat profa în cele doar două ore în care a venit la mine, iar la biologie am văzut-o la faţă pe profesoară de vreo 5 ori, cât să îmi predea puţin, să mă asculte, să dau teza şi să îmi încheie media. La chimie nu a contat nimic, nici notele, nici teza, căci doamna a făcut ce a vrut.

E cel puţin urât să te comporţi în aşa fel cu un elev ce ducea deja o povară în spate. Şi mai trist e că acele doamne au copii, pe care cu siguranţă i-au educat după aceleaşi principii greşite. Însă, şi mai urât e că înainte să dau teza la biologie, profesoara a avut oră la clasa Marei (Mara a intrat tot în *Alecsandri* după examenul de capacitate, la filologie), unde a avut grijă să mă facă atât pe mine, cât şi pe părinţi cu ou şi cu oţet. Le-a spus elevilor, sub o formă sau alta, că suntem o casă de nebuni şi că în apartamentul nostru aproape că umblă gândacii. Nu om fi avut vilă cu piscină şi nici condiţiile cucoanei de acasă, dar nici gândaci nu aveam. Părinţii mei au fost mereu nişte oameni exemplari, mama fiind o gospodină desăvârşită şi o femeie ce mereu a pus totul la dungă, iar tata un bărbat model. În ciuda necazului, mama mereu şi-a găsit timp de curăţenie, chiar dacă a fost nevoită să stea şi până la 2 noaptea ca să fie totul lună. Apartamentul nostru era foarte mic şi înghesuit şi nu avea mobilier modern, dar era în permanenţă curat şi îngrijit.

Mă simt copleşită când văd astfel de oameni. Oameni ce habar n-au ce e suferinţa şi trăiesc într-un glob de cristal, fiind protejaţi de răul ce-i înconjoară. Oameni ce sfidează prin comportamentul lor. Oricât ar fi de înstăriţi vor şi mai mult şi niciodată nu se mulţumesc cu ce au şi nici nu sunt recunoscători pentru viaţa fericită pe care le-a dat-o Dumnezeu. Bineînţeles, mulţi au muncit pentru ceea ce au ajuns, dar nu e corect să arunci cu pietre în nişte oameni mai puţin norocoşi. Nu e corect să îţi baţi joc de cei care nu

au câte o ţinută pentru fiecare zi. Nu e corect nici să marginalizezi pe cineva după felul în care arată până nu îi verifici aptitudinile. E inuman să distrugi speranţele unui elev dornic să înveţe şi e nepotrivit să ai un anumit statut, să fii recomandat într-un anume fel, iar tu să nu fii capabil să rămâi demn în orice situaţie.

De fiecare dată când am încercat să îmi caut echilibrul a apărut o situaţie care să mă dea jos. De fiecare dată când aveam senzaţia că sunt sus, clipeam şi în secunda următoare eram jos, dar n-am renunţat niciodată. Am continuat să mă ridic ori de câte ori am primit o lovitură. Mă gândeam că până la urmă viaţa se va plictisi şi va înceta să mă lovească, însă n-avea să fie chiar aşa. În 2017, prin luna mai, când eram într-un centru de recuperare din Techirghiol, însoţită de ambii părinţi, într-un transfer pe masa destinată fizioterapiei, pe mama a tăiat-o mijlocul. Câteva zile bune abia s-a mişcat şi a rămas cu sechele sub formă de durere, dar şi de sensibilitate pe piciorul drept, iar în primele ore după întâmplare nici să se dea jos din pat nu putea. Până şi bazinetul i l-a adus tata la pat ca să poată urina, aşa era de gravă situaţia. Eu eram într-un pat complet imobilizată, iar mama în altul abia putând să se întoarcă pe o parte. Practic, omul meu de bază picase. Tata ştia să mă sondeze, schimbe şi aşa mai departe, fiindcă am stat doar cu el mai multe zile din decembrie 2016, când mama s-a operat de apendicită şi deviaţie de sept, dar era mai stângaci ca mama, nu avea dexteritatea ei şi nu ştia chiar toate chichiţele. În astfel de momente ori eşti terminat ori supravieţuieşti şi te ridici şi mai puternic.

Pentru că zăceam într-un pat de foarte mult timp şi nu mai dădeam importanţă alimentaţiei, ajunsesem la 82 de kilograme. Abia mă mai ridicau părinţii. Să-i văd trişti, plângând şi cum se chinuie cu mine era greu de suportat. Renunţasem să le mai spun că nu îmi mai suport viaţa şi

încercam să le vin în ajutor. M-am zbătut mult ca să slăbesc. Kilogramele în plus deveniseră şi pentru mine o povară, nu doar pentru spatele părinţilor. Nu mai găseam haine care să mă încapă. Iarna şi nu numai, aveam nevoie de o geacă până în talie, care să fie uşor de băgat pe mâini pentru a mă putea îmbrăca ai mei. Am căutat în zeci de magazine, dar nu am găsit. Pe când eram la Alba Iulia, în centrul unde aveam de parcurs o distanţă de 750 – 800 de metri între terapie şi cazare, şi ningea afară, a trebuit să fiu îmbrăcată din mai multe piese ca să nu îmi îngheţe corpul. Eu oricum nu simţeam nimic de la piept în jos, dar trupul îmi era foarte sensibil şi orice leziune se vindeca foarte greu. Mai bine de jumătate de an am testat diferite diete şi programe date de nutriţionişti, medici şi antrenori de fitness, dar n-am reuşit să slăbesc mai mult de 5 – 6 kilograme. Am încercat cu smoothie-uri, lapte de soia, fructe congelate, piept de curcan, creveţi, seminţe şi tot ce mi s-a prescris, însă fără prea mare succes. Asta până când am dat de dieta Rina, pe un grup de Facebook, şi am început să o studiez.

Dieta Rina e concepută pe zile şi mi s-a părut cel mai uşor de ţinut din tot ce încercasem până atunci, cu excepţia zilei de apă. Timp de patru zile mâncam câte un grup de alimente. În prima zi proteine. În a doua amidon, în a treia carbohidraţi şi în ultima vitamine, apoi o luam de la capăt cu proteinele şi tot aşa timp de 3 luni, când ajungeam la „menţinere” şi continuam cu alte trei luni, în care puteam amesteca alimentele, dar nu la aceeaşi masă (la prânz proteine şi seara carbo). Micul dejun era compus doar din fructe sau legume, iar o dată pe lună trebuia să beau doar apă, fără să mănânc nimic în ziua aceea.

— Fă-mă să înţeleg! Deci, tu zici că vei slăbi mâncând prăjituri şi paste? mi-a spus Silviu, kinetoterapeutul de acasă, râzând, într-o după-amiază, în timp ce îmi mobiliza

membrele inferioare.

— Şi cartofi! a adăugat mama chicotind.

— Da! Ce e aşa greu de înţeles? Am citit comentariile oamenilor ce se bucurau de rezultate, am răspuns. Într-o zi mănânc carne la grill, în alta cartofi la cuptor, la carbo covrigei la prânz şi seara prăjitură şi ciocolată neagră, iar a patra zi mănânc doar fructe.

— Aha, bine măi, Andreea! a replicat Silviu continuând să râdă, fiind acompaniat de mama.

— Râdeţi voi, dar să vedeţi ce suplă mă fac! Şi chiar e uşor de ţinut această dietă, am spus serioasă.

Oh, chiar nu a fost uşor deloc! La început am avut momente de îndoială şi voiam să renunţ, crezând că nu voi reuşi niciodată să slăbesc pentru că neputând să mă mişc nu aveam cum să consum caloriile. Nici nu îmi puteam urmări evoluţia cu cântarul. Singura posibilitate de a mă cântări o aveam la centrul de recuperare din Bucureşti, pe un scaun special. Însă, mi-am urmărit evoluţia după haine. În trei luni ajunsesem la 56 de kilograme, atât indica scaunul de la spital. Practic îmi veneau hainele dinainte de accident, iar satisfacţia pe care am avut-o când am văzut că de la mărimile XL ŞI L am ajuns la S nu poate fi măsurată în cuvinte. Am ţinut şi perioada de menţinere, apoi 4 luni am mâncat tot ce am poftit, cu măsură bineînţeles. Am reluat dieta anul următor, în 2018, pentru că mai pusesem 3 kilograme înapoi. Mi-a fost şi mai greu a doua oară pentru că eram în semestrul al II-lea din clasa a XI-a, în perioada simulărilor pentru bac, iar în paralel mă pregăteam pentru admiterea la medicină. Să învăţ nervii cranieni cu toate originile lor în ziua de apă nu era deloc plăcut, dar am tras de mine şi am învins kilogramele.

39

Medicina a fost o alegere încă din clasa a V-a de la primele ore de biologie. Chiar dacă în acel an studiam anatomia vegetală, mersul în laborator m-a făcut să descopăr mai multe segmente din corpul uman ce mi-au stârnit curiozitatea. Eram fascinată de felul în care suntem alcătuiţi şi funcţionăm. Am continuat să citesc diferite articole despre corpul uman şi, avansând, am ştiut clar că vreau în liceu să ajung la profilul de ştiinţe ale naturii, iar mai târziu să aplic la facultatea de medicină şi să devin medic. Ştiam că această meserie implică multă pregătire, dăruire şi empatie şi îmi doream să ajut, să contribui la fericirea altuia, să ştiu că am putut face un bine pentru un om încercat.

Accidentul rutier nu doar că îmi luase independenţa fizică, ci şi toate dorinţele. Trăiam cu teamă, într-un orizont închis, pentru că nu aveam siguranţa următoarei secunde. Nu ştiam ce avea să urmeze. Din cauza deficitului fizic major, viitorul meu era incert, aproape inexistent. Chiar dacă îmi găsisem puterea interioară şi eram pregătită să fac faţă provocărilor, realitatea îmi amintea mereu că e mai presus decât orice dorinţă aş avea. Însă, m-am folosit de povestea altor oameni, de cazuri similare ce au devenit medici şi mi-am zis că dacă ei au putut, sigur voi reuşi şi eu. Pe lângă domnul doctor Onose pe care l-am cunoscut la o lună după accident, mai aflasem de alte 3 cazuri, din România (în străinătate sunt şi mai mulţi), care au terminat facultatea de medicină şi au devenit medici şi sunt totodată utilizatori de fotolii rulante. Totuşi, cazurile lor erau mai diferite de al meu. Profu era deja medic, când un moment nefericit l-a ţintuit într-un căruţ cu rotile, iar în 2 dintre cele 3 cazuri despre care citisem se vorbea că erau deja studenţi la medicină când li s-a întâmplat tragedia, deci au

avut mai puţină bătaie de cap cu admiterea şi prejudecăţile sistemului, chiar dacă întoarcerea lor şi continuarea facultăţii au fost considerate, de către unii, acţiuni nepotrivite, pe ei oricum nu îi puteau exmatricula. În al treilea caz era vorba despre o tânără ce suferea din naştere de distrofie musculară, iar ea a dat admiterea fiind pe roţi. Cu toate acestea, cazurile ştiute de mine aveau o independenţă mult mai mare ca a mea, doar cu unul dintre ele mă asemănăm cam 80%.

Bineînţeles că medicina nu este doar despre chirurgie şi ATI. Medicina are şi ramuri care implică mai puţin efort fizic, cum sunt radiologia, psihiatria, medicina de laborator şi altele, iar eu m-am ghidat după ele şi am luat-o spre drumul acesta. Examenul era format din itemi de biologie (clasa a XI-a) şi chimie (clasele X şi XI).

Aveam nevoie, mai ales la chimie, de un profesor care să mă pregătească. Jumătate de an am căutat şi când am vrut să renunţ a apărut soluţia salvatoare. Majoritatea refuzau numai când auzeau că sunt într-un scaun cu rotile, iar alţii nu veneau la domiciliu. În final, am găsit-o pe doamna Solomon, care era pensionară, dar mai ţinea locul unei colege la un liceu. Chiar şi la 66 de ani ştia cu punct şi virgulă fiecare concentraţie şi reacţie. Femeia ştia şi ce înseamnă suferinţa, necazul, pentru că îl avea pe soţul ei în grijă, care suferise un accident vascular în urmă cu vreo 7 ani. Culmea e că tot oamenii greu încercaţi se oferă să ajute, iar cei ce nu cunosc adevăratele probleme nu se obosesc niciodată să-şi arate sprijinul.

Învăţământul la domiciliu din România este gândit în cel mai prost mod posibil. Există o singură oală pentru toate cazurile. Eu, care aveam intelectul normal, eram considerată la acelaşi nivel cu cei ce suferă de retard mintal sau alte afecţiuni psihice ce le limitează inteligenţa. Adică, în loc să am acelaşi număr de ore cu colegii mei, aveam la

matematică, spre exemplu, alocate doar 50 de minute pe săptămână, în timp ce colegii mei aveau triplu, ca să nu mai pun şi orele suplimentare pe care le făcea dirigui cu ei. La fel se întâmpla şi la celelalte materii, în condiţiile în care eu aveam de dat aceleaşi examene, cu acelaşi grad de dificultate, ca şi colegii mei, care beneficiau de mai multe ore ca mine. Bineînţeles că degeaba eram eu mâhnită, căci nu aveam cu cine să mă cert, iar dacă întrebam ceva, mi se fluturau pe la nas articolele din lege şi toţi ridicau din umeri.

Majoritatea profesorilor stăteau doar cât erau plătiţi, vorba aceea „Frate, frate, dar brânza-i pe bani”. Nu conta că în puţinul timp pe care îl aveam nu puteam acoperi toată materia. Dacă voiam mai mult, era problema mea. Însă, am avut parte şi de unele excepţii. La română, în anii terminali, am avut noroc nu doar de o super profesoară, ci şi de un super om. Dumneaei a fost mereu preocupată de calitatea actului pe care îl făcea. Deşi programa îmi dădea doar 1, 30 h/ săptămână, dânsa stătea 3, chiar şi 4 ore, mai ales în a XII-a. Toate informaţiile pe care le preda elevilor la clasă mi le preda şi mie. Se vedea că e omul acela ce îşi exercită meseria cu plăcere şi pasiune. Profesorii de română rar te fac să înţelegi şi îţi explică fiecare chichiţă dintr-un text literar. Profesoara mea până şi „Luceafărul” mi l-a explicat din scoarţă în scoarţă. Mi-a citit fiecare strofă şi nu a rămas niciun cuvânt nediscutat.

Şi la matematică dirigul stătea peste programă, dar nu în felul în care o făcea doamna de română. Mai mult discutam cu el şi colegele care îl însoţeau. El nu a înţeles niciodată cât de greu mi-a fost să învăţ la matematică. Pentru că nu îmi mişcăm degetele nu aveam nici cum să ţin pixul în mână, or matematica e materia care se învaţă aşternând pe foi. Eu a trebuit să învăţ totul oral. Începusem să fac pregătire la mate încă din clasa a X-a pentru că nu

reuşeam să dovedesc doar cu cele 5–6 exerciţii pe săptămână pe care le făceam cu dirigul. Pentru el era simplu. Venea, îmi preda lecţia nouă, rezolvam câteva exerciţii şi îmi dădea un cearşaf cu 100 de exerciţii pentru temă. Următoarea săptămână ori mai lucra 2–3 exerciţii din lecţia trecută ori continua cu una nouă. În trei ani nu m-a verificat niciodată la teme, dar eu le-am făcut de fiecare dată. De fapt, le lucram la pregătiri cu doamna Ani, o profesoară şi un om ce va rămâne veşnic în sufletul meu. Pentru doamna Ani şi profa de română aş mai repeta liceul de câteva ori. Nu zic că dirigul a fost un profesor rău. Dimpotrivă. Este unul dintre cei mai apreciaţi şi recomandaţi profesori. Zic doar că ar fi trebuit să acorde mai mult timp ca să mă cunoască şi să se transpună în pielea mea. Aşa poate ar fi gestionat altfel lucrurile.

Un om fain şi de încredere a fost şi profesoara de chimie, ce a venit după cucoana care avea nevoie de consiliere. În rest, n-am avut tangenţe mari cu ceilalţi. Veneau, îşi făceau treaba şi plecau.

40

Nevoile mele se amplificau de la an la an. Asta însemna că şi cheltuielile erau din ce în ce mai mari. Consumabilele medicale erau foarte scumpe. Mă alesesem şi cu un soi de escare, ce m-a ţinut mai bine de doi ani. Un singur pansament costa 25–30 de lei. Un set de 10 folii îmbibate în tratament specific era 250 de lei. În unele luni cheltuiam şi 5.000 de lei, doar pentru îngrijirea mea, fără a mai socoti cheltuielile ce se strângeau pe parcursul unei spitalizări. Ne mai ajutau oamenii cu suflet mare. Uitându-mă printre comentariile dintr-o postare destinată unei strângeri de fonduri zăresc: „Fata asta la cât a fost de afectată, sigur va lua bani frumoşi de pe urma asigurării, poate chiar milioane de euro”.

Fata asta, adică eu, am avut până şi „ghinionul suprem”, cum ar spune o avocată, ca asigurarea maşinii să fie la Astra. O firmă ce a falimentat încă din anul în care a avut loc accidentul. Practic, prin procesele deschise, căutam nişte morţi care să îmi dea şi mie 2 lei ca să îmi pot cumpăra pampers. Cam doi ani a durat primul proces. Am fost şi eu la un termen. Era şi Alex acolo. A trecut chiar şi pe lângă mine, dar nu mi-a spus nici „Dă-te mai încolo”. Eram cam revoltată pe atunci şi îmi spuneam în gând „Băi, idiotule, erai să mă omori, m-ai nenorocit pe viaţă, şi nu spui nimic?”, dar o altă voce se bătea cu prima: „Şi cine te-a pus să te urci cu el în maşină? A fost alegerea ta, asumă-ţi-o şi trăieşte cu ea!”. Oricât de moral aş încerca să gândesc, nu găsesc demn ceea ce au făcut el şi familia lui. Prin faptul că nu le-a păsat şi nu s-au implicat cu nimic în tragedia şi lupta mea mi-au dovedit cât sunt de iresponsabili şi lipsiţi de umanitate.

Primul proces a avut un verdict lamentabil. Primisem pe hârtie nişte mizerii de sume, ce nu se ridicau nici la nivelul

costului spitalizării pentru cele 3 săptămâni în care am stat în Germania. Cu alte cuvinte, cred că judecătorul a considerat că a fost doar o joacă de copii, iar eu doar m-am zgâriat puţin. Altfel nu-mi explic. Nu trebuie să fi terminat la Oxford ca să înţelegi nişte cuvinte clare pentru toţi, cuvinte ce se regăsesc pe toate scrisorile mele medicale. – „Deficit motor complet” – E uşor de înţeles şi ce se află în spatele unui astfel de diagnostic. Paralizia presupune o viaţă socială egală cu zero, incapacitatea de a mă angaja, de a-mi forma o familie, precum şi supravegherea şi ajutorul 24/24 al unei persoane, chiar două. Persoane ce ajung şi ele indirect victime pentru că sănătatea lor se deteriorează şi mai repede din cauza manevrelor folosite în îngrijirea mea. Iar urmările pot continua. E jalnică justiţia din România, iar majoritatea judecătorilor sunt foarte superficiali. Sumele acelea erau puse doar în cârca Astrei, iar lui Alex nu i-a dat nicio obligaţie de plată, de parcă eu aş fi făcut accidentul.

Am contestat decizia şi am schimbat avocata. Au urmat zeci de „respinge apelul ca nefondat”. Avocatul lui Alex nu că a fost de o nesimţire maximă, ci m-a lăsat fără cuvinte atitudinea lui. Bun. Înţeleg că îţi bate vântul prin conştiinţă. Înţeleg să nu te amesteci. Să nu îţi pese că m-ai nenorocit. Să nu faci nimic spre ajutorarea mea. Dar să conteşti faptul că părinţii mei sunt părţi vătămate şi să spui că e nefondată cererea de despăgubire e total imoral, inuman. Cum să pledezi că părinţii mei n-au fost afectaţi? Mama are 2 hernii de disc şi abia mă mai ridică, plus că şi-a abandonat serviciul ca să mă slugărească şi şteargă la fund în fiecare zi. A renunţat la viaţa ei personală pentru mine. Tata e şi el cu probleme de coloană, dar şi cu altele. Amândoi sunt hipertensivi. Sunt epuizaţi fizic şi psihic. De la o zi la alta starea lor se degradează, iar tu, avocat al inculpatului, vii şi spui că ai mei n-au nimic. Înţeleg să îţi aperi clientul, care şi aşa nu a păţit nimic, dar să îmi pui şi beţe în roate e prea

de tot. Mă întreb uneori, oare oamenilor de acest gen nu le este frică de mânia lui Dumnezeu? Nu se gândesc că o să-i trăsnească odată de n-or să se mai poată ridica?

Aici nu e vorba de îmbogăţire. Toţi banii din lumea asta nu îmi pot reda viaţa de dinaintea accidentului. Aici e vorba de supravieţuire. De faptul că supravieţuirea mea costă zilnic sute de lei. Ce se va întâmpla cu mine când ai mei nu vor mai putea? Oare s-a întrebat asta judecătorul când a dat sentinţa? Nu vine nimeni să stea cu mine neplătit. Aceste lucruri, dar şi multe altele, se pare că nu le-a înţeles niciun judecător. După mai multe termene, decizia a fost una mai bună faţă de prima, dar nu mulţumitoare şi nici măcar folositoare. Sumele au picat tot pe umerii răposatului. Bineînţeles că reprezentanţii Astrei au fost absolviţi de legea falimentului. În spatele lor, şi-a oricărei firme de asigurări aflate în faliment, se află Fondul de Garantare. Ei au stabilită o sumă fixă, indiferent de decizia judecătorească, aceasta fiind singura despăgubire pe care am putut să o obţin. Restul de bani să-i aştept pentru când o învia mortul. În cazuri similare din ţară, unde asigurarea a fost pe poziţii, au fost despăgubiţi şi părinţii, a fost dată şi o prestaţie socială lunară, şi chiar dacă sumele n-au putut readuce zâmbetul oamenilor pe faţă şi fericirea, au adus un strop de libertate şi siguranţa zilei de mâine.

Abia când te loveşti de un bolovan înţelegi cu adevărat că rana nu îţi poate fi cusută cu bani. Înţelegi că sănătatea nu poate fi înlocuită de lucruri materiale. Înţelegi că în cele mai multe cazuri sănătatea este ireversibilă. Însă, în situaţii limită, banii sunt cei care te ţin la suprafaţă şi îţi facilitează independenţa.

41

După ceva timp...

Majoratul meu nu a fost unul obişnuit. Nu a fost aşa cum visam prin clasele mici. Nu am avut momentele acelea de dans cu părinţii. Nu am dansat nici măcar cu prietenii. Eu doar am stat la o masă şi i-am privit pe ceilalţi. Însă, nu eram tristă. Aveam într-adevăr remuşcări şi mă durea că nu mai eram ca ceilalţi, dar eram mulţumită pentru că nu am petrecut majoratul singură. Am fost înconjurată de vreo 30 de oameni, rude, colegi şi amici. Sigur că nu însemnam ceva pentru toţi, dar faptul că au fost prezenţi şi m-au înconjurat în acea zi pentru mine a contat. În anii de după accident şi până în prezent, am dus lipsa multor situaţii, emoţii şi lucruri. Am dus lipsa oamenilor, în special. Oamenilor care să mă sune. Să mă sprijine. Să mă implice în viaţa lor. Oamenilor care să înţeleagă că, deşi mi-am pierdut multe abilităţi, am reuşit să fac ceva cu viaţa mea şi nu sunt doar o cantitate neglijabilă.

Următorul an după majorat, în 2019, am reuşit să mă recâştig pe mine, omul, ce are toată viaţa înainte. Am înţeles că voinţa, ambiţia şi puterea pot face imposibilul să devină posibil. Am rămas cu acelaşi deficit fizic major şi chiar dacă mă pot folosi doar de membrul superior drept, şi nici de acela în totalitate, nu m-am oprit din a culege realizări. Singurătatea şi miile de bariere ce mi le-a oferit societatea nu m-au doborât, ci m-au făcut mai puternică. Mi-au testat limitele şi m-au făcut omul de astăzi.

De-a lungul timpului am învăţat că nu am nevoie de lucruri măreţe pentru a fi împlinită. Am învăţat şi că fericirea se ascunde în spatele a aceea ce am, nu a ceea ce îmi lipseşte. Chiar dacă mi-au fost luate multe, chiar prea multe, am învăţat că ceea ce mi-a rămas e tot ce a contat

vreodată. Nu spun că sunt 100% fericită cu viaţa mea, nu sunt nici măcar pe jumătate, ci spun că e important să fim mulţumiţi cu ceea ce avem şi să valorificăm acel ceva. Aşa vom constata cât suntem de norocoşi, comparativ cu alţii care n-au nici măcar cât noi sau nu îşi dau seama că pot şi mai mult.

Deşi am avut mai multe eşecuri decât realizări, nu m-am oprit niciodată din a-mi atinge obiectivele. Şi asta pentru că reuşita stă în puterea de a nu renunţa la visul tău. Se spune că eşecurile furnizează combustibilul pentru cele mai mari realizări şi succese din viaţă. La asta aş mai adăuga şi că cele mai aspre vorbe adresate unei persoane „mici" clădesc cel mai puternic om. Totuşi, este o diferenţă între vorbele care reprezintă o realitate greu de suportat pentru cel care le primeşte şi vorbele care sunt spuse din nepăsare, neştiinţă sau răutate. Ei bine, eu am reuşit, într-o oarecare măsură, să trec peste cuvintele medicilor care mi-au spus că nu voi mai merge vreodată, pentru că nu au greşit cu nimic atunci când m-au informat asupra unei realităţi. Asupra unei realităţi, care cu siguranţă, peste câţiva ani se va schimba, pentru că medicina a arătat întotdeauna că este într-o continuă îmbunătăţire. În schimb, atunci când mi s-a spus: „Pierd prea mult timp să vin să îţi predau. Eu pregătesc doar olimpicii."; „Trebuie să merg la psiholog înainte să vin la tine."; „Costă prea mult rampa şi nu o putem cumpăra. Şi nici tâmplarul nu poate face una". Şi multe altele, m-am simţit mai rău ca atunci când mi s-a spus că nu voi merge niciodată. Şi asta pentru că este o diferenţă imensă între situaţiile care nu se pot realiza pentru că într-adevăr nu este posibil şi cele care se pot realiza, dar nu există voinţă. Doar că nu toţi oamenii au voinţă. Însă, stă în puterea noastră să aducem un plus societăţii şi să schimbăm mentalităţi. Şi toate acestea se întâmplă prin oameni. Oameni dedicaţi. Oameni pentru care

fericirea înseamnă fericirea altuia. Oameni care nu renunţă, oricât de greu le-ar fi şi ajung în vârful muntelui, oricât de multe obstacole ar întâlni. Oameni care traversează marea oricât de multe furtuni s-ar stârni pe drum.

Tot în puterea noastră stă să fim oameni de calitate. Să nu ne preocupe doar succesul, faima şi banii. Să ne preocupăm, în primul rând, de sufletul nostru. Din experienţa mea tragică, am învăţat şi că frumuseţea, averea şi succesul sunt doar nişte lucruri efemere, ce se pierd odată cu vremea. Valoarea noastră e definită de ceea ce suntem pe dinăuntru şi de felul în care acţionăm.

Din martie 2019 am devenit model în cadrul evenimentului *Atipic Beauty*. Un eveniment desfăşurat în marile oraşe din ţară, ce prezintă 12 modele aflate în scaune rulante alături de alte 12 personalităţi locale. Modele *Atipic Beauty* sunt persoane ce au ajuns în fotolii rulante din cauza unor evenimente nefericite ori s-au născut cu o dizabilitate fizică. Însă, în ciuda dizabilităţii, au reuşit să îşi dobândească un statut, să se integreze sau reintegreze în viaţa socială şi astfel să aducă un plus societăţii prin acţiunile desfăşurate. Fetele şi băieţii din eveniment sunt adevărate modele de viaţă, ce au reuşit să profeseze şi să aibă succes în diferite domenii. Conceptul este unic în România şi extrem de emoţionant.

Magda Coman este cea care a creat acest eveniment încă din 2013. Ea a ajuns într-un scaun cu rotile în urmă cu mai bine de 10 ani, pe când era model de catwalk, prezenta pentru diferiţi designeri români şi poza în numeroase reviste ca fotomodel. După ce viaţa i s-a schimbat, s-a ambiţionat şi a devenit singurul model român aflat într-un scaun cu rotile care a reuşit să profeseze pe plan internaţional. *Atipic Beauty* s-a născut din dorinţa Magdei de a schimba, printr-un mijloc definit de rafinament şi eleganţă, mentalitatea societăţii în ceea ce priveşte

atitudinea faţă de persoanele cu dizabilităţi din România, şi de a pune în valoare reuşitele acestora. Fiecare ediţie are în spate o armată de oameni ce ajută la desfăşurarea impecabilă a evenimentului. Gala anuală se desfăşoară la Palatul Parlamentului, fiind prezentată de Andreea Marin.

Faptul că am devenit model în cadrul acestui concept m-a ajutat mult în relaţia cu mine şi mi-a crescut stima de sine, iar pentru asta nu pot decât să-i fiu recunoscătoare Magdei şi să-i mulţumesc. Am înţeles că trebuie să mă apreciez mai mult şi să continui să lupt pentru a mă bucura mai târziu de rezultate.

Între noi, modelele, s-a legat şi o relaţie frumoasă de prietenie, în special cu Magda, omul ce ne-a inspirat. Pentru mine, însă, a fost mai greu la început. În viaţa mea a mai existat un singur om cu acelaşi nume, un om ce are legătură cu zilele mele de astăzi, iar asta m-a făcut să mă obişnuiesc mai greu cu Magda actuală. Mereu când spuneam că „trebuie să îi scriu Magdei…”, „Magda a spus că”, „Magda ne aşteaptă la”, şi tot aşa, gândul îmi zbura la altcineva. E un prag psihologic greu de depăşit, dar cu care am învăţat să trăiesc.

42

Pentru mine martie e o lună copleşitoare. Atât de copleşitoare încât uneori îmi doream să dispară din calendar. E luna în care mai adaug un an de la momentul în care viaţa mea s-a dat peste cap. Cu câteva zile înainte de a se împlini 5 ani, scriam o postare pe Facebook. Practic, după aproape 5 ani îmi asumam public viaţa. Eu, care înainte nu voiam nici să fiu văzută sau pozată.

Peste *câteva zi le se împlinesc 5 ani*...*5 anidela evenimentul care mi-a întors viaţa pe dos*; 5 *ani de la accidentul care mi-a furat independenţa şi m-a făcut prizoniera unui obiect*, *a unui scaun cu rotile*; *5 ani de când corpul meu nu mă mai ascultă*; *5 ani de când am descoperit câtă dramă*, *suferinţă*, *răutate*, *ură*, *josnicie şi umilinţă există în lumea asta*.

Deşi sunt aproape 5 ani, *simt totul atât de aproape*, *atât de proaspăt*, *de parcă totul s-ar fi petrecut acum* 5 *minute*. *Toate clipele critice prin care am trecut le văd*, *le simt*, *le aud şi le miros chiar şi acum*, *după 5 ani*.

Văd uşa ATI-ului pe care ieşea zilnic cel puţin un om cu cearşaf alb pe cap însoţit de două infirmiere. *Pleca*, *cel mai probabil*, *trist şi mâhnit pentru că nu mai apucase să îşi ia rămas bun de la cei dragi*. *Pe aceeaşi uşă intrau zilnic poveşti noi*, *poveşti care s-au terminat de atunci*, *dar şi altele*, *care continuă şi astăzi*. *Dincolo de acea uşă erau părinţii mei*, *care stăteau acolo de dimineaţă până seara târziu*, *aşteptând veştile de la medici şi orele de vizită ca să poată sta cu mine*.

Amalgamul de dureri pe care nu le mai simţisem vreodată până atunci împreună cu frica şi disperarea se amplificau cu fiecare zi, *şi nu ştiu nici acum ce mă apăsa mai tare*: *durerea fizică*, *spaima că nu puteam să respir cum trebuie nici măcar cu masca de oxigen sau disperarea*

că nu îmi puteam mişca decât ochii?

Aud şi astăzi zgomotul aparatului care îmi urmărea activitatea cardiacă, dar şi ţiuitul care venea de la alţi pacienţi transmiţând că unda de la EKG s-a îndreptat pentru totdeauna.

Mirosul perfuziilor, serurilor, sângelui, plăgilor şi pansamentelor cu care mă întâlneam zilnic din oră în oră încă le simt şi acum şi le-aş putea distinge chiar şi legată la ochi.

„Poţi să cauţi oriunde în lumea asta, dar nicăieri nu vei găsi tratamentul care te va face să mai păşeşti sau să mai simţi ceva vreodată de la piept în jos". *– au fost cuvintele unui medic neamţ pe care le-am auzit după un an de la accident, cuvinte pe care le mai auzisem şi de la alţii, dar mai subtil. Cuvinte cu greutate, cu prea mare greutate, dar reale*.

Trecuse mai bine de un an jumate, timp în care *am tot sperat şi aşteptat că rănile fizice vor trece, dar nu a fost aşa. Au trecut doar rănile de la suprafaţă, rămânând cicatricile, dar rănile fizice de la interior au rămas, apoi am înţeles că leziunea medulară nu trece pentru că medicina nu are soluţii pentru ea*.

Zilele continuau să treacă, dar suferinţa mea fizică şi psihică rămânea. Încet, încet, cu sprijinul părinţilor, am început să îmi bandajez singură rănile psihice. Am avut de ales între a renunţa, a mă complace, în final ajungând probabil într-un sanatoriu sau a face ceva pentru mine, a-mi depăşi limitele şi a-mi găsi singură oportunităţi.

Am ales să mă autodepăşesc şi să construiesc ceva. Am înţeles că dacă eu nu fac ceva pentru a mă salva, nimeni nu o va putea face în locul meu. Am înţeles că atunci când îmi este greu trebuie să nu mă las bătută, ca mai apoi să îmi fie bine. Am înţeles că milioanele de lacrimi pe care le-am vărsat nu vor întoarce timpul înapoi şi nici nu mă vor

vindeca. Sunt momente în care simt că îmi cade cerul în cap, dar tot atunci parcă mă văd în faţa mea, în picioare, întrebându-mă „Haide, doar atât poţi?”, iar atunci îmi adun toată forţa şi realizez că pot şi de data asta mai mult.

Am ales să văd şi partea bună a lucrurilor. Am ales să-i mulţumesc lui Dumnezeu că am scăpat doar cu atât, pentru că da, se poate şi mai rău. Am ales să mă bucur de faptul că văd, aud, vorbesc, interacţionez, am rămas cu amintiri, am părinţii aproape care mă iubesc necondiţionat şi mă sprijină, am ales să mă bucur de faptul că EXIST.

Am ales să trec peste toate umilinţele şi barierele pe care societatea mi le oferă zilnic, pentru că am avut neşansa de a mă naşte într-o ţară în care este mai cumplit să te lupţi cu sistemul şi este mai grea umilinţa pe care eşti obligat să o suporţi decât boala/traumatismul cu care te lupţi deja. Îmi iubesc ţara şi nu aş pleca pentru că noi, oamenii, suntem cei care am îmbolnăvit-o şi tot noi trebuie să o tratăm.

Pentru ca schimbarea să aibă loc, am înţeles că eu, tu, noi, trebuie să fim cei care suferă transformări. Am ajuns la un nivel la care uităm cine suntem cu adevărat şi ne punem pe primul loc profesiile dobândite în timp, de medic, avocat, profesor, zidar, bucătar etc., *uitând de profesia noastră primordială: aceea de a fi OM. Uităm faptul că la naştere fiecare am primit de la Dumnezeu acest dar, această meserie, şi practic ne batem joc de ceea ce a creat Dumnezeu.*

Ajungem să ne dezumanizăm în faţa bunăstării, iar atunci când i se întâmplă ceva rău cuiva din jurul nostru şi nu se mai încadrează în toate „standardele”, ne îndepărtăm şi ne continuăm viaţa după principiul „Ferească Dumnezeu, bine că nu mi se întâmplă mie!”. Uităm să ne ajutăm aproapele şi să contribuim cumva ca societatea noastră să fie un tot unitar. Atunci când ne dobândim un statut, uităm

de unde am plecat şi vrem să-i eliminăm pe cei care, credem noi, ne sunt inferiori. Fugim de responsabilităţi şi nu ne asumăm eşecurile.

Ajungem să-i uităm pe cei care cândva ne-au hrănit, suntem individualişti şi ne este ruşine să recunoaştem atunci când greşim. Nu vrem să ne cerem iertare, de teamă să nu ne înjosim.

Noi, societatea, suntem problema, nu ţara. Ţara noastră este perfectă, are un minunat relief şi multiple resurse pe care le putem fructifica, în schimb nu are oamenii capabili la conducere, care să investească cu cap în sănătate, în educaţie, să facă autostrăzi, să implementeze legi corecte şi demne, să o valorifice şi să o facă să strălucească. Noi nu vrem să fim capabili, nu vrem să comunicăm şi să facem totul în echipă pentru că ne dorim laude doar pentru noi. Nu vrem să fim deschişi la propunerile celorlalţi, iar atunci când apare cineva mai diferit, din orice punct de vedere, încercăm să-i punem cât mai multe lacăte şi să construim ziduri pentru a încerca să îl eliminăm cât mai repede, în determinarea de a-l face să renunţe. Punem pe primul loc frumuseţea exterioară, care este efemeră, şi judecăm după ambalaj, fără a mai avea răbdarea de a mai cunoaşte conţinutul.

În felul ăsta ne facem ţara de râs şi promovăm josnicia şi laşitatea. Responsabilitatea este primul lucru cu care trebuie să începem schimbarea. Într-adevăr, responsabilitatea este anevoioasă, dar ne cultivă totodată curajul de a înfrunta consecinţele deciziilor şi acţiunilor noastre. De a le întâmpina aşa cum sunt şi de a căuta să le îndreptăm atunci când e posibil, iar când nu e, învăţăm să trăim cu ele. Aşa fac OAMENII MARI. Stă în puterea noastră să ne trăim viaţa cu demnitate şi să transformăm ideile preconcepute în credinţe pozitive.

Nu vreau să accentuez drama prin care am trecut, să

generalizez sau să jignesc, ci vreau să subliniez o realitate. O realitate cu care mulţi dintre noi ne întâlnim zilnic. În ultimii 5 ani, 70% din persoanele pe care le-am întâlnit şi cunoscut au fost exact aşa cum am scris mai sus, iar 30% au fost persoane pentru care n-aş fi putut garanta niciodată, dar care au făcut diferenţa, care au însemnat mult mai mult, deşi au fost mai puţini. Oameni aparent simpli, dar bogaţi sufleteşte, care s-au dovedit a fi oameni în adevăratul sens al cuvântului. Oameni, care nu au nici măcar pentru ei, dar al căror suflet le este răscolit atunci când observă nevoia în ochii altuia. Oameni care împart puţinul lor cu cei din jur, oameni care merită tot respectul nostru. Oameni care se bucură de fericirea altora şi pentru care bunăstarea nu este definită de ceva fizic, ci de ceva ce vine din interior, din suflet.

Haideţi să deschidem ochii şi să lăsam orgoliul şi egoismul deoparte, să nu ne mai gândim doar la noi şi la nevoile noastre şi măcar să încercăm să facem un bine într-o zi oarecare.

„Fii om, e gratis!”

Prin acea postare voiam să îndemn la conştientizare. La înţelegere şi responsabilitate. E important să ne autoanalizăm. Să ştim cine şi ce suntem. Să ne identificăm greşelile şi să le corectăm la timp. Să ştim unde mai avem de lucrat cu noi, cu felul nostru de a fi. Şi cel mai important este să ne dăm timp şi să avem răbdare.

În primii ani de după accident, detestam cuvântul „răbdare”. Credeam că dacă îl mai aud o dată înnebunesc. Unii îl spuneau doar ca o formalitate, căci aşa se zice când traversezi o perioadă grea – „ai răbdare, va fi bine”. Alţii însă ştiau ce spun pentru că vorbeau din experienţă. Mi-a fost greu să învăţ să trăiesc cu suferinţa. Practic să supravieţuiesc. Căci să trec peste nu voi putea niciodată. În sufletul meu este o rană deschisă ce nu se va vindeca

niciodată. Pe mine răbdarea m-a ajutat să mă reinventez. Răbdarea mi-a creat oportunităţi ce mă fac să supravieţuiesc în continuare. Timpul nu vindecă răni nicidecum. Timpul doar le adânceşte. Însă depinde de noi şi de alegerile noastre. E alegerea fiecăruia dintre noi dacă ne adâncim rănile şi mai mult sau dacă le acoperim cu realizările noastre pe post de pansament. Chiar dacă ştim că nu se vor vindeca vreodată, ceea ce există în jurul lor va prinde viaţă. E o satisfacţie imensă să ştii că trăieşti nu doar ca să consumi, ci ai un scop ce te ţine mereu activ şi te face să vrei să te trezeşti şi în următoarea dimineaţă.

43

A trecut şi cursul festiv şi banchetul. Din nefericire, eu nu am putut să simt aceleaşi emoţii ca şi colegii mei. Pentru mine liceul a fost doar o perioadă în care am acumulat mai multe cunoştinţe şi atât. N-am fost în nicio excursie. Nici la petreceri, decât la un singur microrevelion, unde abia am fost băgată în seamă. Nici la alte activităţi. N-am avut prea mari bucurii. Doar că în fiecare zi aveam ore şi mă bucuram că cineva îmi trece pragul casei. Mai mult am interacţionat cu profesorii decât cu colegii.

În semestrul I am fost la orele de biologie şi matematică la liceu, gândindu-mă că mă vor ajuta la bac. Însă am renunţat repede. Directorul liceului nu a vrut să cumpere o rampă, pe motiv că e prea scumpă. Totuşi, nu cred că o bucată de lemn sau nişte ciment pot fi mai scumpe decât sănătatea omului, implicit a părinţilor mei. Nu exista parter. Doar subsol sau etaj, unde inevitabil erau scări. Foarte multe scări în spirală, plus scările de la intrare. Intram cu maşina în curte până într-un anumit punct. Aveam clasa la subsol. Câţiva colegi îmi duceau scaunul, care cântărea nu mai puţin de 80 de kilograme, iar tata şi cu un coleg mă purtau pe braţe zeci de metri până la scaun. Nu merita efortul. Am învăţat ce puteam învăţa şi acasă. În pauze abia dacă vorbeam cu cineva, majoritatea colegilor ieşind afară. Mara ce mai venea să stea cu mine. Aşa că am renunţat.

În ziua absolvirii am fost şi eu la marş, ceea ce m-a făcut să mă simt bine. Aş fi regretat dacă nu aş fi mers, chiar dacă n-am fost atât de entuziasmată ca ceilalţi. M-am simţit exclusă din multe. Eu nu apar în nicio poză cu clasa în robă. Nici măcar pe scenă, când s-au strigat toţi absolvenţii, eu nu am putut urca acolo. N-am putut arunca cu toca în aer. Multe lucruri n-au fost pentru mine cum au fost pentru alţii. Nici banchetul nu a fost prea diferit. Să văd peste 300 de

tineri de vârsta mea cum sar în sus nu a fost prea plăcut. Să văd fetele în braţele băieţilor pe ringul de dans a fost copleşitor. Eram geloasă şi invidioasă şi mă durea tare. Toate astea pentru că ştiam că aş fi putut fi şi eu aşa. Aş fi putut şi eu să mă îndrăgostesc. Să fiu în hora colegilor. Să-i ţin de mână şi să plâng odată cu ei la melodia de final „Ani de liceu”. În pofida emoţiilor ce mă apăsau, nu m-am dat bătută şi am rămas verticală, căutând să-mi văd de scopurile mele. Ştiam că am muncit prea mult cu mine şi psihicul meu ca să cedez în faţa unei situaţii pe care oricum nu o putea schimba nimeni.

Când s-a terminat liceul, cel mai rău mi-a părut după doamna Ani, profesoara cu care am făcut pregătire la matematică. A fost omul ce m-a înţeles cel mai bine. Un om de o bunătate cum rar întâlneşti, iar blândeţea şi calmul îi erau tot calităţi. În trei ani nu am văzut-o o dată nervoasă. Un om ce conştientiza orice situaţie şi se transpunea în pielea celuilalt. Ştia cât de solicitant a fost pentru mine să învăţ matematica doar cu ochii. Venea şi de două ori pe săptămână pentru pregătire. Stăteam cu ea până şi în telefon, chiar dacă trecea de ora *22* ca să îmi explice un exerciţiu. Nu mulţi ar face ce a făcut doamna Ani pentru mine. Din clasa a X-a am început pregătirea cu ea şi nu doar la matematică m-a ajutat, ci mereu mi-a fost aproape cu o vorbă bună. Luni seara, cu două zile înainte de proba la mate, când s-a ridicat de la masa la care stăteam amândouă, mi s-au strâns lacrimi în ochi.

— Aproape ai terminat. Andreea! Ne oprim aici. Mult succes, draga mea, ştiu că poţi să o faci, am mare încredere în tine! mi-a spus cu o voce caldă, cum de altfel vorbea mereu.

Am trecut de bac cu bine, iar medicina a rămas doar în sufletul meu. Va fi întotdeauna visul acela neîmplinit, însă, dacă ar fi ca mâine să îmi revin, să mă fac bine şi să încep

să merg, poimâine aş da la medicină. După multe bariere pe care mi le-a oferit UMF Iaşi, găsisem „omul potrivit” ce a spart acele bariere, prea târziu însă. Iniţial, din cauza dizabilităţii conducerea nu a vrut să mă primească. Nu am putut merge nici la simulări şi m-am descurajat, am crezut că nu voi avea nicio şansă să susţin examenul. După apariţia omului potrivit şi a mai multor insistente, am fost 100% convinsă că voi susţine examenul abia după ce mi-a fost primit dosarul, adică cu câteva zile înainte de examen. Chiar şi la depunerea dosarului am întâmpinat dificultăţi.

Nu am luat examenul sau mai bine spus nu am obţinut un punctaj suficient de mare ca să prind unul dintre locurile puse la dispoziţie de facultate. Nota mea a fost peste limita minimă impusă, dar nu destul ca să îmi asigure un loc. Eu am învăţat cum şi cu cine am putut. Nu am beneficiat de profesorii cu experienţă în meditaţiile pentru medicină. Câteva grile le-am greşit şi din neatenţie, la 3 dintre ele dădusem iniţial răspunsul corect, apoi m-am răzgândit, dar nu mă scuz. Poate că aşa a fost să fie. În momentele acelea l-am întrebat supărată pe Dumnezeu de ce nu mă lasă să fiu fericită, iar El mi-a arătat mai târziu că fericirea nu vine neapărat din lucrurile pe care credem că ni le dorim. Fericirea vine din lucrurile pe care le descoperim în timp şi ni se potrivesc fără să facem eforturi prea mari. O perioadă am fost sigură că voi da examenul şi anul viitor, însă m-am gândit mai bine şi am înţeles că uneori e bine să ştii şi să pierzi şi când trebuie să te opreşti. Să ştii să îţi recunoşti limitele, chiar dacă nu e plăcut, şi să alegi varianta cea mai bună, chiar dacă nu e ceea ce îţi doreşti cu adevărat.

Când mi-am depus dosarul la medicină, am depus şi la psihologie, tot în Iaşi, unde sunt astăzi studentă. Ştiam că şi psihologia mă atrage şi a fost a doua mea opţiune. E minunat să afli cum funcţionează psihicul uman şi să fii capabil să te joci cu el, tu fiind cel care deţii controlul. E

minunat să vezi că nişte vorbe spuse într-o anumită ordine pot schimba o persoană în bine. Deşi nu a fost ce mi-am dorit cu toată inima, m-am regăsit în psihologie mai mult decât am crezut şi îmi doresc să fac pentru oameni ce a făcut doamna Laura, psiholoaga sufletului meu, pentru mine şi mulţi alţii.

44

Vara a trecut foarte greu, cum de altfel trece orice vacanţă pentru mine. Am citit, am scris, am răscolit Netflix-ul, dar am avut şi suficient timp ca să mă copleşească emoţiile. Acele emoţii cauzate de singurătate şi de gândul că viaţa mea este extrem de simplă şi plictisitoare. Emoţii cauzate şi de faptul că nu am prieteni, nu am pe cineva care să mă plimbe în fiecare zi şi să îmi spună o vorbă bună. Emoţii ce aproape mă făceau să plâng şi să îmi pierd echilibrul psihic. Am stat mai mult în casă decât afară şi am aşteptat să treacă timpul, era singurul lucru pe care puteam să îl fac. A mai trecut Mara pe la mine de câteva ori şi aşa îmi mai reveneam.

Tot în perioada aia am fost 5 zile la Nisipurile de Aur şi a fost prima vacanţă cu toată familia. Prima vacanţă în care n-am mai fost doar eu şi părinţii. E mai plăcut să mergi undeva cu un grup mai mare decât cu doar două persoane, din punctul meu de vedere. A fost a doua oară pentru mine când am văzut marea şi prima oară împreună cu părinţii. Mai fusesem la mare o singură dată şi asta se întâmpla în 2013, când am mers la Eforie Sud cu ansamblul de dansuri pentru un festival. De data asta, însă, nu m-am mai putut bucura de aceleaşi momente ca în 2013. Nu am mai putut simţi senzaţia aceea plăcută pe care o ai atunci când calci pe nisipul fierbinte sau când valurile mării îţi îmbrăţişează corpul. A fost o experienţă diferită, dar care m-a bucurat în ciuda neajunsurilor. M-am bucurat că am putut vedea locuri noi şi-am fost înconjurată de familie.

Începând cu mijlocul lui septembrie viaţa mea a revenit la ritmul cu care eram obişnuită înainte de vacanţă. A avut loc o nouă ediţie *Atipic Beauty*, care s-a desfăşurat la Timişoara, în Iulius Mall. Cu prilejul acesta m-am plimbat în două seri prin centrul vechi al Sibiului şi-am vizitat câteva

străzi din Timişoara. Sfârşitul lui octombrie m-a adus la Bucureşti pentru gala anuală Atipic Beauty, desfăşurată la Palatul Parlamentului şi prezentată de Andreea Marin. Au fost peste 1.000 de oameni şi o atmosferă extraordinară. Bineînţeles că au venit să mă vadă doamna Laura şi alţi oameni dragi sufletului meu de la Spitalul *Robănescu*. E un proiect minunat şi mă bucur enorm că fac parte din el, iar fiecare ediţie mă aduce printre nişte oameni extrem de puternici, calitate ce caracterizează toată familia *Atipic Beauty* şi mă face să mă reanalizez şi să îmi descopăr frumuseţea interioară, dar şi cea exterioară.

După aceste evenimente, am început să mă preocup de facultate, timp în care mi s-a oferit o nouă oportunitate. Această oportunitate a venit ca un feedback după ce au apărut pe Facebook-ul Andreei Marin pozele de la gala *Atipic Beauty*, iar asta mă face să-i mulţumesc încă o dată Magdei Coman pentru că mi-a oferit şansa de a fi model în acest eveniment şi implicit de a mă face cunoscută. După apariţia acelor poze m-a căutat doamna Mărioara, o femeie cu o poveste impresionantă. Ştiam de dumneaei şi îi eram recunoscătoare pentru că la un an de la accident, când căutam un nou kinetoterapeut, dânsa l-a trimis pe Silviu, terapeutul ce lucra în centrul pe care îl conduce, la mine acasă. Doamna Mărioara a avut un copil care s-a îmbolnăvit la 9 ani de PESS, o afecţiune rară, şi a pierdut lupta cu viaţa la 14 ani. Suferinţa, dar mai ales dragostea pentru fiul ei, au făcut-o pe doamna Mărioara să deschidă un centru de recuperare privat pentru copii şi tineri, în Bacău.

Am vorbit întâi la telefon, când m-a copleşit cu aprecieri şi gânduri bune (cum de altfel o face de fiecare dată când vorbim), apoi ne-am întâlnit la *Centrul Daniel*, centrul dumneaei. Acolo am cunoscut-o şi pe nora ei. Alina, dar şi o parte din echipa centrului. Nu e o echipă prea numeroasă, dar e suficient de mare pentru a acoperi nevoile copilaşilor

ce le calcă pragul zilnic. Toţi angajaţii de acolo sunt extrem de dedicaţi pentru că, aşa cum spune şi doamna Mărioara, ei nu îşi văd slujba doar ca pe un simplu job, ci ca pe o misiune.

Ne-am cunoscut, am schimbat păreri, şi aşa a venit invitaţia de a fi coprezentatoare la gala de premiere a festivalului „Stea printre stele”, organizat de mulţi ani de Centrul Daniel şi devenit tradiţie pentru publicul băcăuan şi nu numai. Un festival de muzică uşoară la care participă zeci de copii din mai multe judeţe şi este jurizat de artişti foarte cunoscuţi şi apreciaţi. Am acceptat din prima propunerea, ba chiar m-am oferit să scriu prezentarea. Gala a avut loc la finalul lui noiembrie şi astfel a fost dedicată zilei de 3 decembrie, zilei internaţionale a persoanelor cu dizabilităţi. Nu doar pentru mine a fost o experienţă unică, ci şi pentru public, care sunt sigură că nu a mai asistat până atunci la o gală prezentată de o persoană în fotoliu rulant. Dacă în primele minute spectatorii m-au privit ciudat, miraţi, sunt convinsă că la sfârşit au înţeles mesajul pentru care mă aflam acolo. Sunt sigură că au înţeles că voinţa poate depăşi imposibilul. Mi-a plăcut mult acea experienţă şi aş mai repeta-o de o mie de ori, iar pentru asta şi nu numai îi mulţumesc tare mult doamnei Mărioara.

Eroii mei

Părinţii mei sunt oamenii din spatele meu. Ei sunt mâinile şi picioarele mele, iar ceea ce sunt astăzi se datorează puterii lor. Fără ei, eu nu însemn nimic. Ei sunt independenţa, sufletul, inima, bucuria, TOTUL meu. Oricât de greu le-a fost, niciodată nu au dat înapoi şi nu au renunţat. Am întâlnit foarte multe cazuri similare cu al meu, cazuri în care părinţii s-au despărţit după ce suferinţa le-a atins existenţa. Ei bine, ai mei au rămas mereu uniţi şi s-au ridicat unul pe altul.

Mama este o persoană mai dificilă, mai complicată, dar este şi foarte devotată şi implicată. Este omul care a renunţat la serviciu, la viaţa personală, pentru a mă îngriji 24/24. Este omul ce-mi cunoaşte fiecare părticică din corp. Omul ce mi-a tratat cu multă dragoste fiecare rană. Omul ce mă hrăneşte, spală, îmbracă, piaptănă şi machiază. Omul ce îmi face toate poftele şi răspunde mereu afirmativ la provocările mele. Uneori se consumă prea tare când îi spun că ceva nu îmi place. Mama mea este extrem de sensibilă, dar şi impulsivă. Este şi o mamă foarte bună, grijulie, iubitoare şi harnică. În momentele de epuizare maximă are unele ieşiri ce mă fac să o privesc ca pe o persoană diferită de cum o cunosc, dar ştiu că părţile ei bune sunt mai presus de acele ieşiri şi trec cu vederea. Ştiu că ceea ce face ea pentru mine este foarte solicitant şi obositor şi e normal să aibă frustrări.

Tata este cel mai vertical om pe care îl cunosc. Are un suflet minunat şi este omul ce mi-a oferit întotdeauna cele mai bune sfaturi. Este omul ce mi-a spus în cea mai grea dimineaţă din viaţa mea că nu voi muri niciodată. Este un om de o bunătate ieşită din comun şi de un calm desăvârşit. Este un tată foarte harnic ce spală, găteşte, întinde rufe, dă cu aspiratorul şi multe altele. Recunoştinţa,

respectul şi generozitatea sunt alte calităţi ce îl caracterizează. Este un tată exemplar, un tată pe care nu mulţi au norocul să îl aibă.

Părinţii mei sunt cei care mă întorc în pat de pe o parte pe alta, mă aşază din pat în scaun şi invers, mă bagă în cadă să îmi facă baie, mă ridică zeci de metri ca să ajung într-un loc în care îmi doresc. Ei fac totul pentru mine. Bineînţeles că avem şi unele momente în care ne certăm şi ne aruncăm cuvinte grele, dar important e că ne adunăm şi ştim că ne iubim unii pe alţii. Mi-aş dori o viaţă mai bună pentru ei. Mi-aş dori să le dau timp ca să petreacă măcar câteva zile doar ei doi. Mi-aş dori să pot face ceva pentru ei care să le aducă zâmbetul pe buze şi să se bucure mai mult. Sunt singurii oameni pe care îi iubesc cu toată fiinţa mea şi mă doare să ştiu că viaţa lor s-a schimbat din cauza mea, din cauza unei acţiuni pe care am făcut-o fără să mă gândesc prea mult. Le mulţumesc şi le sunt recunoscătoare pentru absolut tot şi sper ca într-o zi să-i fac mândri de mine.

45

Sărbătorile de iarnă au trecut în acelaşi ritm ca şi celelalte din ultimii 6 ani. Au trecut la fel de monoton şi în aceeaşi singurătate apăsătoare. De altfel, a fost primul an în care nu a venit nimeni să mă colinde, nici măcar copii de prin vecini. Într-una dintre zile ne-am întâlnit cu rudele şi am luat masa împreună, iar în alta am fost noi gazda. În rest, totul s-a petrecut ca şi în zilele obişnuite.

Însă, am trăit şi nişte emoţii puternice. În ziua în care ne-am întâlnit la masă cu rudele, am fost acasă la unchiul şi mătuşa mea. Nu mai fusesem acolo de foarte mult timp. Se întâmpla înainte cu două zile de accident, când ne strânseserăm toţi ca să îl sărbătorim pe unchiul. A fost foarte copleşitor să mă reîntorc acolo după atâta timp. Ei stau la etajul 9, iar liftul este foarte îngust şi până atunci toate fotoliile rulante pe care le-am avut nu ar fi încăput în lift. Când am intrat în apartament m-a încercat plânsul, dar m-am stăpânit. În fiecare colţ vedeam câte o amintire. Vedeam imagini de când eram mică şi veneam mereu în vizită. Vedeam şi multe imagini din ultima zi în care am păşit prin acele camere. M-am bucurat că am avut ocazia să îmi reamintesc acele clipe.

Cineva spunea că amintirile sunt călătorii reversibile ale sufletului. Chiar sunt. Îmi amintesc că la puţin timp după accident mi-aş fi dorit să mă fi lovit la cap şi să uit tot ce-am fost şi ce sunt. Greşeam. Amintirile sunt unele dintre cele mai preţioase daruri ale vieţii. Datorită lor pot revedea feţele dragi sufletului meu, care au plecat de mult să-i bucure pe îngeri. Îl pot revedea pe tataia, care în fiecare vară îmi făcea un scrânciob în copac. Tare-mi mai plăcea! Sigur le-a făcut unul şi îngerilor. Tataia a fost un om tare frumos, atât la exterior, cât şi la interior. Ochii-i erau albaştri, iar zâmbetul extrem de molipsitor. Niciodată nu

mă refuza şi mereu mă surprindea plăcut.

Datorită amintirilor mă pot reîntoarce în locurile în care m-am simţit cel mai bine. Mă pot reîntoarce acolo unde emoţia şi-a făcut simţită prezenţa. Uneori, mă reîntorc şi în momentele mai puţin bune din viaţa mea. Zilnic îi este dor sufletului de o persoană, imagine sau stare. Tot zilnic acumulez şi alte trăiri, care vor rămâne mereu în casa mea. Sufletului îi este drag să se reîntoarcă şi în clipele în care a întâlnit alte suflete. Mai ales pe cele frumoase. Am înţeles că în final toată viaţa noastră va fi doar o amintire. Cu bune, cu rele, cu supărări, neajunsuri, bucurii. O amintire cu de toate.

Anul 2020 începuse foarte promiţător. Am trecut cu bine de examenele primei sesiuni de la facultate, apoi s-a mai ivit o ocazie care să mă ţină în priză. Am devenit coordonatoarea unui grup de socializare/integrare/suport pentru tinerii cu şi fără dizabilităţi, ce se desfăşoară la *Centrul Daniel*. O ocazie prin care pot cunoaşte diferiţi tineri pe care să-i ajut în dezvoltarea personală, acesta fiind şi scopul grupului, dar şi o ocazie prin care pot căpăta experienţă în formarea mea ca psiholog.

Pe 7 martie a avut loc o nouă ediţie *Atipic Beauţy*, desfăşurată la Iaşi. O ediţie dedicată zilei femeii. Ne-am bucurat că ne-am revăzut cu toţii şi ne-am făcut planuri pentru ediţia următoare. Pe de altă parte, grupul de socializare a început să prindă contur şi să se dezvolte frumos, alăturându-ni-se diferiţi tineri, până când întreaga planetă a fost lovită de coronavirus şi parcă totul s-a oprit în loc. La început mi s-a părut o glumă, dar ceea ce se întâmpla în jurul ţării noastre şi treptat la noi a alcătuit o realitate foarte crudă.

S-au luat măsuri şi s-au impus reguli stricte pentru a încerca să învingem acest virus. Pentru mine nu a fost o perioadă prea diferită comparativ cu ceea ce trăiam şi

înainte de pandemie. Majoritatea zilelor tot în casă mi le petreceam, departe de oameni. Însă, mi s-a părut prea multă dramatizare şi victimizare din partea societăţii. Persoane ce vedeau în statul în casă o mare tragedie. Persoane ce habar n-au că ceea ce pentru ei în acele clipe părea un infern, este pentru alţii o obişnuinţă, un mod permanent de viaţă. Persoane ce nu realizează cât de norocoşi sunt. Există sute de mii de cazuri ce-şi petrec ani de zile între patru pereţi, stând într-un pat şi nefiind conştienţi de realitate.

Problemele adevărate sunt cele neştiute, cele de care puţini au habar. Să fii nevoit să respecţi nişte reguli pentru sănătatea ta nu pot reprezenta o problemă. Să n-ai unde să dormi la noapte, să n-ai ce mânca sau purta, să depinzi toată viaţa de un afurisit de aparat sau tratament, să stai cu sufletul la gură lângă un om ce e pe cale să-şi piardă viaţa, să stai într-un pat cu ochii în tavan luni sau ani de zile, să nu poţi fi în stare să spui cum şi ce te doare, să rămâi într-un corp ce nu te mai ascultă, acestea sunt probleme, iar lista poate continua. Să fii mulţumit şi recunoscător întotdeauna, atâta timp cât îţi poţi duce cana cu apă la gură, alţii n-au acest privilegiu!

Epilog

Luni, 4 mai 2020

Termin de aşternut aceste multe rânduri ce au avut la bază frânturi din viaţa mea. Termin cu acelaşi gând cu care am început, acela că voinţa, puterea şi ambiţia pot face imposibilul să devină posibil. Am trecut prin multe, poate prea multe, aş putea spune, pentru un singur om de nici 20 de ani. Am trecut printr-o perioadă îndelungată de negare şi m-au cuprins stări de revoltă, nelinişte şi nemulţumire. Am suportat dureri şi senzaţii pe care nu le mai simţisem vreodată, iar cu unele am rămas în permanenţă, medicii neputând să-mi aline suferinţa – „Singura soluţie e să te obişnuieşti cu durerea”. Am adunat zeci de cicatrici pe corp, iar unele oase şi tendoane mi s-au deformat.

Întreg corpul meu a suferit modificări. Mă urmăreşte permanent infecţia urinară din cauza sondajului şi pot oricând să fac blocaj renal. Nici să răcesc nu îmi permit fiindcă mi-au fost afectaţi muşchii respiratori şi nu pot să tuşesc. De când am avut accidentul, am răcit doar de două ori, aşa mai zdravăn, dar a fost suficient ca să reţin fiecare senzaţie oribilă pe care am fost obligată să o suport. În caz că răcesc, pentru că nu pot să tuşesc, trebuie să accept să fiu aspirată, aşa cum eram în ATI, altfel mă sufoc.

Au trecut 6 ani de când trăiesc o altfel de viaţă. Şase ani de când altcineva face totul în locul meu pentru mine. Uneori îmi este silă să mai accept ca altcineva să mă hrănească şi spele, dar ştiu că e singura variantă posibilă şi înghit în sec. Dintr-o persoană activă în viaţa socială, am ajuns un om ce poate pune pe hârtie toate ieşirile din ultimii 6 ani, dar şi persoanele cu care a interacţionat. Accidentul rutier prin care am trecut mi-a înnegrit sufletul şi mi-a arătat câtă durere e capabil un om să acumuleze.

Nu am acceptat ceea ce mi s-a întâmplat şi nici nu voi

accepta vreodată. Însă, am supravieţuit cu demnitate. Am ales să mă bat cot la cot cu durerea şi să nu mă plafonez. Eu am durerea, trăiesc cu ea, dar ea nu mă poate avea pe mine.

Nu există zi în care să nu mă doară sufletul, dar am încercat să-mi acopăr suferinţa cu realizările mele, chiar dacă de cele mai multe ori mi-a fost greu şi-am fost subestimată. Chiar dacă corpul mi-a rămas inert şi nu mă pot folosi decât de unele mişcări ale membrului superior drept, am devenit studentă la psihologie, model într-un concept de suflet şi coordonatoarea unui grup de socializare pentru tinerii cu şi fără dizabilităţi.

Am fost judecată, marginalizată, exclusă, discriminată şi umilită din cauza dizabilităţii fizice. Mulţi au încercat să mă oprească, să mă facă să renunţ şi mi-au dat de înţeles că locul meu este într-un pat, nu printre oameni, însă, le-am arătat de ce sunt în stare şi le-am demonstrat că forţa mea interioară e mai puternică decât ideile lor preconcepute.

Am acumulat trăiri ce mi-au clădit răbdarea şi puterea şi privesc în jurul meu cu o altă mentalitate faţă de acum 6 ani. Albert Einstein spunea că „există două moduri de a-ţi trăi viaţa: unul, ca şi cum nu ar exista miracole, şi altul, ca şi cum totul ar fi un miracol”. Până să ajung dependentă de un obiect, trăiam după primul principiu. Acum, am înţeles că tot ce ne înconjoară este un miracol. Fiecare gest este un miracol. Fiecare gând bun, fiecare persoană din viaţa noastră, fiecare cuvânt, fiecare bucurie, totul este un miracol. Un miracol trimis de Dumnezeu.

Nu am scris aceste zeci de mii de cuvinte ca să mă victimizez sau să mă laud, ci le-am scris ca un îndemn. Un îndemn la deschidere şi la a nu mai judeca înainte de a cunoaşte ce se ascunde în spatele unui om. Un îndemn la a nu mai subestima şi marginaliza. Mintea omului e mai presus de orice aspect fizic. Dacă ai grijă de ea, mintea

rămâne acolo la fel de capabilă până în ultima clipă, însă fizicul este trecător. Să rămânem oameni de calitate, ăsta-i principiul vieţii.

Aceste multe cuvinte sunt un îndemn şi pentru toţi cei care au simţit durerea mult prea profund, i-a marcat şi nu mai speră la o a doua şansă. Din tot ce am trăit, am înţeles că viaţa nu se opreşte după o tragedie, după o furtună ce ne-a cutremurat existenţa. Viaţa continuă independent de noi. Însă, mai devreme sau mai târziu, apar raze de soare şi pentru cei mai puţini norocoşi, iar asta am trăit-o pe pielea mea şi ştiu ce spun. Doar că până ajungi să fii mângâiat de soare, trebuie să tragi de tine. Să îţi stabileşti nişte ţeluri, chiar şi nişte dorinţe. Nu contează dacă par imposibile. Puterea omului e mai presus de multe limite, important e să încerci şi să nu te dai bătut după primul eşec. Nici după al doilea sau al zecelea. Nu te irosi plângând şi nu îţi consuma energia pentru ceva ce ştii sigur că este ireversibil. Fă ca existenţa ta să conteze şi să fii mândru de tine şi acţiunile tale. Nu te gândi la ce ai pierdut, ci fă să conteze ce ţi-a rămas. Şi să nu uiţi, nu eşti niciodată în deplină singurătate. Dumnezeu e mereu cu tine.

Dacă vrei, poţi aduce fericirea în viaţa ta, iar dorinţele pot deveni realitate.

Dragă Doamne, Doamne

Ştiu că faptul că am supravieţuit accidentului a fost un miracol venit din partea ta. Ştiu că alţii ce au suferit traumatisme similare cu al meu au murit pe loc. Mai ştiu şi că alţii au rămas dependenţi şi de un aparat ce-i ajută să respire. Ştiu şi că Tu ai o misiune cu toţi oamenii de pe acest pământ. Te rog, ajută-mă să o găsesc pe a mea!

Tu ştii cel mai bine fiecare stare prin care am trecut. Ştii şi că eu nu am avut o adolescenţă prea frumoasă şi probabil nu voi avea parte nici de momentele fireşti prin care trece un adult. Nu voi şti niciodată cum e să te îndrăgosteşti şi să îţi întemeiezi o familie. Ştii şi cât de dor îmi este să-mi îmbrăţişez părinţii cu mâinile mele şi să dansez. Ştii şi că nu te-am certat niciodată pentru ce mi-ai dat să duc, chiar dacă am ţipat la tine întrebându-te de un milion de ori „De ce eu?”

Mi-ai răspuns de foarte multe ori la rugăciuni, iar pentru asta îţi mulţumesc şi îţi sunt recunoscătoare. Te-am rugat să ai grijă de părinţii mei, ai avut. Sigur că au fost şi situaţii în care alor mei nu le-a fost bine, dar i-ai ajutat să îşi revină. Te-am rugat să-mi dai un spaţiu mai mare în care să îmi duc traiul, mi-ai dat. Te-am rugat să-mi dai activităţi care să îmi ţină mintea ocupată, mi-ai dat. Te-am rugat să-mi aduci o pisică British, mi-ai adus, şi nu orice fel de pisică. Multe dintre acestea, dar şi altele, s-au întâmplat prin oameni. Oameni trimişi de tine.

În continuare, te rog să ai grijă de părinţii mei şi să nu mi-i iei niciodată, iar dacă cumva faci asta, să mă iei şi pe mine. Te mai rog şi ca până la sfârşitul vieţii, să-mi dai măcar o zi în care să păşesc şi să mă bucur de tot ce mă înconjoară. Să fie în realitate, te rog, nu în vis! Ah, şi îţi mulţumesc şi pentru visele acelea frumoase în care merg şi sunt fericită, mă ajută mult, să ştii!

Cu drag, *un om încercat*

Dragi părinţi,

Cu siguranţă nu aşa arată viaţa pe care v-aţi dorit-o şi nici eu nu sunt copilul perfect. Îmi pare rău că a trebuit să treceţi prin atâta suferinţă de dragul meu şi nu v-aţi putut bucura ca alţi părinţi. Îmi pare rău că nu veţi deveni socri şi bunici şi nici de alte momente fireşti, din relaţia părinte-copil, nu veţi avea parte. Dacă aş avea o superputere, aş da timpul înapoi ca să pot face lucrurile altfel şi v-aş oferi toată fericirea din lume.

Vă iubesc, vă respect, vă sunt recunoscătoare şi vă mulţumesc pentru tot ce faceţi pentru mine. Vă mulţumesc pentru că nu aţi renunţat nicio secundă la mine, nu m-aţi lăsat la greu şi nu m-aţi judecat, şi pentru că de fiecare dată m-aţi copleşit cu multă dragoste. Mi-aţi oferit tot ce este mai bun şi aţi pus fericirea mea mai presus de orice.

Aş vrea să vă pot răsplăti şi eu cumva pentru toate eforturile voastre şi să vă bucur inima. Ştiu că sunteţi obosiţi fizic şi psihic şi mi-aş dori să pot face ceva în sensul ăsta şi să opresc această poveste. Însă, tot ceea ce pot eu să fac este să mă mândresc cu voi, pentru că sunteţi cei mai buni şi puternici părinţi din Univers şi să vă promit că voi încerca mereu să vă fac mândri de mine.

Cu drag,
copilul vostru

Dragă omule şi cititorule,

Să fii bun cu oricine şi în orice situaţie, chiar şi cu cei ce ţi-au greşit. Să iubeşti şi să dăruieşti ori de câte ori ai ocazia. Să ierţi chiar şi cele mai negre fapte. Să mulţumeşti pentru orice te face să nu plângi. Să recunoşti când greşeşti şi să îţi ceri scuze. Să crezi şi să speri până în ultima clipă. Să preţuieşti fiecare moment sau cuvânt care nu te face să te întristezi. Să te bucuri. Să zâmbeşti. Să cunoşti frumuseţea lucrurilor mici. Să ai curaj şi să îţi îndeplineşti toate visurile. Să ai respect pentru cei ce te înconjoară. Să ştii să pierzi. Să ştii să te opreşti din ceva ce nu îţi face bine. Să fii recunoscător. Să te bucuri că vezi, simţi, auzi, te ridici din pat şi faci tot ce-ţi place.

Să nu renunţi niciodată la ceva ce ţi se pare prea greu dacă ai susţinere şi ştii că o faci din toată inima. Să nu judeci după o primă vedere, ci să ai răbdare şi să cercetezi. Să nu uiţi. Să nu plângi şi să te iroseşti degeaba când ştii că nu se mai poate face nimic.

Să înţelegi că banii nu pot înlocui sănătatea şi nici lucrurile materiale fericirea. Să înţelegi şi că eşti muritor şi nu te poţi juca cu viaţa cum vrei tu. Eşti trecător şi nu ştii cât timp vei fi aici. Să înţelegi că tupeul şi aroganţa nu te fac o persoană mai interesantă. Să înţelegi cât de fragil eşti şi că nu deţii întotdeauna controlul asupra lucrurilor de care eşti sigur.

Şi nu în ultimul rând, să fii fericit. Mai ales pentru că trăieşti, nu doar exişti.

Cu drag,
un om ce a înţeles prea târziu
toate aceste lucruri

Mulţumiri

Deseori apreciem prea puţin ce avem deja şi ne gândim prea mult la ce nu avem, la ce ne lipseşte sau la ce credem noi că ne lipseşte pentru a fi împliniţi, pentru că mereu credem că ne lipseşte ceva, deşi avem tot ce ne trebuie. În felul acesta uităm să mulţumim, să aducem recunoştinţă celor ce au fost lângă noi mereu. Îi uităm chiar şi pe oamenii ce ne-au salvat cândva poate dintr-un impas. De fapt, nu-i uităm pe oameni, ne uităm pe noi. Ne uităm calităţile şi buna creştere. Uităm să mai fim oameni. Recunoştinţa e ceva ce ar trebui împărtăşită permanent. E semnul acela ce ne defineşte ca fiinţe sociale, ca oameni ce interacţionăm cu alţi oameni şi transmitem sentimente legate de ceea ce ne înconjoară.

Infinitele mele mulţumiri se îndreaptă către voi, părinţii mei, care aţi rămas şi sunteţi întotdeauna, uniţi, lângă mine. Voi sunteţi stâlpul acela care nu a căzut în ciuda furtunilor ce au venit. Stâlpul ce a rămas în picioare, chiar dacă totul în jur era dărâmat şi toţi au plecat. Cuvintele sunt prea puţine pentru a exprima toată recunoştinţa ce o am pentru voi.

Mii de mulţumiri şi ţie, tuşică dragă, pentru că anul trecut, de Crăciun, la rugămintea mea ţi-ai reamintit clipele dureroase ce s-au derulat în ziua în care viaţa mea a căpătat alt sens, dar şi în zilele de după. Astfel m-ai ajutat să aştern cuvintele ce descriu momentele mele critice pe care nu aveam cum să mi le amintesc sau să le ştiu. Felul în care mi-ai povestit e mult mai emoţionant decât am putut eu să exprim în scris. M-ai ajutat să înţeleg câtă tensiune era în jurul meu când medicii încercau să-mi salveze viaţa, dar şi ce simţeaţi voi, cei ce asistaţi neputincioşi la ce se întâmpla, rugând Divinitatea să facă o minune. Aceleaşi mulţumiri către tine, unchiuleţul şi Ramo, pentru că ne-aţi

fost alături, v-aţi implicat şi ne-aţi sprijinit cum aţi ştiut mai bine în unele dintre momentele cele mai grele ce s-au abătut asupra mea şi-a părinţilor mei.

Laura din Anglia (verişoara tatii), îţi mulţumesc din toată inima pentru implicarea şi bunătatea ta. Ai toată recunoştinţa mea pentru că nu ne-ai uitat, pentru felul în care te-ai organizat ca să ne fi alături, pentru cum ai gestionat situaţia şi cum ne-ai ajutat. Sincer, pentru că nu am fost prea apropiate, nu mă aşteptam să fii atât de implicată, comparativ cu mulţi alţii de care eram mult mai apropiată şi-ar fi avut datoria morală să îmi fie aproape, tu ai dovedit ce om frumos şi sufletist eşti. Ştiu că recunoştinţa şi mulţumirile mele nu sunt suficiente pentru a-ţi răsplăti tot sprijinul şi ajutorul tău, dar mă rog ca Dumnezeu să îţi întoarcă înzecit bunătatea şi să ai parte, împreună cu familia ta, doar de lucruri frumoase. De asemenea, mulţumirile mele se îndreaptă şi către prietenii, cunoştinţele tale şi oamenii, care doar au aflat de caz şi s-au implicat în strângerea de fonduri pe care ai organizat-o în oraşul tău.

Vă mulţumesc tuturor, cunoscuţi şi necunoscuţi, ce mi-aţi fost alături, fizic, moral, financiar sau cu un gând bun, atunci când am avut nevoie. Aceleaşi mulţumiri se îndreaptă şi către tot personalul medical, din toate spitalele şi centrele în care am fost, care şi-au dat silinţa să-mi salveze viaţa, să mă ajute să respir, să fac progrese şi să îmi găsesc un rost.

Mulţumesc din suflet Editurii Creator pentru că aţi făcut ca aceste multe cuvinte să prindă contur sub forma unei cărţi. Mii de mulţumiri şi către profesorii care m-au văzut dincolo de problemele mele, m-au apreciat după adevărata valoare şi m-au învăţat tot ce au ştiut ei. Le mulţumesc şi tuturor oamenilor ce au intrat în viaţa mea, chiar şi pentru 5 minute, dar ale căror vorbe bune vor rămâne veşnic în

sufletul meu. Pentru că despre asta e vorba. Despre esenţa lucrurilor, nu doar despre ce par a fi. Fiecare meritǎm o şansă. O şansă prin care să mulţumim. Să apreciem. Să ascultăm şi să fim oameni.

„Aș vrea să iau fiecare cuvânt din acest jurnal și să-l transform într-un dans.
Aș vrea să cred că oamenii se vor schimba pe ei și tot ce-i înconjoară.
Aș vrea să citiți și să strigați de bucurie: *Andreea trăiește!*
Aș vrea ca de acum să vă gândiți de două ori înainte de a pronunța numele Andreea... Eu, cu siguranță, o voi face.
Aș vrea să știți faptul ca ziua de 27 martie reprezintă Ziua Mondială a Teatrului.
Aș vrea să țineți minte că Teatrul reprezintă Celebrarea Vieții!
Aș vrea să știți că 27 martie este ziua în care noi, oamenii, ar trebui să celebrăm Viața.
Aș vrea să știi, Andreea, că abia acum, citindu-ți mărturisirile, învăț din nou să trăiesc.
Aș vrea să fim împreună pe 27 martie, celebrând Teatrul și Viața.
Citiți, înțelegeți, iubiți, iertați!
Trăiți."

Eliza Noemi Judeu, actriță

„Am parcurs această dramă, drama unei vieți prea fragile, cu gândul că suntem cu toții atât de mici și de neînsemnați în fața morții. Am parcurs capitolele acestei cărți, descoperind atât de multe realități dureroase. Dar ce binecuvântare, ce minune în părinții Andreei! Cât sacrificiu, câtă iubire, durere, umilință, putere, câtă speranță! Un copil, un suflet, o clipă de rătăcire, un destin cu final nedorit. *Dacă vrei, poți aduce fericirea în viața ta, iar dorințele pot deveni realitate!* - asta spune Andreeea la finalul cărții sale. Citiți, merită!"

Luminița Anghel, artist

„O carte extraordinară. O carte pe care o citești ținându-ți respirația. Nu îți vine să crezi că ce citești e realitatea de lângă tine, o realitate pe care ai fi putut să o trăiești chiar tu. O carte scrisă în limbaj de adolescent, pe înțelesul tuturor, repede, pe nerăsuflate, cu multe întâmplări pe care oamenii refuză să le vadă.

O carte pe care o recomand a fi citită și dezbătută de către copiii din clasa a XI-a, cu voce tare, în grup, la școală, sub îndrumarea dirigintelui, ca să poată înțelege ce înseamnă teribilismul, cât de prudent trebuie să fii când dai examenul de conducere, ce consecințe dureroase pot avea loc din cauza unei clipe de neatenție sau a unei decizii greșite.

O carte pe care o recomand părinților pentru a putea înțelege mai bine limbajul, zbuciumul din sufletul adolescentului, nevoile acestuia și gândurile interioare. O carte pe care o recomand medicilor și personalului medical, atât celor care empatizează cu pacientul, cât și celor care se țin mai retrași. O carte pe care o recomand vecinilor care judecă după aparențe.

E o carte tristă. Nu are happyend și nu știm cum se termină *aventura*. E o carte care va smulge o lacrimă și celui mai necredincios dintre cititori. O carte care te trezește la realitate. M-a impresionat nespus puterea supraomenească a personajului principal de a surmonta toate durerile, neplăcerile, nedreptățile, suferința sufletească, chinul părinților și marginalizarea și... toate cele pe care autoarea nu le-a spus aici.

O carte care ar trebui să fie nu doar un îndemn, așa cum spune autoarea la final, ci o materie de studiu pentru orice adolescent/ă și părinte de adolescent/ă. O uimitoare carte despre CURAJ. Curajul de a te naște din nou, altfel decât ai crezut că te poti naște."

Monica Davidescu, actriță

ISBN 978-606-029-278-4

Libris.ro
Pentru comenzi online și pentru a vizualiza lista completă a titlurilor publicate de Editura Creator,